

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SKOGSHUSHÅLLNING

SKOGSSTATISTISK ÅRSBOK
1958

KUNGL. SKOGSSTYRELSEN

STOCKHOLM 1960

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
FORESTRY

STATISTICAL YEARBOOK
OF FORESTRY
1958

THE NATIONAL BOARD OF PRIVATE FORESTRY

EMIL KIHLSSTRÖMS TRYCKERI AB
STOCKHOLM 1960

FÖRORD

Skogsstyrelsen framlägger härmed den åttonde årgången av Skogsstatistisk årsbok, avseende kalenderåret 1958. Årsboken är uppställd efter i stort sett samma principer som sina föregångare för 1951—1957. I den mån uppgifter varit tillgängliga har emellertid statistiken förts fram så att den även omfattar 1959. Detta gäller bl. a. huvudtabeller beträffande avverkning, virkesmätning, skogsarbetares dagsförijänster, sysselsättning inom storskogsbruket, arbetsförmedlingsverksamhet inom skogsbruket och bidragsmedel för skogsvårdsåtgärder samt texttabeller avseende rot-

priser och exportpriser, sysselsättning inom bondeskogsbruket samt bidragsmedel för utförande av beredskapsarbeten.

För det värdefulla bistånd vid årsbokens utarbetande, som beredvilligt lämnats av statliga och kommunala myndigheter och institutioner samt av enskilda organisationer, vill skogsstyrelsen betyga sin stora tacksamhet.

Stockholm i september 1960

Folke Johansson

F. Silvéén

/ Bert Hellberg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

CONTENTS

	Sid.		Page
Förord	3	Preface	3
Innehållsförteckning	5	Contents	5
Förkortningar	16	Abbreviations	16
Karta	18	Map	18
A. Skogsmarken och skogskapitalet ...	19	A. Forest-land and forest capital	19
I. Ytvidd	19	I. Area	19
II. Virkesförråd	28	II. Timber resources	28
III. Mark- och skogsvärden	34	III. Value of forest-land and forests ...	34
IV. Skogens förnyring och vård	36	IV. Regeneration and tending of for-	
1. Frö- och planttillgång m. m. ...	36	ests	36
2. Reproduktionsåtgärder	39	1. Availability of plants and seed	
3. Røjning	41	etc.	36
4. Gallring	43	2. Sowing and planting	39
5. Betesfred	44	3. Cleaning	41
V. Skador på skogen	44	4. Thinning	43
1. Skogsbränder	44	5. Protection against grazing	44
2. Snöbrott, storm- och torkskador	48	V. Damage to the forest	44
3. Viltskador	48	1. Fires	44
4. Insektsskador	49	2. Windfalls, snow-breaks and	
5. Svampskador	50	drought damage	48
B. Skogstekniska arbeten	51	3. Wild animals	48
I. Skogsvägbyggnad	51	4. Insects	49
II. Skogsdikning	55	5. Fungi	50
III. Flottledsbyggnad	57	B. Technical activities	51
IV. Skogsindelningsarbeten	57	I. Roadbuilding	51
C. Skogskapitalets tillgodogörande ...	59	II. Draining	55
I. Avverkning, transport m. m.	59	III. Building of floatways	57
1. Utsyning och avverkning	59	IV. Management plans	57
2. Virkesmätning	61	C. The utilization of forest capital ...	59
3. Flottning	64	I. Felling and transport	59
4. Järnvägstransporter	66	1. Marking and logging	59
5. Lastbilstransporter	68	2. Timber measuring	61
6. Fartygstransporter	68	3. Floating	64
7. Havsflottning	69	4. Railway-transport	66
II. Virkesförbrukning och produktion		5. Lorry-transport	68
m. m.	69	6. Sea-transport	68
1. Sågverksindustrin	69	7. Sea-rafting	69
		II. Timber-consumption and produc-	
		tion	69
		1. Sawmill industry	69

	Sid.		Page
2. Fanér- och plywoodindustrierna	71	2. Veneer and plywood industries	71
3. Massaindustrien	72	3. Pulp industry	72
4. Wallboardindustrin	72	4. Wallboard industry	72
5. Förbrukning av brännved m. m.	73	5. Consumption of fuel wood etc.	73
III. Export och import	73	III. Foreign trade	73
1. Oarbetade trävaror	73	1. Unprocessed wood	73
2. Sågat virke	74	2. Sawn wood	74
3. Fanérskivor	75	3. Veneer and plywood	75
4. Massa och wallboard	76	4. Pulp and wallboard	76
5. Trätjära och träkol	76	5. Woodtar and charcoal	76
D. Virkespriser och omkostnader	78	D. Timber prices and production costs	78
I. Rotpriser	78	I. Prices of timber on root	78
II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved	81	II. Prices of cut timber	81
III. Drivningskostnader	82	III. Costs of logging	82
IV. Priser på sågade trävaror och massa	83	IV. Prices of sawn wood and pulp ...	83
E. Arbetarförhållanden	86	E. Labour-market conditions	86
I. Löner och avtal	86	I. Wages and collective wage agree- ment	86
II. Sysselsättning	89	II. Employment	94
III. Olycksfall och arbetarskydd	98	III. Accidents and protection against accidents	98
F. Vilttillgång och jakt	105	F. Wild animals and hunting	105
G. Övriga skogliga frågor	109	G. Other matters relating to forestry	109
I. Administration	109	I. Administration	109
1. Domänverket	109	1. The Swedish State Forest Service	109
2. Skogsstyrelsen	110	2. The National Board of Private Forestry	110
3. Skogsvårdsstyrelserna	111	3. The County Forestry Boards ...	111
II. Skogsforskningsinstitutet	112	II. The Forest Research Institute	112
III. Skoglig undervisning	113	III. Forestry training	113
IV. Föreningar och organisationer ...	120	IV. Associations and organizations ...	120
1. Ideella föreningar	120	1. Non-profit-making associations	120
2. Föreningar för skoglig växtför- ädling	122	2. Associations for forest tree breeding	122
3. Ekonomiska intresseföreningar	123	3. Business organizations	123
4. Arbetsmarknadens föreningar	125	4. Labour market associations ...	125
5. Föreningar för skogsbrukets rationalisering	126	5. Associations for rationaliza- tion in forestry	126
V. Anslag för skogsvårdande ändamål	131	V. State subsidies for silviculture ...	131
H. Internationell översikt	134	H. International review	134
I. Sammanfattning på engelska	140	I. Summary	140
J. Källförteckning	151	J. Literary sources	151

	Sid.		Page
<i>Tabeller i texten</i>		<i>Tables in the text</i>	
<i>Tabell A.</i> Rikets skogsmarksareal fördelad på ägargrupper 1951. Länsvis. (Enligt 1951 års jordbruksräkning.)	20	<i>Table A.</i> Forest area distributed by owner groups in 1951. By counties. (According to the Census of Agriculture 1951.)	20
<i>Tabell B.</i> Skogsbruk i förening med jordbruk. Antal brukningsdelar 1951 i enskild ägo (exkl. aktiebolag) grupperade efter åkerareal och skogsinnehav samt fördelade på länsgrupper	23	<i>Table B.</i> Forestry in combination with agriculture. Number of holdings 1951 in private possession (excl. companies) distributed according to field area and forest area in different groups of counties	23
<i>Tabell C.</i> Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Areal skogsmark för skogsbruksenheter av olika storlek i enskild (dock ej aktiebolags) ägo 1951. Länsgrupper	24	<i>Table C.</i> Forest management; with and without combination with agriculture. Forest area of private (excl. companies') forest units of different sizes in 1951. By groups of counties.	24
<i>Tabell D.</i> Skogsmarksareal (exkl. bonitet IX) och dennas procentuella fördelning på ägargrupper inom samtliga flodområden i Norrland samt i Dalälvens flodområde. Enl. riksskogstaxeringen 1938—1944	25	<i>Table D.</i> Forest area excl. site quality class IX and percentage distribution of the same by owner groups in all river basins in Northern Sweden. According to the National Forest Survey 1938—1944	25
<i>Tabell E.</i> Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder (enl. riksskogstaxeringarna 1923—1929, 1938—1952 samt för länsgrupper och hela landet även 1953—1955)	26	<i>Table E.</i> Forest area in per cent by ages of growing stock. (According to the National Forest Surveys 1923—1929, 1938—1952 and 1953—1955. The last only referring to county groups and the entire country.)	26
<i>Tabell F.</i> Genomsnittlig idealbonitet för olika skogsägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1938—1952. Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis	29	<i>Table F.</i> Average ideal site quality by owner groups and by counties. According to the second National Forest Survey	29
<i>Tabell G.</i> Virkesförråd på bark (exkl. vrak) från 0 cm vid brösthöjd i milj. m ³ sk. Samtliga ägoslag. Skogligen huvudområden. Riksskogstaxeringen 1953—1957	31	<i>Table G.</i> Growing stock incl. bark (excl. waste wood) from 0 cm DBH in million m ³ sk. All land. By groups of counties. The National Forest Survey 1953—1957	31
<i>Tabell H.</i> Virkesförråd på bark i m ³ sk. per hektar (inkl. vrak) för olika trädslag. Skogsmark inkl. hagmark. Skogligen huvudområden. Riksskogstaxeringen 1953—1957	32	<i>Table H.</i> Growing stock incl. bark in m ³ sk. per ha (incl. waste wood) on forest land. By species and groups of counties. The National Forest Survey 1953—1957	32

	Sid.		Page
<i>Tabell I.</i> Virkesförråd på bark i m ³ sk. per hektar (inkl. vrak) för skilda skogsägargrupper. Skogsmark inkl. hagmark. Skogliga huvudområden. Riksskogstaxeringen 1953—1957	32	<i>Table I.</i> Growing stock incl. bark in m ³ sk. per ha (incl. waste wood) on forest land. By groups of counties and forest owners. The National Forest Survey 1953—1957	32
<i>Tabell J.</i> Total årlig tillväxt (inkl. bark) i 1 000-tal m ³ sk. fördelade på trädslag. Årlig tillväxt i m ³ sk. per hektar. Skogsmark inkl. hagmark. Skogliga huvudområden. Riksskogstaxeringen 1953—1957	33	<i>Table J.</i> Total annual increment (incl. bark) in 1 000 m ³ sk. by species. Annual increment in m ³ sk. per ha. All forest land. By groups of counties. The National Forest Survey 1953—1957	33
<i>Tabell K.</i> Värdet av skogsmark och växande skog på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna åren 1952 och 1957	35	<i>Table K.</i> Value of forest ground and growing forest in the rural country at the Real Property Assessments in 1952 and 1957	35
<i>Tabell L.</i> Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1954—1958 utklängt skogsfrö. Länsvis	37	<i>Table L.</i> Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1954—1958. By counties. 37	37
<i>Tabell M.</i> Under 1958 beviljade införseltillstånd för plantor och frö av skogsträd	40	<i>Table M.</i> Import licenses given in 1958 for plants and seed of forest trees. 40	40
<i>Tabell N.</i> Under 1956—1958 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Länsvis	42	<i>Table N.</i> Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1956—1958. By counties	42
<i>Tabell O.</i> Reproduktionsåtgärder och röjning 1942—1958	43	<i>Table O.</i> Silvicultural measures taken in 1942—1958	43
<i>Tabell P.</i> Antal skogsbränder och avbränd areal 1944—1958 i medeltal per år. (A-bränder och B-bränder tillbud, mindre än 0,1 ha). Länsgrupper	45	<i>Table P.</i> Yearly averages of forest fires and burnt areas in 1944—1958. A-fires and B-fires (= fires with less than 0,1 ha). Groups of counties. 45	45
<i>Tabell Q.</i> Skogsbrändernas antal, valade skador m. m. 1949—1958	46	<i>Table Q.</i> Number of forest fires, damage etc. in 1949—1958	46
<i>Tabell R.</i> Antal skogsbränder och bränd areal 1944—1948, 1949—1953 och 1954—1958 hänförliga till de viktigaste skogsbrandorsakerna och uttryckta i relativtal och index-siffror	47	<i>Table R.</i> Number of forest fires and burnt areas 1944—1948, 1949—1953 and 1954—1958 by causes. Percentages and index figures	47

	Sid.		Page
<i>Tabell S.</i> Enskilda permanenta bilvägar med vägkaraktär S enl. riksskogstaxeringens väginventering 1957. Km.	51	<i>Table S.</i> Private permanent motor-roads with road-character S in kms according to the Road Enumeration 1957 of the National Forest Survey	51
<i>Tabell T.</i> Allmänna vägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957. Km.	52	<i>Table T.</i> Public roads in kms according to the Road Enumeration 1957 of the National Forest Survey	52
<i>Tabell U.</i> Skogsvägbyggnads- och diktningserksamhetens relativa omfattning (sträckmeter per km ² skogsmark) 1958. Länsvis	53	<i>Table U.</i> The relative extent of forest road building and draining (metres per km ² forest land). By counties	53
<i>Tabell V.</i> Vägtäthet i meter väg per ha utmark enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957 avseende allmänna och enskilda permanenta bilvägar med vägkaraktär S	54	<i>Table V.</i> Road-density in road-metres per ha forest land of public and private permanent motor-roads with road-character S according to the Road Enumeration 1957 of the National Forest Survey	54
<i>Tabell X.</i> Beräknade virkesuttag för olika sortiment i årsmedeltal 1952/53—1956/57. Hela riket	60	<i>Table X.</i> Estimated removals of different assortments. Arithmetical mean values for the five years 1952/53—1956/57. The whole country	60
<i>Tabell Y.</i> Avverkade kvantiteter under avverkningssäsongerna 1952/53—1957/58 enligt stubbinventeringen 1953—1958. Samtliga ägoslag. Miljoner m ³ sk. Angivna medelfel i samma måttenhet	62	<i>Table Y.</i> Total fellings during felling seasons 1952/53—1957/58 according to the Stump Enumeration of the National Forest Survey 1953—1958. All types of land. Millions of m ³ sk. Standard errors in the same unit of measurement	62
<i>Tabell Z.</i> Antal sågverk, deras totala förbrukning av rundvirke av furu och gran samt produktion av barrträvaror 1958. Länsvis	70	<i>Table Z.</i> Number of sawmills and total consumption of coniferous roundwood and total production of coniferous lumber by sawmills in 1958. By counties	70
<i>Tabell Å.</i> Den beräknade totala årsproduktionen av barrträvaror i femårsgenomsnitt under tiden 1929—1958 med procentuell fördelning på områden	71	<i>Table Å.</i> Calculated total annual production of coniferous lumber for five-year periods during 1929—1958 and distributed in per cent by region	71
<i>Tabell Ä.</i> Sammansättning, medelpris m. m. för stämplingsposter sålda på rot från bondeskogar drivningsåret 1958/59	79	<i>Table Ä.</i> Composition, average prices obtained etc. of standing timber on private forests in the felling-season 1958/59	79

	Sid.		Page
<i>Tabell Ö.</i> Av domänverket erhållna medelpriser vid försäljning av rotposter 1954—1958	80	<i>Table Ö.</i> Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root 1954—1958	80
<i>Tabell AB.</i> Exportpriser (fob) på sågade trävaror av furu och gran samt på pappersmassa 1939 och 1948—1959	84	<i>Table AB.</i> Export prices of coniferous sawn wood and of wood pulp in 1939 and 1948—1959	84
<i>Tabell CD.</i> Lönutvecklingen 1949—1958 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk och trä-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri samt för manlig kontorspersonal inom hela industrien	87	<i>Table CD.</i> Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood, pulp, and paper industry and of salaries of male clerical personnel in the whole industry in 1949—1958	87
<i>Tabell EF.</i> Antal brukningsenheter (gårdar) i procent som bedrev skogsarbete i november 1957, februari 1958 samt februari, mars, april och maj 1959 enl. arbetsmarknadsstyrelsens stickprovsundersökningar av sysselsättningen i bondeskogsbruket	92	<i>Table EF.</i> Number of farms in per cent engaged on forest work in November 1957, February 1958, February, March, April and May 1959, according to the sample surveys on employment in farmers' forests undertaken by the National Labour Market Board	92
<i>Tabell GH.</i> Antal sysselsatta personer i bondeskogsbruket i november 1957, februari 1958 samt februari, mars, april och maj 1959 enl. arbetsmarknadsstyrelsens stickprovsundersökningar av sysselsättningen i bondeskogsbruket	93	<i>Table GH.</i> Number of persons employed in farmers' forests in November 1957, February 1958, February, March, April and May 1959, according to the sample surveys on employment in farmers' forests undertaken by the National Labour Market Board	93
<i>Tabell IJ.</i> Arbetsolycksfall i procent samt per 1 milj. arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel 1956. Större arbetsgivare (exkl. staten) ...	99	<i>Table IJ.</i> Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1956. Major employers (excl. public service)	99
<i>Tabell KL.</i> Arbetsolycksfall i procent samt per 1 milj. arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel 1957. Större arbetsgivare (exkl. staten) ...	100	<i>Table KL.</i> Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1957. Major employers (excl. public service)	100
<i>Tabell MN.</i> Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsbrukare m. fl. läsåret 1958/59	116	<i>Table MN.</i> Professional training of forest workers and forest users in the year 1958/59	116

	Sid.		Page
<i>Tabell OP.</i> Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsbrukare m. fl. första halvåret 1958	118	<i>Table OP.</i> Professional training of forest workers and forest users in the first half-year 1958	118
<i>Tabell QR.</i> Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen	132	<i>Table QR.</i> Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament	132
<i>Tabell ST.</i> Under budgetåret 1958/59 genom arbetsmarknadsstyrelsens eller skogsstyrelsens beslut tilldelade medel från beredskapsanslag för utförande av beredskapsarbetena röjning och dikrensning samt från tilläggsanslag för vissa vägbyggnadsföretag	133	<i>Table ST.</i> Grants paid for certain unemployment works in forestry through the decisions of the National Labour Market Board or the National Board of Private Forestry during the budget year 1958/59	133
<i>Tabeller</i>		<i>Tables</i>	
<i>Tabell 1.</i> Rikets areal vid 1958 års slut fördelad på skogsmark, inägor, impediment och vatten. Skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Länsvis	155	<i>Table 1.</i> Forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1958. Forest area per inhabitant and per ha cultivated land. By counties	155
<i>Tabell 2.</i> Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1958 års slut. Länsvis	156	<i>Table 2.</i> Forest land administered by different state authorities and by diocesan boards at the end of 1958. By counties	156
<i>Tabell 3.</i> Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsens tillsyn samt total skogsmarksareal vid 1958 års slut. Länsvis	158	<i>Table 3.</i> Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area at the end of 1958. By counties	158
<i>Tabell 4.</i> Virkesförråd på bark, totalt och per ha, fördelat på trädslag och diameterklasser. Skogsmark, inkl. hagmark. Länsvis	160	<i>Table 4.</i> Growing stock incl. bark, total and per ha, by species and size-groups. By counties	160
<i>Tabell 5.</i> Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (på bark). Länsvis	163	<i>Table 5.</i> Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species. By counties	163
<i>Tabell 6.</i> Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder 1958, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis	164	<i>Table 6.</i> Silvicultural measures taken in 1958, by forest-owner groups. By counties	164
<i>Tabell 7.</i> Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. 1958. Länsvis	166	<i>Table 7.</i> Number of forest fires, area destroyed, and costs of extinguishing fires in 1958. By counties	166

	Sid.		Page
<i>Tabell 8.</i> Antal skogsbränder och bränd areal 1958, fördelade efter brandorsak. Länsvis	167	<i>Table 8.</i> Number of forest fires and area destroyed by causes in 1958. By counties	167
<i>Tabell 9.</i> Skogsbilvägar, färdigbyggda 1958, med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis	168	<i>Table 9.</i> Forest roads completed in 1958, by forest owner-groups. By counties	168
<i>Tabell 10.</i> Under 1958 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis	169	<i>Table 10.</i> Draining ditches completed in 1958, by forest-owner groups. By counties	169
<i>Tabell 11.</i> Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1949/50—1958/59	170	<i>Table 11.</i> Estimated annual fellings, by assortments in the felling-seasons 1949/50—1958/59	170
<i>Tabell 12.</i> Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1949—1958	171	<i>Table 12.</i> Fellings in Crown forests, diocesan forests, other public forests, and companies' forests, totals and per ha, in the years 1949—1958	171
<i>Tabell 13.</i> Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1958. Länsvis	172	<i>Table 13.</i> Fellings in Crown forests, diocesan forests, and other public forests in 1958. By counties	172
<i>Tabell 14.</i> Av virkesmätningföreningarna under säsongerna 1956/57—1958/59 inmätta kvantiteter virke ...	173	<i>Table 14.</i> Volume of timber measured in the felling-seasons 1956/57—1958/59 by timber measurement associations	173
<i>Tabell 15.</i> Medelvoly m för av virkesmätningföreningarna under drivningssäsongerna 1957/58 och 1958/59 inmätt virke i fast mått under bark	174	<i>Table 15.</i> Average volume of timber measured by timber measurement associations in the felling-seasons 1957/58 and 1958/59	174
<i>Tabell 16.</i> Virkesmätningföreningarnas medelkostnader för inmätt virke, drivningsåren 1954/55—1958/59	175	<i>Table 16.</i> Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the felling-seasons 1954/55—1958/59	175
<i>Tabell 17.</i> Flottningsföreningar och flottleder 1958	176	<i>Table 17.</i> Floating associations and floatways in 1958	176
<i>Tabell 18.</i> Flottat och levererat virke 1958	177	<i>Table 18.</i> Wood floated and delivered in 1958	177
<i>Tabell 19.</i> Utflottnings- och skiljningskostnader m. m. 1958	178	<i>Table 19.</i> Floating and sorting costs etc. in 1958	178
<i>Tabell 20.</i> Rundvirkestransporter på järnväg 1958	179	<i>Table 20.</i> Transports of unprocessed wood by rail in 1958	179

	Sid.		Page
<i>Tabell 21.</i> Ursprungs- och destinationslän för järnvägstransporter av oförädlat virke 1958	180	<i>Table 21.</i> Origin and destination of unprocessed wood transported by rail in 1958	180
<i>Tabell 22.</i> Ursprungs- och destinationslän för transporter av oförädlat virke, utförda av den yrkesmässiga biltrafiken månaderna mars och april 1957	182	<i>Table 22.</i> Origin and destination of unprocessed wood transported by hired lorries during two months in 1957	182
<i>Tabell 23.</i> I rikets hamnar och lastageplatser 1958 lossade kvantiteter av oförädlat virke (endast inrikes fartygstransporter)	184	<i>Table 23.</i> Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1958 (only home traffic)	184
<i>Tabell 24.</i> Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke 1954--1958	185	<i>Table 24.</i> Annual consumption of roundwood by forest industries in 1954--1958	185
<i>Tabell 25.</i> Sågverkens och hyvleriernas samt lädämnesfabrikernas huvudsakliga produktion 1958, Länsvis	186	<i>Table 25.</i> Production of sawn and planed goods in 1958, By counties ...	186
<i>Tabell 26.</i> Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion 1958, Länsvis	187	<i>Table 26.</i> Pulp and wallboard production in 1958, By counties	187
<i>Tabell 27.</i> Export av rundvirke, sågat virke m. m. 1954--1958	188	<i>Table 27.</i> Exports of roundwood, sawn wood etc. 1954--1958	188
<i>Tabell 28.</i> Import av rundvirke, sågat virke m. m. 1954--1958	189	<i>Table 28.</i> Imports of roundwood, sawn wood etc., 1954--1958	189
<i>Tabell 29.</i> Sveriges export och import av oförädlat virke med fördelning på export- resp. importländer 1958	190	<i>Table 29.</i> Swedish exports and imports of roundwood by countries of destination and origin in 1958	190
<i>Tabell 30.</i> Rännettovärden för virkesuttagen å kronoskogar 1949--1958, Länsvis	192	<i>Table 30.</i> Net value of wood cut in Crown forests in 1949--1958, By counties	192
<i>Tabell 31.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1957/58, Sägtimmer av furu och gran	193	<i>Table 31.</i> Gross prices and costs in the felling-season 1957/58, Coniferous timber	193
<i>Tabell 32.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1957/58, Massaved av barrträd	196	<i>Table 32.</i> Gross prices and costs during the felling-season 1957/58, Coniferous pulpwood	196
<i>Tabell 33.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1957/58, Brännved	197	<i>Table 33.</i> Gross prices and costs during the felling-season 1957/58, Fuel wood	197

	Sid.		Page
<i>Tabell 34.</i> Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster i kr (vägda genomsnitt), avverkningssäsongerna 1954/55—1958/59. Länsvis	198	<i>Table 34.</i> Average daily wages (weighed averages) of forest workers in the felling seasons 1954/55—1958/59. By counties	198
<i>Tabell 35.</i> Sysselsättningen i skogsbruket 1958 och 1959 vid domänverket och 54 större skogsbolag	199	<i>Table 35.</i> Number of forest workers in Crown forests and in 54 of the largest companies' forests in 1958 and 1959	199
<i>Tabell 36.</i> Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal däri fullgjorda dagsverken 1958	200	<i>Table 36.</i> Personnel engaged in floating activity and number of day-works performed in 1958	200
<i>Tabell 37.</i> Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket 1957—1959	201	<i>Table 37.</i> Labour-exchange activities in forestry in 1957—1959	201
<i>Tabell 38a.</i> Antal arbetstimmar samt arbetsolycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1956. Större arbetsgivare (exkl. staten)	202	<i>Table 38a.</i> Number of working-hours and number of industrial accidents in forest work and floating in 1956. Major employers (excl. public service)	202
<i>Tabell 38b.</i> Antal arbetstimmar samt arbetsolycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1957. Större arbetsgivare (exkl. staten)	203	<i>Table 38b.</i> Number of working-hours and number of industrial accidents in forest work and floating in 1957. Major employers (excl. public service)	203
<i>Tabell 39a.</i> Svårhetstal för arbetsolycksfall fördelade efter orsak, antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1956. Större arbetsgivare (exkl. staten)	204	<i>Table 39a.</i> Severity rates for industrial accidents distributed by cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours, and number of working days, lost per accident in forest work and floating in 1956. Major employers (excl. public service)	204
<i>Tabell 39b.</i> Svårhetstal för arbetsolycksfall fördelade efter orsak, antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1957. Större arbetsgivare (exkl. staten)	206	<i>Table 39b.</i> Severity rates for industrial accidents distributed by cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours, and number of working days lost per accident in forest work and floating in 1957. Major employers (excl. public service)	206
<i>Tabell 40.</i> Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1936—1945, 1946—1950, 1951—1955 samt för 1956—1958. Länsvis	208	<i>Table 40.</i> Number of elk killed during legal shooting season during the periods 1936—1945, 1946—1950, 1951—1955 (yearly average) and in 1956—1958. By counties	208

	Sid.		Page
<i>Tabell 41.</i> Antal dödade villebråd i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955 samt för 1956—1958	209	<i>Table 41.</i> Number of game killed during the periods 1946—1950, 1951—1955 (yearly average) and in 1956—1958	209
<i>Tabell 42.</i> Under budgetåret 1958/59 genom Kungl. Maj:ts eller skogsstyrelsens beslut tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel) för särskilda skogsvårdsåtgärder. Länsvis	210	<i>Table 42.</i> State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget-year 1958/59. By counties	210
<i>Tabell 43.</i> Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt per invånare och procent av landarealen, i vissa länder 1958.	212	<i>Table 43.</i> Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries in 1958	212
<i>Tabell 44.</i> Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1957 och 1958	213	<i>Table 44.</i> Removals in certain countries with an extensive logging in 1957 and 1958	213
<i>Tabell 45.</i> Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1958	214	<i>Table 45.</i> Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade, in 1958	214
<i>Tabell 46.</i> Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1958	215	<i>Table 46.</i> Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries in 1958	215
<i>Tabell 47.</i> Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror 1958	216	<i>Table 47.</i> Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products in 1958	216

Diagram

1. Lönutvecklingen 1949—1958 för huggare, körare, lantarbetare, manliga arbetare inom träindustrin och massa- och pappersindustrin samt för manlig kontorspersonal inom industrien.	88
2. Antal lediga och tillsatta platser samt antal tillsatta platser per 100 lediga 1957—1959.	96

Diagrams

1. Development in 1949—1958 of cutters' and hauliers' wages compared with the development of the wages of male farm workers, of male wood industry workers, and of male pulp and paper industry workers and salaries of industry clerical personnel	88
2. Number of vacancies, number of placements and number of placements per 100 vacancies in 1957—1959	96

SYMBOLER OCH FÖRKORTNINGAR

Intet att redovisa	—
Mindre än $\begin{pmatrix} 0,5 \\ 0,05 \end{pmatrix}$ av enheten	$\begin{pmatrix} 0 \\ 0,0 \end{pmatrix}$
Uppgift ej tillgänglig	..
Logiskt omöjlig uppgift	.
Preliminär eller uppskattad uppgift	*
Centimeter	cm
Meter	m
Kilometer	km
Hektar	ha
Kvadratkilometer	km ²
Kubikmeter	m ³
Kubikmeter fast mått	m ³ f.
Kubikmeter travat mått	m ³ t.
Skogskubikmeter (hel trädstams volym med bark)	m ³ sk.
Fot (engelsk)	f el. '.
Tum (»)	"
Kubikfot (engelsk)	f ³
Flottningskubikfot	f ³ fl.
Kubikfot toppmått (cylinderkubikfot)	f ³ to.
Kubikfot (topprötmått)	f ³ tr.
Standard	std
Kilogram	kg
Helbarkad	hb.
Obarkad	ob.
På bark (med bark)	pb.
Under bark (utan bark)	ub.
Mittmått	mi.
Brösthöjd	brh.
Osorterat (sågad vara kval. I—IV)	o/s
Kvinta (» » » V)	V
Utskott (» » » VI)	VI
Cirka	ca
Kronor	kr
Stycken	st
Food and Agriculture Organization of the United Nations	FAO
Sveriges officiella statistik	SOS
Sveriges offentliga utredningar	SOU
Svensk författningssamling	SFS

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS

Nil
Magnitude less than half of unit employed
Not available
Logically impossible
Provisional or estimated figure
Centimetre
Metre
Kilometre
Hectare
Square kilometre
Cubic metre
Cubic metre solid wood
Cubic metre piled wood
Forest cubic metre (whole trunk incl. bark)
Foot (English)
Inch (English)
Cubic foot (English)
Floating cubic foot
Cubic foot by measuring on the top of the log
Cubic foot by measuring on the top and the bottom of the log
Standard (Petersburg)
Kilogramme
Completely barked
Unbarked
On (or with) bark
Under (or without) bark
Measured at the middle of the log
Breast height
Unsorted
Quinta
Sixths
Approximately
Swedish crowns
Pieces
Food and Agriculture Organization of the United Nations
Swedish Official Statistics
Investigations by the Swedish Government
Swedish statute register

LÄNSFÖRKORTNINGAR

Abbreviations for the Swedish counties (län).

Nb	Norrbottnens län	Ups	Uppsala län	Klm	Kalmar län
Vb	Västerbottnens län	Sth	Stockholms län och stad	Gtl	Gotlands län
Jtl	Jämtlands län	Sdm	Södermanlands län	Gbg	Göteborgs och Bohus län
Vnr	Västernorrlands län	Ög	Östergötlands län	Hl	Hallands län
Gvl	Gävleborgs län	Skb	Skaraborgs län	Bl	Blekinge län
Kpb	Kopparbergs län	Äbg	Älvsborgs län	Krs	Kristianstads län
Vrm	Värmlands län	Jkp	Jönköpings län	Mlm	Malmöhus län
Ör	Örebro län	Krb	Kronobergs län		
Vstm	Västmanlands län				

I vissa tabeller är länen sammanslagna i fem grupper (se karta s. 18):

In certain tables the counties are grouped as follows (see map on page 18):

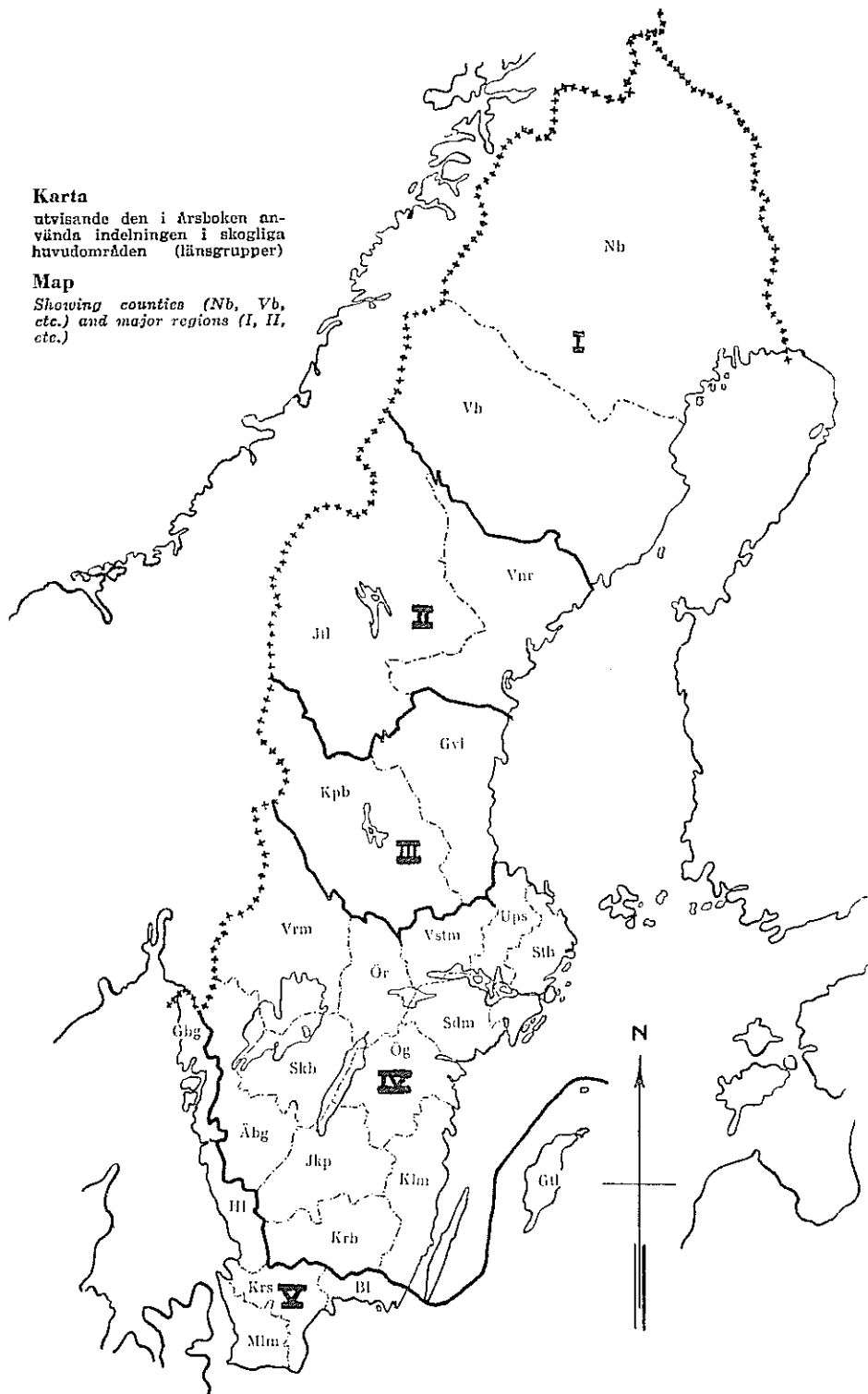
- I Övre Norrland Nb och Vb
- II Mellersta Norrland Jtl och Vnr
- III Nedre Norrland o. Dalarna Gvl och Kpb
- IV Mellansverige och Småland Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth, Sdm, Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb och Klm
- V Södra och västra kustlänen Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs och Mlm

Karta

utvisande den i Årsboken använda indelningen i skogliga huvudområden (länsgrupper)

Map

Showing counties (Nb, Vb, etc.) and major regions (I, II, etc.)

A. SKOGSMARKEN OCH SKOGSKAPITALET

I. Ytvidd

Rikets skogsmarksareal redovisas länsvis i tabell 1 (sid. 155) och enligt denna tabell, grundad på slutgiltiga beräkningar från den andra riksskogstaxeringen, uppgick arealen vid 1958 års slut till 229 290 km², vilken siffra för närvarande får gälla som den mest korrekta uppskattningen av landets skogsmarksareal. Från den tredje riksskogstaxeringen föreligger vid denna årsboks tryckning ej aktuella uppgifter, än de vilka redovisas i uppsatsen »Skogarna och skogstillståndet vid periodens slut» i domänverkets jubileumsskrift »Sveriges skogar under 100 år» och vilka grundas på 1953—1957 års taxeringar. Rikets skogsmarksareal beräknas preliminärt enligt dessa taxeringar till 222 584 km². Minskningen med ca 3 % av det andra taxeringsomdrevets resultat beror på hårdare avgränsning av impediment, främst beträffande s. k. fjällbarrskog. 1956 års jordbruksräkning beräknade skogsmarksarealen till 225 054 km², 1951 års jordbruksräkning till 224 861 km² samt 1952 års allmänna fastighetstaxering till 218 210 km² (exkl. skogsmark inom städerna, 6 415 km², och inom områden för vilka fastighetsskatt icke erlägges).

Såväl fastighetstaxeringens skogsmarksareal, inkl. städernas skogsmark och ovan nämnda områden, 225 152 km², som arealen från jordbruksräkningarna understiger den som erhöles vid den andra riksskogstaxeringen med ca 2 %.

Delvis beror detta på att jordbruksräkningens och fastighetstaxeringens

uppgifter icke inkluderar vissa kronan tillhöriga skogar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Kopparbergs län (ca 2 900 km²), vilka vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringsvärda, och delvis på att arealunderskottet för skogsmarken huvudsakligen är lokaliserat till områden i inre och övre Norrland, där de största svårigheterna för en arealredovisning föreligger. Härtill kommer också att vid riksskogstaxeringen, i motsats till vad fallet är vid de båda övriga undersökningarna, innefattas all slags hagmark i uppgifterna om skogsmarken.

Enligt jordbruksräkningarna 1944, 1951 och 1956 ökade rikets skogsmarksareal mellan de båda förstnämnda åren med ca 2 000 km² eller med 1 %, men mellan 1951 och 1956 med endast 190 km², d. v. s. 0,1 %. För enskilda ägares skogsmarksareal redovisas en ökning mellan 1951 och 1956 med 3 050 km² eller med 3 %, medan för övriga ägare (staten, andra samfälligheter och aktiebolag) anges att skogsmarksarealen under samma tid minskade med 2 860 km² eller också med 3 %.

Enligt en av lantbruksstyrelsen och skogsstyrelsen efter samråd med jordbrukets utredningsinstitut år 1958 utförd specialundersökning om överföring av smärre jordbruksjord till skogsmark kan totalt 575 000 ha jordbruksjord väntas utgå ur produktionen. Av denna areal anses 92 % vara lämplig för skogsplantering, och 83 % av den för överföring till skogsmark lämpade arealen bedömes lämplig att plantera med gran.

**Tabell A. Rikets skogsmarksareal fördelad på ägargrupper 1951. Länsvis.
(Enligt 1951 års jordbruksräkning)**

Forest area distributed by owner groups in 1951. By counties. (According to the Census of Agriculture 1951.)

Län och länsgrupper <i>County</i>	Allmänna skogar <i>Public forests</i>				Enskilda skogar <i>Private forests</i>				Samtliga skogar <i>All forests</i>
	Statens skogar ¹		Övriga allmänna skogar <i>Other public forests</i>		Aktiebolags-skogar <i>Companies' forests</i>		Övriga enskilda skogar <i>Other private forests</i>		
	Areal km ²	i % av hela skogsarealen <i>in % of total forest area</i>	Areal km ²	i % av hela skogsarealen <i>in % of total forest area</i>	Areal km ²	i % av hela skogsarealen <i>in % of total forest area</i>	Areal km ²	i % av hela skogsarealen <i>in % of total forest area</i>	
Nb	19 898	52	2 558	7	3 930	10	11 570	31	37 956
Vb	10 305	32	1 441	5	7 356	23	12 678	40	31 780
Jtl	1 443	6	1 863	7	11 504	44	11 149	43	25 959
Vnr	1 356	7	611	3	8 561	46	8 044	43	18 572
Gvl	885	6	762	5	5 854	41	6 613	47	14 114
Kpb	2 660	13	2 000	10	6 420	32	8 791	44	19 871
Vrm	247	2	531	4	4 692	37	7 228	57	12 698
Ör	833	16	337	6	1 701	32	2 420	46	5 291
Vstm	470	12	428	11	905	24	1 984	52	3 787
Ups	86	3	433	15	1 026	36	1 344	47	2 889
Sih	266	7	390	10	414	11	2 762	72	3 832
Sdm	235	7	333	10	259	8	2 599	75	3 426
Üg	397	7	550	10	824	15	3 874	69	5 645
Skb	390	12	309	9	230	7	2 446	72	3 375
Äbg	268	4	424	6	368	6	5 500	84	6 560
Jkp	321	5	307	5	326	5	5 467	85	6 421
Krb	294	5	281	5	706	12	4 411	78	5 692
Klm	567	8	301	4	411	6	5 578	81	6 857
Gtl	99	6	84	6	54	4	1 139	83	1 376
Gbg	94	6	98	6	28	2	1 428	87	1 648
Hl	106	5	114	6	66	3	1 760	86	2 046
Bl	47	3	52	3	76	4	1 665	90	1 840
Krs	177	7	144	6	66	3	2 163	85	2 550
Mlm	38	6	65	10	6	1	568	83	677
I	30 203	44	3 999	6	11 286	16	24 248	35	69 736
II	2 799	6	2 474	6	20 065	45	19 194	43	44 532
III	3 545	10	2 762	8	12 274	36	15 404	45	33 985
IV	4 374	7	4 623	7	11 862	18	45 616	69	66 475
V	561	6	556	5	296	3	8 724	86	10 137
Riket	41 481	18	14 413	7	55 784	25	113 183	50	224 861
<i>Entire country</i>									

¹ Hit har hänförs kronoskogar samt skogar under fortifikationsförvaltningen, vattenfallsstyrelsen, lanthruksstyrelsen och sjöfartsstyrelsen.

Enligt samma ntredning utlades till skog under åren 1951—1958 32 000 ha åkerareal eller i genomsnitt 4 500 ha per år. En påtaglig acceleration i detta avseende har gjort sig gällande under perioden, vilket framgår därav, att under de två sista åren av perioden ca 6 500 ha åker per år utlades till skogsmark.

I tabell 1 redovisas i kolumn 7 skogsmarkens andel av totalarealen i rikets län. Som synes är varitionerna länen emellan stora. I Västernorrlands län är nära 75 % av totalarealen skogbevuxen, i Malmöhus län endast 13 %. Skogsmarksarealen per invånare är störst i de tre nordligaste länen, Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län. Dessa tre län uppvisar också den största skogsmarksarealen per ha inägomark (åker och äng). Medan det i Norrbotten går 40 ha skogsmark på en ha inägomark, är siffran för Malmöhus län endast 0,2 ha och för Kristianstads och Skaraborgs län 1,0 ha skogsmark per ha inägomark.

Skogsmarken brukar med hänsyn till äganderätten indelas i tre huvudgrupper: allmänna skogar (varav kronoskogar i allmänhet särskiljs) och bolagsskogar, som vardera omfattar ungefär en fjärdedel, samt övriga enskilda skogar, omfattande drygt hälften av rikets skogsmarksareal. Fördelningen på dessa ägarkategorier, totalt och procentuellt, redovisas länsvis i tabell A, som är grundad på 1951 års jordbruksräknings material. En motsvarande tabell baserad på 1956 års jordbruksräkning kan inte sammanställas på grund av denna undersöknings begränsade omfattning och bearbetning.

Som framgår av denna tabell råder stora olikheter mellan de skilda delarna av riket i fråga om fördelningen på ägargrupper. Således upptar de allmänna skogarna i det skogliga huvudområdet I (länsgrupp I) ungefär 50 % (hu-

vudsakligen kronoskogar) av den totala skogsmarksarealen. För Norrbottens län utgör andelen allmänna skogar t. o. m. nära 60 % av nyssnämnda areal. De allmänna skogarna upptar i intet av de övriga skogliga huvudområdena ens 20 % av den totala skogsmarksarealen, även om andelen i vissa län kan uppgå till 22—23 %. Bolagsskogarna har sin tyngdpunkt i områdena II och III, framför allt i Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län. Övriga enskilda skogar d. v. s. gods- och bondeskogarna har i område II ungefär samma relativa omfattning som bolagsskogarna och överträffar de senare i område III. I områdena IV och V är gods- och bondeskogarna helt dominerande. I område IV upptas dock en sjättedel av den totala skogsmarksarealen av bolagsskogar. I Värmlands och Uppsala län utgör dessa drygt en tredjedel av ifrågavarande areal.

Huvudparten av statens skogar förvaltas av domänverket, som dessutom har tillsynen över vissa andra allmänna skogar. Tillsynsmyndigheter för övriga statliga skogar är fyra andra ämbetsverk, för de ekklesiastika boställsskogarna stiftsnämnderna samt för samtliga andra skogar, allmänna och enskilda, skogsvårdsstyrelserna med skogsstyrelsen som centralmyndighet. Följande schema visar skogens indelning i administrativt hänseende. De arealer, som hänföres till de olika grupperna, återfinns i tabellerna 2 och 3.

I. Domänstyrelsen.

A. Kronoskogar (kronoskogsförordningen den 10 maj 1935, nr 157)

1. kronoparker
2. skogsjordbruk, kronotorp, äldre kronolägenheter m. m.
3. kronoholmar och skär

4. kronoöverlopsmarker
5. oavmätta kronomarker
- B. Övriga skogar under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn
 1. bergverksskogar (KF den 27 maj 1898)
 2. renbetesfjäll (1894 års skogsordning, 4 §)
 3. kronoallmänningar (1894 års skogsordning, 4 §)
 4. vissa ecklesiastika skogar (1894 års skogsordning, kap. IV 24 §)
 5. allmänna inrättningsar skogar av kyrklig natur, som icke innehas med stadgad åborätt (1894 års skogsordning, kap. V)
 6. nationalparker
- II. Andra statliga myndigheter.
 - A. Fortifikationsförvaltningen
 - B. Vattenfallsstyrelsen
 - C. Lantbruksstyrelsen
 - D. Sjöfartsstyrelsen
- III. Stiftsnämnder (ecklesiastik boställsordning den 30 augusti 1932).
- IV. Skogsvårdsstyrelser (skogsvårdslagen den 21 maj 1948, nr 237).
 - A. Allmänna skogar
 1. häradsallmänningar (lag den 18 april 1952, nr 166)
 2. allmänningsskogar i Norrland och Dalarna (lag den 18 april 1952, nr 167)
 3. skogar tillhöriga landstug, hushållningssällskap — även skogar förvaltade av landsting men ägda av donationsfonder — skogsvårdsstyrelser o. d.
 4. skogar tillhöriga städer och övriga primärkommuner
 5. kronohemman och kronolägenheter, vilka innehas med stadgad åborätt

6. skogar tillhöriga allmänna inrättningar (skolor, sjukhus, anstalter o. d.) med undantag av de, som nämnts ovan under I B: 5

B. Enskilda skogar

1. bolagsskogar
2. skogar tillhöriga föreningar, stiftelser o. d.
3. gods- och bondeskogar.

Av skogssällskapet förvaltade skogar redovisas under vederbörande ägargrupp, medan skogssällskapets egna skogar hänföres till ägargrupp IV B 2 enligt ovan.

Enligt nedanstående tablå, hämtad från ovannämnda uppsats i domänverkets jubileumsskrift och angivande rikets skogsmarksareals procentuella fördelning på ägare, efter 1953—1957 års taxeringar, omfattar de enskilda skogarna, om aktiebolagsskogarna borträknas, hälften av rikets skogsmark.

Allmänna: kronoskogar	18,5 %
övriga	5,5 »
Enskilda: aktiebolag	24,7 »
övriga: bondeskogar	47,8 »
godsskogar	3,5 »
Samtliga	100,0 %

Ur flera synpunkter är denna grupp, »övriga enskilda skogar», förtjänt av större uppmärksamhet, och i föregående årsböcker har redogjorts för hur antalet skogsbruksenheter och arealen produktiv skogsmark inom denna grupp enligt 1951 års jordbruksräkning fördelat sig länsvis inom olika storleksklasser. Det konstaterades bl. a. att brukningsenheter om 25—50, 50—100 och 100—200 ha hade genomsnittligt ungefär lika stora arealer, men att de regionala olikheterna var betydande. Från samma jordbruksräkning har i tidigare årsböcker redogjorts för bl. a. omfattningen av de arealer skogsmark, som

Tabell B. Skogsbruk i förening med jordbruk. Antal brukningsdelar 1951 i enskild ägo (exkl. aktiebolag), grupperade efter åkerareal och skogs-innehav samt fördelade på länsgrupper. (Efter 1951 års jordbruks-räkning)

Forestry in combination with agriculture. Number of holdings 1951 in private possession (excluding companies) distributed according to field area and forest area in different groups of counties. (According to the Census of Agriculture 1951)

Länsgrupper och storleksgrupper efter åkerarealen <i>Groups of counties and size-groups according to field area</i>	Antal brukningsdelar fördelade på storleksgrupper efter skogs-marksarealer, Ha <i>Number of units by size-groups of forest area</i>							Summa <i>Total</i>
	<10 ha	10—25 ha	25—50 ha	50—100 ha	100—200 ha	200—400 ha	>400 ha	
I								
0,26— 2 ha	2 096	1 522	1 353	1 099	675	210	41	6 996
2—10 »	3 108	5 603	6 884	5 558	2 857	1 042	199	25 251
10—50 »	99	459	998	1 032	406	115	46	3 155
>50 »	—	—	—	—	—	—	1	1
Summa <i>Total</i>	5 303	7 584	9 235	7 689	3 938	1 367	287	35 403
II								
0,26— 2 ha	3 209	902	492	270	183	54	13	5 123
2—10 »	3 746	4 278	3 865	3 219	2 000	682	178	17 968
10—50 »	47	178	479	610	540	221	76	2 151
>50 »	—	—	—	1	1	—	2	4
Summa <i>Total</i>	7 002	5 358	4 836	4 100	2 724	957	269	25 246
III								
0,26— 2 ha	4 382	2 120	1 012	465	120	34	5	8 138
2—10 »	2 953	4 041	3 681	2 400	1 002	193	28	14 298
10—50 »	241	860	1 399	1 370	849	232	47	4 998
>50 »	—	5	8	11	18	3	6	51
Summa <i>Total</i>	7 576	7 026	6 100	4 246	1 989	462	86	27 485
IV								
0,26— 2 ha	11 279	2 668	750	288	84	9	8	15 086
2—10 »	22 296	19 753	13 597	4 828	928	172	49	61 623
10—50 »	9 482	10 550	8 382	4 591	1 316	256	51	34 628
>50 »	255	374	524	742	639	365	283	3 182
Summa <i>Total</i>	43 312	33 345	23 253	10 449	2 967	802	391	114 519
V								
0,26— 2 ha	2 997	521	112	35	6	6	—	3 677
2—10 »	10 693	5 659	2 780	798	87	9	1	20 027
10—50 »	4 677	3 659	2 600	1 198	260	28	9	12 431
>50 »	200	122	106	127	70	33	45	703
Summa <i>Total</i>	18 567	9 961	5 598	2 158	423	76	55	36 838
Riket <i>Entire country</i>								
0,26— 2 ha	23 963	7 733	3 719	2 157	1 068	313	67	39 020
2—10 »	42 796	39 334	30 807	16 803	6 874	2 098	455	139 167
10—50 »	14 546	15 706	13 858	8 801	3 371	852	229	57 363
>50 »	455	501	638	881	728	401	337	3 941
Summa <i>Total</i>	81 760	63 274	49 022	28 642	12 041	3 664	1 088	239 491

Anm.: Tabellen innehåller ej brukningsdelar med enbart skogsmark, d. v. s. med mindre åker än 0,26 ha.

Remark: The table does not include units which have only forests, i.e. units with less than 0.26 ha fields.

Tabell C. Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Areal skogsmark för skogsbruksenheter av olika storlek i enskild (dock ej aktiebolags) ägo 1951. Länsgrupper. (Efter 1951 års jordbruksräkning)

Forest management; with and without combination with agriculture. Forest area of private (excl. companies') forest units of different sizes in 1951. By groups of counties

Länsgrupper och storleksgrupper efter åkerarealen <i>Groups of counties and size-groups according to field area</i>		Hela arealen skogsmark i enskild ägo, fördelad på storleksgrupper efter skogsmarksarealer. Ha <i>Area of private forests (excl. companies' forests) distributed by size-groups</i>							Summa <i>Total</i>
		<10 ha	10—25 ha	25—50 ha	50—100 ha	100—200 ha	200—400 ha	>400 ha	
I. Utmark		5 125	13 120	25 508	43 093	47 870	52 659	65 863	253 238
Lägenheter ...		754	1 660	2 970	4 559	3 938	340	—	14 221
0,26—2 ha ...		11 133	27 023	49 462	78 912	94 335	57 383	23 243	341 491
2—10 » ...		19 402	101 942	257 406	400 030	395 914	279 116	118 541	1 572 261
10—50 » ...		669	8 763	38 238	75 315	56 061	31 200	31 319	241 565
>50 » ...		—	—	—	—	—	—	2 048	2 048
Summa <i>Total</i>		37 083	152 508	373 584	601 909	598 118	420 698	240 924	2 424 824
II. Utmark		4 133	14 049	29 559	68 634	110 322	100 147	153 423	480 267
Lägenheter ...		566	886	1 552	2 510	4 595	1 044	1 473	12 626
0,26—2 ha ...		13 364	14 958	18 265	19 657	25 866	13 901	9 040	115 051
2—10 » ...		20 533	76 064	143 322	233 670	280 230	183 990	104 525	1 042 334
10—50 » ...		305	3 457	18 533	45 426	76 688	60 232	48 605	253 246
>50 » ...		—	—	—	67	157	—	15 540	15 764
Summa <i>Total</i>		38 901	109 414	211 231	369 964	497 858	359 314	332 606	1 919 288
III. Utmark		20 486	43 548	49 768	61 713	53 263	31 445	100 142	360 365
Lägenheter ...		6 963	8 327	6 471	6 321	3 804	1 259	—	33 645
0,26—2 ha ...		20 954	35 348	37 056	31 275	16 822	9 242	4 099	154 796
2—10 » ...		17 558	71 628	135 467	171 788	135 421	52 080	15 747	599 689
10—50 » ...		1 615	15 762	52 643	99 035	116 238	61 621	29 536	376 450
>50 » ...		—	97	348	804	2 482	913	10 844	15 488
Summa <i>Total</i>		67 576	175 210	281 753	370 936	328 030	156 560	160 368	1 540 433
IV. Utmark		36 531	105 514	180 814	234 419	210 844	148 855	241 770	1 158 747
Lägenheter ...		9 583	16 867	25 629	27 314	13 060	4 360	435	97 248
0,26—2 ha ...		46 524	42 105	26 031	19 381	10 360	2 544	4 920	151 865
2—10 » ...		118 525	343 303	487 484	326 531	122 711	47 131	30 947	1 476 632
10—50 » ...		52 257	184 332	304 585	318 464	173 099	67 928	34 393	1 135 558
>50 » ...		1 459	6 808	20 195	54 611	90 996	103 717	263 515	541 301
Summa <i>Total</i>		264 879	699 429	1 044 738	980 720	621 070	374 535	575 980	4 561 351
V. Utmark		8 736	18 406	23 052	24 625	18 426	13 400	17 542	124 187
Lägenheter ...		1 856	3 056	3 547	2 633	1 426	2 008	—	12 726
0,26—2 ha ...		11 029	8 374	3 830	2 227	559	1 545	—	27 864
2—10 » ...		53 051	94 445	98 541	53 158	11 104	2 272	779	313 350
10—50 » ...		22 625	63 357	94 133	82 303	33 264	6 884	7 746	310 312
>50 » ...		924	2 183	3 953	9 134	10 091	9 415	48 237	83 937
Summa <i>Total</i>		98 221	189 821	227 056	174 080	75 170	33 724	74 304	872 376
Riket <i>Entire country</i>									
Utmark		75 011	194 637	308 701	432 484	440 725	346 506	578 740	2 376 804
Lägenheter ...		19 722	31 296	40 169	43 337	26 823	7 211	1 908	170 466
0,26—2 ha ...		103 004	127 808	134 644	151 452	148 242	84 615	41 302	791 067
2—10 » ...		229 069	687 382	1 122 220	1 185 177	945 380	564 589	270 449	5 004 266
10—50 » ...		77 471	276 171	508 132	620 543	455 350	227 865	151 599	2 317 131
>50 » ...		2 383	9 088	24 496	64 616	103 726	114 045	340 184	658 538
Summa <i>Total</i>		506 660	1 326 382	2 138 362	2 497 609	2 120 246	1 344 831	1 384 182	11 318 272

Tabell D. Skogsmarksareal (exkl. bonitet IX) och dennas procentuella fördelning på ägargrupper inom samtliga flodområden i Norrland samt i Dalälvens flodområde. Enl. riksskogstaxeringen 1938—1944

Forest area excl. site quality class IX and percentage distribution of the same by owner groups in all river basins in Northern Sweden. According to the National Forest Survey 1938—1944

Flodområde River basin	Taxe- ringsår Year of survey	Samtliga skogar Areal i km ² All forests Area in km ²	Därav i % There of in per cent			
			Allm. skogar Common forests		Enskilda skogar Private forests	
			Statens skogar State forests	Övr. allm. skogar Other com- mon forests	Aktie- bolags- skogar Compa- nies' forests	Övr. en- skilda skogar Other private forests
Nedre Torne älv och Keräsjoeki ...	1941	5 301	42,1	8,7	0,9	48,3
Övre Torne älv, Sangisån o. Kalix älv	1941	10 710	49,9	7,5	8,3	34,3
Töre älv, Vitån, Råne älv o. Alter- sundet	1941	3 723	42,9	4,7	27,8	24,6
Lule älv och Alån	1941	8 028	52,8	7,4	16,4	23,4
Alter- och Rosåarna, Pite- och Lill- pite älvar samt Rokån	1941	7 229	74,3	1,1	6,7	17,9
Summa för flodområdesgrupp I ...		34 991	53,7	6,0	10,8	29,5
Jävreån, Åby-, Byske- o. Kåge älvar	1941	4 296	48,3	4,4	10,7	36,6
Skellefte älv	1941	5 486	42,1	5,4	11,4	41,1
Summa för flodområdesgrupp II ...		9 782	44,8	5,0	11,1	39,1
Bure älv, Mångby-, Kolaboda-, Rick- le-, Sävar- och Tavelåarna	1941	4 025	9,4	0,1	33,2	57,3
Umeälven	1941	11 841	47,0	4,6	14,4	34,0
Hörneån, Öreälv, Leduån o. Lögde- älv	1941	4 240	19,5	1,2	40,5	38,8
Husumån, Gide älv, Idbyån, Moäl- ven och Nätraån	1938—41	6 031	18,4	0,5	42,5	38,6
Summa för flodområdesgrupp III		26 137	30,2	2,4	28,0	39,4
Ångermanälven och Gådeån d.v.s. flodområdesgrupp IV	1938—39	18 956	15,0	7,1	41,3	36,6
Indalsälven	1938—39	13 000	5,9	6,2	31,2	56,7
Selångersån och Ljungan	1938—39	9 232	5,8	1,2	48,7	44,3
Summa för flodområdesgrupp V ...		22 232	5,9	4,1	38,5	51,5
Gnarps-, Harmångers-, Delångers-, Örange- och Norralåarna	1938,1942	4 043	5,2	1,6	40,7	52,5
Ljusnan	1940,1942	12 324	6,3	3,5	50,8	39,4
Summa för flodområdesgrupp VI ...		16 367	6,1	3,0	48,3	42,6
Skärj-, Hamrånge-, Testebo- och Gavleåarna	1942—43	3 503	3,8	5,6	52,0	38,6
Dalälven	1943—44	18 438	14,6	10,1	29,7	45,6
Summa för flodområdesgrupp VII		21 941	12,9	9,4	33,2	44,5
Totalsumma		150 406	26,0	5,3	29,1	39,6

Tabell E. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder (enl. riksskogstaxeringarna 1923—1929 och 1938—1952 samt för länsgrupper och hela riket även 1953—1957)

Forest area in per cent by ages of growing stock. (According to the National Forest Surveys 1923—1929, 1938—1952 and 1953—1957. The last only referring to county groups and the entire country)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupper County	Tax.-år Year of assessment	Beståndens ålder Age of stands						
		Kalmark Reproduction area and waste land	1—20 år years	21—40 år years	41—80 år years	81—120 år years	121 år o. däröver 121 years and over	Samtliga All ages
Nb	1941	6,9	9,1	11,7	26,7	16,6	29,0	100,0
	1926	3,3	5,6	9,0	30,3	14,6	37,2	100,0
Vb	1939—41	6,4	10,9	14,9	32,1	19,1	16,6	100,0
	1925	4,5	8,9	11,5	32,2	16,6	26,3	100,0
Jtl	1939—40	4,1	7,7	13,2	33,4	24,8	16,8	100,0
	1924—25	10,3	3,1	10,6	29,7	20,4	25,9	100,0
Vnr	1938	7,9	8,8	14,7	41,8	19,5	7,3	100,0
	1924	5,9	5,1	14,5	37,4	19,2	17,9	100,0
Gvl	1942	3,5	11,6	19,9	42,0	18,0	5,0	100,0
	1926	6,4	12,2	17,4	36,2	17,5	10,3	100,0
Kpb	1942—44	2,3	9,4	14,0	39,7	22,9	11,7	100,0
	1923	5,7	6,7	12,5	36,7	17,4	21,0	100,0
Vrm	1950	7,0	7,4	14,1	46,6	21,3	3,6	100,0
	1929	4,7	12,4	23,6	44,2	11,9	3,2	100,0
Ör	1951	5,0	10,3	17,4	48,4	17,1	1,8	100,0
	1927	6,8	14,6	25,3	43,5	8,4	1,4	100,0
Vstm ...	1950—52	5,1	9,9	19,1	49,9	13,7	2,3	100,0
	1926—27	3,4	18,5	23,9	41,8	9,6	2,8	100,0
Ups	1950—52	5,9	12,7	19,1	45,0	14,5	2,8	100,0
	1926—27	8,1	17,2	26,8	32,4	11,9	3,6	100,0
Sth	1950—52	5,8	10,7	16,2	47,5	17,1	2,7	100,0
	1927	7,7	16,3	27,9	37,4	9,1	1,6	100,0
Sdm	1950—52	5,9	13,1	25,2	38,4	14,2	3,2	100,0
	1927	15,5	16,2	19,5	33,9	12,7	2,2	100,0
Ög	1952	7,3	11,4	16,0	46,6	16,5	2,2	100,0
	1927	9,4	17,6	24,4	37,3	9,9	1,4	100,0
Skb	1950—51	5,2	12,8	21,1	47,5	11,6	1,8	100,0
	1929	12,2	12,1	31,7	36,3	7,1	0,6	100,0

tab. E forts.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Åbg	1949	5,8	9,8	23,8	49,8	10,5	0,3	100,0
	1928—29	10,1	18,6	32,9	33,9	4,2	0,3	100,0
Jkp	1947	5,8	15,6	23,8	44,3	9,4	1,1	100,0
	1923	16,6	13,9	26,9	36,4	5,6	0,6	100,0
Krb	1946—47	5,6	19,6	25,7	42,2	6,0	0,9	100,0
	1923	19,0	18,5	29,1	28,2	4,7	0,5	100,0
Klm	1948	4,6	15,6	21,0	46,4	10,8	1,6	100,0
	1923	16,9	7,3	29,8	39,3	5,9	0,8	100,0
Gtl	1952	5,7	7,9	7,8	39,8	27,6	11,2	100,0
	1928	12,0	12,3	15,7	32,5	22,2	5,3	100,0
Gbg	1949	9,1	14,0	27,1	40,6	8,8	0,4	100,0
	1929	29,4	16,6	22,4	28,5	2,9	0,2	100,0
HI	1946	11,7	21,7	30,1	32,9	3,2	0,4	100,0
	1928	28,8	19,8	23,8	24,6	2,7	0,3	100,0
BI	1945	4,9	29,5	25,2	38,1	2,1	0,2	100,0
	1928	12,2	16,6	35,4	32,6	2,7	0,5	100,0
Krs	1945	7,5	23,2	27,7	36,6	4,7	0,3	100,0
	1928	23,0	16,4	28,0	30,1	2,1	0,4	100,0
Mlm	1945	12,3	20,5	23,6	33,8	8,7	1,1	100,0
	1928	23,7	19,6	22,6	28,7	4,3	1,1	100,0
I	1953—57	8,8	3,9	9,0	20,3	30,5	27,5	100,0
	1939—41	6,7	9,9	13,1	29,1	17,7	23,5	100,0
	1925—26	3,8	7,0	10,0	31,1	15,5	32,6	100,0
II	1953—56	5,6	2,5	9,4	31,0	33,9	17,6	100,0
	1938—39	5,7	8,4	14,2	36,8	22,8	12,1	100,0
	1924—25	8,2	4,1	12,5	33,3	19,8	22,1	100,0
III	1953—56	6,8	5,1	10,4	34,7	29,3	13,7	100,0
	1940—44	3,3	9,7	15,5	40,3	20,9	10,3	100,0
	1923—26	6,7	8,0	13,8	35,4	17,9	18,2	100,0
II+III ...	1953—57	6,2	3,8	9,6	33,4	31,6	15,4	100,0
IV	1953—57	5,3	9,1	18,9	47,3	16,6	2,8	100,0
	1946—52	5,9	12,0	19,7	46,3	14,1	2,0	100,0
	1923—29	10,6	14,8	26,7	37,9	8,4	1,6	100,0
V	1953—57	5,2	11,2	26,6	43,8	11,4	1,8	100,0
	1945—52	8,3	20,2	24,7	37,0	7,9	1,9	100,0
	1928—29	21,9	16,9	25,6	29,3	5,2	1,1	100,0
Riket Entire country	1953—57	6,7	5,7	13,0	34,0	25,9	14,7	100,0
	1938—52	5,7	10,7	16,1	37,7	17,7	12,1	100,0
	1923—29	7,8	9,3	16,5	34,1	14,2	18,1	100,0

brukas tillsammans med jordbruk av olika storlek eller utan kombination med jordbruk. 133 000 km² eller 59 % av hela skogsmarksarealen (224 861 km²) brukades utan förening med jordbruk, d. v. s. huvudsakligen allmänna skogar och bolagsskogar. Av de återstående 92 000 km² hänför sig 55 % till jordbruksenheter av storleken 2—10 ha.

Tabell B grundad på 1951 års jordbruksräkning (skogstatistiska uppgifter ingår endast i begränsad omfattning och med begränsad bearbetning i 1956 års jordbruksräkning) ger en bild av bondeskogsbrukets samband med jordbruket. Inom landet fanns 1951 ca 240 000 jordbruksenheter om minst 0,26 ha åker, vilka var försedda med skogsmark. Helt utan skogsmark var enligt denna jordbruksräkning ca 88 000 brukningsenheter, större delen i slättbygderna.

Den sammanlagda arealen skogsmark, tillhörande de ca 240 000 jordbruksenheterna, omfattade enligt jordbruksräkningen 1951 ca 8,8 milj. ha eller 79 % av totala skogsmarksarealen inom ägargruppen »Övriga enskilda». Enligt tabell C omfattade skogsbruk utan kombination med jordbruk, redovisat som »utmark», inom gruppen ifråga ca 2,4 milj. ha, i vilka emellertid också ingår skogsmark sammanhörande med utarrenderade jordbruk, men där skogen disponeras av ägaren, vilket i regel är fallet vid utarrendering. Det finns anledning antaga, att sistnämnda kategori av »utmark» är åtskilligt större än de helt fri-

stående skogsinnehaven inom denna ägargrupp.

Tabell D redovisar en sammanställning av skogsmarksarealer inom samtliga flodområden i Norrland samt i Dalälvens flodområde med procentuell fördelning på ägargrupper.

I tabell E redovisas skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder. För de olika länen anges procentuella fördelningar enligt den första och den andra riksskogstaxeringens resultat. För länsgrupperna I—V anges även den tredje riksskogstaxeringens uppgifter efter 1953—1957 års taxeringar om denna fördelning. Arealens fördelning på åldersklasser visar framför allt enligt 1953—1957 års taxeringar stor ojämnhet mellan bestånd av olika utvecklingsstadier. Arealer, bevuxna med skog under 20 år, upptar enligt dessa taxeringar endast ca 4 % av skogsmarken inom region I—III och ungefär 10 % inom övriga områden. Däremot föreligger en anhopning av äldre skog inom region I—III. Från första till tredje riksskogstaxeringen har kalmarsarealen ökat endast inom område I, d. v. s. Norrbottens och Västerbottens län. Ökningen kan säkerligen tillskrivas den omfattande avverkning av övermogen skog, som här blev en följd av den nya lappuarkslagens ikraftträdande 1934. Gallringsbeståndens (20—80 år) andel i skogsmarken har minskat i Norrland och Dalarna men ökat i södra Sverige. Den mogna skogen i åldern 80—120 år har ökat betydligt i hela landet.

II. Virkesförråd

Skogsmarkens produktionsförmåga brukar anges med bonitetstal enligt olika system. Boniteten är ett uttryck för

ståndortens (markens och klimatets) virkesproducerande förmåga. Boniteten klassificeras med stöd av det antal ku-

Tabell F. Genomsnittlig idealbonitet för olika skogsägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1938—1952. Skogsmark inkl. hagmark.

Average ideal site quality by owner groups and by counties. According to the second National Forest Survey

Län och länsgrupper <i>County</i>	Skogsägargrupp <i>Owner group</i>				
	Allmänna skogar <i>Common forests</i>	Aktieholags-skogar <i>Companies' forests</i>	Gods-skogar <i>Estate forests</i>	Bonde-skogar <i>Farmers' forests</i>	Samtliga skogar <i>All forests</i>
Nb	2,16	2,57	—	2,48	2,29
Vb	2,64	2,83	—	2,85	2,77
Jtl	2,63	2,77	—	2,84	2,78
Vnr	3,37	3,48	—	3,66	3,55
Gvl	3,35	3,83	—	3,78	3,76
Kpb	2,84	3,61	—	3,71	3,48
Vrm	4,76	4,48	5,01	4,67	4,61
Ör	4,80	4,76	4,96	5,11	4,93
Vstm	4,90	5,05	5,04	5,06	5,02
Ups	4,67	5,00	5,46	4,96	4,96
Stb	4,83	4,79	4,79	4,78	4,79
Sdm	4,73	5,08	5,15	5,06	5,03
Ög	5,38	5,05	5,28	5,32	5,28
Skb	5,26	5,16	5,64	5,30	5,33
Äbg	5,19	5,13	5,17	5,06	5,08
Jkp	5,53	5,25	5,73	5,66	5,63
Krb	5,67	5,46	5,69	5,58	5,58
Klm	5,44	5,29	5,38	5,58	5,50
Gtl	3,56	2,79	2,91	3,38	3,37
Gbg	5,16	4,62	5,20	5,04	5,05
Hl	6,28	6,37	6,50	5,80	5,96
Bl	6,27	6,44	6,20	5,96	6,02
Krs	6,54	6,23	7,24	5,97	6,24
Mlm	7,91	7,50	8,47	7,33	7,83
I	2,31	2,74	—	2,67	2,50
II ¹	2,96	3,21	—	3,28	3,22
III ¹	2,93	3,41	—	3,58	3,40
IV	5,10	4,80	5,29	5,20	5,12
V	5,84	5,60	6,87	5,44	5,66
Hela riket <i>Entire country</i>	2,91	3,51	5,52	4,04	3,68

¹ Härjedalen (kommunerna Tännäs, Hede, Sveg, Hogdal, Lillhärdal samt Svegs köping) ingår i tabellerna F—J och Y i område III. *The province of Härjedalen, the southern part of the county of Jämtland (Jtl) is included in region III in tables F—J and Y.*

bikmeter, m³sk., som i medeltal kan frambringas per år och ha av skogsbestånd vid 100-årig växttid och under gynnsammaste produktionsförhållanden. Där denna maximala eller ideala produktion icke räknas nppgå till 1,0 m³, hänföres marken i fråga till impediment. Vid skogsbruk erhålles sällan så hög medelproduktion som motsvarar den ideala.

I tabell F anges den vid andra riksskogstaxeringen erhållna idealboniteten inom skilda län och för olika skogsägarreggrupper. Som av tabellen framgår ökar bonitetstalen rätt avsevärt från norr till söder, vilket i huvudsak torde bero på att de klimatiska betingelserna för skogsproduktion är bättre i de sydliga delarna av landet än i de norra. Av tabellen framgår även att i de nordligaste länen samt i Kopparbergs län bonitetstalen för de allmänna skogarna, som huvudsakligen utgöres av kronparker, är avsevärt lägre än för övriga skogar. Detta sammanhänger med läget på dessa skogar. Till kronparker avsattes nämligen i dessa delar av landet huvudsakligen avsides belägna områden, som ofta ligger högt över havet och där följaktligen skogsproduktionen är mindre gynnsam. Den nu pågående tredje riksskogstaxeringen ger ännu ej möjlighet att lämna detaljerade (t. ex. för län) uppgifter för landets stamantal, virkesförråd, dess sammansättning och dess förändringar, varför motsvarande detaljuppgifter från andra riksskogstaxeringen, redovisade i Skogsstatistisk årsbok 1953, fortfarande torde få anses vara aktuella.

Tabellerna 4 »Virkesförråd på bark, totalt och per ha, fördelat på trädslag och diameterklasser» och 5 »Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (på bark)» har överförts oförändrade från Skogs-

statistisk årsbok 1957 till denna årsbok.

Till skillnad från första och andra riksskogstaxeringarna, vilka utfördes som länstaxeringar av ett eller ett par län varje år, kan den pågående tredje sägas innefatta en serie årliga riksskogstaxeringar, den första 1953. Varje år övergås nämligen hela landet med en lågprocentig inventering omfattande en tiondedel av andra riksskogstaxeringens taxerade areal. Efter tio år är landet således taxerat med samma procent som vid föregående inventering. I detta sammanhang må även nämnas, att i samband med taxeringen verkställes stubbinventering, som ligger till grund för viss avverkningsstatistik (se C. I. 1. Avverkning, sid. 59). Inventeringen möjliggör årlig redovisning av avverkningen i samma måttenhet, skogskubikmeter (m³sk.), som för virkesförråd och tillväxt och med samma fördelning på trädslag och grovlekklasser.

Den nya riksskogstaxeringsmetoden lämnar för varje års taxering tillförlitliga uppgifter för hela landet, efter två års inventeringar för de båda skogliga huvudområdesgrupperna I—II och III—V, efter tre eller fyra års inventeringar för vart och ett av de fem områdena samt efter 10 års inventeringar, d. v. s. vid taxeringsomdrevets slut, för län eller i vissa fall t. o. m. länsdelar. — Det må i detta sammanhang inskjutas, att riksskogstaxeringen indelar landet i regioner, vilka enligt den pågående tredje taxeringen icke helt överensstämmer med de skogliga huvudområden, som, där ej annat angivits, jämte länen utgör den geografiska indelningsgrunden i denna årsbok och som åskådliggöres av kartan på sid. 18. Härjedalen (kommunerna Tännäs, Sveg, Hogda I, Lillbärdal samt Svegs köping) ingår sålunda ej i riksskogstaxeringens region II, men däremot i huvudområde II. — Virkeskapi-

Tabell G. Virkesförråd på bark (exkl. vrak)¹ från 0 cm vid brösthöjd i milj. m³sk. Samtliga ägoslag. Skogliga huvudområden.² Riksskogstaxeringen 1953—1957

Growing stock incl. bark (excl. waste wood) from 0 cm DBH in million m³sk. All land. By groups of counties. According to the National Forest Survey 1953—57

		Skogligt huvudområde ²					
		Major region					
		I	II	III	IV	V	I—V
		milj. m ³ sk.					%
a) med fördelning på grovlekklasser (diameter i cm vid brh) by size-groups (cm DBH)							
0—14,9 cm	Tax. Survey 1953—57	165	123	118	175	23	604 29
	» » 1938—52	155	114	125	175	22	592 31
15—24,9 cm	» » 1953—57	183	146	173	315	36	854 40
	» » 1938—52	173	121	152	298	33	777 41
25 cm	» » 1953—57	111	82	117	306	42	658 31
	» » 1938—52	105	55	89	264	33	546 28
Samtliga All	» » 1953—57	460	351	408	796	101	2 116 100
	» » 1938—52	434	290	366	737	87	1 915 100
b) med fördelning på trädslag by species							
Tall Pine	Tax. Survey 1953—57	217	98	198	309	31	854 40
	» » 1938—52	193	75	173	299	28	769 40
Gran Spruce	» » 1953—57	160	199	167	374	38	939 45
	» » 1938—52	160	162	155	334	32	843 44
Löv Broadleaved	» » 1953—57	83	54	43	113	32	323 15
	» » 1938—52	81	52	38	103	28	303 16
Samtliga All	» » 1953—57	460	351	408	796	101	2 116 100
	» » 1938—52	434	290	366	737	87	1 915 100

¹ Vraken utgör, uttryckta i 1 000-tal m³sk., inom region I 3 022, inom region II 2 486 och inom region III 720, totalt för region I—V 6 228 (inom region IV och V urskiljes ej vrak).

² Se tabell F not 1. — See table 1, note 1.

talets förändringar i hela riket eller i delområden kan med denna metod följas på ett helt annat sätt än tidigare, och med vissa års mellanrum eller år för år kan t. ex. en balansräkning uppgöras med å ena sidan »ingående» förråd med tillägg för tillväxt och avdrag för avverkning och å andra sidan »ntgående» förråd.

Tabellerna G—J har hämtats från den ovannämnda uppsatsen i domänverkets jubileumsskrift och avser resultaten ef-

ter 1953—1957 års taxeringar. Av tabell G framgår, att det totala virkesförrådet inom riket uppgår till drygt 2,1 miljarder m³sk. mot 1,9 miljarder m³sk. enligt riksskogstaxeringen 1938—1952. I tabell G redovisas virkesförrådets fördelning på grovlekklasser resp. trädslag, varvid även angivits motsvarande siffror från den andra riksskogstaxeringen. De tre huvudträdslagens procentuella andel i totalförrådet inom landet har ej genomgått några mera betydande förändringar

Tabell H. Virkesförråd på bark i m³sk. per hektar (inkl. vrak) för olika trädslag. Skogsmark inkl. hagmark. Skogliga huvudområden.¹ Riksskogstaxeringen 1953—1957

Growing stock incl. bark in m³sk. per ha (incl. waste wood) on forest land. By species and groups of counties. According to the National Forest Survey 1953—1957

Trädslag <i>Species</i>	Skogligt huvudområde ¹ <i>Major region</i>					
	I	II	III	IV	V	I—V
	m ³ sk. per ha (inkl. vrak)					
Tall <i>Pine</i>	30	25	48	45	31	37
Gran <i>Spruce</i>	22	52	41	57	39	42
Löv <i>Broadleaved</i>	11	13	10	16	30	13
Samtliga <i>All</i>	63	90	99	118	100	92
Samtliga enl. tax. 1938—52	56	70	86	109	84	80
<i>All according to survey 1938—52</i>						

¹ See tabell F not 1. — See table F note 1.

Tabell I. Virkesförråd på bark i m³sk. per hektar (inkl. vrak) för skilda skogsägargrupper. Skogsmark inkl. hagmark. Skogliga huvudområden.¹ Riksskogstaxeringen 1953—1957

Growing stock incl. bark in m³sk. per ha (incl. waste wood) on forest land. By groups of counties and forest owners. According to the National Forest Survey 1953—1957

Skogsägargrupp <i>Forest owner</i>	Skogligt huvudområde ¹ <i>Major region</i>					
	I	II+III	IV	V	I—V	
	m ³ sk. per ha (inkl. vrak)					
Allmänna: kronoskogar	59,3	86,6	} 133,2	} 111,5	72,4	
<i>Public</i> crown forests						
övriga allmänna	55,1	83,6			92,3	
<i>other public forests</i>						
Enskilda: aktieföretag	67,6	98,6	120,7	} 99,0	96,8	
<i>Private</i> companies						
övriga enskilda	—	—	—			—
<i>other private forests</i>						
bondeskogar	65,5	94,4	} 114,1		94,6	
<i>farmers' forests</i>						
godsskogar	—	—				122,4
<i>estate forests</i>						
Samtliga <i>All</i>	62,7	94,5	117,8	100,4	91,9	

¹ See tabell F not 1. — See table F note 1.

Tabell J. Total årlig tillväxt (inkl. bark) i 1000-tal m³sk. fördelad på trädslag. Årlig tillväxt i m³sk. per hektar. Skogsmark inkl. hagmark. Skogliga huvudområden.¹ Riksskogstaxeringen 1953—1957

Total annual increment (incl. bark) in 1000 m³sk. by species. Annual increment in m³sk. per ha. All forest land. By groups of counties. According to the National Forest Survey 1953—1957

Skogligt huvudområde ¹ Major region	Årlig tillväxt i 1 000-tal m ³ sk. Annual increment in 1 000 m ³ sk.					Årlig tillväxt i m ³ sk. per ha Annual increment in m ³ sk. per ha
	Tall Pine	Gran Spruce	Björk Birch	Övr. löv Other broad-leaved	Samtliga All species	
I	4 584	4 192	1 653	179	10 608	1,5
II	2 105	6 318	1 112	344	9 879	2,7
III	5 391	6 455	1 110	211	13 167	3,3
IV	10 029	15 718	3 089	1 386	30 222	4,5
V	1 160	2 150	512	712	4 534	4,6
Hela riket Entire country	23 269	31 833	7 476	2 832	68 410	3,1

Anm.: Tillväxtkvantiteterna är beräknade med ledning av den andra riksskogstaxeringens (1938—1952) tillväxtprocenter, vilka tillämpats på virkesförråden enligt taxeringarna 1953—57. De sålunda bestämda tillväxtbeloppen är klimatjusterade till att gälla medelklimatet under en längre period.

¹ Se tabell F not 1. — See table F note 1.

sedan den tidigare taxeringen. Granen har ökat sin andel något till knappt 45 % medan lövträdens andel minskat till 15 %. Tallens andel är helt oförändrad, 40 %.

Beträffande dimensionsfördelningen kan ur tabell G utläsas, att den medelgrova skogen (15—24,9 cm brh) upptar 40 % av landets virkesförråd och f. ö. har den största andelen av förrådet inom samtliga områden utom område V, där grovskogen (25 cm och däröver vid brh) är starkare företrädd. Den senare utgör 31 % av det totala förrådet i landet och är svagast företrädd i de norra områdena. Klenskogen (under 15 cm vid brh) slutligen, omfattar 29 % av

»riksförrådet» och har den minsta förekomsten i de södra områdena. Den varierande sammansättningen i dimensionshänseende av förråden inom de olika områdena sammanhänger bl. a. med bonitets- och klimatförhållandena samt med ålderssammansättningen. Från den andra riksskogstaxeringen har virkesförrådets dimensionsfördelning förändrats något. Klenskogens andel har minskat från 31 % till 29 % enligt 1953—1957 års taxeringar och den medelgrova från 41 % till 40 % medan grovskogens andel ökat från 28 % till 31 %.

I tabell H redovisas virkesförrådets storlek per ha skogsmark av olika trädslag inom de olika skogliga huvudområ-

dena. Virkesförrådet per ha är i genomsnitt för hela riket störst för gran med 42 m³sk. per ha mot 37 m³sk. per ha för tall och 13 m³sk. per ha för lövträd. Gran uppvisade det största virkesförrådet per ha skogsmark i område IV, tall det största i område III och lövträd i område V. Av tabellen framgår också att virkesförrådet per ha skogsmark genomgående höjts inom samtliga områden alltsedan den andra riksskogstaxeringen. Medeltalet för hela landet har stigit från 80 m³sk. per ha enligt 1938—1952 års taxeringar till 92 m³sk. per ha enligt 1953—1957 års taxeringar.

I tabell I redovisas virkesförrådets storlek per ha skogsmark för olika skogsägargrupper inom de olika skogliga huvudområdena. Av tabellen framgår att i genomsnitt för hela riket har godsskogar det största virkesförrådet per ha skogsmark, medan de allmänna

skogarna i det virkesrika området IV uppvisar det absolut största virkesförrådet per ha skogsmark (av de redovisade) nämligen 133,2 m³sk.

En översikt över den årliga tillväxten lämnas i tabell J (jämför tab. 5). Beräkningarna i tabell J får betraktas som approximativa, eftersom dessa bygger på den andra riksskogstaxeringens tillväxtprocenter tillämpade på virkesförrådet enligt 1953—1957 års taxeringar. Den årliga tillväxten i landets skogar uppgår enligt dessa beräkningar till 68 milj. m³sk. eller 3,1 m³sk. per ha. Tillväxtintensiteten är mycket olika i skilda landsdelar och stiger ju längre söderut man kommer. Detta framgår av följande siffror, som anger årlig tillväxt i %. Område I 2,4, II 3,0, III 3,3, IV 3,8 och V 4,6. Den genomsnittliga tillväxtprocenten för hela riket har beräknats till 3,2.

III. Mark- och skogsvärden

För beskattningsändamål o. d. bestäms värdet av skogsmark och växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna, av vilka den senaste företogs 1957 och den närmast föregående 1952.

Fastighetstaxeringen 1957 grundade sig på de virkespriser och omkostnader, som gällde åren 1951, 1953, 1954 och 1955, med utelämnande alltså av år 1952. Orsaken härtill var att det sistnämnda år rådde onormalt höga virkespriser, en följd av Korea-krisen.

Vid taxeringen tillämpades en helt ny beräkningsmetod, särskilda värden uträknades dock alltiämt för skogsmark och för växande skog. Enligt de kalkyler, som verkställdes före taxeringsarbetets igångsättande, kunde man förutsäga, att taxeringsvärdena skulle komma att höjas rätt avsevärt. Ändring av

virkespriser och drivningskostnader beräknades sålunda medföra en höjning av värdenivån med ungefär 85 % i norra och 70 % i södra Sverige, vidare kunde förutses att den nya metoden såsom sådan skulle ge ca 10 % högre värden än den gamla vartill slutligen kom den höjning som kunde föranledas av att virkesförrådet ökats mellan taxeringarna. De sammanlagda taxeringsvärdena borde därför komma att ungefär fördubblas. Sammanställningen i tabell K visar, att ökningen för hela riket blev 96 %.

Enligt den beräkningsmetod, som tillämpades vid förra och tidigare taxeringar, hänfördes en större del av det totala värdet till markvärde än som skedde vid 1957 års taxering. Tabellen visar också att i genomsnitt för hela

Värdet av skogsmark med växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna åren 1952 och 1957.

Län	Kronor/ha		Län	Kronor/ha	
	1952	1957 ¹		1952	1957 ¹
Nb	43	139	Ög	558	1 035
Vb	84	176	Skb	580	1 044
Jtl	89	166	Äbg	464	962
Vnr	142	271	Jkp	543	1 115
Gvl	265	551	Krb	491	986
Kpb	217	437	Klm	555	1 058
Vrm	378	772	Gtl	232	351
Ör	440	845	Gbg	353	614
Vstm	447	765	Hl	376	778
Ups	465	803	Bl	439	842
Stb	397	552	Krs	454	846
Sdm	574	926	Mlm	604	958
Medelvärde för hela riket				236	464

¹ Siffrorna är preliminära; arealuppgifterna från 1957 års fastighetstaxering har nämligen icke varit tillgängliga, ha-siffrorna från 1952 års taxering har därför använts vid uträkningen.

landet markvärdehöjningen endast blivit 11 %. Fr. o. m. Kopparbergs län och norrut har markvärdena t. o. m. minskats till ungefär hälften av tidigare värde. För Halland, Kristianstads och Blekinge län har däremot värdena mer än fördubblats.

Värdet av den växande skogen har för hela landet höjts med 117 %, alltså

IV. Skogens förnyring och vård

1. Frö- och planttillgång m. m.

Rapporter angående skogsträdens blomning och fruktsättning lämnas årligen av domänverkets kronojägare och jägmästare. Dessa rapporter sammanställs och publiceras av statens skogsforskningsinstitut¹. Enligt dessa uppgif-

¹ Statens skogsforskningsinstitut, flygblad nr 73.

mer än fördubblats. Störst var ökningen i Norrbottens län med 304 %, och därefter i Västerbottens län med 157 %. Den minsta ökningen visade Malmöhus län med 50 % och Stockholms län med 51 %.

Det sammanlagda värdet av mark och skog är emellertid det väsentliga i sammanhanget. Tabellen visar att ökning skett i alla län men att den i skilda län varit mycket olika. Störst har, som syns, ökningen blivit i Norrbottens län med 226 %, därefter kommer Västerbottens och Gävleborgs län med 109 respektive 108 %. Minsta ökningen uppvisar Stockholms län med 39 % och Gotlands län med 52 %.

De sammanlagda värdena av skogsmark och växande skog per ha prod. skogsmark kan vara av visst intresse. Dessa siffror framgår av vidstående tabell.

Tabellen utvisar bl. a. att värdena per ha inom Kalmar, Jönköpings och Skaraborgs län i genomsnitt överstiger 1 000 kr samt inom Östergötlands, Kronobergs, Malmöhus och Älvsborgs län 900 kr.

Alla ovan angivna uppgifter om fastighetstaxeringsvärden avser rikets landsbygd, alltså icke skogar inom städernas områden.

ter var den 2-åriga tallkotten hösten 1958 genomgående väl utvecklad och av normal storlek. Tillgången betecknades i allmänhet som dålig—mindre god. Endast i ett fåtal områden i mellersta och södra Sverige ansågs tillgången vara god. Även i fråga om grankotten var tillgången i allmänhet dålig—mindre god. Från spridda delar av övre Norrland samt från Öland, Gotland, Blekinge,

Tabell L. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1954—1958 utklängt skogsfrö. Länsvis

Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service. By counties

Måttenhet: kg
Unit of measurement: kg

Län County	Utklängt skogsfrö Production of seed									
	1954		1955		1956		1957		1958	
	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce
Skogsvårdsstyrelserna County Forestry Boards										
Nb	259	41	—	6	78	—	14	—	590	—
Vb	348	—	—	3 936	782	—	664	—	3 176	—
Jtl	227	—	—	2 105	308	—	156	—	516	—
Vnr	49	450	8	1 416	98	—	207	—	1 491	—
Gvl	395	1	83	3 840	1 029	—	232	—	466	—
Kpb	101	—	42	4 233	340	—	74	—	1 114	—
Vrm	244	1 611	104	12 835	80	—	24	—	1 098	—
Ör	195	—	48	1 337	51	4	17	—	96	—
Vstm	126	—	6	500	3	—	52	2	35	—
Ups	107	6	16	585	30	—	8	—	5	—
Sth	26	1	26	1 062	26	190	31	—	2	—
Sdm	100	50	73	285	150	—	74	—	22	—
Ög	524	94	283	2 281	288	4	480	—	19	—
Skb	120	10	60	675	386	—	1	1	109	—
Äbg	115	200	58	10 125	402	—	—	—	27	—
Jkp	609	571	210	2 822	642	—	—	—	81	—
Krb	248	220	113	2 666	311	—	—	—	48	—
Klm	520	17	365	287	1 209	—	1 780	—	57	3
Gtl	—	—	—	—	63	—	9	—	31	—
Gbg	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Hl	—	—	—	609	5	—	—	1	—	—
Bl	5	15	1	353	3	—	—	—	—	—
Krs	—	580	60	333	116	—	—	—	10	363
Mlm	—	—	3	1 075	23	—	—	—	—	—
Summa Total	4 321	3 867	1 562	53 366	6 423	198	3 823	4	8 993	366
Domänverket State Forest Service	—	—	270	14 180	2 300	—	300	—	3 300	—
Riket Entire country	4 321	3 867	1 832	67 546	8 723	198	4 123	4	12 293	366

Halland och delar av Småland rapporterades dock god tillgång. I fråga om björkhängen var tillgången ojäm, dock rapporterades god tillgång i vissa delar av Norrland samt ganska allmän i de södra delarna av landet. Förekomsten av ekollon var i stort sett dålig och av bokollon angavs nämnvärd förekomst endast i Skåne och Blekinge, där den betecknades som mindre god.

Vad beträffar fröinsamling och klängning av kott under 1958 må först nämnas att tillgången på tallkott i allmänhet var mindre god under vintern 1957/58. God kotttillgång förekom dock i Väster-norrlands och Västerbottens län, där ganska betydande insamling kunde ske. Tillgången på gran-kott var överlag dålig och någon nämnvärd fröinsamling förekom icke. Under 1958 insamlades genom skogsvårdsstyrelsernas försorg 24 879 hl kott (huvudsakligen tallkott) mot endast 2 721 hl kott 1957. Under året utklängdes genom skogsvårdsstyrelsernas försorg 8 993 kg tallfrö (f. å. 3 823 kg) och 366 kg granfrö (f. å. 4 kg). Genom domänverkets försorg utklängdes 3 300 kg tallfrö (f. å. 300 kg) och inget granfrö. Insamlingen i skogsvårdsstyrelsernas regi 1958 av hängen och ollon var den mest omfattande sedan 1948 (17 890 kg) och uppgick till totalt 12 813 kg, varav icke mindre än 54 % insamlats i Kalmar län samt 44 % i Malmöhus, Östergötlands och Kristianstads län. Genom domänverkets försorg insamlades under året 7 800 kg (130 hl) ekollon. Skogsvårdsstyrelsernas och domänverkets klängningsverksamhet avseende tall- och granfrö åren 1954—1958 framgår av tabell L. I detta sammanhang må nämnas att i den under 1958 utklängda kotten kan ingå en större eller mindre kvantitet kott, som insamlats redan under föregående år och alltså in-

gick i redovisningen för den under 1957 insamlade mängden kott.

Enligt uppgifter i 1955 års skogsvårdsutrednings betänkande »Skogsvården å enskilda skogar» (SOU 1958:30) uppgick antalet fröklängar tillhöriga skogsvårdsstyrelse, skogsbolag och enskilda företagare till 44 st 1957 med en gemensam kapacitet av 935 hl kott per dygn. Frökällare tillhöriga nämnda ägare hade 1957 en gemensam kapacitet av 200 000 kg frö. Den totala klängningskapaciteten per säsong torde uppgå till 150 000 hl kott. På grund av svårigheten att lagra den oklängda kotten kan nämligen klängningarna vanligen ej drivas mer än 150 à 175 dygn per säsong.

För den inhemska plantproduktionen svarar främst skogsvårdsstyrelserna, domänverket och vissa större skogsbolag, däremot förekommer affärsmässig privat skogsplantskoledrift i vårt land i liten omfattning. Plantskolorna har under de senaste åren betydligt utvidgats, och som exempel kan nämnas att skogsvårdsstyrelsernas plantskoledrift vid 1958 års slut omfattade en sammanlagd areal av 677 ha mot 124 ha 1945. Den sammanlagda plantskolearalen i riket vid 1958 års slut kan beräknas uppgå till ca 1 200 ha.

Skogsvårdsstyrelserna och domänverket har under 1954—1958 för sådd inom egna plantskolor använt eller för skogs-sådd utlämnat frö och ollon i kg enligt sammanställningen överst å sid. 39.

Verksamheten beträffande försörjningen med tall- och granfrö hade ungefär samma omfattning 1958 som 1957. Utlämnat tall- och granfrö ökade med endast knappt 2 %. Av ek- och bokollon utlämnades däremot, såsom framgår av sammanställningen, nära nog tio gånger större kvantitet 1958 än året före.

		Tall	Gran	Ek och bok	Övriga lövträd
Skogsvårdsstyrelserna ¹	1954	7 231	5 002	6 943	2 729
	1955	5 715	5 404	3 756	455
	1956	5 645	5 668	525	1 145
	1957	5 227	8 197	1 349	623
	1958	5 129	7 593	8 982	888
Domänverket ¹	1954	968	428	2 544	230
	1955	1 434	1 140	11 477	237
	1956	1 411	1 118	637	—
	1957	1 284	928	78	148
	1958	1 617	1 597	3 728	134

¹ Viss dubbelredovisning kan föreligga när domänverket brukar erhålla en del frö från skogsvårdsstyrelserna.

Efterföljande tablå, i vilken redovisas antalet utlämnade plantor i 1 000-tal, ger en god bild av den ökade planteringsverksamheten.

		Tall	Gran	Övriga
Skogsvårdsstyrelserna	1954	107 775	3 946	
	1955	122 060	2 871	
	1956	131 226	2 790	
	1957	151 713	3 345	
	1958	184 949	2 632	
Domänverket	1954	26 500	10 000	1 400
	1955	25 190	10 330	1 350
	1956	34 500	12 800	900
	1957	31 300	15 700	3 900
	1958	29 400	18 500	2 000

Antalet av skogsvårdsstyrelserna tillhandahållna barrträdplantor ökade från 1957 till 1958 med 22 %, medan den av domänverket utlämnade mängden sådana plantor endast ökade med ca 2 %. Av de från skogsvårdsstyrelserna utlämnade barrträdplantorna var en avsevärd del eller ca 38 % omskolade (f. å. 36 %).

Under 1958 var plantimporten betydligt mindre omfattande än under 1957 (tabell M). Sålunda beviljade skogsstyrelsen införsestillstånd för 72,8 milj. plantor 1957 mot blott för 43,5 milj. plantor 1958, varav huvudparten, 34,1 milj., utgjordes av omskolad gran. Im-

porten av oomskolade granplantor belöpte sig till 4,6 milj. och av omskolade tallplantor till 2,1 milj. st.

Fröimporten ökade avsevärt under året. Sålunda infördes 5 042 kg mot 3 201 året före. Importen av ek- och bokollon minskade från 14 247 kg 1957 till 9 319 kg 1958. Inköp av granfrö skedde främst från Polen (1 200 kg) och Danmark (962 kg). Huvudparten av det importerade tallfröet härstammade från Finland (1 351 kg).

Fröplantageverksamheten i landet har under senare år gått ytterligare framåt mot fullbordan av den för hela riket upplagda planen. I första hand har strävandena inriktats på att färdigställa plantageanläggningarna i Norrland särskilt med hänsyn till svårigheten att skörda frö från höjdlägen.

Under budgetåret 1957/58 har av Samarbetsnämndens för skoglig växtföreläggning och genetik till förfogande stående medel följande belopp förbrukats, nämligen för avlöningskostnader 74 490 kr, resor och traktamenten 27 913 kr, driftsutgifter 257 775 kr samt expenser 13 970 kr eller sammanlagt 374 148 kr.

2. Reproduktionsåtgärder

I föregående årsbok återgavs under

Tabell M. Under 1958 beviljade införseltillstånd för planter och frö av skogsträd

Import licenses given in 1958 for plants and seed of forest trees

Exportland <i>Exporting country</i>	Tall Pine <i>Pinus sylvestris</i>		Gran Spruce <i>Picea excelsa</i>		Övr. barr-träd ¹ <i>Other conif.</i>		Ek och bok <i>Oak and beech</i>		Övr. löv-träd ² <i>Other broad-leaved</i>		S:a plan- tor 1 000 st
	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000 st	Frö <i>Seed</i> kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000 st	Frö <i>Seed</i> kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000 st	Frö <i>Seed</i> kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000 st	Ollon <i>Acorn</i> kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000 st	Frö <i>Seed</i> kg	
Norge	20	45	900	30	—	—	—	—	—	—	920
Finland	600	1 351	—	—	—	—	—	—	—	—	600
Danmark	10	1	6 745	962	1 017	367	109	3 201	475	453	8 356
Västtyskland	1 440	—	28 890	—	366	66	688	115	55	—	31 439
Polen	—	—	1 250	1 200	—	30	—	5 000	—	—	1 250
Holland	—	—	—	—	2	—	—	1 000	2	—	4
Tjeckoslova- kien	—	—	910	—	—	—	—	—	—	—	910
Österrike	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—
Sovjet	—	80	—	—	—	41	—	—	—	—	—
Turkiet	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—
USA, Canada	—	5	—	5	—	387	—	—	—	—	—
Japan	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—
Summa	2 070	1 482	38 695	2 197	1 385	910	797	9 319	532	453	43 479

¹ Lärk, douglasgran, Abiesarter, murrayanatali, bergtall och övriga Pinusarter, övriga Piceaarter, cypresser och Tsuga.

² Al, ask, avenbok, lind-, lönn- och poppelarter.

nyssnämnda rubrik uppgifter från två utredningar, den härövan nämnda »Skogsvården å enskilda skogar» (SOU 1958:30) och »Skogstillståndet hos olika ägargrupper» (SOU 1958:45). I en tabell (tabell N) redovisades de arealer som ansågs böra övergåas med föryngringsåtgärder under en 20-årsperiod, räknad från 1954, och i en annan (tabell O) de arealer, som beräknades böra hyggesbrännas, hyggesrensas och plantröjas under samma period. Av förstnämnda tabell framgick, att den areal i riket, som bör skogsodlas genom sådd eller plantering, beräknats till totalt 30 360 km² eller 151 800 ha årligen varav genom sådd 44 % och genom plantering

56 %. Av sistnämnda tabell framgick, att hyggesbränning bör utföras på totalt 5 970 km² eller 29 850 ha årligen, hyggesrensning på totalt 25 670 km² eller 128 350 ha årligen samt plantröjning på totalt 11 270 km² eller 56 350 ha årligen.

Enligt skogsforskningsinstitutets åtgärdsutredning beräknades den areal äldre kalmark samt nytillkommande föryngringsytor i landet, som årligen bör bli föremål för återväxtåtgärder, ej uppgå till mer än 0,96 % av den totala skogsmarksarealen, varvid hela eftersläpningen på befintliga kalmarker beräknades bli inhämtad på 20 år. I fråga om enbart nytillkommande föryngrings-

ytor förutsattes årligen 0,62 % av den totala skogsmarksarealen komma under behandling med åtgärd av ett eller annat slag, eventuellt flera åtgärder, såsom t. ex. hyggesbränning först och skogsodling sedan, varvid arealen medräknats endast en gång.

Den aktuella omfattningen av skogsvårdsåtgärder företagna av olika skogsägare framgår av tabell 6. Enligt denna och motsvarande tabeller i tidigare årsböcker uppgick den årligen skogsodlade arealen under åren 1954—1958 till respektive 68 000, 74 600, 96 800, 98 200 och 100 700 ha. Siffrorna visar en ökad årlig omfattning av sådd och plantering, men ytterligare ökning kräves för att nå den areal — 151 800 ha — som, enligt skogsforskningsinstitutets beräkningar, årligen bör sås och planteras. Den relativa omfattningen av skogsodlingsverksamheten redovisas länsvis i tabell N. Liksom under tidigare år var denna verksamhet mer intensiv i rikets södra delar än i de norra, vilket bl. a. torde sammanhånga med den förhållandevis omfattande verksamheten med skogsodling av sådana marker som gamla åkrar, fåladsmarker o. d. i de förra delarna av landet. Av ägargrupperna utförde skogsbolagen 1958 liksom under de närmast föregående åren de — relativt sett — största skogsodlingarna, 7,4 ha per 1 000 ha produktiv skogsmark (f. å. 7,2 ha). Siffrorna i tabell N måste bl. a. ses mot bakgrunden av tillämpat skogsbrukssätt samt möjligheterna att erhålla naturligt återväxt.

Såsom i föregående årsböcker framhållits har även intresset för hyggesrensning och markberedning ökat. Sålunda uppgick den hyggesrensade arealen åren 1954—1958 till respektive 159 100, 185 200, 202 700, 206 800 och 231 900 ha. Enligt skogsforskningsinstitutets ovannämnda beräkningar skulle

på kalmark, gles plantskog och nytillkommande föryngringsyta årligen ca 130 000 ha behöva övergåas med hyggesrensning, vilket innebär att denna verksamhet för närvarande pågår i mer än fullt tillräcklig omfattning. De arealer, som under åren 1954—1958 övergåtts med markberedning (inkl. hyggesbränning), uppgick till respektive 56 300, 68 600, 61 800, 66 200 och 93 200. Enligt skogsforskningsinstitutets ovan uttalade beräkningar skulle hyggesbränning behöva förekomma årligen på ungefär 30 000 ha och markberedning för självsådd på nytillkomna föryngringsytor årligen på likaledes ca 30 000 ha.

Uppgifterna i tabell 6 är troligen något ofullständiga, nämligen vad gäller arbeten, som enskilda skogsägare (utom bolag) utfört utan att skogsvårdsstyrelser anlitats. Redovisningen av dessa arbeten är mycket ojämn och osäker.

Skogsvårdsåtgärdernas omfattning under åren 1942—1958 redovisas i tabell O. Tabellen ger en god bild av den för samtliga fyra åtgärds-kategorier uppåtgående tendensen mot allt större årligen skogsvårdsbehandlade arealer under den redovisade perioden. Åtgärderna hyggesrensning och markberedning (inkl. hyggesbränning) synes emellertid ha varit föremål för större kastningar i omfattningen än övriga skogsvårdsarbeten, vilket har sin naturliga förklaring. Möjligheterna att hyggesbränna t. ex. beror ju bl. a. i stor utsträckning på väderleksförhållandena under respektive somrar.

3. Röjning

Under 1958 verkställdes enligt föreliggande uppgifter (tabell 6) plant- och ungsogsröjning på 251 000 ha, vilket betyder en ökning från föregående år med icke mindre än ca 21 %. Av redo-

Tabell N. Under 1956—1958 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Länsvis

Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1956—1958. By counties

Måttenhet: ha
Unit of measurement: ha

Län <i>County</i>	Skogsodling 1958 <i>Sowing and planting in 1958</i>					Skogsodling <i>Sowing and planting</i>	
	Krono- skogar <i>Crown forests</i>	Övr. all- männa skogar <i>Other public forests</i>	Bolags- skogar <i>Compa- nies' forests</i>	Övr. en- skilda skogar <i>Other private forests</i>	Samtliga <i>All</i>	1957 Samtliga <i>All</i>	1956 Samtliga <i>All</i>
Nb	2,4	1,5	2,2	0,4	1,8	1,8	2,3
Vb	4,0	1,4	9,0	4,4	5,2	5,2	4,8
Jtl	3,9	3,0	4,5	1,4	3,0	2,4	2,5
Vnr	5,3	4,4	5,6	1,3	3,6	3,4	4,1
Gvl	5,3	2,9	9,4	1,5	5,1	5,2	4,7
Kpb	2,1	3,3	6,2	1,1	3,1	2,8	2,8
Vrm	16,2	15,6	11,7	2,3	6,5	5,9	5,8
Ör	5,5	3,3	8,8	2,0	4,6	4,8	4,3
Vstm	5,3	8,7	14,4	5,1	7,8	8,4	7,6
Ups	14,1	9,4	15,1	4,6	9,2	9,9	9,4
Sth	7,8	5,6	17,9	4,6	6,2	4,9	5,3
Sdm	7,9	8,2	10,4	6,7	7,3	7,0	5,5
Ög	9,4	12,6	11,5	5,6	7,3	7,6	6,0
Skb	8,6	9,3	13,5	6,3	7,2	9,3	6,6
Åbg	10,9	16,7	13,9	3,2	4,7	5,1	4,9
Jkp	10,2	7,9	14,2	5,2	6,0	5,4	5,8
Krb	12,6	5,8	9,9	3,4	4,8	5,3	4,2
Klm	9,9	4,5	11,4	3,8	4,8	4,7	4,6
Gtl	2,7	1,9	—	2,7	2,5	3,2	2,4
Gbg	13,3	13,3	21,4	5,8	7,1	6,7	6,0
Hl	8,3	11,9	6,1	6,0	6,5	6,8	10,9
Bl	17,8	6,7	6,6	7,6	7,8	6,2	5,4
Krs	12,9	16,7	18,2	11,2	11,7	11,4	10,2
Mlm	20,0	29,6	33,3	22,5	22,9	20,6	15,3
Riket <i>Entire country</i>	3,7	5,0	7,4	3,2	4,4	4,3	4,2
1957	3,5	5,2	7,2	3,1	4,3		

görelseårets röjningar utfördes 38 % på allmänna skogar (f. å. 40 %), 33 % på bolagsskogar (f. å. 32 %) och 29 % på övriga enskilda skogar (f. å. 28 %). Den kanske främsta anledningen till ut-

ökningen torde ha varit sysselsättnings-svårigheterna för framför allt skogsarbetare. Läget framtvingade särskilda åtgärder och skogsröjning utfördes i betydande omfattning som beredskapsar-

Tabell O. Reproduktionsåtgärder och röjning 1942—1958

*Silvicultural measures taken in 1942—1958*Måttenhet: 1 000 ha
Unit of measurement:

År <i>Year</i>	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>	Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>	Skogsodling <i>Planting and sowing</i>	Röjning <i>Thinning in seedlings and young stands</i>
1942	62	10	21	53
1943	56	7	21	50
1944	92	14	20	41
1945	73	15	21	47
1946	99	11	32	40
1947	70	13	25	38
1948	92	24	33	52
1949	151	37	40	77
1950	129	36	45	75
1951	100	22	43	74
1952	152	44	50	112
1953	172	72	57	145
1954	159	56	67	159
1955	185	68	75	185
1956	203	62	97	200
1957	207	66	98	208
1958	232	93	101	251

bete med statsbidrag. Enligt skogsforskningsinstitutets tidigare nämnda beräkningar åt 1955 års skogsvårdsutredning skulle årligen plantröjning behöva förekomma på ca 56 000 ha, vilken siffra ganska kraftigt understiger den i tabell 6 redovisade under år 1958 utförda röjningen. De två talen kan dock icke utan vidare jämföras med varandra, enär skogsforskningsinstitutets beräknade röjningsareal endast omfattar arealer med tidig plantröjning, medan den areal som redovisas i tabell 6 omfattar även arealer där s. k. röjningsgallringar i något mera försigkomna bestånd företagits.

4. Gallring

Omfattningen av de årliga gallringarna, d. v. s. huggningar där större delen av det utfallande virket nått avsättningsbara dimensioner, kan inte statistiskt belysas. Statens skogsforskningsinstitut har emellertid i sina avverkningsberäkningar för »Skogsindustriens virkesutredning 1958» angivit som biologiskt möjliga uttag av alla trädslag i form av gallring eller annan genomhuggning ca 35 milj. m³f. exkl. bark, d. v. s. ungefär 65 % av den möjliga totalavverkningen. I denna kvantitet ingår dock 4 à 5 milj. m³f. under 3" i topp, och så klen virke är f. n. till stor del icke ekonomiskt avsättningsbart.

5. Betesfred

Skogsbetningen har på senare tid avsevärt minskat, och anläggning av kulturbeten med stöd av skogliga anslagsmedel förekommer numer i rätt liten omfattning. Den verksamhet i detta avseende, som nu bedrivs, avser i huvudsak smärre kompletteringsanläggningar eller sådana ändrade kulturbeten som utvecklingen gjort erforderliga. Med bidrag från det s. k. norrländska skogsproduktionsanslaget anlades och slutavsynades i de nordligaste länen under

budgetåret 1958/59 509 ha kreatursbeten, för vilka beviljats 474 000 kr i statsbidrag. Motsvarande siffror för budgetåret 1957/58 var 567 ha betesanläggningar och 512 000 kr i statsbidrag. Under budgetåret 1958/59 beviljades inga nya statsbidrag från anslaget för anläggande av kulturbeten (f. å. 50 ha). Inom domänverket har för anläggning av sådana beten under 1958 disponerats ca 57 000 kr (f. å. 73 000 kr) och för uppförande av hägnader ca 91 000 kr (f. å. 106 000 kr).

V. Skador på skogen

1. Skogsbränder

Följande kommentarer till skogsbrandstatistiken omfattande Sveriges samtliga skogar, stats-, kommun- och privatägda, försäkrade och oförsäkrade, för 1958 har hämtats ur statens brandinspektions meddelande 1959:11.

Fram till 1940-talet avsåg skogsbrandstatistiken enbart bränder av större omfattning — undre gränsen var 0,5 ha. Kännedomen om småbrändernas omfattning insågs emellertid vara nödvändig bl. a. ur orsakssynpunkt, med hänsyn till olika meteorologiska faktorer inverkan på brandfrekvens och brandspridning samt som uttryck för brandbevakningens och brandbekämpningens effektivitet.

Från och med 1944 skulle därför samtliga bränder, även småbränder under 0,1 ha, rapporteras var för sig. Tillfredsställande redovisning av småbränderna erhöles emellertid strängt taget inte förrän 1957 genom en då införd förenklad kollektiv rapportering av dessa. Åren 1944—1953 uppgick antalet rapporterade småbränder i medeltal till omkring 400. År 1958, ett s. k. »nor-

malt» brandår, hade detta antal stigit till 1 100.

Av tabell P kan utläsas antalet bränder och avbränd areal i medeltal per år för femtonårsperioden 1944—1958, under vilken riksskogsbrandstatistiken omhänderhåfts av statens brandinspektion. I tabellen har uppdelning gjorts på A-bränder och B-bränder. Såsom A-bränder betecknas bränder med en avbränning av 0,1 ha eller mera, och som B-bränder betecknas alla övriga bränder (småbränder). Av tabellen framgår att B-bränderna ur skadesynpunkt har föga betydelse. Enligt tabellerna 7 och Q ökade såväl antalet bränder och den brända arealen som brandskador och släckningskostnader från 1957 till 1958, som enligt statens brandinspektion betecknas som ett »normalt» brandår. I tabell S redovisas antalet bränder och bränd areal 1958 uppdelade på brandorsaker.

I det följande redogöres kortfattat för de viktigaste av dessa brandorsaker under de tre perioderna 1944—1948, 1949—1953 och 1954—1958. Bland de mindre allvarliga brandorsakerna märkes

Tabell P. Antal bränder och avbränd areal 1944—1958 i medeltal per år. A-bränder och B-bränder (tillbud, mindre än 0,1 ha). Länsgrupper

Yearly averages of fires and burnt areas in 1944—1958. A-fires and B-fires (= fires with less than 0,1 ha). Groups of counties

Länsgrupp <i>Group of counties</i>	Antal bränder per år <i>Number of fires per year</i>		Avbränd areal per år, ha <i>Burnt area per year, ha</i>			
	A-brän- der <i>A-fires</i>	B-brän- der <i>B-fires</i>	A-brän- der <i>A-fires</i>	B-brän- der <i>B-fires</i>	Avbränd areal i me- deltal per A-brand <i>Burnt area in average per A-fire</i>	Avbränd areal (A- o. B-bränder) per 100 000 ha prod. skogsm. <i>Burnt area (A- and B- fires) per 100 000 ha forest land</i>
I	102	41	581	2	5,7	8,0
II	56	54	202	3	3,6	4,4
III	65	49	219	3	3,4	6,4
IV	246	320	506	18	2,1	7,7
V	81	108	223	3	2,8	22,1
Hela riket	550	572	1 731	29	3,1	7,5
<i>Entire country</i>						

landsvägstrafiken, som vållar få bränder — mindre än 1 % av samtliga — och obetydlig avbränning. Även campingeldar är en relativt ovanlig brandorsak. År 1958 var antalet sådana bränder 1,7 % av samtliga, den brända arealen 3,4 % av total bränd areal. Mordbrand är en mycket ovanlig brandorsak — i allmänhet högst 2 bränder under ett normalt brandår. De båda torråren 1947 och 1955 uppgick emellertid antalet skogsbränder förorsakade av mordbrand för vardera året till ett tiotal eller ca 0,4 % av totalantalet. Den brända arealen är obetydlig. Tobaksrökning spelar enligt i skogsbrandstatistiken redovisade uppgifter för kända brandorsaker en ganska obetydlig roll som upphov till skogsbränder. Tillgäng-

liga uppgifter visar dessutom också att av tobaksrökning orsakade skogsbränder gått ned från 6 % av totalantalet under perioden 1944—1948 till 2 % under perioden 1954—1958. Emellertid torde man ha anledning att förmoda att en stor del av de bränder, där man icke kunnat finna orsaken, har slarv vid tobaksrökning som orsak. I tabell R redovisas antalet bränder och bränd areal under de tre femårsperioderna för de viktigaste skogsbrandorsakerna.

Av tabellen framgår att antalet av människan ej vållade bränder (åkslag och järnväg) avtagit såväl absolut som relativt under perioden 1944—1958, medan däremot skogsbränder uppkomna genom mänskligt förvällande ökat i såväl absolut som relativ omfattning.

Tabell Q. Skogsbrändernas antal, vållade skador m. m. 1949—1958

Number of forest fires, damage etc. in 1949—1958

Anm.: Till Statens brandinspektions kännedom komna skogsbränder.

År Year	Antal No. of fires	Bränd areal ha Burnt area ha		Skada Damage	Släcknings- kostnad Costs of ex- tinguishing fires	Bevaknings- kostnad Firewatch- ing costs
		produk- tiv skogs- mark productive forest area	impedi- ment unpro- ductive forest area			
					1 000-tal kr in 1 000 Sw. cr.	
1949	1 476	1 928	630	707	711	230
1950	753	1 466	385	530	576	239
1951	675	499	190	280	294	200
1952	635	436	254	298	286	256
1953	898	828	288	252	426	258
1954	578	573	140	103	210	222
1955	2 528	2 940	1 379	1 717	1 513	388
1956	1 455	1 255	586	1 135	655	258
1957	1 501	712	418	357	479	209
1958	1 607	1 123	484	739	566	345
Medeltal 1949/58 Average	1 211	1 176	475	612	572	261

¹ Enligt SOS, Enskilda försäkringsanstalter, uppgick skadeersättningarna för i försäkringsbolag försäkrade skogar (ca 50 % av samtliga och huvudsakligen bondeskogar) till 292 917 kr 1950, 145 603 kr 1951, 202 590 kr 1952, 391 000 kr 1953, 236 557 kr 1954, 1 141 297 kr 1955, 565 252 kr 1956, 602 645 kr 1957 och 954 414 kr 1958. Till övervägande del har skadeersättningarna dessa år avsett brandskador och i endast ringa omfattning stormskador.

² Därav 127 000 kr för flygbevakning.

Särskilt anmärkningsvärd är ökningen av antalet skogsbränder förorsakade genom minderårigas lek. Tendensen att rapportera brandorsaken som okänd accentuerades kraftigt under den senaste femårsperioden, 1954—1958, då för icke mindre än en tredjedel av samtliga skogsbränder orsaken angavs som okänd. Den genomsnittliga avbrända arealen per brand för de viktigaste brandorsakerna uppgick under åren 1944—1958 till: åskslag 2,3 ha, järnväg 1,3 ha, hyggesbränning 4,7 ha, andra

arbetseldar 1,3 ha, minderårigas lek 0,6 ha, annan känd orsak 1,5 ha och okänd orsak 1,4 ha. Skogsbränder uppkomna vid hyggesbränning har uppenbarligen åstadkommit största arealskadan, medan bränder uppkomna vid minderårigas lek i allmänhet snabbt upptäckts, varigenom arealskadan per brand blivit minst bland här redovisade bränder. Enligt tabell R synes den brända arealen per brand i allmänhet ha minskat under femtonårsperioden, vilket torde kunna tillskrivas snab-

Tabell R. Antal skogsbränder och bränd areal 1944—1948, 1949—1953 och 1954—1958 hänförliga till de viktigaste skogsbrandorsakerna och uttryckta i relativtal och indexsiffror

Number of forest fires and burnt area 1944—1948, 1949—1953 and 1954—1958 by causes. Percentages and index figures

Brandorsak <i>Cause of fire</i>	Antal bränder i % av samtliga <i>Number of forest fires in percent of total number of forest fires</i>				Antal bränder. Indextal (100=1944—1958) <i>Number of fires. Index figures</i>			Bränd areal per brand. Indextal (100=1944—1958) <i>Burnt area per fire. Index figures</i>		
	1944—1948	1949—1953	1954—1958	1944—1958	1944—1948	1949—1953	1954—1958	1944—1948	1949—1953	1954—1958
Åkslag <i>Lightning</i>	14,6	8,3	7,5	9,8	133	63	105	83	96	118
Järnväg <i>Railway</i>	24,4	15,5	10,0	16,1	136	71	93	131	69	77
Hyggesbränning <i>Broadcast burning</i>	1,8	6,0	3,5	3,9	42	115	143	81	132	91
Andra arbetseldar ... <i>Other working fires</i>	11,8	14,5	11,4	12,5	86	87	127	146	85	77
Minderårigas lek ... <i>By children</i>	8,6	15,5	18,7	15,0	52	77	171	117	167	67
Annan känd orsak ... <i>Other known reason</i>	6,5	6,5	7,2	6,8	85	71	144	140	113	80
Okänd orsak <i>Unknown reason</i>	19,5	21,1	33,4	24,4	67	59	174	171	71	79

bare och mera omfattande brandkårsinsats. Brandkårskostnaderna i procent av de totala släckningskostnaderna under de tre femårsperioderna 1944—1948, 1949—1953 och 1954—1958 nppgick till respektive 46,0, 49,7 och 62,6 % d. v. s. en tydlig ökning under de femton åren. Ökad effektivitet genom ökat anlåtande av brandkårer för skogsbrandsläckning illustreras av följande siffror som avser s. k. A-bränder; 3,45 ha per brand 1944—1948, 3,00 ha per brand 1949—1953 och 2,88 ha 1954—1958.

Skogsbrandbevakning anordnades genom länsstyrelsens försorg under varierande perioder 1958 från 109 skogsbrandtorn (av 293 befintliga). Till följd

av allt antalet bemannade torn minskats, varigenom luckor uppkommit i den från början uppbyggda organisationen, torde tornbevakningens effektivitet ha sjunkit under åren 1944—1958. Av 1 607 skogsbränder 1958 observerades 50 bränder från brandtorn (även först från dessa). Under 1958 förekom därjämte med Kungl. Maj:ts medgivande fortsatta försök med flygbevakning inom Värmlands, Västmanlands, Kopparbergs, Gävleborgs och Jämtlands län. Utfallet av flygbevakningen kan icke bedömas förrän också resultatet för 1959 föreligger. 1958 observerades och upptäcktes först 22 skogsbränder från flygplan.

Det finns anledning förmoda att nederbördsmängden spelar en viktig roll för skogsbrandfrekvensen. I statens brandsinspektions skogsbrandstatistik redovisas därför dels den normala nederbördsmängden och dels den under året faktiskt inträffade i de olika länen under årets olika månader. Definitiva siffror för sambandet är det emellertid ännu för tidigt att lämna.

2. Snöbrott, storm- och torkskador

Väderleken 1958 var i allmänhet synnerligen gynnsam för skogens tillväxt, för sådder, planteringar och självföryngringar tack vare den rikliga nederbörden under året i hela riket. Från vissa delar av Norrland har emellertid rapporterats att väderleken varit för regnig och kall under 1958 och därigenom verkat hämmande på skogstillväxten och från delar av Mellansverige har inberättats vissa skador i planteringar m. m. uppkomna genom den kraftiga gräsväxt som orsakats av den rikliga nederbörden. På grund av sen vår i Norrland och även Värmland fördröjdes skogsodlingarna, som därigenom ej fick den omfattning som avsetts.

Snöbrott eller annan deformation genom snö förekom 1958 icke i någon nämnvärd omfattning. Endast i Kopparbergs län inträffade suöbrott i normal omfattning.

Några skador genom frost har icke observerats 1958, och stormskadorna har varit nära nog obefintliga. Endast från Norrbottens län har rapporterats att tromber anställt en del skador i den södra länsdelen och att en nordvästlig storm i november åstadkommit en del stormfällningar dock ej av allvarlig art.

Skogar och planteringar var under året ej utsatta för torkskador. Från Älvsborgs län har rapporterats att un-

der övergången från vintern till våren förorsakades omfattande skador på planierna i plantskolorna genom fysiologisk uttorkning. Framför allt hade kontinentgranplantorna drabbats.

3. Viltskador

Älgens skadegörelse har 1958 liksom året före varit av ganska ringa omfattning i södra Sverige. Något allvarligare älgskador har emellertid uppträtt så långt söderut som i Hallands län under året. I norra och mellersta Sverige tycks älgskadorna fortsätta att öka något. Särskilt anges detta vara fallet i Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands, Gävleborgs och Västmanlands län, där i vissa trakter, framför allt i Jämtlands och Västmanlands län, en ytterligare decimering av älgbeståndet ur skoglig synpunkt anses önskvärd. Trots stor avskjutning av älg i Jämtlands län 1956, 1957 och 1958, under vilka år sammanlagt omkring 14 000 älgar fälldes, torde älgstammen ej ha minskat nämnvärt i detta län. För att skydda skogskulturer beviljade länsstyrelsen i Jämtlands län i flera fall tillstånd till vinterjakt på älg. I Västmanlands län, där älgättheten är synnerligen stor, har denna uppskattats till i genomsnitt 6 à 7 st per 1 000 ha älgjaktmark.

I Kronobergs län och även, fast i något mindre utsträckning, i Hallands och Älvsborgs län, har skogsfågel, framför allt tjäder, vållat skador på skogsplanteringar. I Malmöhus län har rådjur och hare och i Hallands län rådjur åstadkommit en hel del skador. Vildkaninernas skadegörelse i skogskulturerna visar en viss tendens att öka på nytt i Skåne, och på Gotland fortgår vildkaninernas skadegörelse på skogsåterväxten i oförminskad skala. Under senare år har stammen ånyo ökat mycket kraftigt in-

om stora områden. Någon fullgod lösning på vildkaninproblemet har ännu ej uppnåtts trots mångåriga försök. Inom stora delar av Gotland ominetgöres praktiskt taget all skogsplantering — den i stort sett enda möjliga formen för skogens förnygring i länet — av vildkaninens härjningar.

Under sommaren och hösten 1957 uppträdde i större omfattning framför allt i mellersta Sverige skador förorsakade av sorkar och andra smågnagare. Särskilt drabbade denna skadegörelse plantor, och de områden som speciellt hemsöktes var starkt gräsbevuxna dytorv- och mullmarker, ofta igenlagda skogsplanterade åkrar i jordbruksdistrikten. Förutsättningarna för den kraftiga ökningen av dessa gnagare kan ha varit en alltför riklig nederbörd som hindrat bärgning av gröda, vilken därför blivit kvar på fälten och därmed möjliggjort en ökning av bl. a. sorkstammen. Under vintern 1957/58 och våren 1958 fortsatte sorkarnas skadegörelse fastän i allt mindre omfattning, och i enlighet med vetenskapens prognoser decimerades 1957 års väldiga sorkstam så pass, att skadorna under sista halvåret 1958 kan betecknas som normala.

De skador sorkangreppen hann åstadkomma på skogsplanteringar framför allt i mellersta Sverige var på sina håll ganska betydande. I Östergötlands län skadades svårt icke mindre än 10 % (4 milj. plantor) av de fem sista årens planteringar. I Södermanlands län förstördes åtskilliga 100 000-tals plantor, i Västmanlands län spolierades vackra kulturer helt och i Kalmar, Älvsborgs och Skaraborgs län var skadegörelsen på plantor m. m., förorsakad av sorkar och andra smågnagare, betydande.

4. Insektsskador

Sviterna efter stormfällningen 1954 och den svåra torkan sommaren 1955 tycks 1958 på de flesta ställen ha ebbat ut. Blott på en plats i norra Västmanland uppträdde granbarkborren i oro-väckande omfattning. Inom det hotade området behandlades våren 1958 ca 450 fångsträd med osmotisk fluralsil. En revision på hösten samma år visade, att dessa fångsträd i stor omfattning angripits av granbarkborren, vilken till 100 % dödats. Inga nya angrepp hade skett på ståndslogen under sommaren.

Skadorna på obarkat timmer i skogarna blev av relativt liten omfattning. Detta berodde till stor del på att genom sen vår stod längre tid till förfogande för borttransport av timret samt för besprutning av detsamma med insekticider.

Av de barr- och bladätande insekterna måste i första hand nämnas den lilla tallstekeln som i övre Norrland angripit vidsträckt arealer ungskog av tall. Stora områden har behandlats medelst dimning eller sprutning med av allt att döma goda resultat. I stora delar av Norrland har ungtallen vidare angripits av två olika knoppvecklare. Dessa småfjärilars larver angriper med förkärlek toppskotten, vilka dödas varigenom mer eller mindre kraftiga deformationer uppstår vid trädets fortsatta tillväxt. Någon effektiv bekämpningsmetod mot dessa småfjärilar är tyvärr ännu ej känd. Röda tallstekeln har under året blott uppträtt sporadiskt på olika håll i landet.

Lövträden tycks detta år ej ha varit utsatta för några mer omfattande angrepp. I mellersta delarna av landet blev dock ekarna på sina håll relativt kraftigt angripna av ekvecklaren.

Vad beträffar plantskadegörarna kan nämnas att ollonborren detta år haft en

massvärming på slutningarna av Hallandsåsen. I Halland har dessutom en örönivel uppträtt talrikt i en plantskola och skadat tvååriga granplantor. Barrträdsqualstret har förekommit i stora mängder i flera plantskolor i mellersta och södra delarna av landet på plantor av vanlig svensk gran men har även konstaterats på plantor av sitka- och vitgran. I många fall har granhäckar, som planterats som skydd för plantskolorna, visat sig vara svåra smittohärdar.

Snytbaggen har på grund av att plantorna numera allmänt behandlas med insekticider före utplanteringen ej förorsakat lika stor skadegörelse som tidigare på kulturerna. Pågående undersökningar har visat, att detta skadedjur i stora mängder utvecklas i barkhögar efter handbarkning överallt i landet, framför allt i Norrland.

5. Svampskador

Angrepp av skadesvampar såsom snöskytte och skytte samt rotröta, honungsskivling, ringröta och förskatesvampen är vanliga i våra skogar. Av mera ovanliga angrepp, som under 1958 konstaterats av statens skogsforskningsinstitut, kan följande förtjäna att särskilt omnämnas.

Honungsskivlingen har 1958 häftigt angripit gran planterad på tidigare bokmarker av god bonitet i Övraböke, Halland. Från Norrköpingstrakten rapporteras samma svamp på tall, där infektionen skett via rötter från föregående generationens stubbar. Avverkade stubbar tycks lätt infekteras med honungsskivlingen. På några granplantor från en försöksplantering i Skåne har iakttagits *Rossellinia abietina* (svenskt namn saknas). Hittills har svampen setts en-

dast som saprofytt, och det är tänkbart att plantorna först angripits av honungsskivlingen och sedan av *Rossellinia*.

En del andra halvparasiter har även uppträtt. I Västra Vingåkers socken har den s. k. ekens sträckesvamp observerats. Denna svamp angriper endast träd som försvagats på något sätt. Från samma socken har grenar av asp angripits av en annan halvparasit, aspkräftan. Den vanligen saprofytiska korallvårtsvampen eller cinnobersvampen har iakttagits som parasit på alm i Stockholms parker. Infektioner sker här genom direkta sår. I Kristianstad har en barrsvamp, i regel saprofytt, dödat knoppar och årsskott på tallar som skadats genom frost eller torka.

I plantskolorna har den fuktiga väderleken under året gynnat bl. a. mögel-svampar. Gråmöglet har förorsakat skador på ruånga håll i landet. En annan fuktighetskrävande svamp, en barksvamp, kallad vårtöra, har angripit plantor i Uppsalatrakten. Från plantskolor rapporteras vidare fallsjuka. På lärkplantor har i Skellefteå iakttagits lärkskyttet, tidigare oftast påträffad på större träd.

Norrländsk tallkräfta har observerats i bl. a. Skellefteå, Åsle samt Arvidsjaur. Från norra Sverige rapporteras också gran- och topptorka i Gällivare, Pajala och Övertorneå.

En intressant svamp har iakttagits flerstädes i Norrland, nämligen rotmurklan, vilken kommer på bränd mark i sandig barrskog. Fruktkropparna växer ut under sensommaren. Svampen tycks uppträda sporadiskt men stundom rikligt och är troligen saprofyttisk, under vissa förhållanden dock även rapporterad som parasit.

B. SKOGSTEKNISKA ARBETEN

I. Skogsvägbyggnad

För riksskogstaxeringens väginventering 1956/57, huvudsakligen avseende 1957, har redogjorts i Skogsstatistisk årsbok 1956 och 1957. Aktuellare uppgifter beträffande väglängder och vägläthet från riksskogstaxeringens väginventeringar föreligger icke före denna årsboks tryckning, varför samma uppgifter som i föregående årsböcker återkommer i det följande.

Ur skoglig synpunkt har vägarna vid väginventeringarna uppdelats i s. k. S-, T- och Ö-vägar. (Definition av dessa begrepp återfinns i Skogsstatistisk årsbok 1956, sid. 52). S-vägar kan betraktas som vägar med direkt betydelse för skogstransporter.

Av tabell S framgår den totala om-

fattningen 1957 av enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S. Även många av de allmänna vägarna betraktas ur skoglig synpunkt som vägar med S-karaktär, vilket framgår av tabell T.

Enligt sistnämnda tabell beräknades icke mindre än 86 % av de allmänna vägarna i Norrland och Kopparbergs län ha vägkaraktär S och 60 % av samma vägar i övriga Sverige ha denna vägkaraktär. I genomsnitt för hela riket uppgick ifrågavarande andel till 69 %.

Den kontinuerliga statistiken om skogsvägbyggnader vilken innehåller uppgifter om under året färdigbyggda skogsbilvägar redovisas i tabellerna 9 och U. Som en bakgrund till dessa uppgifter ger tabellerna S och T en före-

Tabell S. Enskilda permanenta bilvägar med vägkaraktär S enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957. Km

Private permanent motor-roads with road-character S in kms according to the Road Enumeration 1957 of the National Forest Survey

Ägargrupp <i>Owner group</i>	Norrland och Koppar- bergs län <i>Northern Sweden</i>	Övriga Sverige <i>Rest of Sweden</i>	Riket <i>Entire country</i>
Kronoskogar	8 940	4 710	13 650
<i>Crown forests</i>			
Eckl. och övr. allmänna skogar	860	5 320	6 180
<i>Other public forests</i>			
Aktiebolagsskogar	12 910	9 960	22 870
<i>Companies' forests</i>			
Övr. enskilda skogar	20 230	59 160	79 390
<i>Other private forests</i>			
S:a vägkaraktär S 1957	42 940	79 150	122 090
<i>Total road-character S 1957</i>			

Tabell T. Allmänna vägar enligt riksskogstaxeringens väg-inventering 1957. Km

Public roads in kms according to the Road Enumeration 1957 of the National Forest Survey

Ägargrupp <i>Owner group</i>	Norrland och Koppar- bergs län <i>Northern Sweden</i>	Övriga Sverige <i>Rest of Sweden</i>	Riket <i>Entire country</i>
Kronoskogar	3 360	1 330	4 690
<i>Crown forests</i>			
Eckl. och övr. allmänna skogar	800	1 670	2 470
<i>Other public forests</i>			
Aktiebolagsskogar	6 020	3 450	9 470
<i>Companies' forests</i>			
Övriga enskilda skogar	18 500	28 480	46 980
<i>Other private forests</i>			
S:a vägkaraktär S	28 680	34 930	63 610
<i>Total road-character S</i>			
S:a vägkaraktär T och Ö	4 770	23 510	28 280
<i>Total road-character T and Ö</i>			
Totalt 1957	33 450	58 440	91 890
<i>Total 1957</i>			

ställning om den totala omfattningen av dylika vägar jämte allmänna vägar med direkt betydelse för skogliga terrängtransporter. Enligt tabell S uppgick sålunda den totala längden av enskilda permanenta bilvägar (med vägkaraktär S) till drygt 120 000 km. Detta vägnät har under senare år ökat med 2 000—2 500 km skogsbilvägar årligen, motsvarande ca 2 %.

Uppgifterna i tabell V om vägtätheten är i sig själva synnerligen upplysande, men med ledning av dessa uppgifter har skogsforskningsinstitutet också utfört överslagsvisa beräkningar angående medellunnavståndet i de olika delarna av landet. Permanenta bilvägar med vägkaraktär S definieras nämligen i väginventeringen som sådana vägar, »som i skärningspunkten mellan väg och taxeringslinje gå över skogsmark eller så nära skogsmark, att virke kan

lunnas till och uppläggas vid dem». Dessa vägar påverkar alltså direkt lunningsavståndet från stubbe till väg. Sålunda ger vägtätheten 3,5 m permanenta bilvägar per ha i »Norrland och Kopparbergs län» ett medellunnavstånd av 1,3 km till dylik väg, medan motsvarande siffror för »Övriga Sverige» blir 12,5 m per ha och ca 0,4 km.

Verksamheten med byggandet av permanenta skogsbilvägar har ökat påtagligt under det senaste decenniet, vilket framgår av nedanstående tablå. Framför allt har skogsbilvägnätet under senaste åren utbyggt i Kopparbergs, Jämtlands, Norrbottens och Västernorrlands län. Enligt tablån minskade emellertid färdigställandet av skogsbilvägar 1958 med 16 % jämfört med 1957, det hittillsvarande toppåret i skogsbilvägbyggandet. I tabell 9 redovisas antalet km i varje län med fördelning på skogsägargrup-

Tabell U. Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning (Sträckmeter per km² skogsmark) 1958. Länsvis

The relative extent of forest road building and draining (metres per km² forest land) 1958. By counties

Måttenhet: meter per km² skogsmark
Unit of measurement: metres per km² forest land

Län County	Vägbygg- nad Road building	Dikning Draining	Län County	Vägbygg- nad Road building	Dikning Draining
Nb	5,5	7,6	Krb	23,1	24,2
Vb	7,0	14,2	Klm	8,1	6,0
Jtl	10,0	15,4	Gtl	8,8	26,7
Vnr	10,8	23,7	Gbg	15,4	15,4
Gvl	13,5	5,1	Hl	25,3	29,0
Kpb	12,1	12,9	Bl	10,8	3,1
Vrm	9,4	27,1	Krs	20,0	16,0
Ör	17,7	16,9	Mlm	47,1	39,3
Vstm	13,4	24,1	I	6,2	10,5
Ups	11,6	32,1	II	10,4	18,9
Sth	4,8	5,3	III	12,7	9,7
Sdm	18,6	18,9	IV	13,1	18,3
Ög	14,7	10,7	V	18,9	19,3
Skb	15,6	12,8	Hela riket ...	10,5	14,7
Äbg	12,8	13,7	Entire country		
Jkp	13,3	21,2	1957	12,6	14,8

per. Av de under året nybyggda vägarna utfördes 20 % på kronoskogar (f. å. 17 %), 15 % på övriga allmänna skogar (f. å. 15 %), 34 % på bolagsskogar (f. å. 41 %) och 31 % på övriga enskilda skogar (f. å. 27 %). Skogsvägbyggnadsverksamheten var 1958 störst i Jämtlands

län, där 10,6 % av de under året färdigställda vägarna är belägna, därefter i Kopparbergs län med 10,2 %, Västerbottens län med 9,4 %, Norrbottens län med 9,3 % och Västernorrlands län med 8,6 %. Lägst var verksamheten i Stockholms och Blekinge län med vardera

Färdigbyggda skogsbilvägar 1949—1958

År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar, km	Index	År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar, km	Index
1949	2 190	100	1954	2 552	117
1950	1 888	86	1955	2 462	112
1951	1 946	89	1956	2 700	123
1952	2 157	98	1957	2 868	131
1953	2 351	107	1958	2 402	110

Tabell V. Vägtätthet i meter väg per ha utmark enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957 avseende allmänna och enskilda permanenta bilvägar med vägkaraktär S

Road-density in road-metres per hectare forest land of public and private permanent motor-roads with road-character S according to the Road Enumeration 1957 of the National Forest Survey

Ägargrupp <i>Owner group</i>	Norrland och Kopparbergs län <i>Northern Sweden</i>			Övriga Sverige <i>Rest of Sweden</i>		
	Allm. vägar <i>Public roads</i>	Ensk. vägar <i>Private roads</i>	S:a <i>Total</i>	Allm. vägar <i>Public roads</i>	Ensk. vägar <i>Private roads</i>	S:a <i>Total</i>
Kronoskogar <i>Crown forests</i>	0,6	1,6	2,2	2,3	8,3	10,6
Eckl. och övr. allmänna skogar <i>Other public forests</i>	0,6	0,7	1,3	3,2	10,1	13,3
Aktiebolagsskogar <i>Companies' forests</i>	1,1	2,3	3,4	2,5	7,2	9,7
Övriga enskilda skogar <i>Other private forests</i>	2,3	2,5	4,8	4,3	8,9	13,2
Samtliga 1957 <i>Total</i>	1,4	2,1	3,5	3,8	8,7	12,5

0,8 % och Gotlands län med 0,5 % av den totala längden av de under året i riket färdigställda skogsbilvägarna. Behovet av skogsvägbyggnader är givetvis beroende på förekomsten av övriga vägar och andra transportleder samt av terrängens beskaffenhet och skogens produktionsförhållanden m. m. I södra Sverige skulle därför behovet vara mindre, enär nätet av vägar, såväl allmänna som enskilda, såsom framgår av tabell V, där är väl förgrenat. Emellertid kan även ägandeförhållandena antas inverka på skogsvägbyggnadsverksamheten, varför behovet av nya vägar inom de olika länen ej alltid är proportionellt mot skogsmarksarealen. Relationstal som utvisar antalet meter färdigställda skogsbilvägar per km² skogsmark torde ändå kunna vara av intresse,

och dylika relationstal redovisas i tabell U. Den största omfattningen per arealenhet hade byggandet av skogsbilvägar 1958 liksom tidigare år på »övriga allmänna skogar». Antalet meter färdigbyggda skogsbilvägar per km² skogsmark uppgick till 27,8 (f. å. 31,8 m) för denna kategori av skogar mot 14,8 m för bolagsskogar (f. å. 21,1 m), 11,1 m för kronoskogar (f. å. 11,3 m), 6,3 m för övriga enskilda skogar (f. å. 6,8 m) och 10,5 m för samtliga skogar (f. å. 12,6 m). Bland länen uppvisade enligt tabell U Malmöhus län största antalet meter, 47,1 m (f. å. 33,7 m) färdigbyggda skogsbilvägar per km² skogsmark, följt av Hallands län med 25,3 m (f. å. 25,1 m), Kronobergs län med 23,1 m (f. å. 17,8 m), Kristianstads län med 20,0 m (f. å. 28,7 m) och Södermanlands län

med 18,6 m (f. å. 16,9 m). Minsta antalet färdigbyggda skogsbilvägar per km² skogsmark uppvisades av Västerbottens län med 7,0 m (f. å. 10,5 m), Norrbottens län med 5,5 m (f. å. 5,8 m) samt Stockholms län med 4,8 m (f. å. 2,4 m) per km² skogsmark.

Beträffande anläggandet av andra vägar (bilbasvägar m. m.) finns ingen tillförlitlig statistisk information. Totala längden av dylika vägar torde emellertid vara relativt betydande.

Som bidrag till anläggandet av skogs-

bilvägar anslag riksdagen under skogsväganslaget för budgetåret 1957/58 7,5 milj. kr och för budgetåret 1958/59 7,7 milj. kr, vilka anslagsbelopp skall avräknas från bilskattemedlen. Med stöd från nämnda anslag färdigställdes under budgetåren 1957/58 och 1958/59 295 resp. 364 km skogsbilvägar. **Bidrag** har i vissa fall utgått av kommunala och landstingsmedel. Från norrländska produktionsanslaget har under året inga bidrag utgått för anläggning av skogsbilvägar.

II. Skogsdikning

I föregående årsbok refererades kortfattat de uppgifter angående dikningsverksamheten i riket, som införts i 1955 års skogsvårdsutrednings betänkande »Skogsvården å enskilda skogar». Enligt riksskogstaxeringens observationer, redovisade i detta betänkande, ansågs fortfarande finnas avsevärda arealer skogsmark som ur biologiska synpunkter är dikningsvärda. Dessa arealer hade totalt uppskattats till 1 182 000 ha. Enligt skogsvårdsutredningens uppfattning torde emellertid den ur tekniskt-ekonomiska synpunkter dikningsvärda sumpmarksarealen vara avsevärt mindre. Därtill kommer enligt utredningens mening även osäkerheten beträffande torrlägningsföretagens eventuella skadliga biverkningar för omgivande fastmarker. Utredningen ansåg att skogsdikning endast lokalt hörde till de mest angelägna skogsförbättringsarbetena och föreslog därför att dikningsingreppen koncentrerades på de fall, där man säkert kunde bedöma, att fördelarna med dikningen klart övervägde nackdelarna.

Under åren 1954—1958 upptogs respektive 2 270, 2 812, 2 934, 3 359 och

3 342 km skogsdiken. Uppgifter för 1958 redovisas länsvis i tabell 10. Med en antagen håtnadsareal av 6 ha per km dikeslängd motsvarar de under året upptagna dikena ca 200 km² skogsmark. Sistnämnda areal uppgår till ej fullt 2 % av den areal, 11 820 km², som enligt ovan skulle vara dikningsvärd ur biologiska synpunkter. I den redovisade längden av under året fördigställda diken är inräknad sådan bäckrensning, som är att jämställa med nydikning, däremot icke fortlöpande underhållsrensning av vare sig diken eller bäckar. Av de utförda dikningsarbetena faller 11 % på kronoskogar (f. å. 12 %), 8 % på övriga allmänna skogar (f. å. 8 %), 50 % på bolagsskogar (f. å. 43 %) samt 31 % på övriga enskilda skogar (f. å. 37 %). Totalt var dikningsverksamheten såsom framgår av de angivna uppgifterna av ungefär samma storleksordning som föregående år. I samtliga kategorier av skogar — utom bolagsskogar — minskade dock dikningsverksamheten, i kronoskogar med 7 %, i övriga allmänna skogar med 4 % och i övriga enskilda skogar med 18 %. I bolagsskogarna var emellertid ökningen 17 %.

Dikningsverksamhetens relativa omfattning inom olika län 1958 framgår av tabell U. Största antalet meter under året färdigställda diken per km² skogsmark uppvisar Malmöhus län med 39,3 m (f. å. 39,0 m), Uppsala län med 32,1 m (f. å. 39,5 m), Hallands län med 29,0 m (f. å. 30,3 m) och Värmlands län med 27,1 m (f. å. 37,9 m). Minsta antalet meter diken per km² skogsmark redovisas för Blekinge län med 3,1 m (f. å. 6,4 m), Gävleborgs län med 5,1 m (f. å. 7,0 m), Stockholms län med 5,3 m (f. å. 10,8 m) samt Kalmar län med 6,0 m (f. å. 5,2 m). Totalt uppgick antalet under året färdigställda diken per km² skogsmark till 14,7 m (f. å. 14,8 m).

Utvecklingen av skogsdikningsverksamheten har under de senaste 10—15 åren visat en stigande ehuru ganska ojämn trend. Anledningen till ökningen torde mycket bero på att arbetsbesparande metoder i allt större utsträckning kommit till användning. Den årliga skogsdikningen fr. o. m. 1949 har haft

följande omfattning (slutavsynade diken):

1949	2 817 km	1954	2 270 km
1950	3 065 »	1955	2 812 »
1951	1 147 »	1956	2 934 »
1952	1 632 »	1957	3 359 »
1953	2 500 »	1958	3 342 »

Stalliga bidrag från statens skogsförbättringsanslag och norrländska skogsproduktionsanslaget utgår under vissa förhållanden till dikning. Även från det äldre anslaget, statens skogsutdikningsanslag, utbetalas vissa tidigare beviljade bidrag, alltefter det företagen utförts. I nedanstående tabell lämnas uppgifter — antal företag, båtnadsareal och beviljade statsbidrag — om slutförda och avsynade dikningsföretag under budgetåren 1956/57—1958/59 för de tre nämnda statsanslagen. Av tabelln framgår att bidrag 1958/59 utgick till skogsdikningsåtgärder med 717 000 kr mot 560 000 kr under budgetåret 1957/58. Beträffande bidragstilldelning för skogsvårdande ändamål i allmänhet under budgetåret 1958/59 se under kap. G. V.

Slutförda och avsynade dikningsföretag

	Antal företag	Båtnadsareal ha	Beviljade statsbidrag kr
Statens skogsförbättringsanslag			
1956/57	621	3 894	444 820
1957/58	575	3 750	438 670
1958/59	709	4 820	572 138
Statens skogsutdikningsanslag			
1956/57	21	144	9 440
1957/58	18	151	7 376
1958/59	4	45	3 249
Norrländska skogsproduktionsanslaget			
1956/57	51	370	71 304
1957/58	51	221	113 664
1958/59	57	364	141 280
Samtliga anslag			
1956/57	693	4 408	525 564
1957/58	644	4 125	559 710
1958/59	770	5 229	716 667

III. Flottledsbyggnad

De allmänna flottlederna inom riket hade 1958, såsom framgår av tabell 17, en sammanlagd längd av 33 168 km (f. å. 33 209). Den obetydliga minskningen från året förut hänför sig sannolikt till nedlagda biflottleder.

Under 1958 utgjorde sammanlagda längden av de trafikerade flottlederna 24 276 km mot 24 747 km 1957 vilket innebär en minskning med ca 2 %.

Flottledernas utbyggnad var i stort sett avslutad redan före första världs-

kriget, längden av utbyggda flottleder var således redan 1912 ca 30 000 km. Utvecklingen går numera i den riktningen, att kortare biflottleder efter hand upphör att trafikeras för att slutligen helt nedläggas. Av de sydsvenska lederna är dessutom numera endast ett fåtal i bruk. Orsaken härtill torde bl. a. vara stark konkurrens, i synnerhet i fråga om kortare transporter, från den tunga lastbilstrafikens sida.

IV. Skogsindelningsarbeten

I 1955 års skogsvårdsutrednings hänkande »Skogsvården i enskilda skogar» (SOU 1958:30) behandlas i kapitel 8 planläggningen av skogsvården på enskilda skogar.

Utredningen konstaterar därvid att den långa produktionstiden i skogsbruket i allmänhet kräver speciella planläggnings- och kontrollåtgärder för att man skall uppnå en ändamålsenlig hushållning med de skogliga produktionsmedlen, mark och virkesförråd.

För storskogsbruket har sedan rätt länge skogshushållningsplaner ansetts nödvändiga för ett rationellt skogsbruk. Behovet av planer har däremot ej känts så starkt inom det medelstora och mindre skogsbruket, och endast en obetydlig del av bondeskogarna torde ha blivit föremål för kartläggning och planläggning. Under de senaste tio åren har emellertid intresset ökat hos både skogsägarna och skogsvårdsstyrelserna. Planer upprättas av skogsvårdsstyrelserna, skogsbyråer, skogsägareföreningar och privata förrättningsmän, och den nuvarande årliga planläggningen torde omfatta ungefär 2 % av privatskogsare-

alen. Enligt skogsvårdsutredningens mening är takten för långsam och verksamheten för ojämn i de olika länen. Med understrykande av vikten av att planläggning sker av skogsvården föreslår utredningen statliga stödåtgärder för upprättande av planer lämpade för det enskilda mindre skogsbruket, s. k. skogsbruksplaner. Dessa planer skulle behandlas som bidragsobjekt under bestämmelserna för statens skogsförbättringsanslag.

Utredningen har därjämte förordat en viss förstärkning av skogsvårdsstyrelsernas personaluppsättning för verksamheten med skogsbruksplaner.

Någon samlad statistik över de årligen utförda skogsindelningsarbetena finns för närvarande icke. De av domänstyrelsens taxationsavdelningar och av skogsvårdsstyrelserna under de senaste tio åren upprättade hushållningsplanernas omfattning framgår av tablån nedan.

Domänverket använder på grund av skogens karaktär i rikets olika delar skilda indelningsmetoder. Indelning i södra Sverige är sålunda betydligt mer

Under 1949—1958 upprättade skogshushållnings- och skogsvårdsplaner

	Domänverket		Skogsvårdsstyrelserna	
	Med kart- läggning	Utan kart- läggning	Med kart- läggning	Utan kart- läggning
	1 000 ha			
1949	100	758	91	69
1950	167	—	80	68
1951	88	808	38	49
1952	244	1 270	32	34
1953	137	77	23	55
1954	234	—	38	43
1955	183	2	51	57
1956	267	—	32	71
1957	292	—	34	80
1958	360	—	38	90

arbetskrävande per arealenhet än i rikets norra delar.

Vid skogsbrukets kartläggningsverksamhet utnyttjas numera som regel flygbilder. Dels har beställningsfotografering i betydande omfattning utförts av rikets allmänna kartverk och av Airborne Mapping Ltd AB i huvudsak på samordnade uppdrag av skogsbruket, dels har tillgängligt bildmaterial i ökad omfattning tillgodogjorts. Skogskartläggning genom användande av flygbilder fick praktisk betydelse först 1948, då Svenska cellulosa AB och Mo och Domsjö AB beslöt begagna flygbilder. Användningsförfarandet har utvecklats sedan dess. Utnyttjandet av flygbilder i planläggningsarbetet blev snabbt regel inom domänverket och storskogsbruket i norra Sverige. Inom det enskilda mindre skogsbruket och storskogsbruket i södra Sverige har flygbilder använts i mera betydande omfattning först under senaste åren. Stereobilder (vanligen skala 1:20 000), såsom direkt underlag för planering av olika skogliga åtgärder,

har i starkt ökande omfattning tagits i bruk. Härtill har framför allt de s. k. flygbildsarkiven bidragit. Enbart arkiven hos skogsvårdsstyrelserna i Jämtlands, Västerbottens och Västernorrlands län ställer nu över 20 000 flygbilder till det enskilda skogsbrukets tjänst. Av dessa är över 8 000 bilder förlagda hos länsskogvaktarna såsom stereomappar avsedda för fältbruk. Vid 1959 års utgång disponerade landets skogsvårdsstyrelser sammanlagt över ca 25 000 aktuella flygbilder. Flygbilderna anses nu på flertalet håll vara till stor allmän nytta i skogsvårdsarbetet.

Inom större delen av landet finns aktuellt bildmaterial. Alltsedan 1955 har mer än 1/5 av landets totala areal årligen läckts av nyfotografering från normal höjd (4 à 5 000 m). Dessutom har sedan 1957 nästan hela landet täckts minst en gång av fotografering från hög höjd (8 à 10 000 m). Allt nyare bildmaterial är genomsnittligt av god kvalitet och utomordentligt användbart inom hela skogsbruket.

C. SKOGSKAPITALET'S TILLGODOGÖRANDE

I. Avverkning, transport m. m.

1. Utsyning och avverkning

Bland skogsvårdsstyrelsernas uppgifter ingår att biträda med utsyning av skog för avverkning. Den arealmässiga omfattningen av denna verksamhet, vil-

ken berör huvudsakligen bonde- och godsskogar, var under kalenderåren 1954—1958 följande, fördelad på geografiska huvudområden:

Länsgrupp	1954	1955	1956	1957	1958
	Areal i 1 000-tal ha				
I	80	82	81	64	44
II	53	56	54	42	21
III	51	57	52	56	33
IV	191	193	166	174	119
V	30	35	32	28	27
Riket	405	423	385	364	244
Därav föryngringshuggning	52	58	51	47	26

Utsyningsarbetet försiggår av praktiska skäl huvudsakligen under sommar och höst. Omfattningen blev 1958 starkt reducerad med undantag för de sydligaste länen. Orsaken kan tillskrivas minskat köpintresse och de ytterligare sänkta priserna på framför allt massaved.

För det genom skogsvårdsstyrelsernas försorg utstämplade virket sker ej alltid eller överallt uppskattning av volymen. Stämpling med kubering har 1958 omfattat 10 milj. träd, vilka beräknats innehålla ca 2,5 milj. m³sk. Utan kubering har stämplats ungefär tre gånger så stort trädantal, vars medelvolymer dock torde ha varit lägre än i de kuberade postererna, som ofta varit avsedda för rotförsäljning. Den sammanlagda volymen av

skogsvårdsstyrelsernas utsyningar 1958 med eller utan kubering kan uppskattningsvis anges till närmare 7 milj. m³sk. Detta innebär, att ca 15 % av den totala årsavverkningen i riket kan anses vara utsynad genom skogsvårdsstyrelsernas försorg (ca 20 % 1957). Utsyningen på allmänna skogar och aktiebolagsskogar ombesörjes med få undantag av egen personal.

Drivningsförhållandena var under säsongen 1957/58 i Norrland och Svealand ovanligt gynnsamma med god underfrysning och lagom mycket snö. I Götaland var förhållandena mindre goda med ringa tjäle och under högvintern alltför riklig snömängd. Säsongen 1958/59 var drivningsbetingelserna skiftande, i stora delar av landet ogynnsam-

Tabell X. Beräknade virkesuttag för olika sortiment i årsmedeltal 1952/53—1956/57. Hela riket

Estimated removals of different assortments. Arithmetical mean values for the five years 1952/53—1956/57. The whole country

Sortiment <i>Assortment</i>	Barrvirke <i>Coniferous wood</i> 1 000 m ³ f. ub.	Lövvirke <i>Broad-leaved wood</i> 1 000 m ³ f. ub.	Summa <i>Total</i>		Procentisk fördelning <i>Per cent</i> 1956/57
			1 000 m ³ f. ub.	%	
Sågtimmer <i>Sawlogs</i>	15 094	305	15 399	38,5	34,6
Fanér- o. tändsticksvirke <i>Veneer and matchwood logs</i>	102	103	205	0,5	0,5
Massaved <i>Pulpwood</i>	16 677	628	17 305	48,3	48,8
Exportprops <i>Pitprops for export</i>	409	—	409	1,0	1,1
Ledningsstolpar <i>Telegraph and transmission poles</i>	258	—	258	0,6	0,6
Pålar o. d. <i>Pilings etc.</i>	142	—	142	0,4	0,4
Flottningsbom <i>Booms used in floatways</i>	43	—	43	0,1	0,1
Gruvtimmer <i>Mining timber</i>	37	—	37	0,1	0,1
Trällsved <i>Wood wool timber</i>	70	—	70	0,2	0,2
Garvämnesved <i>Wood for tanning</i>	—	27	27	0,1	0,1
Div. för jordbruket <i>Timber for domestic use</i>	240	—	240	0,6	0,5
Brännved <i>Fuel wood</i>	2 260	3 220	5 480	13,6	12,2
Kolved <i>Charcoal wood</i>	370	50	420	1,0	0,8
Summa <i>Total</i>	35 702	4 333	40 035	100,0	100,0

ma. Detta i förening med sänkta virkespriser och minskad efterfrågan fick till konsekvens, att virkesuttagen 1958/59 blev ca 8 % mindre än säsongen före.

Inom skogsstyrelsen har på grundval av konsumtion, lagerförändringar, import och export den totala avverknings-

kvantiteten beräknats till 50,3 milj. m³sk. 1957/58 och till 46,4 milj. m³sk. 1958/59 (se tabell 11).

För de allmänna skogarna ävensom för bolagsskogarna erhålles på bokföring grundade uppgifter om avverkningsens storlek. En sammanställning av des-

sa lämnas i tab. 12. Sammanlagt anges uttagen på nämnda skogar för 1958 till 22,0 milj. m³sk. Under året sålda men kvarstående rotposter ingår i nyss-nämnd kvantitet.

Om man utgår från den av skogsstyrelsen beräknade totalavverkningen i hela riket, 50,3 milj. m³sk., skulle sålunda avverkningen på bondeskogarna 1958 ha utgjort 27,7 milj. m³sk. (året före 29,9 milj. m³sk.).

Skogsindustriernas samarbetsnitskott har i sitt betänkande »Skogsindustriens virkesutredning 1958» publicerat beräkningar av avverkningen inom landet för vart och ett av drivningsåren 1952/53—1956/57 med fördelning på sortiment samt åtskillnad på barr- och lövvirke. Huvudsortimenten timmer och massaved torde vara tämligen riktigt beräknade, då man härvidlag haft god statistisk grundval. Övriga sortiment, särskilt brännveden, måste tillmätas större felmarginal. Årsmedeltalen för 5-årsperioden samt procentisk sortimentsfördelning dels för årsmedeltalet, och dels för 1956/57 års avverkning redovisas i tabell X. Kvantiteterna anges exkl. bark. Uppräkning till m³sk. kan överslagsvis ske genom 23 % tillägg.

Av de två sista kolumnerna kan utläsas en ej oväsentlig sortimentsförskjutning från sågtimmer till massaved säsongen 1956/57.

Skogsforskningsinstitutet har på grundval av stubbinventering (se A. II. Virkesförråd sid. 28) beräknat 1957/58 års totalavverkning till 54,6 milj. m³sk., alltså åtskilligt större än enligt skogsstyrelsens beräkning 50,3 milj. m³sk. Avverkningsåret dessförinnan visade stubbinventeringen däremot något mindre avverkning än styrelsen beräknat. Viss tidsförskjutning måste man normalt räkna med vid bägge uppskattningsmetoderna. Stubbinventeringens

resultat föreligger hitintills för sex avverkningsår med fördelning på skogliga huvudområden och trädslag och redovisas i tabell Y.

Avverkningen för de sex säsongerna, sådan den framträder enligt stubbinventeringen, kan beräknas i genomsnitt uppgå till följande procentuella andel av förråden, redovisade i tabell G, nämligen ca 1,9 % i område I, 2,2 % i område II—III, 2,5 % i område IV, 2,9 % i område V samt till 2,3 % för landet i sin helhet.

Den totala avverkningens fördelning på län kan ännu icke beräknas med nöjaktig säkerhet. Sådan fördelning är däremot känd beträffande de allmänna skogarna och redovisas i tabell 13.

2. Virkesmätning

Omkring 60 % av skogsindustriens rundvirkesfångst innätes genom de 12 inom landet verksamma virkesmätningsföreningarna; andelen är större för massaved men betydligt mindre för sågtimmer enär särskilt de mindre sågverken i stor utsträckning själva oubesörjer sin mätning. I föreliggande årsbok har intagits uppgifter om föreningarnas mätningar under de båda säsongerna 1957/58 och 1958/59. Verksamhetsåren räknas fr. o. m. 1 september t. o. m. 31 augusti.

Mätningsarbetet och kostnaderna därför påverkas väsentligt av rådande väderleksförhållanden. Under säsongen 1957/58 rådde bra mätningväder överallt utom i vissa delar av Sydsverige, där alltför riklig snömängd under högvintern var hindrande. För säsongen 1958/59 betecknas mätningvädret som mestadels gynnsamt eller normalt utom i Gävleborgs och Kopparbergs län, där det var för mycket snö under januari. Även i Värmlands län rådde ogynnsamt

Tabell Y. Avverkade kvantiteter under avverkningssäsongerna 1952/53—1957/58 enligt stubbinventeringen 1953—1958. Samtliga ägoslag. Miljoner m³sk. Angivna medelfel i samma måttenhet

Total fellings during felling-seasons 1952/53—1957/58 according to the stump enumeration of the National Forest Survey 1953—1958. All types of land. Millions of m³sk. Standard errors in the same unit of measurement

a) total avverkningskvantitet inom hela riket för skilda avverkningssäsonger med fördelning på trädslag.

annual fellings in the entire country. By felling-seasons and by species.

Trädslag <i>Species</i>	Avverkningssäsong											
	1952/53		1953/54		1954/55		1955/56		1956/57		1957/58	
	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%
Tall Pine ...	13,2	33	20,9	41	16,3	34	13,6	33	16,4	34	21,9	41
Gran Spruce	21,9	55	25,4	49	25,5	53	22,4	53	24,2	49	24,2	45
Löv Broad-leaved	5,0	12	5,0	10	6,1	13	6,0	14	8,3	17	7,7	14
Samtliga ¹ ...	40,1	100	51,3	100	47,9	100	42,0	100	48,9	100	53,8	100
All												
Torrskog ...	0,7	—	0,7	—	0,7	—	0,8	—	0,9	—	0,8	—
Dead standing trees												
Medelfel ² ...	± 1,9	—	± 2,4	—	± 2,3	—	± 2,0	—	± 2,3	—	± 2,5	—
Standard error												

b) årlig total avverkning i genomsnitt för avverkningssäsongerna 1952/53—1957/58 inom skilda skogliga huvudområden.

average annual fellings for the felling seasons 1952/53—1957/58. By regions and by species.

Trädslag <i>Species</i>	Skogligt huvudområde ³									
	I		II—III		IV		V		Hela riket	
	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%
Tall Pine	4,45	53	5,49	34	6,48	33	0,63	23	17,05	36
Gran Spruce	2,90	34	9,28	57	10,43	53	1,32	47	23,93	51
Löv Broadleaved	1,12	13	1,55	9	2,85	14	0,83	30	6,35	13
Samtliga ¹ All	8,47	100	16,32	100	19,76	100	2,78	100	47,33	100
Torrskog Dead standing trees	0,20	—	0,23	—	0,33	—	—	—	0,76	—
Medelfel ² Standard error	±0,32	—	±0,64	—	±0,51	—	±0,16	—	±0,90	—

¹ Exklusive torrskog.

² På samtliga trädslag.

³ Se tabell F not 1.

väder, som förorsakade stark isbildning på virket.

I tabell 14 redovisas virkeskvantiteter, som inmätts av föreningarna under säsongerna 1957/58 och 1958/59 samt för jämförelse även uppgifterna för 1956/57. Resultatet för 1958/59 blev på grund av den korta drivningsvintern och reducerad efterfrågan på virke ca 20 % lägre än säsongen före, minskningen var större för sågtimmer och mindre för massaved. Regionalt sett var nedgången ej så stor inom de tre sydligaste föreningsområdena som i de nordligare.

Massaved har i Norrland och Värmland som regel mätts i fast mått. På senare år har i Norrland mätning i travat mått vunnit terräng, emedan den stadigt ökande mängden björkmassaved nästan alltid mätes på detta sätt. Barrmassaved däremot mätes i travat mått i någon större utsträckning endast inom Örnsköldsviks virkesmättningsförenings område. I följande sammanställning anges den travmätta volymen i procent av all genom virkesmättningsföreningarna inmätt massaved i området fr. o. m. Ljungans ådal och norrut.

Virkes- mättnings- förening	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
Norrbottnens	6,4	19,2	19,6	21,0
Skellefteå	2,0	3,8	2,3	1,7
Umeå	8,6	11,0	8,7	6,7
Örnsköldsviks	58,5	59,0	50,2	47,5
Ångerman- älvens	2,1	4,5	4,0	1,0
Sundsvalls	11,1	9,0	7,2	14,0
Medeltal	14,7	16,6	15,8	17,6

De sex norra virkesmättningsföreningarna redovisar även virkets härkomst — dock endast det i fast mått inmätta — från olika skogsägaregrupper. Bondeskogsbrukets procentuella andel har un-

der de senaste drivningssäsongerna varit följande.

Virkes- mättnings- förening	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
Norrbottnens	31,6	28,8	26,3	18,2
Skellefteå	35,7	33,0	32,6	27,2
Umeå	36,9	33,6	29,7	27,6
Örnsköldsviks	41,7	36,3	37,5	22,5
Ångerman- älvens	50,3	47,3	48,0	42,0
Sundsvalls	55,2	52,5	52,8	45,0
Medeltal	43,5	41,0	39,5	31,5

Eftersom normalt ca 85 % av allt salufört barrvirke inom denna del av landet mätes av föreningarna, kan de redovisade värdena anses tämligen representativa för bondeskogsbrukets andel i totalavverkningen av sådant virke. Dess andel i skogsmarksarealen inom detta område är enligt den tredje riksskogstaxeringen 40,5 %. Andelen i 1958/59 års avverkning är tydligen osedvanligt låg, vilket får ses i samband med sänkta virkespriser och reducerat köpintresse från industriens sida.

Av ovannämnda föreningars statistik kan vidare inhämtas, att 1958/59 omkring 50 % av bondeskogsbrukets avsaluvirke sålls genom skogsägareföreningarna, 30 % av skogsägarna direkt till industrien som leveransvirke och 20 % direkt i form av rotposter. Motsvarande tal för säsongen 1957/58 var respektive 45, 30 och 25 %.

I tabell 14 anges på särskild plats även den kvantitet rundvirke, som för export över hamnar eller med järnväg inmätts genom mättningsföreningarna under de tre sista åren. En del av detta virke kan beräknas tidigare vara mätt vid bilväg och blir i så måtto till volymen dubbelredovisat. Detsamma kan f. ö. vara fallet även med massaved för inhemsk förbrukning, då överlåtelse

skett från en köpare till en annan. Det i tabellen för Dalälvarnas virkesmättningsförening och Wermländska inmättningsföreningen angivna exportrindvirket innefattar emellertid endast exportmätning i hamnar.

I mindre omfattning anlitas en del föreningar för inmätning även av sågat virke och sågavfall.

Medelvolymen av det genom föreningarna i fast mått inmätta virket framgår av tabell 15. Under säsongen 1957/58 hade medelvolymen i jämförelse med säsongen före nästan genomgående sjunkit sortimentsvis sett men för sortimenten sammanslagna ökat som en följd av sågtimrets större andel. Säsongen 1958/59 blev medelvolymen återigen med få undantag större ej endast sortimentsvis utan även för allt inmätt virke. Ökningen i massavedens medelvolym blev anseelig inom de sex norra föreningarnas verksamhetsområden, vartill största orsaken torde få tillskrivas den höjning av minimidimensionen från $9' \times 2\frac{1}{2}''$ till $10' \times 3''$, som avtalats mellan köpar- och säljarorganisationerna. De allmänt sänkta priserna hade säkerligen också till följd, att många dimensionsklena massavedsposter med dåligt rotvärde förblev oavverkade.

Virkesmättningsföreningarnas medelkostnader per volymenhet redovisas i tabell 16. Förändringarna har de senaste åren varit följande små och områdesvis oenhetliga. Utöver de arbeten, som de i tabellen angivna kostnaderna avser, utför åtskilliga föreningar kubering och pristräkning av mätsedlar. Ersättning för dessa arbeten uttas särskilt av uppdragsgivarna.

3. Flottning

En löpande årlig statistik rörande flottningsverksamheten i riket har utarbetats sedan 1921 och finns publicerad

i Kommersiella meddelanden; nr 10/1959 innehåller uppgifter om flottningen under 1958.

Flottningen i allmän flottled ombesörjes sedan gammalt av flottningsföreningar och regleras genom lag den 19 juni 1919 om flottning i allmän flottled. De enskilda flottlederna är av underordnad betydelse. Beträffande dessa flottleder finns icke någon lagstiftning och ej heller någon officiell statistik.

Vintern 1957/58 var förhållandevis snörik i landets norra flodområden. Från och med Umeälven och söderut var emellertid snömängden betydligt mindre än den normala. Den i allmänhet kalla våren medförde en långsam och betydligt försenad snösmältning. Någon för flottningsarbetet störande värflod förekom knappast. Vattentillgången var under början av flottningssäsongen med vissa undantag av tillräcklig omfattning. Ljusnan och Dalälven kom dock redan i säsongens första skede att få vidkännas en alltför låg vattenföring med försvårad flottning som följd. Under säsongens senare hälft var vattentillgången under den normala i bl. a. Lule- och Piteälvarna samt i Dalälven och Klarälven. I Ängermanälven förekom tidvis för flottningen betydande vindsvärigheter. Det i flottlederna tillsläppta flottgodset kunde dock i regel utflottas. Undantag utgjorde Nissan och Örekilsälven, i vilka ca 87 % respektive 32 % av det under året tillsläppta flottgodset kvarstannade.

Tillgången på arbetskraft var i allmänhet god, undantagandes luleälvområdet. De för säsongen träffade avtalen innebar en genomsnittlig löneförbättring för arbetarna med drygt 3 %, men trots detta sjönk de direkta arbetskostnaderna för utflottning samt skiljning och buntning per avlämnad volymenhet med i runt tal 1,5 %, jämförda med dem

under 1957. I den för flottlederna med motortransportmedel hårdnande konkurrensen är ju detta en utveckling värd att notera. Liksom närmast föregående år har utflotningsarbetet i regel utförts mot timlön, medan däremot skiljnings- och buntningsarbetet betalades enligt ackordsöverenskommelse.

Lösflottning och i undantagsfall buntflottning har under 1958 bedrivits av 95 flottningsföreningar (f. å. 102). Dessutom har en förening utfört enbart buntflottning. Den successiva minskningen av det antal föreningar, som flottar, är en följd av att i konkurrensen med lastbilarna flottning inom begränsade områden och av mindre föreningar visat sig oekonomisk, vilket föranlett en fortgående sammanslagning av föreningarna till större enheter. Den trafikerade flottledslängden minskade från 1957 till 1958 med 471 km d. v. s. med nära 2 %. Antalet flottande uppgick 1958 till 300 mot 320 år 1957 (se tabell 17).

Flottningsverksamheten har kvantitativt förhållit sig relativt konstant under de 37 år, som finns statistiskt belysta. I femårsgenomsnitt för tiden 1922—1956 samt under 1957 och 1958 har den årliga tillsläppningen av flottgods i milj. m³ varit följande:

1922—1926	12,3	1957	13,0
1927—1931	15,4	1958	11,9
1932—1936	13,3		
1937—1941	14,0		
1942—1946	11,4		
1947—1951	12,6		
1952—1956	12,0		

Av den för hela riket beräknade sågtimmer- och massavedsavverkningen flottades under de fyra femårsperioderna 1937—1941, 1942—1946, 1947—1951, 1952—1956 samt under 1957 och 1958 respektive 57, 54, 49, 38, 38 och 35 %. Minskningen av andelen flottgods för-

klaras av att tyngdpunkten av avverkningarna förskjutits längre söderut och att biltransporterna bl. a. i samband därmed fått ökad betydelse. I tabell 18 redovisas tillsläppningen fördelad på sortiment i de viktigare flodområdena.

Av det 1958 tillsläppta virket kom 6,0 milj. m³ eller ungefär 51 % (f. å. 53 %) på Ångermanälven, Indalsälven, Ljungan, Ljusnan och Dalälven. Av den totala volymen utgjorde timmer (inkl. fanér- och plywoodvirke o. d.) 29 % (f. å. 24 %), sulfitved 39 % (f. å. 44 %) samt sulfatved 32 % (f. å. 32 %).

Utvecklingen under de 36 år, som finns statistiskt belysta, visar att den genomsnittliga volymen per stock av det tillsläppta flottgodset blivit allt lägre. Detta framgår av nedanstående femårsmedeltal för åren 1922—1956 samt av den genomsnittliga volymen för åren 1957 och 1958.

1922—1926	0,105 m ³	1957	0,068 m ³
1927—1931	0,099 »	1958	0,069 »
1932—1936	0,099 »		
1937—1941	0,092 »		
1942—1946	0,088 »		
1947—1951	0,076 »		
1952—1956	0,072 »		

Till ägarna avlämnades 1958 ca 175 milj. stockar med en sammanlagd volym av 12,1 milj. m³. Liksom 1957 men i motsats till förhållandet 1955 och 1956 var kvantiteten avlämnat gods mindre än kvantiteten tillsläppt gods. Av den totala för året redovisade flottgodsmängden blev 0,8 % eller 98 000 m³ kvarliggande i flottlederna (f. å. 2,8 %, 369 000 m³).

Flottningsföreningarnas kostnader redovisas i tabell 19. En mera detaljerad redogörelse beträffande kostnaderna samt föreningarnas skulder och tillgångar har publicerats i ovannämnda nummer, 10/1959, av Kommersiella meddelanden. Utvecklingen under senaste tioårsperioden av de totala kost-

nader, som årligen påförts flottningsverksamheten, framgår av följande tablå.

År	Totalt, milj. kr	Per m ³ redovisat flottgods, kr
1949	62,6	4,10
1950	47,9	4,17
1951	63,6	5,22
1952	85,0	6,17
1953	66,3	6,06
1954	71,3	5,65
1955	73,3	5,90
1956	74,1	6,21
1957	81,0	6,20
1958	77,4	6,35

Kostnaderna per redovisad volymenhet, vilka 1953 för första gången sedan 1932 uppvisade en sänkning, blev under 1954 års säsong ytterligare 41 öre lägre per m³. År 1955 återkom emellertid den uppåtgående tendensen, i det att kostnaderna steg med 25 öre i jämförelse med 1954 års. Denna tendens förstärktes under 1956, då kostnaderna steg med 31 öre från föregående år. För 1957 noterades däremot en obetydlig minskning med 1 öre, varefter 1958 uppvisade en förnyad stegring av kostnaderna med 15 öre per m³ redovisat flottgods. Denna sistnämnda kostnadsökning bör naturligtvis i viss mån vä-

gas mot den betydande skillnaden i virkestillsläppning för de bägge åren. Av 1958 års totalkostnader kom 62 % på utflooting, 29 % på skiljning, hutting o. d. samt återstående 9 % på förvaltning o. d. Löner till arbetarpersonalen uppgick till 41,9 milj. kr eller 54 % av totalkostnaderna (f. å. 55 %).

4. Järnvägstransporter

Järnvägarna har i vårt land icke fått samma betydelse för rundvirkestransporterna som i vissa andra länder, närmast beroende på vår tillgång till flottleder, vilka i allmänhet överträffar järnvägarna i prisbillighet som transportmedel för rundvirke. Såsom framgår av tabell 20 transporterades 1958 endast ca 0,8 milj. ton rundvirke med järnväg mot 1,1 milj. ton 1957 och 1,3 milj. ton 1956. Omräknat till volymmått motsvarar dessa 0,8 milj. ton ca 1,2 milj. m³f. (massaved, kolved, brännved o. d. reducerade till fast mått). Till jämförelse kan nämnas att den under året flottade kvantiteten, omräknad i samma mått, uppgick till 11,9 milj. m³f. virke. Transportverksamheten på järnväg av ved och virke redovisas för tre femårsperioder (1942—1956) och för åren 1957 och 1958 i nedanstående tablå.

Av tablå framgår att under de fem åren 1942—1946 då vår bränsleförsörj-

Transporter på järnväg av rundvirke o. d. 1942—1958 1 000-tal ton.

År	Sågtimmer, stolpar, kolved etc.	Massaved, props	Brännved o. d.	Summa
1942—1946	431	356	2 859	3 646
1947—1951	425	908	542	1 875
1952—1956	361	1 040	40	1 441
1957	221	851	9	1 081
1958	190	638	6	834

ning till följd av världskriget i stor omfattning baserades på brännved, fraktades varje år i medeltal nära tre miljoner ton eller över sju miljoner m³l. ved på järnväg. Även en stor del av den under dessa år järnvägstransporterade massaveden användes för bränsleändamål. Från och med 1947 återgår transportererna på järnväg av oförädlade skogsprodukter till en fredsnivå, där framförallt minskat behov av brännved men även övergång till andra transportsätt tydligt återspeglas.

Det järnvägstransporterade virket utgjordes 1958 till 76 % av massaved och props (någon uppdelning på dessa båda sortiment har ej skett i det tillgängliga materialet). Till jämförelse må nämnas att massaved samma år utgjorde 71 % av tillsläppt flottgodskvantitet. År 1957 var motsvarande siffror 79 respektive 76 %. Medeltransportlängden av massaved och props fortsatte 1958 att minska och uppgick detta år till 194 km mot 222 km 1957 och 262 km 1956, då den höga medeltransportlängden till stor del berodde på en förlängning av transportvägarna för exportgodst till följd av issvårigheter vid norrlandshamnarna under en ovanligt lång tid. Även medeltransportlängden för sågtimmer m. m. forisatte att avta under 1958 och uppgick detta år till 219 km mot 284 km 1957 och 309 km 1956. Däremot ökade under året medeltransportlängden för »stolpar, pålar, master och spiror» till 365 km (f. å. 327 km). Medeltransportlängden för allt här redovisat rundvirke var 209 km 1958 mot 235 km 1957 och 269 km 1956.

Kostnaderna för järnvägsfrakter av rundvirke belöpte sig till 13,5 milj. kr 1958 mot 18,8 milj. kr 1957. Kostnadsminskningen uppgick således till 28 %, vilket relativt väl överensstämmer med den redovisade minskningen av trans-

porterat rundvirke, som uppgick till 23 %.

Fraktkostnaden per tonkilometer framgår av sista kolumnen i tabell 20. I enlighet med den degressiva järnvägstaxan motsvaras en minskning av medeltransportlängden här av en ökning av fraktkostnader per tonkilometer under förutsättning av att förändringar i nämnda taxa ej ägt rum.

I tabell 21 redovisas trafikströmmarna inom landet för det järnvägstransporterade rundvirket. I stort sett har dessa trafikströmmar samma utseende 1958 som 1957. Så t. ex. tar de stora industrierna i Västernorrlands län virke icke blott från Norrland utan även i rätt stor utsträckning från de mellansvenska länen, och å andra sidan transporteras virke från Västernorrlands län i mindre kvantiteter till södra och mellersta Sverige bl. a. till Skaraborgs län och Jönköpings län. Från Kopparbergs län, som var det största ursprungslänet, transporterades rundvirket huvudsakligen till närmast angränsande län, Värmlands och Gävleborgs län. Huvudparten av det per järnväg transporterade rundvirket kommer från Gävleborgs, Kopparbergs, Värmlands, Örebro och Västmanlands län. 1954—1958 kom respektive år 60, 63, 63, 61 och 63 % av det järnvägstransporterade virket från dessa fem län. Enbart från Kopparbergs län kom 25 % 1958.

Beträffande mottagningen av järnvägstransporterat rundvirke bör nämnas att Värmlands, Gävleborgs och Västernorrlands län 1954—1958 respektive år tillsammans mottog 42, 38, 52, 54 och 56 % av allt järnvägstransporterat virke. Nämnda tre län jämte Älvsborgs och Jönköpings län mottog 1958 två tredjedelar av allt under året järnvägstransporterat virke. Tre fjärdedelar av detta virke mottogs av nyssnämnda fem län

jämte Östergötlands och Kalmar län. Värmlands län mottog ensamt 35 % år 1958. I övrigt hänvisas till tabell 21.

5. Lastbilstransporter

Statens biltrafiknämnds undersökningar rörande den yrkesmässiga fjärrtrafiken med lastbil utgör det enda något så när kontinuerliga underlaget för en uppskattning av det under olika år per lastbil transporterade virket. Dessa undersökningar utfördes före 1954 två gånger årligen — månaderna mars—april och september—oktober — och avsåg endast transporter på längre avstånd än 10 mil. Det bleve en högst osäker beräkning att på basis av dessa siffror uppskatta den totala kvantiteten årligen lastbilstransporterat virke i fjärrtransporter enbart med hjälp av tillgängliga relationstal t. ex. den yrkesmässiga lastbilstrafikens andel av den totala lastbilstrafiken. Än svårare vore att utgående från dessa relationstal säga hur denna totalkvantitet förändras från ett år till ett annat. Materialet medger ej heller någon uppskattning av transportarbetet uttryckt i tonkilometer eller av medeltransportlängden, varför redovisningen endast kan omfatta transporterade ton gods fördelade på ursprungslän och destinationslän.

År 1954 utförde statens biltrafiknämnd en undersökning i mars—april, 1955 i september—oktober. År 1956 utfördes ingen undersökning, 1957 endast en under mars—april och 1958 ingen, varför siffror för 1958 ej funnits att publicera i denna årgång av Skogsstatistisk årsbok. Tabell 22 innehåller de uppgifter, som redovisades i motsvarande tabell i årsboken 1957. Kommentarer till tabellen återfinns på sid. 72 i nämnda årsbok.

Enligt Skogsbrukets motortransportkommittés »Biltransportutredning 1955»,

i huvudsak redovisad i Skogsstatistisk årsbok 1954, biltransporterades för skogsbrukets vidkommande icke mindre än 18 milj. ton rundvirke 1953/54. Det järnvägstransporterade rundvirket uppgick 1954 till 1,4 milj. ton och det flottade virket till 8,1 milj. ton. Medeltransportlängden för dessa virkestransporter på lastbil uppgick till ca 30 km, d. v. s. transporterarna var i allmänhet korta. Medeltransportlängden för rundvirkes-transporterna på järnväg uppgick däremot till ca 250 km.

6. Fartygstransporter

För transporter av oförädlat virke till utlandet är fartyg det utan gensägelse viktigaste transportmedlet. För inrikes transporter spelar de däremot en alltmär underordnad roll i jämförelse med flottled, järnväg och lastbil. Detta förhållande beror bl. a. på att fartygstransport nästan undantagslöst förutsätter dyrbara omlastningar, och kostnaderna för dessa blir relativt högre för kortare transportsträckor.

I tabell 23 redovisas de under 1958 inom landet lossade kvantiteterna av rundvirke i inrikes hamn. Dessa uppgick till 85 000 m³f. (f. å. 50 000 m³f.), d. v. s. endast ca 0,2 % av årets totala avverkning. Av det lossade virket utgjordes 37 % av timmer o. d. (f. å. 26 %), 48 % av massaved o. d. (f. å. 30 %) och 15 % av brännved (f. å. 44 %). Av timmer, master och spiror har 71 % gått till hamnar i Kalmar län och 17 % till hamnar i Göteborgs och Bohus län. Fartygstransporterna av massaved och props ökade återigen under 1958. Bland mottagarna av sistnämnda båda sortiment märkes främst Jönköpings län, som tillförts icke mindre än 55 % av den fartygstransporterade kvantiteten, följt av Östergötlands län med 18 %, Stockholms län med

12 % och Kalmar län med 10 %. Fartygstransporterna av brännved minskade under året till 12 743 m³f. från 22 102 m³f. 1957. Såsom oftast har Kalmar län (Öland) mottagit den största delen (53 %) av den fartygstransporterade brännveden och Göteborgs och Bohus län, hamnar i Göteborgs skärgård, en betydande andel (31 %). Den övervägande delen, 94 %, av det under året fartygstransporterade lövvirket, totalt 16 100 m³f., lossades i Husum i Väster-norrlands län.

7. Havsflottning

Enligt kommerskollegii sjöfartsstatistik hade 1958 omkring 6,1 milj. m³f. (f. å. 5,8 milj m³f.) rundvirke eller ca 51 % (f. å. 44 %) av det vid skiljestäl-

lena under året levererade godset transporterats i timmerflottar till magasin i hamn eller vid lastageplats. I dessa siffror innefattas icke blott havsflottning i egentlig¹ mening utan även all bogsering av flottgods, som sker bl. a. i älvmyningarna. Emellertid är numera uppgifter om havsflottningens omfattning tillgängliga, och enligt kommerskollegii beräkningar havsflottades 1958 omkring 3,5 milj. m³f. rundvirke. Den övervägande delen av dessa betydande transporter berör endast norrlandskusten. Till de sydligaste hamnarna Hallstavik och Norrköping transporterades på detta sätt under året ca 270 000 m³f. Av Sveriges import under 1958 av rundvirke från Finland transporterades 184 516 m³f. eller ca 60 % i flottar över Bottniska viken.

II. Virkesförbrukning och produktion m. m.

1. Sågverksindustrien

Kommerskollegii ordinarie årsstatistik omsluter i fråga om sågverk endast anläggningar med minst fem personer sysselsatta i genomsnitt under året. Ehuru till antalet blott ca 16 % av det totala svarar dessa verk för 75 à 80 % av trävaruproduktionen, en andel som varierar enär svängningar i konjunkturläget som regel påverkar driften vid småsågarna mera än vid de större verken. Den timmerförbrukning och produktion, som belöper på de av kommerskollegii årsstatistik omfattade sågverken, redovisas i tabellerna 24—25.

Sågverksstatistikens ofullständighet har påtalats i flera sammanhang. Under senare delen av 1940-talet verkställde emellertid statens bränslekommission två totalinventeringar om sågverksbeståndet, dess råvaruförbrukning och trävaruproduktion. Kommerskollegium vidtog sedan en allmän sågverksinven-

tering avseende driften under 1953, vilket resultat redovisats i publikationen »Sågverksdriften i Sverige år 1953» (SOS) och sammanfattningsvis även i Skogsstatistisk årsbok 1953.

Nu har en ny allmän sågverksinventering skett i Kommerskollegii regi, avseende driften under 1958. De viktigaste resultaten därav skall här i korthet relateras.

Förändringar har konstaterats mellan 1953 och 1958 i sågverkens antal och natur. Sålunda redovisades för hela landet:

	1953	1958
antal avsalusågar	4 137	4 164
» husbehovsågar	3 787	3 347
Summa	7 924	7 511

¹ Det torde vara lämpligt, att med »havsflottning» beteckna endast bogsering av timmerflottar till förädlingsverk eller magasin inom annat flodområde än det varifrån virket blivit utskilt eller, där detta är svårt att avgöra, bogsering på sträckor överstigande exempelvis 100 km.

Tabell Z. Antal sågverk, deras totala förbrukning av rundvirke av furu och gran samt produktion av barrträvaror 1958. Länsvis

Number of sawmills and total consumption of coniferous roundwood and total production of coniferous lumber by sawmills in 1958. By counties

Län <i>County</i>	Antal <i>No. of</i>		Rundvirkesförbrukning i 1 000-tal, m ³ f.u.b. <i>Roundwood consumption in 1 000 m³f.u.b.</i>				Produktion i 1 000- tal stds <i>Production in 1 000 stds</i>		
	husbe- hovs- sågar <i>saw- mills for house- hold use</i>	samt- liga <i>all</i>	furu- tim- mer <i>pine timber</i>	gran- tim- mer <i>spruce timber</i>	sågkubb furu o. gran <i>conif- erous short timber</i>	summa <i>total</i>	avsalu- sågar <i>commer- cial saw- mills</i>	husbe- hovs- sågar <i>saw- mills for house- hold use</i>	summa <i>total</i>
Nb	273	511	1 009,8	93,8	0,1	1 103,7	116,4	3,3	119,7
Vb	249	459	748,1	126,6	0,1	874,8	97,1	2,6	99,7
Jtl	270	413	124,2	140,5	—	264,7	28,2	1,8	30,0
Vnr	246	384	777,5	587,3	—	1 364,8	144,6	2,2	146,8
Gvl	96	248	1 088,3	492,6	0,9	1 581,8	174,0	1,2	175,2
Kpb	102	246	669,8	398,1	8,7	1 076,6	117,4	1,4	118,8
Vrm	218	409	502,1	727,6	—	1 229,7	135,1	2,1	137,2
Ör	82	232	338,3	400,5	5,1	743,9	81,9	1,0	82,9
Vstm	96	176	248,6	201,8	0,2	450,6	48,4	1,2	49,6
Ups	141	200	259,4	133,1	1,2	393,7	41,8	1,2	43,0
Sth	121	232	178,7	115,5	—	294,2	32,8	1,3	34,1
Sdm	197	308	266,9	182,5	—	449,4	49,5	1,5	51,0
Ög	274	472	323,5	237,1	0,2	560,8	63,7	1,8	65,5
Slb	116	259	244,5	217,3	3,3	465,1	50,9	3,0	53,9
Äbg	168	460	219,6	363,0	5,4	588,0	66,4	3,2	69,6
Jkp	114	624	435,3	547,0	5,8	988,1	117,3	1,2	118,5
Krb	55	361	357,8	487,6	0,9	846,3	99,9	0,7	100,6
Klm	108	430	547,9	349,1	0,6	897,6	105,2	1,4	106,6
Gtl	134	172	50,0	15,9	1,7	67,6	5,3	2,2	7,5
Gbg	98	251	24,0	75,6	7,4	107,0	10,9	1,3	12,2
Hl	63	217	81,9	117,3	5,0	204,2	22,7	1,4	24,1
Bl	25	127	52,1	126,9	3,9	182,9	21,5	0,4	21,9
Krs	75	251	102,1	163,0	26,7	291,8	33,4	1,3	34,7
Mlm	26	69	5,6	48,3	4,0	57,9	6,7	0,4	7,1
Riket	3 347	7 511	8 656,0	6 348,0	81,2	15 085,2	1 671,1	39,1	1 710,2
<i>Entire country</i>									

Denna nedgång om ca 400 sågar be-
räknas av kommerskollegium i realite-
ten vara större, eller drygt 1 000, enär
det vid den senaste inventeringen fram-
kommit, att det fanns flera sågar i drift

1953 än den första inventeringen visa-
de, medan inventeringen för 1958 anses
vara mer fullständig. Vid de sågverk,
som nedlagts efter 1953, var medelpro-
duktionen per år av allt att döma mind-

Tabell A. Den beräknade totala årsproduktionen av barrträvaror i fem-årsgenomsnitt under tiden 1929—1958 med procentuell fördelning på områden

Calculated total annual production of coniferous lumber for five-year periods during 1929—1958 and distributed in per cent by regions

Femårsperiod <i>Five-years period</i>	Beräknad produk- tion i 1 000 stds	Procentisk fördelning på områden				
		Övre o. mel- lersta Norrländ	Gävle- borgs, Koppar- bergs o. Värml. län	Östra Svea- land	Göta- land	Summa <i>Total</i>
1929/33	1 377	42	27	15	16	100
1934/38	1 493	38	27	14	21	100
1939/43	1 156	33	28	14	25	100
1944/48	1 241	29	27	14	30	100
1949/53	1 469	26	26	15	33	100
1954/58	1 707	23	25	16	36	100

re än vid dem, som tillkommit på senare år. En viss koncentration av sågverksdriften till större produktionsenheter kan sålunda förmärkas, ehuru den ej kan sägas gå särskilt fort.

Vid sista inventeringen erhållna uppgifter om antalet sågverk, deras produktion av sågat vara av barrträd och här för förbrukat rundvirke framgår av tabell Z, länsvis.

Sågverksindustriens regionala fördelning inom landet har under de sista 30 åren kännetecknats av en markant, successiv förskjutning från Norrland mot södra Sverige, medan Mellansveriges andel av riksproduktionen varit tämligen oförändrad. Företeelsen belyses i tabell A.

Den regionala förskjutningen har inneburit viss kvalitetsförsämring av furuvarorna samt ökad granprocent i timmerförbrukningen. Granens andel i barrsågtimret befanns sålunda vid 1937 års avverkningsinventering vara 34 % men är nu enligt sågverksinventeringen för 1958 drygt 42 %.

Utom den mängd rundvirke av furu och gran, ca 15,1 milj. m³f. ub., som redovisas för 1958 i tabell Z har vid sågverken förädlats något mindre än 0,3 milj. m³f. rundvirke av lövträd varav ca 80 % i Götaland. Totalproduktionen av sågat virke av lövträd uppgick till ca 37 000 stds.

Den timmerförbrukning och produktion, som belöper på de av kommerskollegii ordinarie årsstatistik omfattade sågverken, redovisas i tabellerna 24—25.

2. Fanér- och plywoodindustrierna

Under 1958 tillverkades plywood (kryssfanér) vid 9 fabriker samt enkel-fanér och lamellträ vid 15 fabriker.

Produktionen av furu- och björkplywood samt lamellträ utgjorde 46 000 ton vartill kom enkelfanér av inhemskt eller importerat lövträ, ca 12 000 ton. Härutöver har lamellträ tillverkats vid vissa sågverk och snickerifabriker.

Den totala råvaruförbrukningen vid santliga fanér- och plywoodfabriker

var, som framgår av tabell 24, 164 000 m³f., utländskt virke inräknat.

3. Massaindustrien

Vid 1958 års slut fanus på 113 platser inom landet större eller mindre anläggningar för massaframställning. Antalet fabriker är 130 om man räknar exempelvis sulfit- och sulfatsektioner inom samma anläggning som särskilda produktionsenheter. Under hösten 1958 igångsattes driften vid skogsägarnas nybyggda sulfatfabrik vid Mönsterås i Kalmar län.

De senare åren har kännetecknats av fortlgående och stark produktionsökning inom massaindustrien. Tekniska rationaliseringar, ny- och utbyggnader samt övergång till kontinuerlig drift har skett i ansenlig omfattning, åtgärder som samtliga syftat till förbättrad drifts-ekonomi och höjd produktion.

På grund av avsättningssvårigheter för slippmassa och oblekt cellulosa genomfördes efter överenskommelse en viss produktionsinskränkning varigenom industrikapaciteten ej till fullo blev utnyttjad. Sammanlagt uppgick årsproduktionen till ca 4,1 milj. ton emot ca 4,25 milj. ton 1957. Utvecklingen under de senaste tio åren belyses av följande sammanställning.

Av tablan framgår, att ökningen varit starkast inom sulfatsektorn och att de blekta massornas andel i cellulosaproduktionen med åren blivit allt större. Massatillverkningen 1958 är redovisad länsvis i tabell 26.

Förbrukningen av rundvirke vid massafabrikerna uppgick (tabell 24) till ca 16,5 milj. m³f. varav 1,2 milj. m³f. lövved. Härutöver har cellulosa-fabrikerna använt 1,5 milj. m³f. sågverkshack, 52 000 m³t. ribb- och bakaved samt 242 000 m³t. s. k. klenvirke av olika slag (i tabell 24 omräknat till 121 000 m³f.).

4. Wallboardindustrien

Antalet verksamma boardfabriker i landet har i flera år varit oförändrat 17. De flesta är förlagda till eller i närheten av sågverk, från vilka en stor del av råvaran erhålles i form av sågavfall.

Wallboardproduktionen satte nytt rekord 1958 med 542 000 ton. (Under åren närmast före senaste världskriget var årstillverkningen endast ca 90 000 ton.) Hård board ingick med 88 %, porös och halvhard med 12 %. Närmare två tredjedelar exporterades.

Utvecklingen inom denna industri-gren under en tioårsperiod belyses av å sid. 73 angivna produktionssiffror i 1 000-tal ton:

År	Slip-massa	Sulfitcellulosa		Sulfatcellulosa		Summa
		blekt	oblekt	blekt	oblekt	
1949	635	621	676	203	752	2 887
1950	723	728	725	251	760	3 187
1951	747	699	787	288	821	3 342
1952	659	639	709	300	718	3 025
1953	719	700	676	311	794	3 200
1954	800	792	764	391	900	3 647
1955	873	854	815	413	949	3 904
1956	924	896	842	440	1 003	4 105
1957	960	955	775	504	1 051	4 245
1958	905	946	742	547	951	4 091

1949	327	1954	368
1950	273	1955	429
1951	328	1956	450
1952	230	1957	513
1953	272	1958	542

Rundvirkesförbrukningen 1958 utgjorde (tabell 24) 477 000 m³f. övervägande furu av sulfatvedtyp. Härutöver användes ca 730 000 m³f. sågverkshack och ca 350 000 m³t. ribb- och bakaved. Sågverkshack samt framför allt ribb- och bakaved innehåller numera ansevärliga mängder bark, sedan industrien funnit möjligt att låta viss kvantitet därav ingå i den färdiga varan. Denna omställning har inneburit en kännbar lättnad för avsättningen av särskilt de mindre sågverkens biprodukter.

I mindre omfattning har även slipmassa använts som råvara.

5. Förbrukning av brännved m. m.

Några nyare undersökningar om brännvedförbrukningens storlek utöver vad som meddelats i de senaste årsböckerna har ej förekommit. Att vedåtgången hastigt minskade i början av 1950-talet genom en omfattande övergång till

koks och olja är allmänt känt. Minskningen torde alltjämt fortgå, ehuru i långsammare takt, bl. a. som en följd av jordbrukets s. k. yttre rationalisering, varigenom bruksdelarnas antal sjunker.

Beräkningar har givit vid handen att totalbehovet av brännved inom landet kan anses vara omkring 12 milj. m³t. per år, varav ca 10 milj. m³t. skogsved, resten ribb, bakar, rivningsved och annat avfall. I tabell 11 har avverkningen av skogsved angivits till 5,2 milj. m³f. 1958 och 5,0 milj. m³f. 1959, bark frånräknad.

Diverse rundvirke för jordbruket — utom sågtimmer — kan nu beräknas ha nedgått till en kvantitet om något över 200 000 m³f. (270 000 m³f. enligt 1951 års stickprovsundersökning).

Träkolningen har som allmänt känt gått starkt tillbaka i omfattning under efterkrigsåren. Den nuvarande vedåtgången kan tillfredsställande uppskattas på basis av industriens, främst järnbrukens, träkolsförbrukning. Omkring 350 000 m³f. ved kan beräknas ha åtgått för kolning under 1958, varav ca 20 % ribbved.

III. Export och import

1. Bearbetade trävaror

Sveriges export av rundvirke är av ringa omfattning i jämförelse med de kvantiteter, som undergår industriell förädling inom landet. Under 1958 exporterades ej fullt 1,2 milj. m³f. eller blott ca 3 % av den totala avverkningen 1957/58.

Importen av rundvirke har sedan början av 1950-talet varit betydligt

mindre än exporten. Under 1958 importerades dock nära 0,7 milj. m³f.

En återblick på de sista tio årens utveckling av vår utrikeshandel med rundvirke kan vara av intresse. I efterföljande sammanställning redovisas därför enligt handelsstatistiken exporterade och importerade mängder i 1 000-tal m³ fast mått. I detta sammanhang kan nämnas att impregnerade stolpar ingår

Exporterat och importerat rundvirke 1949—1958

År	Sågtimmer m. m. av barrträd		Massaved		Props		Övr. rund- virke		Summa	
	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.
1949	42	161	129	436	659	—	74	18	904	615
1950	32	458	255	490	242	0	80	21	609	969
1951	29	456	170	742	316	0	43	40	558	1 238
1952	48	358	183	782	1 000	—	78	26	1 309	1 166
1953	61	252	206	275	552	4	106	31	925	562
1954	108	331	581	293	329	—	90	61	1 108	685
1955	102	204	1 051	280	436	0	99	47	1 688	531
1956	85	182	747	348	269	—	76	56	1 177	586
1957	106	131	890	299	457	—	79	49	1 532	479
1958	146	331	646	274	288	—	90	55	1 170	660

i handelsstatistiken under den något oegentliga rubriken oarbetade trävaror. Det sortiment, som i nämnda statistik 1958 betecknades »Ved» (stat. nr 751, 752) har här nteslutits.

Västtyskland är numera vår klart dominerande exportmarknad för rundvirke; dit gick 60 % av 1958 års utförsel. T. o. m. i fråga om props, varav Storbritannien tidigare brukat absorbera huvudparten, har Västtyskland de senare åren varit vårt viktigaste avnämarland.

Med Norge sker traditionellt virkesutbyte via gränshandeln framför allt i Värmland och Dalsland. De några år rätt omfattande järnvägsleveranserna av massaved från Mellansverige till Norge har betydligt minskat. Allt som allt utfördes 1958 till Norge ca 240 000 m³f., huvudsakligen massaved, och ca 300 000 m³f. infördes därifrån.

Importen av sågtimmer från Finland ökade till 278 000 m³f. från ca 120 000 m³f. året före. Finsk massaved har under året införts i ringa omfattning, 21 000 m³f.

Gruppen »övrigt rundvirke» i tablan utgöres vad exporten beträffar i allt väsentligt av ledningsstolpar, varav en

stor del impregnerade. Importen avser huvudsakligen virke av (inhemska eller utländska) lövträd.

I tabellerna 27 och 28 redovisas utrikeshandeln med samtliga trävaror i såväl kvantitet som värde för åren 1954—1958, och i tabell 29 visas export och import av oförädlad virke med fördelning på länder. Därav framgår bl. a. att värdet i pengar 1958 utgjorde för exporten 97 och för importen 57 milj. kr. Motsvarande siffror 1957 var respektive 129 och 42, exportöverskottet har följaktligen minskat avsevärt.

2. Sågat virke

1958 blev det svagaste exportåret sedan 1952 för den svenska sågverksindustrin. Totalt utfördes 876 000 stds barrtravar med ett saluvärde av 879 milj. kr. Exportutvecklingen i 1 000-tal stds under de senaste tio åren belyses av följande tablå.

Av bjälkar och sparrar gick 53 % till Västtyskland och 40 % till Danmark. En tredjedel av slipersexporten gick till vardera Västtyskland och Danmark, något mindre till Storbritannien.

I sammanställningen redovisas under

Export av sågade trävaror 1949—1958

År	Bjälkar o. spar- rar	Slipers	Övr. sågade trä- varor		Summa barr- träds- virke
			ohyvlade	hyvlade	
1949	15	10	589	63	677
1950	38	9	690	73	810
1951	59	6	778	73	916
1952	33	9	619	45	706
1953	27	10	890	39	966
1954	30	5	852	55	942
1955	31	6	988	48	1 073
1956	22	13	941	47	1 023
1957	25	10	1 032	40	1 107
1958	31	7	806	32	876

beteckningen »Övriga sågade trävaror» plankor, battens, scantlings, bräder, lådämnen och annat småvirke. Andelen hyvlade varor utgör nu knappt 4 % mot 20 å 25 % på 1920-talet. Board och plywood har successivt övertagit allt mer av det hyvlade virkets funktion inom byggnadsverksamheten. Storbritannien är alltjämt det viktigaste avnämjarlandet för vår sågverksindustris huvudsortiment. Av den till 838 000 stds uppgående kvantiteten »Övriga sågade trävaror» exporterades såunda till Storbritannien 42 %, medan Nederländerna erhöll 18 %, Västtyskland 14 %, Danmark 8 % samt Frankrike och Belgien tillsammans 7 %. Denna relativa fördelning på länder är praktiskt taget densamma som 1957. Värdet i pengar av denna export uppgick till 852 milj. kr eller genomsnittligt 1 017 kr/std. För bjälkar, sparrar och slipers tillkommer ca 27 milj. kr och för lövträvaror något över 3 milj. kr.

Import till Sverige av sågat virke förekommer ej i större omfattning; den var 1958 ca 30 000 stds, varav ca 12 000 stds lövträvaror.

Ytterligare uppgifter om export och import redovisas i tabellerna 27—28.

3. Fanérskivor

Utrikeshandeln med fanérskivor för byggnadsändamål och möbelindustri är av underordnad betydelse i jämförelse med handeln med sågat virke. Utvecklingen har på senare tid gått mot minskad export och ökad import. Värdemässigt räknat har de sista två åren rått importöverskott.

Exporten av enkelfanér (högst 7 mm tjock) steg 1958 till drygt 2 800 ton med ett värde av ca 8,6 milj. kr. En femtedel av mängden var tillverkad av utländska trädslag. Västtyskland och Norge dominerade helt på köparsidan. För kryssfänér (plywood) noteras fortsatt nedgång, 1958 års export blev 6 350 ton med ett värde av ca 7,8 milj. kr. De viktigaste importländerna i Europa är Danmark, Västtyskland och Storbritannien, men export sker mer eller mindre till ett 30-tal stater i alla världsdelar. Omkring 1/5 är björkfänér, resten i allt väsentligt furuplywood.

Importen 1958 var av ungefär samma omfattning som året före. Av enkelfanér infördes närmare 2 400 ton, det mesta från Västtyskland, Danmark och Frankrike. Av kryssfänér importerades något över 6 300 ton, varav 3 400 ton björkfa-

Sveriges export av massa och wallboard 1949—1958

År	Slip-massa	Sulfitcellulosa				Sulfatcellulosa			S:a massa	Wall-board
		pappersmassa		dis-solv-ing	s:a	oblekt	blekt	s:a		
		oblekt	blekt							
1949	258	480	211	312	1 003	450	182	632	1 893	98
1950	288	553	221	352	1 126	455	227	682	2 091	138
1951	296	493	178	380	1 051	418	244	662	2 009	183
1952	269	369	179	267	815	320	226	546	1 630	105
1953	310	473	291	329	1 093	434	329	763	2 166	127
1954	358	522	249	348	1 119	423	329	752	2 229	213
1955	385	505	300	344	1 149	431	339	770	2 304	260
1956	432	503	366	357	1 226	505	385	890	2 548	300
1957	413	479	356	363	1 198	454	395	849	2 460	340
1958	345	414	399	316	1 129	418	465	883	2 357	350

nér från Finland och från Västtyskland ca 1 600 ton av andra lövträdslag. Importvärdet för enkel- och kryssfanér steg till ca 20,1 milj. kr.

4. Massa och wallboard

Av Sveriges exportvaror är gruppen massa och papper den mest betydande i värde räknat. Ovanstående sammanställning visar exportutvecklingen under de senaste tio åren för massa av olika slag samt för wallboard. Kvantiteterna anges i 1 000-tal ton torrtränt vikt. Tillbakagång kan noteras under 1958 för oblekt massa, dissolving- och slipmassa men ökning för övrig massa och wallboard. Sammanlagt blev exportmängden ca 100 000 ton mindre än 1957.

Över 60 % av slipmassaexporten gick till Storbritannien. Bland övriga importländer kan nämnas Nederländerna och Frankrike.

Av sulfitmassaexporten gick nära 30 % till Storbritannien. Andra betydande köparländer var Frankrike, Italien, Västtyskland, Nederländerna och Belgien.

De viktigaste mottagarländerna för svensk sulfatcellulosa var i tur och ord-

ning Storbritannien, Västtyskland, USA och Frankrike.

Värdet i pengar av 1958 års svenska massaexport uppgick till 1 524 milj. kr (1 670 milj. kr 1957). Exporten av papper och papper steg till 978 000 ton och ett värde av 934 milj. kr (f. å. 960 000 ton respektive 952 milj. kr). De senare årens utveckling visar, att den svenska massan i stigande grad tages i anspråk för vidareförädling inom landet.

Wallboardindustriens export har fortsatt att öka och uppnådde 1958 ca 350 000 ton, vilket motsvarar 65 % av produktionen. Fränst av importländerna kommer för vår del Storbritannien med 112 000 ton, därefter Nederländerna med 45 000, USA med 40 000 och Västtyskland med 36 000 ton. Totala exportvärdet för wallboard uppgick 1958 till 152 milj. kr. Import till Sverige förekommer knappast.

5. Tjära och träkol

Exporten av dessa förr så betydande skogsprodukter är numera av ringa omfattning men medtages här för fullständighetens skull.

Trätjära användes mest vid gummitillverkning, sedan dess funktion som träimpregneringsmedel alltmer överta-

gits av andra kemikalier. Tjärexporten sjönk ytterligare till 3 070 ton 1958 med ett värde av 2,1 milj. kr. Största köpare var Australien, Västtyskland, Brasilien och Argentina.

Viss export av träkol förekommer alltjämt. Den steg 1958 till 34 000 m³ med ett värde av 2,4 milj. kr. Tre fjärdedelar gick till Storbritannien och en femtedel till Norge.

Sammanlagt värde

De i föreliggande redogörelse behandlade sortimenten har alla mer eller mindre direkt sitt ursprung från skogen. Omsättningsvärdet för denna del av vår utrikeshandel blir följande (i milj. kr).

	Export	Import
Oarbetade trävaror ...	97	57
Sågat virke	882	43
Fanérskivor	16	20
Massa	1 524	2
Papper och papp	934	44
Wallboard	152	1
Trätjära och träkol ...	5	0
Summa	3 610	167
	(1957 4 062	139)

Biprodukter såsom terpentin, träsprit o. d. har här ej medtagits, exporten därav har liten omfattning.

Värdet av Sveriges totala export av sawtliga varor uppgick 1958 till 10,8 miljarder kr (mot 11,06 miljarder kr 1957). Härav kommer följaktligen ungefär 36 % på produkter, vartill råvaran erhållits från skogen.

D. VIRKESPRISER OCH OMKOSTNADER

I. Rotpriser

Med skogsvårdsstyrelsernas medverkan har skogsstyrelsen företagit en stickprovsundersökning angående priser m. m. vid försäljning av stämplingsposter från bondeskogsbruket under drivningsåret 1958/59. Metodiken har varit densamma som vid de tidigare undersökningarna, vilkas resultat redovisats i Skogsstatistisk årsbok fr. o. m. 1953. Det insamlade statistikmaterialet blev emellertid av väsentligt mindre omfattning än vanligt vad beträffar de fyra nordligaste länen. Antalet undersökta rotposter från dessa län är sålunda nu 274 mot 465 året 1957/58. Virkesmarknaden var tryckt, och utbudet minskade mera för stämplingsposter än för leveransvirke. I övre Norrland blev flerstädes s. k. nollområden, där massavedposter saknade rotvärde. Från flera håll rapporterades att uppgifter om rotposter ej kunde lämnas emedan inga försäljningar skett.

Stickprovsundersökningen för 1958/59 omfattar ca 1 300 försäljningar om sammanlagt ca $\frac{1}{4}$ milj. m³sk. emot respektive ca 1 600 och ca $\frac{1}{2}$ milj. året före. Eftersom de fyra norra länen ej ingår med sin vanliga andel i undersökningsmaterialet och priserna där alltid är de lägsta i landet, blir det hopvägda riksmedelpriset ej helt jämförbart med tidigare års. Om samma mängdrelationer mellan de fem huvudområdena av riket rått 1958/59 som 1957/58 skulle riksmedelpriser per m³sk. ej blivit kr 28:72, som i tabell Ä anges, utan kr 27:40.

Inte endast försäljningsposternas an-

tal har varit mindre än normalt utan även deras storlek till såväl trädantal som kubikmassa. Däremot kan konstateras genomgående högre medelvolymer per träd, tydande på större andel sågtimmerträd i posterna. Medelvolymer för hela riket blev ovanligt hög, 0,22 m³sk., men detta medeltal påverkas också av det norrländska statistikbortfallet.

En jämförelse mellan olika län i fråga om priser och medelvolymer blir såtillvida missvisande att stämplingarna särskilt i flera norrländska län inbegriper virke ner till 3" i brösthöjd, medan det i mellan- och sydsvenska län ej är vanligt att klenare virke än 4" och ibland t. o. m. 6" ingår i försäljningen.

Vid rotförsäljningarna hösten 1958 var konjunkturläget för vår skogsindustris produkter, som förut nämnts, ogynnsamt. Avsättningen på utlandet var trög och priserna vikande. Stämplingsposterna på bondeskogarna fick också vidkännas en prisreduktion om i genomsnitt för riket ca 18 %. Riksmedelpriset sjönk, som ovan nämnts, till kr 28:72 per m³sk. från kr 34:93 året före, trots att medelvolymer per träd var ej oväsentligt större.

I slutet av tabell Ä kan riksmedelpriset för fem år jämföras. Härvid framgår, att rotposternas genomsnittliga trädantal och kubikmassa, följaktligen även medelvolymer per träd, varit tämligen konstant fram till det sista året. I fråga om trädslagshandling har tallens andel de två sista åren varit större än de tre tidigare. Den genomsnittliga drivnings-

Tabell A. Sammansättning, medelpris m. m. för stämpningsposter sålda på rot från bondeskogar drivningsåret 1958/59

Composition, average prices obtained etc. of standing timber on private forests in the cutting year 1958/59

Län eller county	Un- der- sökt antal rot- för- sälj- ning- ar No. of sales of stand- ing tim- ber	I medeltal per rotförsäljning Average per sale of standing timber											
		antal träd No. of trees	kubikmassa volume					medelvolym m ³ sk./träd average volume per tree m ³ sk.				driv- nings- väg hau- ting dis- tance km	betalt pris per m ³ sk. price per m ³ sk. Sw. cr.
			m ³ sk.	fördelning of which			tall pine	gran spru- ce	löv bro- ad- lea- ved	samt. all			
				%	%	%							
Ab lappmarken	25	1 960	267	87	13	—	0,23	0,09	—	0,14	1,9	15,09	
Ab kustlandet	31	3 687	351	67	23	10	0,12	0,06	0,08	0,10	1,7	14,68	
Bb lappmarken	70	2 759	406	35	65	—	0,20	0,13	—	0,15	3,0	15,53	
Bb kustlandet	75	1 540	212	66	32	2	0,18	0,09	0,11	0,14	2,2	21,15	
BtI	58	2 390	434	28	72	—	0,23	0,17	—	0,18	1,5	18,00	
Bnr	15	3 430	651	42	57	1	0,41	0,14	0,15	0,19	1,6	22,17	
Bvl	68	1 300	313	53	46	1	0,38	0,17	0,25	0,24	1,2	33,68	
Bpb	96	1 771	333	42	58	—	0,27	0,16	—	0,19	1,1	32,40	
Brm	52	1 783	319	28	71	1	0,24	0,16	0,18	0,18	1,3	30,99	
Brr	40	365	182	51	44	5	0,71	0,40	0,27	0,50	0,5	36,18	
Bstm	49	445	200	63	37	—	0,54	0,35	—	0,45	0,8	36,93	
Bps	13	572	175	43	55	2	0,50	0,23	0,43	0,31	1,0	30,38	
Bth	26	1 192	307	45	48	7	0,40	0,22	0,12	0,26	0,5	26,00	
Bdm	34	773	293	52	45	3	0,46	0,39	0,08	0,39	0,7	32,02	
Bg	57	772	289	56	38	6	0,52	0,36	0,16	0,38	0,6	30,43	
Bkb	40	460	197	44	55	1	0,48	0,41	0,17	0,43	0,3	33,37	
Bkg	77	1 000	258	28	68	4	0,28	0,26	0,15	0,26	0,5	30,00	
Bkp	98	532	192	41	58	1	0,47	0,31	0,23	0,36	0,4	39,27	
Brb	76	613	219	33	66	1	0,41	0,34	0,26	0,36	0,5	34,63	
Blm n:a	46	873	319	70	28	2	0,40	0,33	0,15	0,37	0,4	34,53	
Blm s:a	28	602	255	52	47	1	0,45	0,40	0,41	0,42	0,3	33,02	
Btl	34	642	179	81	19	—	0,31	0,19	—	0,28	0,6	30,41	
Bhg	13	1 054	215	17	79	4	0,19	0,21	0,15	0,21	0,6	23,90	
Bt	48	544	150	41	59	—	0,34	0,24	—	0,28	0,3	34,07	
BtI	30	693	243	14	83	3	0,41	0,35	0,19	0,35	0,2	33,67	
Brs	84	397	101	33	62	5	0,32	0,22	0,75	0,26	0,3	33,75	
Bilm	8	507	139	3	87	10	0,30	0,26	0,93	0,27	0,2	38,00	
B	201	2 347	308	54	44	2	0,16	0,11	0,09	0,13	2,4	17,38	
I	73	2 605	479	32	68	—	0,28	0,16	—	0,18	1,6	19,16	
II	164	1 576	325	47	53	—	0,31	0,16	—	0,21	1,1	32,91	
V	636	770	245	45	52	3	0,41	0,28	0,15	0,32	0,6	33,17	
7	217	552	152	37	60	3	0,32	0,25	0,30	0,28	0,4	32,50	
Hela riket	1 291	1 185	262	45	53	2	0,28	0,19	0,14	0,22	1,0	28,72	
Entire country													
1957/58	1 596	1 691	313	46	50	4	0,23	0,16	0,12	0,19	1,0	34,93	
1956/57	1 500	1 877	320	39	57	4	0,22	0,15	0,12	0,17	1,0	31,44	
1955/56	1 588	1 834	310	41	56	3	0,21	0,15	0,12	0,17	1,2	36,89	
1954/55	1 643	1 773	325	38	59	3	0,23	0,16	0,11	0,18	1,2	39,32	

Tabell Ö. Av domänverket erhållna medelpriser vid försäljning av rotposter 1954—1958 .

Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root 1954—1958

Måttenhet: kr per m³sk.
Unit of measurement: kr per m³sk.

Område ¹ Region	Försäljningsår				
	1954	1955	1956	1957	1958
Norrland och Dalarna					
enl. försäljningslängd	34,34	35,25	26,99	25,98	24,12
<i>listed</i>					
allt å rot sålt virke	29,18	30,50	20,43	21,59	17,08
<i>all wood sold on root</i>					
Övriga Sverige					
enl. försäljningslängd	55,57	53,95	43,56	49,29	41,31
<i>listed</i>					
allt å rot sålt virke	49,90	50,48	40,87	44,42	37,19
<i>all wood sold on root</i>					
Hela riket					
<i>Entire country</i>					
enl. försäljningslängd	44,98	45,07	37,60	38,98	35,43
<i>listed</i>					
allt å rot sålt virke	39,18	39,76	31,73	33,08	28,29
<i>all wood sold on root</i>					

¹ Gränsen mellan de två områdena följer revirindelningen, vilken icke exakt sammanfaller med länsgränserna.

vägen har under 1950-talet successivt nedgått och de sista åren stannat vid 1,0 km.

Prisläget för enskildas rotposter har allmänt påverkats av tendensen vid de av domänverket på höstarna hållna kronoauktionerna. Detta inflytande förefanns emellertid ej 1958 i Norrland, enär auktionerna då ersattes med skriftligt anbudsförfarande därstädes. I mellersta och södra Sverige hölls däremot sedvanliga auktioner. De större och värdefullare av domänverkets rotposter förtecknas i en upprättad försäljningslängd, smärre rotposter och sådana, som innehåller sortiment av mer varierande värde, brukar avyttras direkt från reviren. De högsta medelpriserna per m³sk. erhålles för de i försäljningslängden upptagna posterna.

I tabell Ö redovisas de medelpriser, som erhållits under åren 1954—58.

Den bättre kategorien av stämplingsposterna säljes regelmässigt om hösten, men övriga rotförsäljningar sker även på andra tider. Därför blir de olika årens medelpriser sinsemellan ej fullt jämförbara, om konjunkturläget under något kalenderår undergått mer betydande växlingar. Höstpriserna 1958 enligt försäljningslängd är närmast jämförbara med rotpriserna inom bonde-skogsbruket drivningsåret 1958/59 enligt tabell Ä. Man finner vid en jämförelse att kronans rotposter betingade åtskilligt bättre riksmedelpris än bonde-skogsbrukets och att prissänkningen sedan året före stannade vid 9 %.

De vid samtliga virkesuttag från kronoskogarna — således inbegripet de i egen regi företagna avverkingarna — erhållna rånettovärdena per m³sk. under de senaste tio åren framgår av tabell 30.

II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved

Vid början av inköpssäsongen för sågtimmer hösten 1957 bedömdes utsikterna för kommande år mycket olika. Exporten av sågat virke under 1957 hade nått rekordartat hög nivå och sågverkens lager både av sågat virke och av sågtimmer var därför osedvanligt små. De större exportörerna räknade dock med försämrade exportmöjligheter under kommande år, detta som följd av stora lager i importländerna och vissa svårigheter med utförsäljningarna från dessa. De mindre sågverken däremot var mera optimistiska beträffande avsattningsläget under 1958.

Massamarknaden hade under 1957 varit mindre gynnsam med efterhand fallande priser och utsikterna för 1958 tydde ej på någon förbättring. Som fabrikerens lager av massaved var goda måste man räkna med svagare massavedspriser under 1958.

Vid inköpssäsongens början hösten 1957 med försäljning av skog på rot från kronoskogarna visade det sig att i de sex norra distrikten, där massaveden dominerar och de stora bolagen brukar vara stora köpare, efterfrågan blev liten. Endast ca 70 % av utbudet kunde försäljas och till priser, som, om hänsyn togs till viss ändring av medeldimensionen, icke var högre än föregående års medelpriser. I de fyra södra distrikten däremot, där sågtimmer dominerar i stämplingsposterna och de

mindre sågverken är de största köparna, blev efterfrågan god och icke mindre än 97 % av utbudet kunde försäljas och till priser som med ca 13 % översteg föregående års medelpris.

När sedermera priserna på sågtimmer bestämdes kom de att i norra Sverige endast höjas med omkring 2 % under det att stegringen i de södra delarna av landet blev ca 6 %. Massavedspriserna minskade i stort genomsnitt med ca 8 %.

Förskjutningen av priserna mellan timmer och massaved medförde att timmeravverkningarna ökade med ca 13 % under det att massavedsavverkningarna minskade med ungefär 10 %, allt i förhållande till föregående säsong. Priserna på sågtimmer och massaved framgår närmare av tabellerna 31 och 32.

Priserna på sågtimmer inom området Ljungan och norrut utgår numera — som redan i årsboken för 1957 omnämnts — icke per f³tr. utan med ett pris för toppcylindervolymen (f³to.) och ett pris för mantelveden. För att möjliggöra jämförelse med tidigare år, då priserna utgick per f³tr., anges de här nedan omräknade till denna måttenhet.

Inom norra delen av området Ljungan och norrut betalas numera vanligen sågtimmer efter en uträknad prisnota, angivande priserna per stock. Dessa priser är emellertid uträknade med ledning av nedan angivna priser per f³to. samt för

Prisområde		Toppdiameter i tum					
		6	7	8	9	10	
Ljungan, Indalsälven	fur	164	192	208	226	254	öre per f ³ tr.
och Ängermanälven	gran	—	180	190	202	221	» » »
Gide älv		ett	öre lägre priser per f ³ tr. än för Ljungan m. fl.				
öre älv, Ume älv		två	»	»	»	»	»
Skellefte älv		tre	»	»	»	»	»
Pite, Lule, Kalix älvar		fyra	»	»	»	»	»
Torne älv		fem	»	»	»	»	»

mantelvolymen. I stycketalsprisnotorna har tillägg och avdrag för längder över och under 16 fot inarbetats.

De priser som i tabell 31 anges för sågtimmer i områdena Värmland, Dalarna och norrut följs allmänt. Beträffande södra Sverige åter är de angivna priserna delvis endast s. k. riktpriiser och ligger i genomsnitt under de verkliga priserna. Dessutom betalas i denna del av landet ofta timmer med genomsnittspriser utan givna avdrag för sämre kvalitet än o/s.

Prisutvecklingen sedan hösten 1951 belyses av följande sammanställning över priserna fritt slutskilje vid Ångermanälvens mynning enligt domänstyrelsens statistik för obarkat furutimmer (16' x 8") och för helbarkad snlfited. Priserna avser situationen i början av respektive drivningssäsong. I den mån prissättningen har grundats på annan

År	Sågtimmer		Sulfitved	
	öre per f³tr.	Index 1948 = 100	öre per f³tr.	Index 1948 = 100
Hösten 1951 ...	280	248	270	245
» 1952 ...	225	199	156	142
» 1953 ...	234	207	170	155
» 1954 ...	247	218	190	173
» 1955 ...	243	215	194	177
» 1956 ...	204	180	177	161
» 1957 ...	208	184	158	144

måttenhet än f³tr., har prisnoteringarna omräknats att avse denna måttenhet.

Efterfrågan på brännved är alltfjämt obetydlig. Försäljningspriserna synes icke ha undergått några större ändringar från föregående år och lämnar alltfjämt dåligt rotnetto. Försök att förbättra avsättningen av vedvirke genom upphuggning till flis för eldning i värmpannor pågår. Priserna på brännved framgår av tabell 33.

III. Drivningskostnader

De närmast för säsongen 1956/57 uppgjorda arbetsavtalen skulle gälla även för kommande år 1957/58. De förhandlingar, som stadgeenligt skulle äga rum hösten 1957, kunde därför snabbt avklaras.

Avverkningsförhållandena var i stort sett för hela landet goda under vintern 1957/58. I nordligaste delen av landet kunde drivningarna därför avslutas tidigt. I södra delarna av landet medförde den kalla eftervintern att körningarna kunde pågå längre än vanligt.

Emedan arbetsavtalen gällde oförändrade och drivningsförhållandena var gynnsamma kom huggnings- och körningskostnaderna att undergå små förändringar, det förefaller som de i stort genomsnitt skulle undergått en mindre sänkning. De gemensamma kostnaderna

synes dock ha något ökat varigenom de totala avverkningskostnaderna skulle blivit något högre. Förändringarna rör sig dock endast om någon procent. Avverkningskostnaderna framgår närmare av tabellerna 31—33 för sortimenten sågtimmer, massaved och brännved. Kostnaderna är som vanligt vägda medeltal av uppgifter som lämnats av domänverket, skogsägareförbundet beträffande bolagsskogarna samt av skogsvårdsstyrelserna. För området Ljungan och norrut är kostnaderna medeltal endast för domänverkets och bolagens skogar.

En översiktlig bild av avverkningskostnadernas förändringar visar efterföljande sammanställning som avser medeltal för domänverkets skogar. Det bör dock påpekas att de angivna uppgifter-

na icke får användas för jämförelse mellan kostnaderna i olika delar av riket emedan i norra delarna av landet även flottningskostnader ingår i viss ut-

sträckning. Däremot ger de en ungefärlig bild av kostnadsutvecklingen inom samma område under angiven tidsperiod.

	1954	1955	1956	1957	1958
	Drivningskostnader i kr per m ³ sk.				
Norrland o. Dalarna	29:15	30:70	33:35	32:33	32:26
Södra Sverige	19:49	20:29	21:07	20:88	21:25
Hela riket	26:04	27:40	29:50	28:86	29:13

Enligt denna sammanställning skulle medelkostnaden för norra Sverige varit oförändrad men för södra Sverige skulle en mindre ökning (1,7 %) förekommit.

Detta stämmer rätt väl med vad som kan beräknas med ledning av de i tabellerna 31—33 angivna kostnaderna.

IV. Priser på sågade trävaror och massa

År 1958

Prisläget för sågade trävaror hade under hela 1957 varit mycket stabilt och exporten nådde rekordartat hög nivå. Sågverkens lager både av timmer och av sågade trävaror var därför låga vid årets slut. Men redan i början av 1958 blev läget försämrat och priserna föll och fortfor att falla under hela året. Försämringen gick i första hand ut över de sämre kvaliteterna under det att särskilt priserna på bättre furuvaror höll sig bättre uppe.

Prisförändringarna belyses närmare av tabell AB. Man finner av denna att för kvintavaror priserna från januari till december föll från 985 kr till 815 kr per std motsvarande icke mindre än 17 %.

Det försvagade prisläget medförde givetvis en avsevärd nedgång av exportkvantiteterna, från 1 105 000 stds under 1957 till 876 000 under 1958.

Inomlandspriserna har som vanligt i stort sett följt exportpriserna. På grund

av den livliga byggnadsverksamheten har inomlandsförbrukningen hållit sig väl uppe.

Den låga lagerhållningen vid 1958 års början hade medfört att många sågverk varit alltför optimistiska och anskaffat för stora timmerpartier. Sågningen under 1958 kom därför att betydligt överstiga summa export- plus hemmaförbrukning varigenom lagren vid årets slut avsevärt ökats.

Även massamarknaden hade under 1958 varit mindre gynnsam. Kvantitativt blev exporten av ungefär samma storleksordning som föregående år, vilket återigen betyder att kapacitetsökningarna icke kunnat utnyttjas. Priserna hade även varit fallande vilket närmare framgår av tabell AB.

År 1959

Som i det föregående omnämnts hade 1958 blivit ett bekymmersamt år för sågverksindustrien. Emellertid visade det sig rätt snart under det nya året att

Tabell AB. Exportpriser (fob) på sågade trävaror av furu och gran samt på pappersmassa, 1939 och 1950—1959

Export prices of coniferous sawn wood and of wood pulp in 1939 and 1950—1959

Ar Year	Sågade trävaror ¹ Sawn timber			Massa ² Pulp					
	Furu o/s <i>Pine u/s 2½"× 7"</i>	Gran o/s <i>Spruce u/s 2½"× 7"</i>	Furu o. gran V <i>Pine and spruce quinta 2½"× 7"</i>	Mekani- sk massa <i>Mechan- ical</i>	Sulfit			Sulfat	
					blekt <i>bleached</i>		oblekt <i>un- bleach- ed</i>	blekt <i>bleach- ed</i>	oblekt <i>un- bleach- ed</i>
					dis- solving	annan <i>other</i>			
kr per std				kr per ton torrtänt vikt <i>Sw. cr. per ton dry weight</i>					
1939	256	276	218	219	150	187	121
1950	788	740	705	254	686	650	513	676	486
1951	1 223	1 179	1 145	478	1 484	1 454	1 379	1 485	1 360
1952	1 101	1 053	980	433	1 399	1 038	926	1 046	900
1953	1 100	1 038	984	314	898	688	526	731	480
1954	1 158	1 048	999	342	912	778	596	787	557
1955	1 217	1 082	1 038	343	936	806	639	801	604
1956	1 194	1 050	967	384	936	806	661	818	617
1957	1 194	1 060	980	381	925	793	627	802	602
1958	1 162	1 009	901	349	884	750	586	758	552
1959	1 163	930	832	334	832	696	541	722	503
1958									
Jan.	1 195	1 075	985	364	912	770	622	794	589
Febr.	1 195	1 090	980	375	907	777	595	783	567
Mars	1 195	1 090	975	367	909	774	604	786	570
April	1 185	1 090	960	364	902	762	604	781	563
Maj	1 175	1 060	935	354	877	756	600	769	557
Juni	1 150	1 005	915	353	871	752	589	767	547
Juli	1 155	950	900	350	873	758	583	727	550
Aug.	1 150	950	885	357	867	733	570	739	551
Sept.	1 140	950	850	346	873	747	585	745	522
Okt.	1 125	950	810	349	885	734	572	747	543
Nov.	1 140	940	805	337	879	731	581	749	541
Dec.	1 140	960	815	334	865	734	557	743	536
1959									
Jan.	1 135	950	815	343	844	715	581	759	540
Febr.	1 130	880	800	344	847	731	546	745	519
Mars	1 145	875	800	343	826	707	554	737	527
April	1 145	890	800	328	833	680	534	721	480
Maj	1 150	890	810	332	837	685	537	717	491
Juni	1 155	895	805	333	836	686	521	713	502
Juli	1 155	890	810	334	825	689	534	723	474
Aug.	1 160	920	820	331	824	679	536	698	500
Sept.	1 185	950	855	328	824	682	521	711	499
Okt.	1 195	985	875	331	829	691	537	721	490
Nov.	1 200	1 000	890	323	839	693	549	706	499
Dec.	1 205	1 030	905	332	821	708	541	707	510

¹ Noteringar i Härnösands distrikt för under resp. månader träffade försäljningsavtal för ramsågade trävaror.

² Genomsnittspriser under exportmånaden oavsett om försäljningsavtalet träffats då eller tidigare.

den allmänna konjunkturuppgång, som gjorde sig gällande, även kom trävaruindustrien till del. Priserna började därför stiga och exporten kunde ske i större omfattning än under 1958. De tyngande trävarulagren vid årets början kunde därför efterhand avvecklas och den betydande exporten under året kunde endast uppnås genom en avsevärd lagerminskning både beträffande såg-timmer och sågade trävaror vid årets slut.

I motsats till 1958 kan därför 1959 betecknas som ett relativt gott år för sågverksindustrien.

Inomlandsförbrukningen har även

hållit sig väl uppe som följd av den livliga byggnadsverksamheten.

Exportprisernas ändringar under 1959 belyses av tabell AB.

Exportkvantiteten under året uppgick till 1 030 000 stds mot endast 876 000 stds under 1958.

Massamarknaden har icke på samma sätt som sågverksindustrien under 1959 gynnats av goda priser, tvärtom har samtliga massapriser dalat rätt kraftigt. Detta framgår av tabell AB men ännu åskådligare av efterföljande indextabell.

Det kan tilläggas att det försämrade prisläget under 1959 medförde en sänkning av massavedspriserna för detta år med icke mindre än ca 10 %.

År	Mek. massa	Sulfitmassa			Sulfatmassa	
		blekt		oblekt	blekt	oblekt
		dissolv.	annan			
1948	100	100	100	100	100	100
1955	101	126	116	111	115	113
1956	113	126	116	115	117	115
1957	112	124	114	109	114	113
1958	102	119	108	102	108	103
1959	98	112	100	94	103	94

E. ARBETARFÖRHÅLLANDEN

I. Löner och avtal

Giltighetstiden för de tvååriga skogsavtalen (1/11 1956—31/12 1958) med vissa villkorliga regler för justeringar beträffande andra avtalsåret medförde att förhandlingarna för år 1958 blev synnerligen kortvariga och kunde avslutas redan före årsskiftet 1957/58. Uppgörelse träffades för hela landet den 18 november 1957 med Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet och Riksförbundet Landsbygdens folk.

Andra avtalsåret, 1/1—31/12 1958, innebar för Norrlands del, att tidlönen för fullgod manlig arbetskraft över 18 år höjdes med 0,40 kr per dag. För övriga arbetstagare höjdes daglönen, så att förut befintliga skillnader och relationer bibehölls. Körardaglönen höjdes med 0,80 kr per dag och ackordspriserna med 2 %. På prov infördes den 22 april 1958 i Skellefteälvens avtalsområde ett nytt skogsavtal byggande på stämplingslängd och med betalningsenheterna löpfot och stycketal.

För södra Sveriges del innebar uppgörelsen att timlönen uppräknades med 3,5 % och ackordspriserna med 2 %.

Även övriga avtal avseende skogsbruket i södra Sverige har anslutit sig till 2 %-regeln.

Avtalsslutande parter inom skogsbruket var å ena sidan domänverket, Föreningen Skogsarbeten, Svenska lantarbetsgivareföreningen samt Värmlands och södra Bergslagens skogsarbetsgivarförening, å andra sidan Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet

och Riksförbundet Landsbygdens folk (RLF) var för sig samt i vissa (södra) delar av landet även lokala samarbetsorganisationer av Trävaruindustridepartementet inom Sveriges arbetares centralorganisation.

I tabell 34, baserad på uppgifter från domänverket, redovisas skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster länsvis under drivningssäsongerna 1954/55—1958/59. — Tabellen har ändrats från att avse ovägda genomsnitt till att avse med avverkade kvantiteter vägda genomsnitt. — Enligt tabellen var för hela riket den genomsnittliga dagsförtjänsten för huggare 41 kr 1957/58 och 42 kr 1958/59 samt för körare (häst och karl) 70 kr 1957/58 och likaledes 70 kr 1958/59. Dagsförtjänsten för huggare ökade således under avverknings-säsongen 1958/59 med 2,4 %, medan för körare densamma förblev oförändrad nämnda säsong jämfört med föregående. Dessa genomsnittsförtjänster kan dock icke anses vara fullt representativa för skogsarbetarkåren i sin helhet, enär materialet icke innehåller uppgifter från andra skogsägarekategorier än domänverket. Siffrorna torde ge en rättvisande bild av lönenivåns förändringar år från år men endast en grov uppfattning om dess läge vid angiven tidpunkt. I detta sammanhang må påpekas att dessa dagsförtjänster för huggare och körare, redovisade i tabellerna 34 och CD samt i diagram 1, ej bör omräknas till månadslöner genom multiplicering med antal arbetsdagar i en månad, ef-

Tabell CD. Löneutvecklingen 1949—1958 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk och trä-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri samt för manlig kontorspersonal inom hela industrien

Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood, pulp and paper industry and of salaries of male clerical personnel in the whole industry in 1949—1958

År Year	Arbetare Workers					Kontorsperso- nal Clerical per- sonnel
	Skogsbruk Forestry		Jordbruk Agri- culture	Industri Manufacturing		Industri Manufacturing
	huggare fellers	körare hauliers (horse and driver)		trä wood	massa, pappers, pappers- varu pulp, paper	hela all branches
	genomsnittlig dagsförtjänst kr earnings per day		genomsnittlig timlön kr average wages per hour			genomsnittlig månadslön kr average monthly salary

Absoluta tal

1949	18,74	33,89	1,84	2,31	2,41	693
1950	17,76	32,46	1,91	2,40	2,50	719
1951	22,38	39,01	2,18	2,95	3,24	831
1952	31,62	53,15	2,73	3,42	3,81	978
1953	30,15	50,18	2,77	3,59	3,94	1 007
1954	32,04	53,26	2,84	3,84	4,21	1 062
1955	34,23	57,03	3,12	4,17	4,65	1 177
1956	35,73	59,54	3,32	4,48	5,05	1 255
1957	37,71	62,47	3,54	4,75	5,31	1 331
1958	38,92	64,41	3,74	5,05	5,54	1 403

Indextal (1949 = 100)

1950	95	96	104	104	104	104
1951	119	115	118	128	134	120
1952	169	157	148	148	158	141
1953	161	148	151	155	163	145
1954	171	157	154	166	175	153
1955	183	168	170	181	193	170
1956	191	176	180	194	210	181
1957	201	184	192	206	220	192
1958	208	190	203	219	230	202

tersom skogsarbetarna på grund av väderleksförhållandena icke alltid har möjlighet att arbeta samtliga månadens arbetsdagar. Ej heller bör den eventuellt framräknade månadslönen multipli-

teras med 12 för erhållande av en skogsarbeters årslön, enär den säsong, varunder den ovannämnda lönen erhålles, är genomsnittligt kortare än ett år.

Samtidigt bör emellertid observeras,

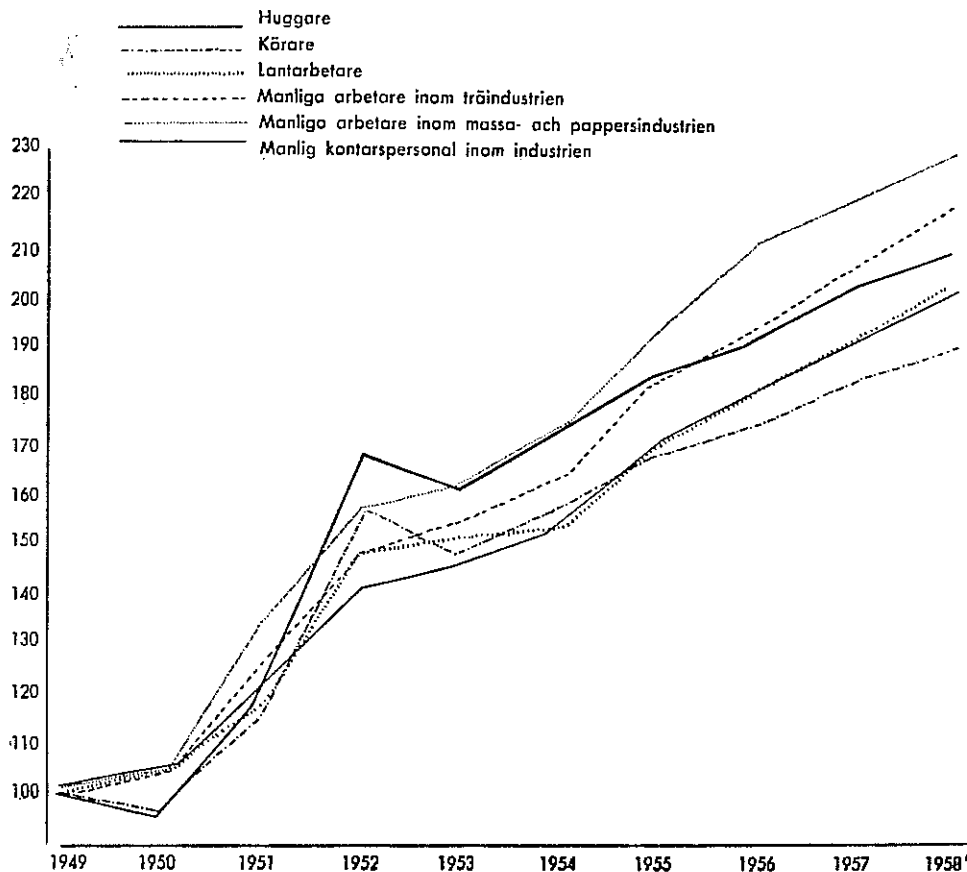

Diagram 1. Löneutvecklingen 1949—1958 för huggare, körare, lantarbetare, manliga arbetare inom träindustrin och massa- och pappersindustrin samt för manlig kontorspersonal inom industrien.

vilket också framhålls i utredningen »Skogsbrukets arbetsmarknad» SOU 1956:36, att utvecklingen rörande anställningsförhållandena inom storskogsbruket särskilt under de senaste decennierna gått därhän, att en mycket stor del av arbetsstyrkan utgöres av arbetare, som relativt fast knutits till respektive arbetsgivare. Detta gäller framför allt huggare men även, fast i relativt liten utsträckning, körare. Enligt nyssnämnda utredning utgöres ca 80 % av storskogsbrukets arbetare antingen av fasta årsarbetare eller av säsongarbetare, som

reglbundet arbetar minst 200 resp. minst 60 dagar per år hos en och samma arbetsgivare. Genomsnittligt uppgår de fasta årsarbetarna (huvudsakligen huggare) till 40 % av antalet skogsarbetare hos storskogsbruket. Tabell 34 ger även belägg för det kända förhållandet, att såväl huggare som körare genomsnittligt kommer upp till högre dagsförtjänster i norrlandslänen och i Kopparbergs län än längre söderut.

I tabell CD jämföres löneutvecklingen 1949—1958 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk med motsvarande ut-

veckling för vuxna manliga arbetare inom jordbruk samt trä-, pappers-, pappersvaru- och massaindustri samt för manlig kontorspersonal inom hela industrien. Av tabellen liksom också av diagram 1, framgår att löneutvecklingen under denna tid bland här redovisade kategorier varit gynnsammast för arbetare inom massa-, pappers- och pappersvaruindustri, vilka under denna tioårsperiod fått sina löner öka med 130 %.

Arbetarna inom träindustrien fick sina löner öka med 119 % under denna period, huggarna med 108 %, lantarbetarna med 103 % och manlig kontorspersonal inom hela industrien med 102 %. Sist bland de här redovisade kategorierna kom körarna med 90 % löneökning. Denna kategori är emellertid ej direkt jämförbar med de övriga, enär begreppet »körare» innebär häst och karl.

II. Sysselsättning

I »Skogsbrukets arbetsmarknad» (SOU 1956:36) understrykes att skogsbruket är en av det svenska näringslivets viktigaste grenar. Det uppskattas svara för ungefär en tiondel av nationalinkomsten och närmare hälften av landets totala exportvärde. Skogen beräknas ge sysselsättning åt ca 150 000 årsarbetare; ytterligare 150 000 anställda vid sågverk, massa- och pappersfabriker samt andra träförädlingsindustrier är för sin sysselsättning beroende av råvarutillförseln från skogen. Drygt en åttondel av vår manliga befolknings totala arbetsinsats sker inom skogsbruk och skogsindustri.

Skogsarbetet, som tidigare mestadels hade karaktären av bisyssla, har under de senaste decennierna mer och mer blivit ett huvudyrke för sina utövare, och antalet i skogsbruket helt sysselsatta arbetare har ökat betydligt, medau säsongerna samtidigt alltmer utjämnats. Men skogsarbetet är i realiteten den huvudsakliga inkomstkällan även för stora delar av befolkningsgrupper, som redovisas inom det egentliga jordbruket.

I tidigare årgångar av Skogsstatistisk årsbok har uppgifter, hämtade från Folkräkningen 1950, lämnats beträffande de egentliga skogsarbetarna. Mera

aktuella liknande statistiska uppgifter är ej tillgängliga, varför intresserade läsare hänvisas till Skogsstatistisk årsbok 1954 och tidigare årsböcker. Beträffande de arbetare, som mera tillfälligt är sysselsatta med skogsarbete, är kändedomens fortfarande ofullständig.

Den enda löpande statistik över sysselsättningen inom skogsbruket, som för närvarande föres, sammanställs av arbetsmarknadsstyrelsen och avser avverknings-, skogsvårds- samt husbyggnads- och anläggningsarbeten vid domänverkets och 54 större skogsbolags skogar. Även de i egen regi bedrivna avverkningsarbeten, som avser rotposter inköpta på hemmansskogar, ingår. Sysselsättningen vid de nämnda arbetena under 1958 och 1959 belyses av tabell 35, vilken omfattar såväl fasta som tillfälliga skogsarbetare.

Om man betecknar totala antalet arbetare sysselsatta i avverkningsarbete under februari 1955 med 100 kan utvecklingen av det manuella arbetet med avverkning under olika årstider femårsperioden 1955—1959 avläsas av nedanstående relativa tal.

Tablån utvisar bl. a. att sammanlagda arbetarantalet under februari, maj, augusti och november minskat från 1955

till 1959 med följande ungefärliga procenttal: 22, 33, 3 och 10, medeltal 19, medan från 1958 till 1959 arbetarantalet under februari och maj minskat med 16 resp. 17 % men ökat under augusti och november med 6 resp. 17 %. Arbetarantalets genomsnittliga antal under 1959

minskade med 5 % jämfört med 1958. Den på grund av dåliga timmerpriser under säsongen 1958/59 minskade avverkningen illustreras av siffrorna för november 1958, februari och maj 1959 i följande tabell.

	1955	1956	1957	1958	1959
Domänverket					
februari	22	21	24	24	21
maj	10	11	10	10	8
augusti	5	7	7	6	6
november	13	16	16	12	14
Skogsbolagen					
februari	78	76	82	69	56
maj	43	49	38	32	27
augusti	29	34	33	26	27
november	55	59	51	41	47
Summa					
februari	100	97	106	93	78
maj	52	59	48	42	35
augusti	35	41	40	32	34
november	68	75	66	52	61
Medeltal	64	68	65	55	52

I detta sammanhang må även nämnas, att enligt uppgift från Forskningsstiftelsen SDA har t. o. m. 1959 inom landet försålts ca 140 000 motorsågar (enbart under 1959 ca 25 000).

Inom småskogsbruket har skogsägareföreningarna på många håll i landet börjat utföra skogsavverkning och skogsvårdsarbeten med fasta skogsarbetarlag på medlemmars skogar. I de trakter, där denna verksamhet förekommer har därigenom möjlighet öppnats även för arbetskraften på bondeskogarna att få mer kontinuerlig sysselsättning, varjämte arbetet i större ntsträckning kunnat mekaniseras. Under åren 1957—1959 påbörjade arbetsmarknadsstyrelsen upprättandet av en statistik, som skulle ge en fortlöpande mera allsidig belysning av sysselsättningsförhållandena i skogsbruket än den nuvarande,

som, enligt vad ovan sagts, endast omfattar vissa större företag. Resultaten från dessa första undersökningar angående sysselsättningen i bondeskogsbruket företagna i november 1957, februari 1958 samt februari, mars, april och maj 1959 redovisas i det följande.

Enligt »Skogsbrukets arbetsmarknad» (SOU 1956:36) utföres vid böndernas egna avverkningar arbetet i väsentlig omfattning av gårdens eget folk, d. v. s. gårdsägaren, familjemedlemmar och fast anställda personer (»året-runt-arbetare»). Speciellt är detta fallet i norra Sverige, där gårdens folk enligt en undersökning utgjorde ca 60 % av de i skogsbruket sysselsatta. I södra Sverige var motsvarande andel 40 %. Den arbetskraft, som därutöver sysselsattes, utgöres merendels av folk bosatta på orten, och bondeskogsbruket har därför

i ringa omfattning efterfrågat arbetskraft genom arbetsförmedlingarna. Avverkningarna är huvudsakligen koncentrerade till vinterhalvåret — 85 % av dessa utfördes under perioden november—april och 60 % under månaderna januari—mars. Arbetet i skogen är vidare av ganska kort varaktighet, och i genomsnitt sysselsattes gårdens folk ca 40 dagar per man och år, medan tillfällighetsarbetare arbetade i genomsnitt 26 dagar per man och år. Enligt en annan utredning (»Jordbruks förstärkande med skog» SOU 1957:8) utgöres skogsarbetet huvudsakligen av leverans- och husbehovsavverkning. Till en mindre del förekommer avverkningsarbete på försålda rotposter huvudsakligen i form av körslor. Härjämte utföres skogsvårdsarbeten såsom röjningar, hyggesrensningar, markberedningar o. d. Förhållandet mellan leverans- och rotförsålt virke säges vidare variera starkt mellan skilda delar av landet. Rotpostförsäljningarna varierar även till sin innebörd med olika typer av förbehåll för säljarens arbetsinsats.

Den påbörjade statistiska tidsserien, där arbetskraftens förändringar inom bondeskogsbruket avses kunna följas, torde i stort sett ha samma karaktär som den härovan redovisade sedan 1950 kvartalsvis inhämtade serien rörande antalet sysselsatta inom storskogsbruket (domänverket + 54 skogsbolag).

Den totalmassa (»bondeskogsbruket») inom vilken sysselsättningen är föremål för beräkning, är så omfattande — ca 240 000 brukningsenheter — att man av kostnadsskäl valt att göra stickprovundersökningar. Totalmassan har vidare reducerats så, att den slutgiltiga populationen (undersökningsmassan) kommit att omfatta brukningsenheter med en produktiv skogsareal om minst 10 ha i Götaland och Svealand och minst 25

ha i Norrland, totalt omfattande ca 167 000 bondeskogsbruksenheter. Enligt tidigare undersökningar (SOU 1957:8) sysselsätter skogsbruk under dessa gränser en obetydlig del av den ur arbetsmarknadssynpunkt viktiga kategorien av lejd arbetskraft.

Stickprovets storlek har med hänsyn till resurserna bestämts till ca 5 000 eller 3,6 % (1/28) av undersökningspopulationen. Nämnade storlek har i varje fall beräknats kunna ge önskvärd precision beträffande förändringar i sysselsättningen mellan olika tidpunkter. Provundersökningarna har bl. a. förlagts till tidpunkter, som sammanfaller med motsvarande sysselsättningsundersökningar i storskogsbruket för att möjliggöra jämförelser mellan storskogsbruket och bondeskogsbruket. De hittills utförda undersökningar, från vilka resultat finns tillgängliga, avsåg läget den 12 november 1957, 11 februari 1958, 10 februari 1959, 13 mars 1959, 14 april 1959 samt 12 maj 1959. De statistiska metoder m. m. som tillämpas i undersökningar av detta slag och resultatens säkerhet (medelfelsberäkningar) har redovisats i nr 5/1958 »Sysselsättningen i bondeskogsbruket» i den av arbetsmarknadsstyrelsen utgivna serien »Specialundersökningar», ur vilken även föreliggande redogörelse delvis har hämtats.

Av tabell EF, a) framgår att skogsarbete bedrevs vid flera gårdar under februari—april än i november samt att avverkningssäsongen började tidigare i Norrland än i landets södra delar samt även i stort sett varade längre. Ur tabell EF, b) utläses att procentandelen gårdar där vid viss tidpunkt skogsarbete bedrevs ökar med stigande areal och att avverkningssäsongen är längre vid större gårdar än vid mindre. Indirekt sammanhänger detta också med storleksstrukturen inom de olika landsdelarna.

Tabell EF. Antal brukningsenheter (gårdar) i procent vid vilka skogsarbete bedrevs i november 1957, februari 1958 samt februari, mars, april och maj 1959 enl. arbetsmarknadsstyrelsens stickprovsundersökningar av sysselsättningen i bondeskogsbruket

Number of farms in percent engaged on forest work in November 1957, February 1958, February, March, April and May 1959, according to the sample surveys on employment in farmers' forests undertaken by the National Labour Market Board

a) fördelade efter landsdel by region	12/11 1957	11/2 1958	10/2 1959	10/3 1959	14/4 1959	12/5 1959
Landsdel ¹ Region	%	%	%	%	%	%
Götaland	12	25	41	36	22	9
Svealand	19	41	29	41	28	14
Norrland	26	27	26	29	30	13
Hela riket ² Entire country	18	29	33	35	26	12
b) fördelade efter storleksgrupper av skogsarealer by size of forest area	12/11 1957	11/2 1958	10/2 1959	10/3 1959	14/4 1959	12/5 1959
Arealstorlek Forest area	%	%	%	%	%	%
<25 ha skogsmark	2	20	25	25	13	4
25—50 »	16	27	32	33	26	10
51—100 »	27	39	41	46	34	14
101—200 »	34	42	41	45	42	24
>200 »	52	49	50	52	43	38
Totalt ² Total	18	29	33	35	26	12

¹ Beträffande landsdelsbegreppet se redogörelsen för utredningen (»Sysselsättningen i bondeskogsbruket», bil. 5).

² Populationen (undersökningsmassan) uppgick såsom framgår av texten till ca 167 000 bondeskogsbruksenheter.

Gårdar med stora skogsarealer är vanligare i Norrland än i övriga delar av landet.

Enligt tabell GH sysselsattes i november 1957 ca 63 000, i februari 1958 ca 112 000 samt i februari, mars, april och maj 1959 respektive ca 127 000, 113 000, 103 000 och 46 000 personer i bondeskogsbruket. Det bör observeras, att de 54 skogsbolagens rotpostavverkningar, som är av stor omfattning särskilt i Norrland, ej ingår i denna redovisning. Dessa redovisas som förut framhållits i serien för storskogsbruket.

Av tabell GH framgår att skogsarbete i rotpostköparens regi på bondeskogarna framför allt utföres i början av avverkningssäsongen. Rotpostköparens folk utgjorde sålunda i november 1957 9,2 % av totalantalet arbetare, i februari 1958 16,4 %, i februari 1959 7,2 % men i maj 1959 endast 1,6 %. Sysselsättningen i sådana rotpostarbeten, som säljaren förbehållit sig vid rotpostförsäljningen, synes av tabellen att döma vara ganska oregelbunden. Beträffande skogsarbete i gårdens egen regi och för egen räkning, där tyngdpunkten av sysselsätt-

Tabell GII. Antal sysselsatta personer i bondeskogsbruket i november 1957, februari 1958 samt februari, mars, april och maj 1959 enl. arbetsmarknadsstyrelsens stickprovundersökningar av sysselsättningen i bondeskogsbruket

Number of persons employed in farmers' forests in November 1957, February 1958, February, March, April and May 1959 according to the sample surveys on employment in farmers' forests undertaken by the National Labour Market Board

	12/11 1957		11/2 1958		10/2 1959		10/3 1959		11/4 1959		12/5 1959	
	Antal Number	%	Antal Number	%	Antal Number	%	Antal Number	%	Antal Number	%	Antal Number	%
A. Skogsarbete i gårdens egen regi <i>Forest work by farm's own labour</i>	57 540	90,8	93 800	83,6	117 490	92,8	108 612	95,7	97 860	94,6	45 192	98,4
1) Avverkning, skogsvård m. m. <i>Logging, silviculture etc.</i>	56 000	88,4	87 892	78,3	108 724	85,9	106 512	93,9	87 444	84,5	44 688	97,3
a) Ägare <i>Farmers</i>	21 700	34,3	33 908	30,2	36 876	29,1	40 488	35,7	29 232	28,2	9 912	21,6
b) Familjemedlemmar ... <i>Members of farmers' families</i>	9 324	14,7	15 400	13,7	24 164	19,1	18 312	16,1	25 032	24,2	7 140	15,5
c) Lejd arbetskraft <i>Workers engaged by farmers</i>	24 976	39,4	38 584	34,4	47 684	37,7	47 712	42,1	33 180	32,1	27 636	60,2
2) På försålda rotposter ... <i>On account of buyers of standing timber</i>	1 540	2,4	5 908	5,3	8 766	6,9	2 100	1,8	10 416	10,1	504	1,1
a) Ägare <i>Farmers</i>	644	1,0	3 080	2,8	5 880	4,6	1 176	1,0	8 820	8,5	168	0,4
b) Familjemedlemmar ... <i>Members of farmers' families</i>	336	0,5	1 036	0,9	11 78	0,9	420	0,3	1 008	1,0	168	0,4
c) Lejd arbetskraft <i>Workers engaged by farmers</i>	560	0,9	1 792	1,6	1 708	1,4	504	0,5	588	0,6	168	0,3
B. Skogsarbete i rotpostköparens regi <i>Forest work by buyers of standing timber</i>	5 800	9,2	18 400	16,4	9 044	7,2	4 872	4,3	5 628	5,4	756	1,6
Totalt antal sysselsatta <i>Total number employed</i>	63 340	100,0	112 200	100,0	126 534	100,0	113 484	100,0	103 488	100,0	45 948	100,0

ningen i bondeskogsbruket ligger, utgjorde den lejda arbetskraften i allmänhet 30—40 % av totala antalet sysselsatta utom i maj 1959, då den lejda arbetskraften uppgick till icke mindre än 60 %. I nedanstående tablå, där antalet av skogsägaren jämte familjemedlemmar under räkningsveckan 9—14 februari 1959 utförda dagsverken i avverk-

ningsarbeten för gårdens egen räkning satts lika med 100,0, visar relativtalen förändringarna under tiden februari—maj 1959 med avseende på typ av arbete för gårdens egen räkning för å ena sidan ägare jämte familjemedlemmar och å andra sidan dels den fast anställda arbetskraften och dels den tillfälligt anställda.

	9—14 februari	9—14 mars	13—18 april	11—16 maj
Avverkningsarbeten				
Skogsägare och familjemedlemmar	100,0	105,7	68,6	12,6
Fast anställd arbetskraft	61,6	39,6	24,5	29,6
Tillfälligt anställd arbetskraft	67,9	78,6	40,9	17,6
Skogsvård m. m.				
Skogsägare och familjemedlemmar	61,6	67,3	63,5	35,2
Fast anställd arbetskraft	5,0	7,5	8,2	14,5
Tillfälligt anställd arbetskraft	11,3	14,5	17,6	25,8

Skogsägarnas jämte deras familjemedlemmars insatser är dominerande under februari—april, däremot redovisas under maj månad, då skogsvårdsarbetena relativt sett är mera betydande, för den lejda arbetskraften ett större antal dagsverken än för de förstnämnda. I analogi med ovanstående tablå redovisas härnedan relativa antalet under räkningsveckan för gårdens egen räkning utförda dagsverken (exkl. på försålda rotposter) i de tre landsdelarna med antalet dagsverken i avverkningsarbeten i Götaland under veckan 9—14 februari 1959 lika med 100,0.

Antalet utförda dagsverken i avverkningsarbeten för gårdens egen räkning var under februari 1959 dubbelt så stort i Götaland som i Norrland medan i april 1959 förhållandet var det rakt motsatta. Antalet utförda dagsverken i skogsvård m. m. minskade i stort sett från februari till maj 1959 i Götaland, medan dessa i stället ökade under samma tid i Svealand och Norrland.

Ställes antalet sysselsatta i bondeskogsbruket i relation till antalet avverkande gårdar erhålles följande tal avseende hittills redovisade räkningstillfällen, 2,1 i november 1957, 2,3 i febru-

	9—14 februari	9—14 mars	13—18 april	11—16 maj
Avverkningsarbeten				
Götaland	100,0	87,3	30,1	26,5
Svealand	69,9	55,4	32,5	21,1
Norrland	50,0	71,7	65,7	9,6
Skogsvård m. m.				
Götaland	52,4	53,0	45,8	27,1
Svealand	6,6	16,3	18,7	22,9
Norrland	15,7	16,3	21,1	22,3

ari 1958 samt för 1959 2,3 i februari, 1,9 i mars, 2,4 i april och 2,4 i maj.

Då flera av undersökningarna utfördes vid samma tidpunkter som i fråga om storskogsbruksstatistiken ligger det nära till hands att jämföra sysselsättningsresultaten i dessa båda serier. En-

ligt efterföljande tablå utgjorde bonde-skogsbrukets egen arbetskraft ungefär hälften av antalet sysselsatta — i februari 1959 dock nära två tredjedelar. Säsongsförändringarna synes enligt tablå vara lägst hos domänverket + de 54 bolagen («storskogsbruket»).

	Antal sysselsatta							
	12/11 1957		11/2 1958		10/2 1959		12/5 1959	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Bondeskogsbruket ...	57 540	51	93 800	53	117 490	65	45 192	54
Rotpostköpare i bonde-skogsbr. (exkl. 54 bolag	5 800	5	18 400	10	9 044	5	756	1
Domänverket + 54 bolag	50 387	44	65 273	37	54 501	30	37 539	45
Totalt	113 727	100	177 473	100	181 035	100	83 487	100

Skogsbrukets arbetsmarknadsförhållanden var 1958 i stort sett ganska lika med dem under 1957. På grund av gynnsamma väderleksförhållanden slutfördes vinterdrivningarna 1957/58 tidigare än vanligt, och uppehållet mellan vinter- och sommaravverkningarna blev sålunda längre än tidigare år. Under våren och sommaren var en viss konjunkturavmattning fullt märkbar och denna förstärktes påtagligt under den senare delen av året till följd av bl. a. ökade avsättningssvårigheter förorsakade av minskad efterfrågan på såväl trävaror som massa från utländska köpare. Samtidigt möttes också det svenska utbudet av skärpt konkurrens från andra länder på de marknader, vilka traditionellt varit mottagare av den svenska exporten. Avverkningarna låg till följd härav under driftsåret 1958/59 på en betydligt lägre nivå beträffande uttaget såväl från storskogsbruket som från bondeskogarna. Enligt arbetsmarknadsstyrelsens inventering

av sysselsättningen inom storskogsbruket var de i avverkning sysselsatta i november 1958 totalt 21 % lägre än vid samma tid 1957 och i februari 1959 omkring 17 % lägre än vid samma tid 1958 (tabell 35). Enligt arbetsförmedlingens statistik över ledig-anmälda platser minskade efterfrågan på arbetskraft till skogsbruket, framför allt i Norrland, Dalarna och Värmland, högst väsentligt under 1958. Utöver konjunkturavmattningen torde även den fortsatta mekaniseringen inom skogsbruket ha bidragit till efterfrågeminskningen.

I början av 1959 kvarstod konjunkturavmattningen, men mot senare hälften av året påverkade den då rådande allmänna konjunkturuppgången även sysselsättningen inom skogsbruket. Arbetslösheten var fortfarande något större under juni—september 1959 än under motsvarande tid föregående år men därefter minskade den betydligt, även om viss arbetslöshet fortfarande rådde i

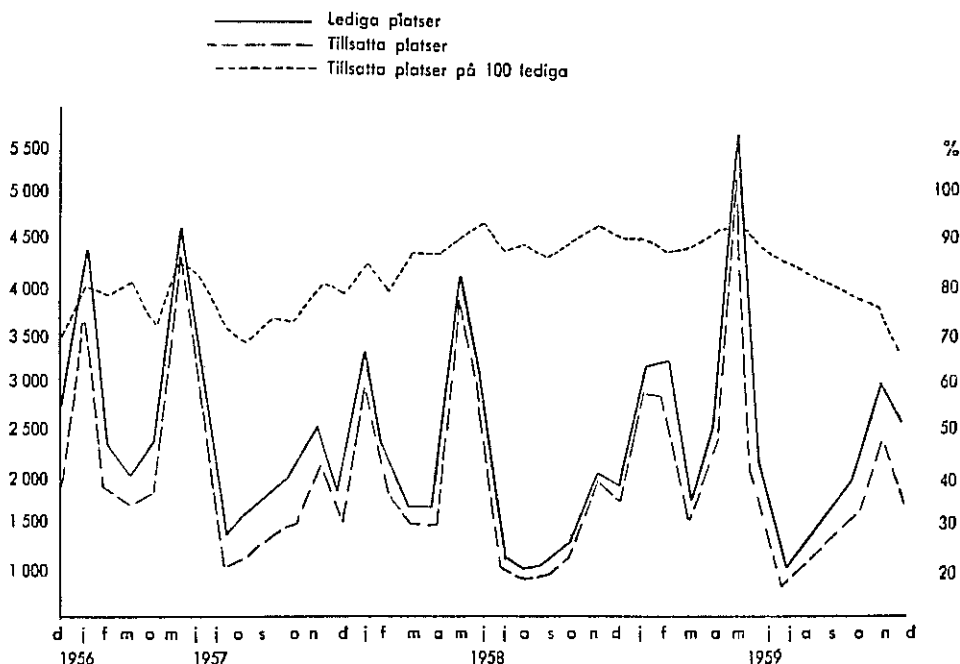

Diagram 2. Antalet lediga och tillsatta platser samt antalet tillsatta platser per 100 lediga (skalan till höger) månadsvis 1957—1959.

norrlandslänen. Mot slutet av 1959 var antalet lediganmälda platser avsevärt större än antalet tillsatta (tabell 37 och diagram 2).

I betydande utsträckning utgör skogsarbete kompletterande sysselsättning för arbetskraft från andra näringsområden. På grund av den minskade efterfrågan inom skogsbruket förelåg under 1958 ytterst begränsade möjligheter att bereda sådan sysselsättning för dessa kategorier.

Med hänsyn till rådande arbetsmarknads- och konjunkturläge lämnade arbetsmarknadsstyrelsen generellt medgivande att taga i anspråk investeringsfonder för skogsbruk för under tiden 15 juli 1958—30 juni 1959 nedlagda kostnader. Vidare stimulerades genom olika åtgärder igångsättande av skogsvårdsarbeten. För att bereda arbetslösa sysselsättning bedrevs sådana arbeten som

beredskapsarbeten. Denna form av beredskapsarbeten påbörjades i början av oktober månad 1958 och intill utgången av året hade 48 000 dagsverken utförts. Dessutom bedrevs som beredskapsarbeten anläggning av skogsvägar. (Se även G. V. Anslag för skogsvårdande ändamål.)

De arbetare, som under våren och sommaren friställts från avverkningsarbeten o. d. ägnar sig i Norrland, Dalarna och Värmland då ofta åt flottningsarbete. Sysselsättningen inom flottningsverksamheten redovisas särskilt i tabell 36; en betydande del av de här redovisade arbetarna torde med hänsyn till det anförda även innefattas i uppgifterna för februari och november i tabell 35 samt även i uppgifterna avseende sysselsättningen i bondeskogsbruket redovisade tidigare i detta avsnitt.

Sysselsättningen inom flottningsverk-

samheten vid olika tidpunkter illustreras, förutom av tabell 36, av nedanstående indextal, där antalet i flottnings-

arbete sysselsatta omkring den 15 maj satts lika med 100.

Sysselsättningen inom flottningsverksamheten

	Flottning o. d.					Skiljning o. d.				
	1954	1955	1956	1957	1958	1954	1955	1956	1957	1958
Omkring 15 maj	100	100	100	100	100	8	10	8	7	14
» 1 juli	93	155	102	106	141	31	65	50	54	66
» 15 aug.	34	38	41	41	53	29	62	47	50	67

Antalet sysselsatta i flottningsarbete den 15 maj 1954—1958 var 12 786, 7 975, 10 164, 9 663 resp. 7 101, antalet den 15 maj 1958 understeg sålunda motsvarande antal den 15 maj 1957 med icke mindre än 27 %.

Av siffrorna framgår att flottningsförhållandena i stort sett var ganska likartade under 1956 och 1957. Vintern 1957/58 var förhållandevis snörik i landets norra flodområden. Från och med Umeälven och söderut kom emellertid snömängden att bli betydligt under den normala. Den i allmänhet kalla våren medförde en långsam och betydligt försenad snösmältning. Någon för flottningsarbetet störande vårflod förekom knappast. Vattentillgången var under början av flottningssäsongen med vissa undantag av tillräcklig omfattning. Ljusnan och Dalälven kom dock redan i säsongens första skede att få vidkännas en alltför låg vattenföring med försvårad flottning som följd. Under säsongens senare hälft var vattentillgången under den normala i bl. a. Lule- och Piteälvarna samt i Dalälven och Klarälven. I Ångermanälven förekom tidvis för flottningen betydande vindsvårigheter. Det i flottlederna tillsläppta flottgodset kunde i regel utflottas. Undantag av betydelse utgjorde Nissan och Örekilsälven, i vilka ca 87 % resp. 32 % av det under året tillsläppta flottgodset kvarstan-

nade. Tillgången på arbetskraft var i allmänhet god, undantagandes luleälvsområdet.

Antalet av arbetarpersonalen fullgjorda dagsverken fördelade sig med 62 % på flottningsarbete etc. och 38 % på skiljning etc. Antalet dagsverken inom flottningsverksamheten var 1958 ca 5 % lägre än föregående år. Sammanlagt åtgick 1958 ca 1,2 milj. dagsverken (f. å. 1,3) i flottningsarbete.

Läget på arbetsmarknaden belyses även i någon mån av uppgifterna rörande arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket. En sammanställning över denna för 1957—1959 finns i tabell 37. Såsom framhålles i not till tabellen ingår däri även flottningspersonal.

Utvecklingen framgår tydligare av diagram 2. Kurvan för lediga platser utvisar en minskad efterfrågan på arbetskraft till skogsbruket under 1958. För 1959 registreras åter igen en bättre tillgång på lediga platser. Framför allt synes »majtoppen» utvisa en betydligt större efterfrågan på flottningsarbetare 1959 än 1958.

Kurvan för antalet tillsatta platser följer i allmänhet ganska väl densamma för antalet lediga platser åren 1957—1959 och särskilt gäller detta för 1958. Under slutet av 1959 blir följsamheten mindre. Kurvan för tillsatta platser per 100 lediga har en relativt konvex form

för åren 1957—1959 med svaga säsongsvängningar och höga procenttal under 1958. Fr. o. m. juni 1959 har kurvan fallande tendens ned till ganska låga

procentvärden i november och december till följd av ökad efterfrågan på arbetskraft till vinterns avverkningar.

III. Olycksfall och arbetarskydd

Den 1 januari 1955 trädde lagen den 14 maj 1954 om yrkesskadeförsäkring i kraft. Till följd av samordning med den samtidigt ikraftträdde lagen om allmän sjukförsäkring utges vid yrkesskada sjukersättning under den s. k. samordningstiden (i regel de 90 första dagarna — 180 dagar fr. o. m. 1959 — efter den då skadan inträffade) av de allmänna sjukkassorna och icke av yrkesskadeförsäkringsinrättningarna.

Den obligatoriska yrkesskadeförsäkringen omfattar i stort sett alla arbetstagare i allmän eller enskild tjänst, d. v. s. alla, som är fast eller tillfälligt anställda hos en arbetsgivare. I yrkesskadeförsäkringslagen har arbetstagarbegreppet, liksom i sjukförsäkringslagen, samma innebörd som inom civilrättslig lagstiftning på andra områden.

Riksförsäkringsanstalten, som sammanställer och publicerar yrkesskadestatistik fr. o. m. 1955 i publikationen »Yrkesskador» redovisar i sin statistik tre skadetyper, nämligen färdolycksfall, arbetsolycksfall, vilka utgör huvudparten, samt yrkessjukdomar, varmed avses alla yrkesskador som uppkommit på annat sätt än genom olycksfall. Uppgifterna i tabellerna 38 a och b, 39 a och b samt IJ och KL avser endast arbetsolycksfall. Enär riksförsäkringsanstaltens yrkesskadestatistik på grund av den fr. o. m. 1955 ändrade utformningen av densamma blivit snabbare tillgänglig, presenteras i föreliggande årsbok uppgifter avseende skogsarbetarnas olycksfallsstatistik för såväl 1956 som 1957,

vilket innebär en närmare anslutning i tiden till övriga uppgifter i årsboken.

Näringsgrensindelningen i yrkesskadestatistiken 1955 och 1956 ansluter sig till den indelning, som alltsedan 1940 används i de svenska folkräkningarna, och den överensstämmer beträffande huvud- och undergrupper med internationella rekommendationer. Liksom tidigare är den i princip en indelning efter företagens art. Före 1955 angavs arbetskraftens omfattning inom viss näringsgren i olycksfallsstatistiken med antal årsarbetare, varvid en årsarbetare motsvarade 300 dagsverken eller 2 400 arbetstimmar. I yrkesskadestatistiken fr. o. m. 1955 redovisas arbetsmängden genomgående i 1 000-tal arbetstimmar. Därest detta antal ej varit känt, har en under hela året sysselsatt arbetstagare ansetts motsvara 2 150 arbetstimmar utom för vissa yrkesgrupper med lägre timantal, såsom kontor, skolor och yrken med fem dagars arbetsvecka. I yrkesskadestatistiken särredovisas tre arbetsgivarekategorier, nämligen större arbetsgivare (exkl. staten), mindre arbetsgivare samt staten. Såsom större har i princip räknats arbetsgivare, som under året haft arbetstagare i en omfattning motsvarande i rnti tal minst 10 000 arbetstimmar. Tabellerna 38 a och b, 39 a och b samt IJ och KL avser större arbetsgivare (exkl. staten). Riksförsäkringsanstalten indelar yrkesskadorna i tre svårhetsklasser, övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall samt graderar sjukligheten efter antal dagar för vilka sjukpenning eller hem-

Tabell I.J. Arbetsolycksfall 1956, i procent samt per 1 milj. arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel.
Större arbetsgivare (exkl. staten)

Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1956. Major employers (excl. public service)

Skadad kroppsdel <i>Injured part of body</i>	Skogsavverkning <i>Logging</i>		Skogsvård o. virkesmåtn. <i>Planting and conservation of forests, timber measuring</i>		Flottning <i>Floating</i>		Kolning <i>Charcoal burning</i>		Summa <i>Total</i>		Samtl. näringsgrenar <i>All branches of industry</i>	
	%	per 1 milj. arb.tim. per 1 million working hours	%	per 1 milj. arb.tim. per 1 million working hours	%	per 1 milj. arb.tim. per 1 million working hours	%	per 1 milj. arb.tim. per 1 million working hours	%	per 1 milj. arb.tim. per 1 million working hours	%	per 1 milj. arb.tim. per 1 million working hours
Huvud utom öga, hals <i>Head except eye, neck</i>	3,7	2,4	3,9	0,5	6,8	1,6	19,0	..	3,9	2,3	6,9	1,7
Öga <i>Eye</i>	2,5	1,6	1,3	0,2	1,4	0,3	4,8	..	2,5	1,4	2,8	0,7
Axel, arm <i>Shoulder, arm</i>	4,9	3,2	5,3	0,7	7,6	1,8	—	..	4,9	2,9	8,1	1,9
Hand, fingrar <i>Hand, fingers</i>	20,5	13,5	21,1	2,9	32,6	7,6	38,1	..	20,9	12,3	38,0	9,2
Bål utom rygg <i>Trunk, except back</i>	8,3	5,5	7,2	1,0	12,2	2,9	—	..	8,4	4,9	6,6	1,6
Rygg, ryggrad <i>Back, spine</i>	5,1	3,4	3,9	0,5	6,8	1,6	4,8	..	5,2	3,0	5,2	1,3
Höftled, knä, ben <i>Hip-joint, knee, leg</i>	32,5	21,5	30,3	4,1	15,4	3,6	14,3	..	31,9	18,7	13,6	3,3
Fot, tå <i>Foot, toe</i>	22,3	14,8	27,0	3,7	15,8	3,7	19,0	..	22,1	13,0	18,3	4,4
Kroppen i sin helhet <i>The entire body</i>	0,2	0,1	—	—	1,4	0,3	—	..	0,2	0,3	0,5	0,1
Summa <i>Total</i>	100,0	66,0	100,0	13,6	100,0	23,4	100,0	74,5	100,0	58,8	100,0	24,2

Tabell KL. Arbetsolycksfall 1957, i procent samt per 1 milj. arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel. Större arbetsgivare (exkl. staten)

Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1957. Major employers (excl. public service)

Skadad kroppsdel Injured part of body	Skogsavverkning Logging		Stogsvård o. virkesmätning Planting and conservation of forests, tim- ber measuring		Flottning Floating		Kolning Charcoal burning		Summa Total		Samtl. närings- grenar All branches of industry	
	%	per 1 milj. arb.tim. million working hours	%	per 1 milj. arb.tim. per 1 million working hours	%	per 1 milj. arb.tim. per 1 million working hours	%	per 1 milj. arb.tim. per 1 million working hours	%	per 1 milj. arb.tim. per 1 million working hours	%	per 1 milj. arb.tim. per 1 million working hours
Huvud utom öga, hals Head except eye, neck	3,6	2,3	6,3	1,2	4,8	1,4	11,8	..	3,7	2,2	6,9	1,6
Öga Eye	2,2	1,5	2,9	0,6	0,9	0,3	5,9	..	2,2	1,3	2,8	0,6
Axel, arm Shoulder, arm	4,5	3,0	4,8	1,0	8,7	2,4	5,9	..	4,7	2,8	8,0	1,8
Hand, fingrar Hand, fingers	21,4	14,1	20,9	4,0	27,6	7,6	5,9	..	21,6	12,8	38,3	8,8
Bål utom rygg Trunk, except back	7,7	5,1	5,8	1,1	15,5	4,3	17,6	..	8,0	4,8	6,3	1,5
Rygg, ryggrad Back, spine	4,7	3,1	3,4	0,7	4,8	1,4	—	..	4,6	2,8	4,8	1,1
Höftled, knä, ben Hip-joint, kneec, leg	32,8	21,6	34,0	6,5	20,0	5,5	29,4	..	32,3	19,1	13,5	3,1
Fot, tå Foot, toe	22,9	15,2	20,9	4,0	16,6	4,6	23,5	..	22,7	13,4	18,9	4,4
Kroppen i sin helhet The entire body	0,2	0,1	1,0	0,2	1,1	0,3	—	..	0,2	0,1	0,5	0,1
Summa Total	100,0	66,0	100,0	19,3	100,0	27,8	100,0	47,5	100,0	59,3	100,0	23,0

penning utgått sammanfattningsvis benämnda sjukersättningsdagar. Dagar med halv sjukpenning har medräknats med halva antalet. Som invaliditetsfall har räknats alla fall med invalidlivränta. Dessa har indelats efter invaliditetsgraden vid livräntans början, varvid fall med s. k. anpassningsförhöjning medräknats med den normala invaliditetsgraden d. v. s. utan hänsyn till förhöjningen. Om därvid den normala invaliditetsgraden understiger 10 %, i vilket fall den icke närmare fastställts vid skaderegleringen, har den antagits utgöra 5 %¹. Yrkesskador, som föranlett invalidlivränta och senare haft dödlig utgång, har icke medräknats som dödsfall.

En viss uppfattning om yrkesskadeförhållandena inom olika näringsgrenar eller för olika grupper av arbetstagarer får man av de frekvenskvoter, som anger antal arbetsolycksfall och antal yrkessjukdomsfall per en miljon arbetstimmar. Dessa kvoter är dock icke helt tillfredsställande som riskmått, enär de påverkas lika mycket av obetydliga skadefall som av svåra fall. Man bör därför jämsides med antalet skadefall betrakta antalet däribland förekommande invaliditets- och dödsfall. Mest rationellt torde vara att låta den sammanlagda arbetstid, som till följd av skadorna går förlorad genom sjukdom, invaliditet eller död, vara ett uttryck för riskens storlek. Det riskmått, som under benämningen svårhetstal användes i yrkesskadestatistiken fr. o. m. 1955, motsvarar i princip antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000-tal utförda arbetstimmar. (I olycksfallsstatistiken 1954 och tidigare redovisades

antal förlorade arbetsdagar per årsarbetare.) Vid konstruktionen av detta riskmått förutsattes en sjuktid av 365 dagar innebära en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. I svårhetstalen ingående antalet sjukdagar omfattar förutom antalet sjukersättningsdagar, beräknat enligt ovan, ytterligare två dagar för varje skada, motsvarande två karensdagar efter dagen för yrkesskadans inträffande, för vilka sjukpenning icke skall utgå. Slutligen skall nämnas att i den statistiska bearbetningen icke medtagits sådana fall, för vilka anmälningsskyldighet enligt yrkesskadeförsäkringslagen icke förelegat, d. v. s. skador, som kunnat slutregleras av sjukförsäkringskassa utan att kassan behövt utgiva sjuk- eller hempenning enligt sjukförsäkringslagen och som alltså varit lättare skador, vilka icke föranlett sjukskrivning efter utgången av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

I Skogsstatistisk årsbok 1957, till vilken härvid hänvisas, påtalades svårigheterna i att anställa jämförelser mellan den tidigare olycksfallsstatistiken och den fr. o. m. 1955 nyutformade yrkesskadestatistiken. Särskilt framhölls och förklarades skillnaderna avseende dels antal olycksfall enligt den tidigare och enligt den nya redovisningen och dels begreppet sjukdagar enligt den tidigare statistiken och begreppet sjukersättningsdagar (i årsboken 1957 benämnt sjukpenningdagar) enligt den nya statistiken. Ur tabellerna 38, kolumn 4, utläses, att antal olycksfall i skogs- och flottningsarbeten uppgick 1956 och 1957 till 8 879 resp. 8 775. År 1955 var antalet 8 426. Antalet arbetstimmar i dessa arbeten (kol. 3) uppgick 1955—1957 till 149,0, 151,0 resp. 148,0 milj. och antalet sjukersättnings-

¹ I 1955 års statistik hade fall av detta slag icke åsatts någon invaliditetsgrad, vilket torde beaktas vid jämförelser i tabellerna.

dagar (kol. 7) samma år till 176 695, 176 756 resp. 183 220. I kolumn 8 redovisas den genomsnittliga invaliditetsprocenten, vilken för skogs- och flottningsarbeten uppgick åren 1955—1957 till 17,2, 18,0 resp. 16,2 mot under samma år 20,5, 21,0 resp. 20,0 för samtliga näringsgrenar. Inom skogs- och flottningsarbeten utvisade avverkningsarbeten inom företag, som utnyttjar minst 50 000 arbetstimmar per år, de högsta procenttalen 1955 och 1957 samt skogsvård jämte virkesmätning det högsta 1956.

En uppfattning om yrkesskaderiskens storlek inom olika arbetsområden kan erhållas ur tabellerna 39, kolumn 15, »Antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar». Detta antal uppgick 1956 till 58,8 och 1957 till 59,3, motsvarande siffra för 1955 var 56,5. För samtliga näringsgrenar redovisades i dessa tabeller för 1956 och 1957 antalet 24,2 och 23,0 medan det för 1955 var 24,5. Olycksfallsrisken synes alltså alltjämt vara betydande för skogsarbetare. Antalet förlorade arbetsdagar per olycksfall (tabellerna 39, kolumn 16) var däremot mindre i skogs- och flottningsarbeten än medeltalet för samtliga näringsgrenar, nämligen 45 resp. 67 dagar 1956 och 51 resp. 67 dagar 1957. 1955 var motsvarande siffror 45 resp. 69. I tabellerna 39 redovisas även svårhetstal härrörande från olika olycksfallsorsaker inom olika arbetsområden av skogs- och flottningsarbeten samt även genomsnittliga svårhetstal för samtliga näringsgrenar. Till kolumn 10 har räknats splitter, stänk o. d., intensivt ljus, värmestrålning, elektrisk ström, giftiga, frälände, heta ämnen och gaser, djur (stängning, spark, bett etc.) och andra ej nämnda orsaker.

Av kolumn 11 framgår att olycksfallsrisken för skogsarbetare uttryckt i svår-

hetstal är större än genomsnittligt för arbetare i samtliga näringsgrenar. Skillnaden här är dock inte så stor som då risken uttrycktes i antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar. Betraktar man kolumnerna 12—14 i tabellerna, vilka redovisar svårhetstal härrörande från sjukdom (övergående fall), invaliditet och död, och jämför skogs- och flottningsarbeten totalt med samtliga näringsgrenar, utvisar jämförelsen att invaliditetsfall och dödsfall är vanligare inom skogs- och flottningsarbeten än genomsnittligt inom samtliga näringsgrenar. Frekvenskvoten »Antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar» påverkas lika mycket av övergående fall som av invaliditetsfall och dödsfall, medan däremot svårhetstalet, såsom redan påpekats, innefattar all genom skador förlorad arbetstid och sålunda är ett bättre uttryck för riskens storlek. Bland näringsgrenar med stora svårhetstal märks för åren 1956 och 1957 framför allt sjötransport (mycket hög dödsfallsrisk) med 9,03 resp. 6,74, malmgruvor (hög dödsfallsrisk) med 6,96 resp. 8,52, stuveriarbete med 10,44 resp. 7,46, kolgruvor 5,45 resp. 14,10 (påverkat av under året inträffade dödsfall), malmförädling 3,72 resp. 2,93, träindustri 3,55 resp. 3,70 samt byggnads- och anläggningsverksamhet 3,35 resp. 3,28. Skogsbruk, flottning och kolning har, såsom framgår av tabellerna (kol. 11) svårhetstalet 2,67 resp. 3,00.

Av stort intresse är den del av tabellerna 39, där svårhetstal härrörande från olika olycksfallsorsaker redovisas. Vanligaste olycksfallsorsak inom skogs- och flottningsarbeten (alla arbetsområden) är enligt kolumn 7 »Fordon» (0,63 resp. 0,76), följt av »Fallande föremål och ras» (0,55 år 1956 och 0,77 år 1957), »Handverktyg m. m.» (0,49 resp. 0,42) och »Fall, halkning» (0,36 resp. 0,44).

Yrkesskador 1958 anmälda till skogsyrkesinspektionen

Arbetsområde	Vuxna	Minder- åriga	Totalt	Därav dödsfall
skogsvård	595	97	692	—
skogsavverkning	9 665	810	10 475	15
flottningsarbete	244	4	248	7
milkolning	10	1	11	—
flottledsbyggnad m. m.	95	4	99	—
Summa	10 609	916	11 525	22
yrkessjukdom ¹	114	6	120	—
Totalt	10 723	922	11 645	22
olycksfall på väg till och från arbetet	340	13	353	—

¹ I tidigare årsböcker har ej dessa fall, som nästan uteslutande avser senskideinflammation, särredovisats.

Svårhetstalen härrörande från olika olycksfallsorsaker inom skogs- och flottningsarbetens skilda arbetsområden utom skogsavverkning torde få bedömas med viss försiktighet, enär enstaka dödsfall eller svårare invaliditetsfall ger för stort utslag på grund av det jämförelsevis ringa antalet olycksfall över huvud taget och relativt små riskmassor. Olycksfall orsakade av fallande föremål, ras, av handverktyg m. m. och av fordon var 1956 och 1957 vanligare i skogs- och flottningsarbeten än inom de flesta övriga näringsgrenar.

I tabellerna LJ och KL redovisas arbetsolycksfall i procent samt per 1 milj. arbetstimmar fördelade efter skadad kroppsdel. Av alla olycksfall i skogs- och flottningsarbeten är de oftast förekommande sådana som resulterar i höftleds-, knä- och bensskador med 31,9 % 1956 och 32,3 % 1957, i fot- och tåskador med 22,1 % 1956 och 22,7 % 1957 samt i hand och fingerskador med 20,9 % 1956 och 21,6 % 1957. Genomsnittligt för alla näringsgrenar är sådana olycksfall vanligast som resulterar i hand- och fingerskador, 38,0 % 1956 och 38,3 % 1957, fot- och tåskador, 18,3 % 1956 och

18,9 % 1957, samt höftleds-, knä- och bensskador 13,6 resp. 13,5 % av alla av olycksfall orsakade skador.

I syfte att nedbringa olycksfallsfrekvensen inom skogsbruket och att öka arbetssäkerheten för dess personal pågår såväl vid statliga myndigheter som inom enskilda organisationer arbeten för förbättring av verktyg och arbetsmetoder. Statens verksamhet på detta område handhas främst av skogsyrkesinspektionen inom arbetarskyddsstyrelsen. Även genom domänverket och skogsforskningsinstitutet bedriver staten forskning och upplysning avseende ökad säkerhet för arbetarna i skogen. Bland enskilda organisationer som verkar för rationalisering av arbetsredskap och maskiner m. m. märkes de skogsarbetsskadecorganisationer, vilkas verksamhet behandlas på sid. 126—127 och 130—131.

Enligt arbetarskyddsstyrelsens berättelse för 1958 hade såsom framgår av ovanstående tabell, under året 11 645 yrkesskadefall anmälts till skogsyrkesinspektionen mot 13 416 år 1957, vilket innebär en minskning med ca 13 %, som närmast torde få tillskrivas det för-

hållandet, att skogsarbeten under sommaren och hösten 1958 bedrevs i betydligt inskränkt omfattning samt att det i första hand var den tillfälliga och mindre yrkesskickliga arbetskraften som friställdes. Antalet dödsfall minskade från 28 år 1957 till 22 år 1958 samt antalet olycksfall på väg till och från arbetet från 395 år 1957 till 353 år 1958.

Då ovan redovisade statistik omfattar alla anmälda fall, således även de kortvariga fallen på högst tre dagar, samt även olycksfall hos mindre arbetsgivare (med arbetstagare i en omfattning motsvarande mindre än 10 000 arbetstimmar), är den icke direkt jämförbar med uppgifterna i tabellerna 38, som dessutom avser 1956 och 1957.

Bland de frågor, som arbetarskyddsstyrelsens skogsyrkesinspektion ägnat speciell uppmärksamhet 1958, kan nämnas utrymme för förvaring och underhåll av motorsågar, korsningar i två plan mellan hästbasväg och landsväg, uppvärmning av skogsstall, de ökade olycksfallsriskerna vid trädfällning med motorsåg, spärranordning på stocklastare och användning av livlina i vältningsarbete. Inspektionen har också bedrivit sedvanlig föredrags- och undervisningsverksamhet. Under 1958 hölls sålunda av inspektionens personal inalles 183 kurser (f. å. 145) i arbetarskydd på olika ställen i riket; 3 182 åhörare (f. å. 2 736) bevistade kurserna.

F. VILTTILLGÅNG OCH JAKT

Till Svenska jägareförbundet inger länsjaktvårdsföreningarna årliga rapporter över såväl beräknad vilttillgång som avskjutning av villebråd. Det ligger i sakens natur, att dessa uppgifter blir synnerligen osäkra. Emellertid har under senare år åtgärder vidtagits i syfte att förbättra viltstatistiken och i jägareförbundets verksamhetsberättelse för jaktåret 1/3 1955—29/2 1956 lämnades för första gången en redogörelse över vildnadsförhållandena efter nya grunder för viltstatistik, vilka beräknats ge säkrare uppgifter om vilttillgång och avskjutning av villebråd.

Ur Jägareförbundets verksamhetsberättelse för tiden 1958 1/7 1959 har följande sammandrag gjorts av redogörelsen över vildnadsförhållandena under tiden 1958 1/3 1959.

Väderleken under berättelseåret kännetecknades av en sen och kall vår och en regnig sommar. Detta inverkade oförmånligt i första hand på fågelföryngringen, enär äggläggningen blev försenad för såväl fält- som skogshönsen i stora delar av riket. De första harknlarna tog på sina håll stor skada av den försenade våren, och den regnkalla sommaren 1958 tog livet av många kycklingar av fältfåglarna i södra och mellersta Sverige, där bl. a. fasanstammarna gick ännu en dålig säsong till mötes. Januari och februari månader 1959 kännetecknades i allmänhet av stark kyla och mycket snö, vilket — i synnerhet norrut — medförde stora risker för bl. a. rådjur och även älgar.

Tillgången på älg före höstjakten 1958 ansågs vara minst medelgod i samtliga län utom i Kronobergs, Blekinge, Mal-

möhus, Kristianstads och Norrbottens län, där tillgången betecknades som under medelgod. Den legala höstjakten 1958 gav enligt domänstyrelsens statistik 30 888 älgar mot 28 742 föregående höst (tabell 40), och är den största avskjutning som hittills rapporterats, den motsvarar en skjuten älg per 1 000 ha skogsmark och impediment i riket. Främst i avskjutning per arealenhet kom Södermanlands län med 2,5, Västmanlands län med 2,4, Uppsala län med 2,0 och Örebro län med 1,9 älgar per 1 000 ha.

Beträffande skadeståndskraven för av älg förstörd gröda under hösten 1958, då bärgningsvärdet flerstädes var dåligt, godkände länsstyrelserna utbetalning av 944 257 kr (f. å. 909 695 kr) från länsälgskadefonderna med de största beloppen inom Örebro (178 748 kr), Östergötlands (101 093 kr), Skaraborgs (88 952 kr) och Västmanlands (87 555 kr) län. Älgskador på växande plantskog förekom under berättelse-tiden över så gott som hela riket. Lokalt stora skador rapporterades från Östergötlands, Västmanlands, Gävleborgs och Norrbottens län.

Många älgar har under berättelsetiden fallit offer för trafiken på landsvägar och järnvägar, enbart i Dalarna omkring 80.

Kronhjortstammen i Skåne var även under detta berättelseår av oförändrad storlek. Sporadisk förekomst av kronhjort rapporterades från Värmlands, Älvsborgs och Västmanlands län. Den totala avskjutningen beräknades till omkring 60 djur.

De lokala stammarna av dovhjort be-

räknades ha ökat något i Uppsala, Södermanlands och Östergötlands län, medan i Skåne, där de största stammarna finns, tillgången var i stort sett oförändrad. Avskjutningen under jaktåret angavs till ca 1 250.

Med undantag för de fem norrlands-länen och Gotland betecknades tillgången på rådjur under berättelseåret i övriga delar av riket som medelgod eller över medelgod. Från nio län — därav tre i Norrland — rapporterades ökad tillgång, och endast i Västmanlands län ansågs tillgången ha minskat. Den korta men på sina håll svåra vintern 1958/59 krävde en del offer bland rådjuren: utmärgling eller rivningar genom hundar, rävar och lodjur. Rådjursjakten hösten 1958 beräknades ha avkastat 33 000 skjutna djur, eller 1 000 fler än under föregående höst. De största avskjutningssiffrorna kom från Skåne samt Örebro, Södermanlands och Östergötlands län.

Från fjorton län rapporterades ökad tillgång på skogshare, från övriga län utom Västerbottens län, där stammen ansågs ha minskat, rapporterades oförändrad tillgång. Det beräknas att 107 000 skogsharar fällt i hela riket under berättelsetiden (f. å. 122 000). Fältharens stam är fortfarande relativt liten och minskning i tillgång rapporterades från Östergötlands, Blekinge, Malmöhus, Kristianstads, Hallands, Göteborgs och Bohus samt södra Älvsborgs län. Där emot ansågs tillgången ha ökat i Gävleborgs, Skaraborgs och södra Kalmar län. Avskjutningen uppgick till 76 500 djur (f. å. 80 000) med de högsta avskjutningssiffrorna från skånelänen, Hallands och Östergötlands län.

Vad vildkaninen beträffar ansågs stammen vara mindre på Gotland och i Halland än under föregående berättelseår, medan tillgången betecknades som

oförändrad i bl. a. Skåne och Blekinge. Den totala avskjutningen beräknades till 175 000 (f. å. 198 000), varav 132 000 på Gotland och 30 000 i Skåne.

Jakt på skogsfågel var under jaktåret 1/3 1958—28/2 1959 tillåten i samma omfattning som under föregående jaktår. Tillgången på tjäder är i stort sett alltfjämt ganska svag. Ökning i tillgången under berättelseåret rapporterades från Östergötlands, Malmöhus, Kristianstads, Hallands, Göteborgs och Bohus, Västmanlands och Norrbottens län och minskning från Kronobergs, Gävleborgs och Västerbottens län. I övriga län betecknades tillgången som oförändrad. Föryngringen under våren och sommaren 1958 var enligt vad ovan sagts hämmad av den ogynnsamma väderleken. Avskjutningen inom 14 län beräknades ha uppgått till 8 400 (f. å. 12 700) varav 4 900 i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län. För orre förelåg i stort sett samma förhållanden som ovan angivits för tjäder. Enligt rapporterna avkastade jakten under det aktuella jaktåret 8 000 fåglar (f. å. 13 000) varav 5 100 från Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län.

Tillgången på järpe betecknades som medelgod i Jönköpings, Skaraborgs och Kopparbergs län och under medelgod i alla övriga delar av riket, där järpe finns. Tillgången har ökat i Södermanlands, Östergötlands, Kronobergs, Värmlands och Örebro län men minskat i Gävleborgs och Västerbottens län. Jakten på järpe, tillåten endast i de fyra nordligaste länen, avkastade 5 000 fåglar (f. å. 8 600).

Tillgången på dalripa var ungefär densamma som under föregående berättelseår med undantag för Västerbottens län, där minskning inträtt. Tillfälligt uppträdande dalripor har konstaterats inom Värmlands, Örebro och Gävle-

borgs län, i övrigt håller dalripan till inom de fyra nordligaste länen samt Kopparbergs län. Fjällripan har enligt länsjaktvårdsföreningarnas rapporter uppenbarligen haft en dålig årgång under jaktåret 1958/59 i Norrbottens och Västerbottens län, där minskad tillgång konstaterats, under det att tillgången på densamma betecknades som oförändrad i Jämtlands, Härjedalens och Dalarnas fjäll. 46 500 dal- och fjällripor (f. å. 60 200) beräknades ha skjutits eller snarats.

Rapphönsstammens tillväxt fortsatte under det aktuella jaktåret. Såväl i Skåne som på Öland — de främsta rapphönsområdena — betecknades stammen som medelgod och under tillväxt liksom i Östergötland. Ökad tillgång noterades också i Kronobergs, Hallands samt Göteborgs och Bohus län, medan Skaraborgs län, gammalt klassiskt rapphönsområde, fått vidkännas minskning i tillgången. Avskjutningen beräknades till 15 400 (f. å. 15 000), varav 10 000 från Öland och Skåne.

Fasanens återväxt har däremot fortskridit långsamt och därtill bidrog bl. a. den kalla och regniga våren och sommaren 1958. Minskning i tillgång rapporterades från bl. a. Södermanlands, Östergötlands, Blekinge, Malmöhus, Kristianstads, Hallands, Älvsborgs, Skaraborgs och Västmanlands län, medan från Stockholms, Kronobergs och Gotlands län ökning rapporterats. Jaktresultatet blev klen och endast 81 000 fasaner (f. å. 102 000) huvudsakligen tappar fälldes under det aktuella jaktåret.

I fråga om sjöfåglarna hade tillgången på gräsand ökat och betecknades i allmänhet som växlande mellan medelgod och under medelgod. Tillgången på dykänder var i allmänhet oförändrad med undantag för ejdern, som visade god tillgång och dessutom ökade i före-

komst, ävenså vigggen, just nu en livskraftig sjöfågelart, samt knipan, av viltvårdarna omhuldad som häckfågel. Alfågeln ökade i tillgång såväl i södra Kalmar som i Blekinge län trots åderlätningar i stammen genom oljeutsläppen. Minskad tillgång rapporterades från Skåne och från Stockholms, Östergötlands och Västernorrlands län. Avskjutningssiffror: 13 600 ejdrar (f. å. 13 300), 7 000 vigggar (f. å. 7 500), 10 500 knipor (f. å. 9 600), 8 200 alfåglar (f. å. 8 000), 5 100 svärter (f. å. 6 100), 3 000 stor-skrakar (f. å. 3 000) och 6 300 småskrakar (f. å. 6 000).

Tillgången på ringduvan betecknades som över medelgod i Skåne och i Västernorrlands län, medelgod i 16 län samt under medelgod i fem län. Den totalfredade skogsduvan (»blåduvan») visar fortfarande vikande tendens beträffande tillgången, som i allmänhet betecknades som under medelgod och endast tillfällig i tre av de nordligaste länen.

Morkullan förekom i en ganska jämn stam över hela riket, och stammen ökade i Stockholms och södra Älvsborgs län men minskade i Östergötlands. Avskjutningen — i stor utsträckning på vårsträcket — beräknades till omkring 24 200 (f. å. 24 700). Vad beckasinerna beträffar visade de i allmänhet under medelgod tillgång i större delen av riket, utom i Skåne samt i Skaraborgs, Kopparbergs och Västernorrlands län, där tillgången betecknades som medelgod.

Tillgången på rödräv var fortfarande jämn och god över mycket stora delar av riket. Den totala avskjutningen beräknades till 79 000 (f. å. 78 000).

Grävlingens stam, år från år tämligen oföränderlig, betecknades i allmänhet som medelgod. Spridningen norrut av

djurarten fortsätter men den har ännu ej nått Norrbotten.

Tillgången på utter var fortfarande under medelgod eller tillfällig över i stort sett hela riket. Mårdstammen fortsatte att öka i tillgång över praktiskt taget hela riket. Vildminken utbredde sig allimer till förfång för småviltet och särskilt sjöfågeln. Stammen av vildmink betecknades som över medelgod i 8 län, medelgod i 10, under medelgod i 4 och tillfälligt förekommande i två län, Stockholms och Västmanlands län. Fångsten under berättelseåret beräknades till 14 000 (f. å. 11 500).

Detaljerade uppgifter om avskjutning-

en av de olika slaggen av villebråd 1954—1958 finns i tabell 41.

För dödande av vissa rovdjur, nämligen varg, järv och säl, utbetalar staten i enlighet med jaktstadgan skottpengar. Tillsammans utbetalades 16 680 kr 1958, varav dock endast 1 200 kr belöpte på varg och järv, den helt övervägande delen var skottpengar för säl.

Jaktens avkastning (handelsvärde) i Sverige under berättelsetiden 1/7 1958—30/6 1959 har beräknats sålunda:

Älg, kron- och dovilt, rådjur	16,0	milj. kr
Pålsvilt	1,5	» »
Småvilt	3,1	» »
Summa	20,6	milj. kr

G. ÖVRIGA SKOGLIGA FRÅGOR

I. Administration

Den statliga tillsynen över rikets skogar utövas i huvudsak genom två skilda centrala ämbetsverk, domänstyrelsen och skogsstyrelsen. Domänstyrelsen med dess olika lokala organ svarar för förvaltningen av eller tillsynen över kronans och vissa andra allmänna skogar. Skogsstyrelsen jämte de regionala skogsvårdsstyrelserna har tillsyn över flertalet andra skogar i riket, huvudsakligen enskilda. Nedan följer en sammanfattning av de olika skogliga organens administration och uppgifter.

1. Domänverket (domänstyrelsen, dess lokalförvaltningar och skogsskoleundervisningen)

Domänverket är ett affärsdrivande verk. Nu gällande instrktion för verket utfärdades av Kungl. Maj:t den 1 mars 1935 (SFS nr 48), men ett flertal ändringar i instruktionen har sedermera skett. Domänverket består av domänstyrelsen samt därunder lydande lokala skogs- och jordbruksförvaltningar jämte statens skogsskolor.

Domänstyrelsen åligger

att handha förvaltningen av i statens ägo befintliga skogs- och jordbruksegendomar,

att handha tillämpningen av gällande författningar beträffande vissa allmänna skogar samt förvalta och utöva tillsyn å vissa sådana skogar,

att ordna och övervaka undervisningen vid statens skogsskolor,

att i allmänhet verka för en ändamålsenlig skogshushållning och jaktvård i riket, samt

att omländerha våden och förvaltningen av rikets nationalparker samt fullgöra vissa andra naturskyddsuppgifter.

Styrelsen utgöres av en generaldirektör, tillika chef för domänverket, en överdirektör såsom souschef vid verket samt en försäljningschef och sex byråchefer såsom ledamöter av styrelsen och chefer för var sin byrå.

Hos styrelsen är anställda ordinarie tjänstemän i enlighet med av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningar. Styrelsen äger vidare i mån av behov anställa icke ordinarie personal.

Styrelsen är organiserad på sju byråer, nämligen försäljningsbyrån, första skogsbyrån (för norra Sverige), andra skogsbyrån (för södra Sverige), skogstekniska byrån, jordbruksbyrån, kammalbyrån och personalbyrån. Dessutom finns ett särskilt domänfiskalskontor.

Skogsförvaltningen har huvudsakligen till uppgift att handha den direkta förvaltningen av statens skogar med tillhörande skogsjordbruk och fisken. Landet är därvid uppdelat i 10 överjägmästaredistrikt, vardera med en överjägmästare samt i regel två biträdande jägmästare. Varje överjägmästare-distrikt är uppdelat i revir, vilkas antal varierar mellan 8 och 15. Vid 1958 års utgång fanns 109 revir. Varje revir förestås av en jägmästare (revirförvaltare). På de flesta reviren är dessutom anställd en biträdande jägmästare. Reviren är i sin tur uppdelade i bevaknings-trakter, som förestås av kronojägare. Antalet ordinarie bevakningstrakter var

vid 1958 års utgång 485. Utöver de ordinarie kronojägarna är ca 200 biträddande kronojägare anställda.

Till förvaltningspersonalen hör vidare viss teknisk personal samt kontorstjänstemän av skilda slag. Huvudparten av skogsförvaltningens kontorstjänstemän är sammanförd till större centrala kontor ute i landet, vilkas antal vid utgången av 1958 uppgick till 12.

Jordbruksförvaltningen har till uppgift att handha tillsynen över kronans jordbruksdomäner samt att handlägga ärenden rörande dessa, såsom arrenden, syner och byggnadsfrågor. Personalen vid jordbruksförvaltningen utgöres av fem domänintendenter. Jordbruksdomänernas antal uttryckt i antal avtal om upplåtelser utgjorde vid 1958 års utgång ca 1 139 med en areal av ca 55 300 ha, varav 43 100 ha åker.

Under året var fem ordinarie statliga skogsskolor i verksamhet samt två tillfälliga statliga skogsskolor i Bjärka-Säby och Östad. Deras uppgift, belägenhet m. m. framgår av kapitel G. III sid. 113. Varje skogsskola står under tillsyn av en lokalstyrelse. De ordinarie skolornas personal utgöres av en föreståndare (som med undantag för Älvsby skogsskola tillika är jägmästare i reviret), en biträddande lärare (biträddande jägmästare) och en yrkeslärare, vilka jämte ämneslärare, där sådana finns, utgör skolans lärarråd.

Domänverkets sammanlagda personal vid 1958 års utgång uppgick i fråga om tjänstemännen till ca 1 850. Därtill kommer bl. a. ca 350 skogsförmän anställda enligt kollektivavtal mellan domänverket och Civila statsförvaltningens tjänstemannaförbund (CST). Antalet arbetare i verkets tjänst visar betydande variationer; i februari 1958 sysselsattes t. ex. 17 200 manliga arbetare, i

maj endast 9 860. Härtill kommer de arbetare, som sysslar med avverkning av försålda rotposter.

2. Skogsstyrelsen

Nu gällande instruktion för skogsstyrelsen utfärdades av Kungl. Maj:t den 22 april 1949 (SFS nr 148; ändr. 749/1952). Enligt denna åligger det skogsstyrelsen att med uppmärksamhet följa det enskilda skogsbrukets tillstånd och utveckling inom landet och, så långt möjligt, jämväl i utlandet samt vidtaga eller hos Kungl. Maj:t föreslå de åtgärder styrelsen anser påkallade för det enskilda skogsbrukets främjande.

Det åligger vidare styrelsen att, i enlighet med vad därom stadgats, handha administrativa, kamerala, tekniska och andra ärenden, som angår det enskilda skogsbruket, ävensom att meddela föreskrifter rörande mätning av virke och utöva uppsikt över sådan mätning.

Styrelsen skall samarbeta med skogsvårdsstyrelserna. För sådant ändamål äger skogsstyrelsen att vid behov infordra yttranden och upplysningar från dessa samt kalla deras ledamöter och tjänstemän till överläggningar. Den bör jämväl ge skogsvårdsstyrelserna kännedom om sådana förhållanden, som kan vara av vikt för främjande av deras arbetsuppgifter, samt meddela dem råd och anvisningar i ämnen, som berör deras verksamhet. Skogsstyrelsen åligger vidare att öva tillsyn över användningen av de medel, som står till skogsvårdsstyrelsernas förfogande för att stödja skogsbruket. På framställning skall skogsstyrelsen tillhandagå myndigheter, menigheter och institutioner med upplysningar och utredningar inom området för dess verksamhet.

Skogsstyrelsen utgöres av en överdirektör och chef samt fem ledamöter.

Hos styrelsen skall vara anställda befattningshavare i enlighet med gällande personalförteckning för styrelsen samt dessutom, i mån av behov och tillgång på medel, annan personal. Styrelsen äger därjämte att, så långt anvisade medel förslå därtill, anlita sakkunnig person vid behandling av visst ärende eller viss grupp av ärenden.

Styrelsen är organiserad på två skogsbyråer (första och andra skogsbyrån) samt en administrativ byrå. Dessutom finns en särskild avdelning för ärenden angående virkesmätning och skoglig statistik.

3. Skogsvårdsstyrelserna

Enligt Kungl. Maj:ts förordning den 30 maj 1941 (SFS nr 350; ändr. 323/1946, 367/1949, 823/1952, 428/1954, 94/1957) skall skogsvårdsstyrelse ha till uppgift att befrämja och understödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogsvårdsarbetet bedrivs på ett planmässigt sätt inom styrelsens verksamhetsområde. Därjämte skall skogsvårdsstyrelse utöva den uppsikt och vidtaga de åtgärder, som jämlikt gällande skogsvårds-, naturskydds- och andra författningar ankommer på styrelsen.

Skogsvårdsstyrelse har att till fullgörande av sin uppgift

verka för den skogligen upplysningen och yrkesutbildningen genom anordnande eller understödjande av kurser, demonstrationer, föreläsningar eller annan undervisnings- eller upplysningsverksamhet,

föranstalta därom, att inom verksamhetsområdet såvitt möjligt finns tillräcklig tillgång på skogsfrö och plantor av fullvärdig, för orten lämplig beskaffenhet,

lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift samt vid skogens vård och skötsel i övrigt,

stödja sammanslutningar av skogsägare i deras verksamhet för skogsvårdens befrämjande,

bevilja bidrag till utförande av skogsvårdsfrämjande åtgärder,

medverka till genomförandet av åtgärder i syfte att bekämpa skogseld, samt

vidtaga i övrigt påkallade åtgärder till befordrande av en förbättrad skogshushållning.

Skogsvårdsstyrelse äger att med tillämpning av de föreskrifter, skogsstyrelsen fastställer, bestämma de villkor, under vilka styrelsen må lämna biträde vid planläggning av skogsbrukets drift eller vid skogens vård och skötsel i övrigt.

Vid fullgörandet av sin uppgift har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efter rättelse vad i övrigt finns föreskrivet i författningar och av Kungl. Maj:t eller skogsstyrelsen meddelade bestämmelser.

Skogsvårdsstyrelserna, 25 till antalet, består inom vart och ett av Älvsborgs, Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden av fem samt inom annat landstingsområde av tre i skogsbruk förfarna och med skogsförhållandena i orten väl förtrogna män, utsedda för tre år i sänder, en såsom ordförande av Kungl. Maj:t samt de övriga till halva antalet av vederbörande landsting och till halva antalet av vederbörande hushållningssällskap.

Hos skogsvårdsstyrelse skall vidare vara anställda befattningshavare i enlighet med för styrelsen gällande, av Kungl. Maj:t fastställd personalförteckning. Chef för personalen är länsjägmästaren. Under denne tjänstgör ett varierande antal jägmästare och forstmästare samt länsskogvaktare såsom föreståndare för varje länsskogvaktarområde. Antalet sådana områden var under

året ca 309. Skogsvårdsstyrelse må därjämte anställa övrig för dess verksamhet erforderlig personal.

Slutligen skall vid skogsvårdsstyrelse

finnas ett råd för undervisningsfrågor (angående detta råds sammansättning och uppgifter se kapitlet Skoglig undervisning).

II. Skogsforskningsinstitutet

Statens skogsforskningsinstitut utgör enligt av Kungl. Maj:t utfärdad instruktion (SFS 1945 nr 439 med ändringar) det centrala organet för den med statsmedel bedrivna skogliga forskningen i landet.

Institutet har två huvuduppgifter. Den ena är att genom vetenskaplig forskning klargöra hur skogen under olika förhållanden lämpligen bör skötas, och den andra att genom en fortlöpande inventering uppskatta omfattningen och beskaffenheten av rikets skogstillgångar samt avverkningarnas storlek (riksskogstaxering). Dessutom har institutet en viss undervisningsskyldighet vid skogshögskolan.

Bakom denna allmänna beskrivning döljer sig mångskiftande uppgifter. För fullgörande härav är institutet uppdelat på följande sju avdelningar:

1. Avdelningen för skogsproduktion.
2. Avdelningen för skogsföryngring.
3. Avdelningen för botanik och marklära.
4. Zoologiska avdelningen.
5. Avdelningen för skogstaxering.
6. Genetiska avdelningen.
7. Avdelningen för arbetslära.

Förutom dessa avdelningar finns, gemensamma för institutet, ett kontor för matematisk statistik och ett kansli samt ett driftslaboratorium för markanalyser.

Institutet står under överinseende av en för skogshögskolan och institutet ge-

mensam styrelse. Denna utgörs av cheferna för domänstyrelsen och skogsstyrelsen, skogshögskolans rektor och chefen för institutet såsom självskrivna ledamöter samt för närvarande sju av Kungl. Maj:t för en tid av tre år utsedda ledamöter.

Den närmaste ledningen av institutet tillkommer en av Kungl. Maj:t utsedd chef. Chefens huvuduppgift är att samordna och leda arbetet inom institutet samt uppehålla kontakten med andra forskningsgrenar och med den skogliga praktiken.

De olika avdelningarna förestås av avdelningsföreståndare med professors ställning, som vid sin sida har en eller flera försöksledare. Föreståndare och försöksledare har var och en sina särskilda forskningsområden. De biträds i sitt arbete av ett för de olika avdelningarna växlande antal assistenter, skogsmästare, skogstekniker, laboratoriebiträden och andra hjälpkrafter. Kontoret för matematisk statistik står under ledning av en försöksledare, som därvid närmast biträds av en assistent. Kansliet förestås av en förste byråsekreterare.

Forskningen vid institutet grundar sig huvudsakligen på analys och bearbetning av i fältet insamlat observationsmaterial. Fältarbetet är därför mycket omfattande. Institutet har sålunda flera tusen fasta försöksytor och tillfälliga undersökningsytor fördelade över hela landet. Dessutom disponerar institutet

fyra försöksparkar med en sammanlagd areal av 4 500 ha skogsmark, nämligen Tönnersjöhedens försökspark i Halland, Siljansfors försökspark i Dalarna samt Svartbergets och Kulbäckslidens försöksparkar i Västerbotten. Härtill kommer Bogesunds försöksfält invid Stockholm. För tillsynen av dessa anlägg-

ningar svarar närmast å desamma stationerade skogsmästare.

Resultaten av institutets verksamhet bekantgörs dels i särskilda publikationsserier, främst Meddelanden från Statens skogsforskningsinstitut, dels i facktidsskrifter dels genom föreläsningar och praktiska demonstrationskurser.

III. Skoglig undervisning

Den högsta skogliga utbildningen erhålls vid skogshögskolan å Experimentalfältet utanför Stockholm. Efter en studietid vid denna av ca 4 år avlägges civiljägmästarexamen. Numera finns även möjligheter att efter mer specialiserade studier avlägga skogsvetenskaplig licentiatexamen och doktorsgrad. Av 69 inträdessökande till skogshögskolan 1958 antogs 36 som elever och av 69 inträdessökande 1959 antogs 36. År 1958 utexaminerades 25 civiljägmästare och 1959 28.

Statens skogsmästarskola, belägen i Skinnskatteberg i Västmanlands län, har till uppgift att genom teoretisk och praktisk undervisning meddela sådana kunskaper i skogshanteringen, som erfordras bl. a. för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och träförädlning, där högre kompetens än den som skogsskolorna ger, är önskvärd. För inträde erfordras genomgång av skogsskola med goda betyg eller ock realskola eller lantbruksutbildning, de båda senare kompletterade med skoglig praktik. Kurstiden är 15 månader. År 1958 utexaminerades från skolan 19 skogsmästare och 1959 20. Av de 34 inträdessökande 1958 antogs 20 och av 50 inträdessökande 1959 antogs 20.

De åtta skogsskolornas (varav sju är

statliga och står under domänstyrelsens tillsyn) uppgift är att meddela teoretiska kunskaper och praktisk insikt och färdighet i skogshanteringen i den utsträckning, som erfordras för tjänster såsom kronojägare, länsskogvaktare, skogvaktare eller andra därmed jämförbara arbetsledare inom skogsbruket. Skolorna är belägna i Älvsbyn, Hällnäs, Bispgården, Bjurfors, Bjärka-Säby, Östad och Kolleberga (statliga) samt i Gammelkroppa (privat). Kurserna är ettåriga. Vid skolorna utexaminerades 1958 sammanlagt 147 elever och 1959 var antalet utexaminerade 167; av 315 sökande hösten 1958 antogs 167 nya elever och av 252 sökande hösten 1959 antogs 165 nya elever.

För inträde i samtliga ovan berörda skolor erfordras genomgång av förberedande skogskurs. Dylik kurs anordnades 1958 vid fem härför avsedda skolor. Av dessa bedrevs två av domänverket (Storsund och Skinnskatteberg) och två av skogsstyrelsen i samarbete med i ena fallet skogsvårdsstyrelsen i Kronobergs län (Asa) och i andra fallet skogsvårdsstyrelsen i Västernorrlands län (Junsele); den femte var privat (Gammelkroppa). Vid domänverkets båda skolor hölls två kurser om vardera fyra månader. Kurserna i Asa och Junsele pågick likaledes i fyra månader, medan den i Gammelkroppa pågick i fem månader.

Under 1958 antogs och utexaminerades vid dessa skolor inalles 214 elever och under 1959 206, vilket motsvarar ungefär en femtedel av de sökande.

Huvudparten av den statsunderstödda skogliga yrkesutbildningen handhas av skogsvårdsstyrelserna under skogsstyrelsens ledning. Till varje skogsvårdsstyrelse har knutits ett råd för undervisningsfrågor, vilket består av länsjägmästaren samt en företrädare för domänverket, en för det större enskilda skogsbruket, en för det mindre enskilda skogsbruket och en för skogsarbetarna. För rådets verksamhet finns av skogsstyrelsen fastställd instruktion. Rådets uppgift är att biträda skogsvårdsstyrelserna vid planläggningen och genomförandet av styrelsernas undervisningsuppgifter samt tjänstgöra som samordnande organ för den skogliga yrkesutbildningen inom respektive verksamhetsområde.

Yrkesutbildningen bedrivs i form av grundutbildning och vidareutbildning och riktar sig till såväl skogsarbetare som skogsbrukare. Med grundutbildning förstås den undervisning av grundläggande natur som meddelas personer med ingen eller ringa yrkeserfarenhet, företrädesvis ungdom i åldern 15—20 år. Vidareutbildning avser att bibringa redan yrkesverksamma ökade kunskaper inom ett eller flera skogliga ämnen.

Den egentliga grundutbildningen i skogligt yrkesarbete meddelas i ungdoms- och lärlingskurser. Enär utbildningsmålet på detta stadium är detsamma för blivande skogsarbetare och skogsbrukare, bedrivs undervisningen vid dessa kurser gemensamt för båda grupperna. Lärlingskurserna utgör en kombination mellan skolmässig undervisning uppdelad på terminer (skolskeden) samt yrkesarbete under sammanhängande perioder utanför skolan och

under fackmans ledning (praktiskskeden). Ungdomskurserna omfattar en kurstid av 2—5 månader. Vid lärlingskurserna anslås motsvarande tid för den skolmässiga undervisningen. Genom praktiskskedena utsträcks utbildningstiden vid lärlingskurserna till ett eller ett och ett halvt år.

Vidareutbildningen är uppdelad på två huvudlinjer, nämligen dels en arbetsteknisk linje för fördjupade kunskaper i arbetsteknik, arbetsplanering, maskiulära, körning och dylikt, dels en skogshushållningslinje med huvudvikten lagd på skogsvård, avverkningsplanering, aptering m. m. av värde för driften av ett bondeskogsbruk. Förutom nyssnämnda vidareutbildning är att märka den utbildning, som meddelas vid särskilda förmanskurser. Kurslängden varierar från några dagar eller en vecka för vissa specialkurser till två eller tre månader för mera allmänna kurser.

Undervisningen är antingen muntlig eller kombinerad skriftlig (oftast korrespondenskurser) och muntlig. Till kursdeltagarna utgår stipendier samt i vissa fall reseersättning och stipendier för förlorad arbetstid.

Utöver ovanstående utbildningsverksamhet, för vilken medel anvisas under särskilt statsanslag, medverkar skogsvårdsstyrelserna i stor utsträckning vid anordnade av skogsbetonade fortsättningskolor och i skogsundervisningen vid flertalet lantbruksundervisningsanstalter. Särskilda skogliga linjer har inrättats vid ett tiotal lantmannaskolor.

En mycket omfattande upplysnings- och instruktionsverksamhet i både skogstekniska och skogsvårdande ämnen (genom skogs dagar, utställningar, föredrag, ambulerande instruktörer)

Av skogsvårdsstyrelserna disponerade fastigheter avsedda för undervisningsändamål 1958

Län	Fastighetens namn	Prod. skogsmark ha	Antal elevplatser		Län	Fastighetens namn	Prod. skogsmark ha	Antal elevplatser	
			sommar	vinter				sommar	vinter
Nb	Björkfors ¹	907	26	26	Ög	Skullebo	293	20	—
	Pitedalens skogsvårdsgård (Låstbäcken) ²	150	24	24	Skb	Gårdsjö ⁶ Klagstorp	1 228 500	15 16	15 16
	Hundsjö ³	465	18	18	Äbg	Finnabo	75	—	—
	Lidmyrliden ⁴	5 942	20	20					
Vb	Bäcksjö	570	16	16	Jkp	Trollebo	354	55	55
	Småbacka	93	14	14	Krb	Asa	395	39	36
	Hammar	229	16	16					
	Vagnås ⁵	95	14	14	Klm n.	Lidhem	335	28	28
Jtl	Halåsen	342	60	30	Klm s.	Kranklösa Helgesbo	112 192	— —	— —
Vnr	Ljungaskog	265	18	18	Gtl	Hejdes	272	18	18
	Viken	240	23	—					
	Godmark	105	—	—					
Gvl	Kratte Masugn	338	60	30	Gbg	Hensbacka	215	25	18
	Vik m. fl.	635	—	—	Hl	Egernahult Lia ⁷	84 161	15 19	— 19
Kpb	Rankhyttan	438	28	28	B1	Sjöarp	155	26	18
Vrm	Södra Viken Rattsjöberg	345	30	30	Krs	Breanäs	97	—	—
		280	—	—					
Vstm	Västsurå	617	28	28	Mlm	Ullstorp Hemmeneköp	109 30	— —	— —
Ups	Frossarbo	165	20	20					
Sth	Ladvik	510	40	24		Hela riket	17 538	751	615
Sdm	Vallmotorp	200	16	8					

¹ Marken upplåten av hushållningssällskapet i Norrhottens län

² » » » Piteå landskommun

³ » » » Övertuleå kommun

⁴ » » » Arvidsjauras sockenallmanning

⁵ Äges av Lycksele landskommun

⁶ » » Katrinefors AB

⁷ » » landstinget i Hallands län

förbereder och kompletterar den kursmässiga undervisningen.

Skoglig yrkesutbildning bedrivs även av domänverket samt av vissa skogsbolag och skogsägareföreningar m. fl.

Undervisningsverksamheten under

första halvåret 1958 samt läsåret 1958/1959 redovisas i tabellerna MN och OP.

Skogsvårdsstyrelsernas utbildningsverksamhet är i flertalet län koncentrerad till styrelsernas skogsbruksskolor. Såsom framgår av sammanställningen

Tabell MN. Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsbrukare m. fl.
läsåret 1958/59

Professional training of forest workers and forest users in the year 1958/59

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kurstyp Type of course	Domänverket The State Forest Service			Bolag, skogsägarefören., lantmannaskolor m. fl. Companies, associations etc.			Skogsvårdsstyrelse County Forestry Board		
	Antal kurser No. of courses	Antal elever No. of pupils	Antal elev-dagar No. of pupil-days	Antal kurser No. of courses	Antal elever No. of pupils	Antal elev-dagar No. of pupil-days	Antal kurser No. of courses	Antal elever No. of pupils	Antal elev-dagar No. of pupil-days
1. Grundläggande utbildning <i>Vocational training</i>									
11. Ungdomskurser <i>Courses for young people</i>									
avslutade (completed)	—	—	—	2	31	2 582	41	563	43 617
pågående (continued)	—	—	—	—	—	—	(15)	(179)	—
12. Lärlingskurser <i>Courses for apprentices</i>									
avslutade (completed)									
skolskeden (theoretical) ...	5	60	15 600	8	130	14 676	32	391	14 592
praktiskskeden (practical) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	26 490
pågående (continued)									
skolskeden (theoretical) ...	—	—	—	—	—	—	(17)	(241)	25 661
praktiskskeden (practical) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	28 509
2. Vidareutbildning i skogsarbete <i>Continuation courses in forest work</i>									
21. Huggning <i>Cutting</i>									
2—5 dagar 2—5 days	—	—	—	16	321	338	—	—	—
6—12 » 6—12 »	—	—	—	1	14	84	16	183	1 791
≥13 » ≥13 »	—	—	—	—	—	—	4	49	952
22. Motorsågning <i>Motorsawing</i>									
2—5 dagar 2—5 days	84	613	1 608	18	321	361	57	717	2 054
6—12 » 6—12 »	20	143	858	9	96	590	162	1 678	10 159
≥13 » ≥13 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23. Körning, häst <i>Hauling, horse</i>									
2—5 dagar 2—5 days	20	256	1 280	17	383	580	8	91	381
6—12 » 6—12 »	—	—	—	1	15	90	22	229	1 831
≥13 » ≥13 »	—	—	—	2	8	216	—	—	—
24. Körning, traktor <i>Hauling, tractor</i>									
6—12 dagar 6—12 days	—	—	—	1	14	84	2	32	192
25. Instruktionsverksamhet <i>Instruction-days</i>	—	—	—	—	—	—	185	1 761	2 153
26. Övriga kurser <i>Other courses</i>	6	76	358	38	445	4 529	6	63	984

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3. Vidareutbildning i skogshushållning <i>Continuation courses in forest management</i>									
31. Allmän <i>General</i>									
2—5 dagar 2—5 days ...	—	—	—	4	55	206	3	34	130
6—12 » 6—12 » ...	—	—	—	—	—	—	6	60	511
13—30 » 13—30 » ...	—	—	—	—	—	—	10	134	2 740
≥31 » ≥31 » ...	—	—	—	—	—	—	4	73	4 902
32. Beståndsanläggning <i>Establishing of stands</i>									
2—5 dagar 2—5 days ...	—	—	—	63	820	1 623	1	17	51
6—12 » 6—12 » ...	—	—	—	4	40	480	4	55	411
33. Beståndsvård <i>Tending of stands</i>									
2—5 dagar 2—5 days ...	—	—	—	6	88	500	80	1 055	2 581
6—12 » 6—12 » ...	—	—	—	9	99	654	5	72	1 067
34. Skogsmätning <i>Timber-measuring</i>									
2—5 dagar 2—5 days ...	—	—	—	30	462	820	2	22	66
6—12 » 6—12 » ...	—	—	—	—	—	—	34	458	2 825
≤13 » ≥13 » ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35. Övriga kurser <i>Other courses</i> ...	—	—	—	9	124	124	4	57	273
4. Förmanskurs <i>Courses for foremen</i>									
41. Allmän <i>General</i>	—	—	—	12	149	5 656	12	149	3 283
42. Handledare <i>Instructors</i>	—	—	—	1	2	24	3	33	846
5. Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning <i>Courses with written and oral instruction</i>									
51. Arbetstekniska ämnen	—	—	—	4	50	250	20	207	923
<i>Labour technical subjects</i>									
52. Skogshushållning	—	—	—	—	—	—	167	1 750	14 618
<i>Forest management</i>									
6. Skogsbetonade försättningskolor <i>Continuations schools with emphasis on forestry</i>	9	130	7 800	29	382	15 774	207	3 088	113 547
7. Övriga kurser <i>Other courses</i>	3	75	225	112	2 693	4 414	18	385	1 423
8. Skogsundervisning vid lantmannaskolor <i>Silvicultural instructions at farm schools</i>									
— 50 timmar	—	—	—	—	—	—	23	493	—
51—120 »	—	—	—	1	41	—	28	662	—
121—200 »	—	—	—	5	99	—	7	99	—
201—300 »	—	—	—	4	96	—	14	261	—
301—400 »	—	—	—	1	20	—	4	108	—
401— »	—	—	—	2	24	—	—	—	—

Tabell OP. Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsbrukare m. fl.
första halvåret 1958

Professional training of forest workers and forest users in the first half-year 1958

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kurstyp <i>Type of course</i>	Domänverket <i>The State Forest Service</i>			Bolag, skogsägarefören., lantmannaskolor m. fl. <i>Companies, associations etc.</i>			Skogsvårdsstyrelse <i>County Forestry Board</i>		
	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>
1. Grundläggande utbildning <i>Vocational training</i>									
11. Ungdomskurser <i>Courses for young people</i>									
avslutade (<i>completed</i>)	—	—	—	1	12	1 092	29	396	27 337
pågående (<i>continued</i>)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Lärlingskurser <i>Courses for apprentices</i>									
avslutade (<i>completed</i>)									
skolskeden (<i>theoretical</i>)	5	60	9 000	3	50	4 417	2	30	2 310
praktikskeden (<i>practical</i>)	—	—	—	—	—	—	—	—	1 440
pågående (<i>continued</i>)									
skolskeden (<i>theoretical</i>)	—	—	—	—	—	—	(17)	(208)	9 621
praktikskeden (<i>practical</i>)	—	—	—	—	—	—	—	—	13 586
2. Vidareutbildning i skogsarbete <i>Continuation courses in forest work</i>									
21. Huggning <i>Cutting</i>									
2—5 dagar 2—5 days	—	—	—	10	174	639	—	—	—
6—12 » 6—12 »	—	—	—	1	7	42	7	82	672
≥13 » ≥13 »	—	—	—	—	—	—	4	48	949
22. Motorsågning <i>Motorsawing</i>									
2—5 dagar 2—5 days	3	31	78	16	175	331	30	424	1 404
6—12 » 6—12 »	3	28	168	22	284	1 712	105	1 043	6 241
≥13 » ≥13 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23. Körning, häst <i>Hauling, horse</i>									
2—5 dagar 2—5 days	4	57	285	—	—	—	—	—	—
6—12 » 6—12 »	—	—	—	2	16	120	5	59	354
≥13 » ≥13 »	—	—	—	2	9	730	—	—	—
24. Körning, tractor <i>Hauling, tractor</i>									
6—12 dagar 6—12 days	—	—	—	—	—	—	2	23	138
25. Instruktionsverksamhet <i>Instruction-days</i>	—	—	—	—	—	—	223	1 950	2 358
26. Övriga kurser, <i>Other courses</i> ...	1	12	48	4	87	236	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3. Vidareutbildning i skogs- hushållning <i>Continuation courses in forest management</i>										
31. Allmän <i>General</i>										
2—5 dagar 2—5 days ...	—	—	—	—	1	18	72	5	88	198
6—12 » 6—12 » ...	—	—	—	—	—	—	—	5	44	453
13—30 » 13—30 » ...	—	—	—	—	—	—	—	4	77	3 870
≥31 » ≥31 » ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Beståndsanläggning <i>Establishing of stands</i>										
2—5 dagar 2—5 days ...	—	—	—	—	18	271	380	—	—	—
6—12 » 6—12 » ...	—	—	—	—	7	110	660	4	40	294
33. Beståndsvård <i>Tending of stands</i>										
2—5 dagar 2—5 days ...	—	—	—	—	8	140	678	8	108	216
6—12 » 6—12 » ...	—	—	—	—	1	13	78	—	—	—
34. Skogsmätning <i>Timber-measuring</i>										
2—5 dagar 2—5 days ...	—	—	—	—	3	52	94	1	8	24
6—12 dagar 6—12 days ...	—	—	—	—	—	—	—	13	174	1 169
≤13 » ≥13 » ...	—	—	—	—	1	12	204	—	—	—
35. Övriga kurser <i>Other courses</i> ...	—	—	—	—	7	120	120	1	15	45
4. Förmanskurs <i>Courses for foremen</i>										
41. Allmän <i>General</i>	—	—	—	—	8	108	2 746	3	37	824
42. Handledare <i>Instructors</i>	—	—	—	—	2	4	44	—	—	—
5. Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning <i>Courses with written and oral instruction</i>										
51. Arbetstekniska ämnen <i>Labour technical subjects</i>	—	—	—	—	—	—	—	15	151	—
52. Skogsbushållning <i>Forest management</i>	—	—	—	—	1	10	10	113	1 162	—
6. Skogsbetonade försättningskolor <i>Continuation schools with emphasis on forestry</i>	1	15	900	3	39	1 944	1 229	1 3 231
7. Övriga kurser <i>Other courses</i>	10	200	600	16	359	640	—	—	—	—
8. Skogsundervisning vid lantmanna- skolor ¹ <i>Silvicultural instructions at farm schools</i>										
— 50 timmar	—	—	—	—	1	33	..	22	627	..
51—120 »	—	—	—	—	1	12	..	27	586	..
121—200 »	—	—	—	—	1	14	..	9	153	..
201—300 »	—	—	—	—	5	108	..	10	176	..
301—400 »	—	—	—	—	2	52	..	3	81	..
401 »	—	—	—	—	3	32	..	1	16	..

1 Avser läsåret 1957/58.

på sid. 115 ägde eller disponerade under året 20 av landets 25 skogsvårdsstyrelser fastigheter med lokaler för undervisningsändamål. 1945 innehade endast nio skogsvårdsstyrelser sådana fastighe-

ter. Mellan 1945 och 1958 ökade antalet elevplatser för sommarföreläsning från 238 till 751 och för vinterföreläsning från 113 till 615.

IV. Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket verkar ett stort antal föreningar och organisationer. För några av de viktigaste inom skilda skogliga verksamhetsområden lämnas härnedan en översikt. Samma systematisering i ordningsföljden som i föregående årsböcker har bibehållits; sålunda behandlas först ideella föreningar, därefter föreningar för skoglig växtförädling, ekonomiska intresseföreningar, arbetsmarknadens föreningar samt slutligen föreningar för skogsbrukets rationalisering.

1. Ideella föreningar

Skogssällskapet, bildat i Göteborg 1912, är en ideell stiftelse utan egna ekonomiska syften, med uppgift — enligt av Kungl. Maj:t fastställda stadgar — att praktiskt verka för skogsproduktionens höjande och en förbättrad skogsvård. Sällskapet söker intressera primärkommuner och landsting m. fl. för att förvärva och iståndsätta kalmarker och vanvårdade skogsmarker. Genom att medverka vid skogarnas skötsel och ekonomiska förvaltning vill Sällskapet jämväl skapa goda föredömen i bygderna. Även församlingar, stiftelser, samlrugsföreningar m. fl. och, i vissa fall, sådana enskilda skogsägare, som inte har möjlighet att själva förvalta sina skogar, kan erhålla Sällskapets bistånd.

Under 1958 tog Sällskapet befattning med 482 st olika förvaltningsenheter omfattande sammanlagt 210 000 ha samt

under 1959 med 498 st förvaltningsenheter omfattande sammanlagt 214 000 ha. Sällskapets personal bestod av ett 100-tal personer, därav 12 med högskoleutbildning.

Svenska skogsvårdsföreningens syfte är att verka för skogsvårdens främjande, främst genom anordnande av möten, överläggningar och exkursioner samt utgivande av publikationer. Föreningen ägnar också sin uppmärksamhet åt naturskydd, landskapsvård samt jaktvård. Antalet medlemmar i föreningen var vid utgången av år 1959 9 719. Förutom tidskrifterna »Skogen» och »Svenska skogsvårdsföreningens tidskrift» utges från föreningen diverse upplysningskrifter, en skogskalender m. m.

Stiftelsen Skogsveckans uppgift är att under benämningen »Skogsveckan» organisera möten med sammanslutningar, vilkas verksamhet berör skogsbruk och skogsindustrier, för att underlätta såväl deltagandet i dessa möten som personliga sammanträffanden och överläggningar mellan skogsnäringsens företrädare.

Vid skogsveckan hålls allmänna sammanträden för behandling av för skogsnäringsen betydelsefulla frågor. 55 organisationer är anslutna.

Norrlands skogsvårdsförbund, som stiftades 1883, har till syfte att främja god vård och skötsel av skogarna i Norrland och Dalarna. Förbundet verkar genom att anordna möten, exkursioner och föredrag samt genom utgivan-

de av »Norrlands skogsvårdsförbunds tidskrift» (ca 600 sidor per år, ca 3 000 prenumeranter). Förbundet har frän eget förlag utgivit diverse skogliga handböcker såsom »Praktisk skogshandbok», »Kort handledning i skogshushållning», »Den nordsvenska skogsmarken» och »Handledning i plantskole-skötsel». Dessutom utges nu en serie populära upplysningsskrifter.

Västra Sveriges skogsvårdsförbund, som bildades 1895, avsåg ursprungligen att sammanföra skogligt intresserade personer till diskussion och meningsutbytet samt att verka för skogsodling inom de vidsträckta kalmarsområden, som av ålder funnits inom Västsverige. Sedermera utvidgades förbundets program i det att man under 1940-talet började arbeta även för åstadkommande av bättre beståndsvård, främst ungskogsröjning.

Verksamheten bedrivs huvudsakligen inom Älvsborgs, Göteborgs och Bohus samt Hallands län. Förbundet söker intressera skogsägarna att bilda skogsvårdsföreningar eller skapa skogsbruksområden i avsikt att få till stånd intensivare skogsvård och understödjer även genom lämnande av bidrag bildande av sådana sammanslutningar. Dessutom anordnas diskussionsmöten och exkursioner.

Förbundet utger regelbundet en årskrift med redogörelse för årets verksamhet och med inlägg i skogliga frågor. På förbundets initiativ och med dess ekonomiska stöd startades Östads skogsskola i november 1958.

Sveriges skogsägareförbund utgör en sammanslutning av större enskilda skogsägare i landet, främst skogsbolagen men även i viss omfattning andra större enskilda skogsägare. Vissa skogsägande samfälligheter och stiftelser tillhör även förbundet. Dettas uppgift är

att i ärenden av skogs-, jord- och skattepolitisk natur representera storskogsbrukets intressen inför statsmakterna och allmänheten. I detta syfte verkställer förbundet utredningar och avger yttranden till regering och riksdagsutskott, ämbetsverk och andra myndigheter i lagstiftnings- och övriga frågor, som berör skogsbruk, jordägarerätt, social jordlagstiftning, skogsbeskattning, skogligt transportväsende, skogsundervisning och skogsforskning m. m. Förbundet bedriver vidare upplysnings-, propaganda- och pressverksamhet inom dessa ämnesområden till hävdande av det större enskilda skogsbrukets intressen. Till medlemmarnas tjänst utövas även viss service- och informationsverksamhet. Förbundets medlemmar representerar en sammanlagd areal av ca 5,6 milj. ha produktiv skogsmark.

Sveriges häradsallmäningsförbund, i vilket samtliga 60 häradsallmänningar är medlemmar, har till syfte att åstadkomma samarbete mellan allmänningarna för att därigenom befrämja utvecklingen av deras skogsbruk efter sunda ekonomiska, administrativa och skogliga riktlinjer och därvid tillvarata allmänningsdelägarnas berättigade intressen. Allmänningarnas totala areal uppgår till ca 95 000 ha produktiv skogsmark.

Svenska flottledsförbundet har till ändamål att utgöra ett samband mellan dem, som är teoretiskt eller praktiskt intresserade av flottning och närbesläktade spörsmål, samt att gagna flottningsväsendets utveckling i olika avseenden. Förbundet deltar med 6 delegater i det Nordiska flottningsrådet och samarbetar sålunda verksamt med flottningsorganisationer i Finland och Norge. Förbundet verkar bl. a. genom föreläsningar (2 dagar under varje skogsvecka), utredningar, studieresor och framställ-

ningar till myndigheter. Sedan 1912 utges en publikation, numera kallad Svenska flottledsförbundets årsbok (1 000 ex.), som innehåller årsmötesföredrag, exkursionsreferat, flottningstekniska artiklar samt matrikel över anslutna ledamöter (1959: 41 flottningsföreningar, 5 skogsindustrier samt närmare 350 personliga ledamöter).

Svenska jägareförbundet, som stiftades 1830, verkar för viltvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvårdsfonden. Under förbundet sorterar tjugofem länsjaktvårdsföreningar, till vilka omkring 2 000 lokalorganisationer varit anslutna. Antalet medlemmar var 66 700 aktiva och 112 500 passiva. Förbundet bedriver numera en omfattande central verksamhet bl. a. genom kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter, genom fältbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften »Svensk jakt» (upplaga omkring 80 000 ex.).

2. Föreningar för skoglig växtförädling

Föreningen Skogsträdsförädling började sin verksamhet den 1/4 1959 genom sammanslagning av Föreningen för växtförädling av skogsträd och Sällskapet för praktisk skogsförädling. Till föreningen är som stödjande medlemmar anslutna domänstyrelsen, samtliga skogsvårdsstyrelser, samtliga skogsägarföreningar samt huvudparten av svenska skogsbolag och en del allmänningsskogar. Föreningen har till syfte att bedriva praktisk, servicebetonad, skoglig växtförädling och förnyrningsforskning av betydelse för denna serviceverksamhet samt att utöva konsulterande verksamhet för medlemmarnas räkning och medverka till att gjorda erfarenheter och uppnådda resultat omsättas i prak-

tiken. Föreningens verksamhetsområde omfattar hela landet, som indelats i fyra distrikt, nämligen norra distriktet, med Sundmo försöksstation, mellersta distriktet, med Uppsala som huvudort, sydvästra distriktet, med Brunsbergs försöksstation, samt sydöstra distriktet, med Ekebo försöksstation.

Föreningen har utgett berättelse över verksamheten 1959, vari redogörelse lämnas för de olika distriktens forskning och service. Förutom genom medlemmarnas avgifter har verksamheten bekostats av anslag från Fonden för skoglig forskning samt av avkastning från egna fonder och genom försäljning av ympar m. m.

Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik är dels ett forum för vetenskapliga programdiskussioner på den skogliga växtförädlingens och skogsgenetikens område och dels ett samordnande organ för den skogliga fröplantageverksamheten.

Nämnden är sammansatt av representanter för skoglig forskning och administration samt för det praktiska skogsbruket. I samarbete med de skogliga förädlingsorganen i Sverige har nämnden under anläggning 91,5 ha egna forskningsplantager, lika fördelade på Syd-, Mellan- och Nordsverige. Dessa plantager skall tjäna det dubbla syftet att dels utgöra grunden för en utbyggnad av de skogliga fröplantagerna, dels effektivt bidra till att föra forskningen inom plantageområdet framåt. Allt eftersom forskningsplantagerna realiserats och erfarenheter rörande plantagernas anläggning och skötsel vunnits, har domänverket och skogsvårdsstyrelserna i större omfattning börjat anlägga skogsfröplantager, s. k. a l l m ä n n a p l a n t a g e r.

Av den planerade allmänna plantagearealen om 550 ha har hittills ympar

motsvarande en färdigställd areal av ca 166 ha utplanterats. Anläggningen av dessa plantager sker under samverkan mellan nämnden, genetiska avdelningen vid Statens skogsforskningsinstitut och numera Föreningen Skogsträdsförädling. Samarbetsnämnden sorterar i administrativt hänseende under skogsstyrelsen.

3. Ekonomiska intresseföreningar

Skogsägareföreningarna, som under 1920-talet bildades i olika delar av landet, var antingen ideella, med huvudsyfte att verka för ökat intresse för skogsvård och därmed för ökad och förbättrad skogsproduktion, eller ekonomiska föreningar vars arbetsuppgifter även omfattade försäljning av medlemmarnas skogsprodukter. Under 1930-talet upptog samtliga ideella föreningar försäljningsverksamhet på sitt arbetsprogram och ombildades därvid till ekonomiska föreningar. 1932 bildades föreningarnas centralorgan, numera Sveriges skogsägareföreningars riksförbund (SSR), med uppgift att främja medlemmarnas ekonomiska och övriga gemensamma angelägenheter bl. a. genom att föra deras talan inför statsmakterna, att verka för ett ökat intresse för skogsvårdsarbetet samt att upprätthålla förbindelse och samarbete med andra skogliga institutioner och sammanslutningar liksom med jordbrukets organisationer. Medlemsantalet i de till Riksförbundet anslutna 24 skogsägareföreningarna var vid 1959 års slut 126 321 (f. å. 126 230) med en produktiv skogsmarksareal av 6 533 060 ha (f. å. 6 480 735 ha).

Jämsides med merkantil och industriell verksamhet bedriver föreningarna en rådgivande och upplysande verksamhet av betydande omfattning. Sålunda informeras medlemmarna bl. a. om aktu-

ella marknads- och avsättningsfrågor, om skogligt tekniska och ekonomiska spörsmål, om organisationsfrågor o. s. v. Föreningarna anordnar, dels själva och dels i samarbete med skogsvårdsstyrelserna, s. k. skogsdagar med demonstrationer, föreläsningar, diskussioner samt tävlingar. Antalet sådana skogsdagar 1959 var 352 (f. å. 353) med ett deltagarantal av ca 19 000 (f. å. 24 300). Kortare kurser har ordnats, bl. a. 98 i aptering (f. å. 84) med 2 279 deltagare (f. å. 1 768), 20 i redskapsvård (f. å. 22) med 385 deltagare (f. å. 407) samt 9 andra kurser (f. å. 25) med 154 deltagare (f. å. 667). Vidare har biträdes hjälp lämnats vid 76 av skogsvårdsstyrelserna anordnade kursdagar (f. å. 108) med 727 deltagare (f. å. 851). Föredrag i organisatoriska tekniska och ekonomiska ämnen har hållits vid 264 olika tillfällen (f. å. 267) inför ca 11 300 åhörare (f. å. 10 300). Undervisning har meddelats i lantmannaskolor vid 23 kurser (f. å. 7) och med 639 elever (f. å. 183).

Skogsägareföreningarnas verksamhet inom skogsvårdens område ökar successivt. Genom av föreningarna organiserade fasta arbetslag eller på annat sätt har för medlemmarnas räkning utförts hyggesrensning, bränning, markberedning, sådd, plantering, röjning, stämpning, dikning och vägbyggnad. Föreningarna har även utfört taxeringar och upprättat skogsbruksplaner för medlemmarnas räkning. Likaså har avverkningsarbeten, såväl vinter- som sommarhuggning, utförts för medlemmar som av någon anledning behövt hjälp. Samarbetet mellan enskilda skogsägare i form av skogsbruksområden eller bondeskogsdistrikt under ledning av en av skogsägareföreningen anställd inspektör har mötts av stort intresse från skogsägarnas sida. Vid 1959 års utgång

var 38 sådana skogsbruksområden i verksamhet (f. å. 28), omfattande ca 2 600 skogsägare (f. å. 1 900) och ca 200 000 ha (f. å. 142 000 ha).

Beträffande den skogsindustriella verksamheten kan nämnas att Skogsägarnas cellulosa AB:s (SCB) sulfatfabrik i Mönsterås under 1959 avslutat inkörningsstadiet och uppnått eller t. o. m. överträffat den beräknade produktionskapaciteten av 75 000 årston i första utbyggnadsstadiet.

I början av december 1959 meddelades vattendomstolens tillstånd till byggande av den andra stora sulfatfabriken i sydöstra Sverige, SIAB:s 140 000 tons fabrik i Mörrum. Då förberedelserna redan var långt framskridna, kunde byggnadsarbetena igångsättas omedelbart.

Under året har Norrlands skogsägares cellulosa AB konstituerats med ett av organisationerna tecknat aktiekapital av 12,5 milj. kronor. Kapitalanskaffningen bland de enskilda skogsägarna pågår. Bolaget avser att uppföra en sulfatfabrik i Norrland på plats, som dock ännu ej är definitivt bestämd.

Skånes cellulosa AB:s fabrik i Broby för framställning av halvkemisk massa har under 1959 ökat produktionskapaciteten från 12 000 till 18 000 årston. I Strömsnäs bruk och Fridafors har nya pappersmaskiner installerats, som fördubblat produktionskapaciteten.

Skogsägareföreningarna och deras dotterföretag har under 1959 innehaft och drivit 19 ramsågverk, 30 arisågverk (f. å. 31) 22 cirkelsågverk (f. å. 24), 1 bandsågverk, 7 snickerifabriker (f. å. 8), 10 impregneringsverk, 15 brädgårdar, 9 vedgårdar, 3 massafabriker med pappersbruk, i vilka egen produktion av slipmassa, sulfit- och sulfatmassa förädlas till papper, papp och kartong, 1 spånskivefabrik, 1 kartongfabrik, 1 årfabrik och en mekanisk verkstad för

tillverkning av brädgårdstruckar. Vid föreningarnas och dotterföretagens sågverksanläggningar har under året producerats inalles 73 504 stds (f. å. 93 192 stds), varav 46 450 stds ramsågat virke (f. å. 51 976 stds) och 27 054 stds bands-, ari- och cirkelsågat virke (f. å. 41 216 stds). Genom legosågning har därutöver försågats 5 811 stds (f. å. 8 230 stds). Tillverkningen av massa har uppgått till 82 000 ton (f. å. 46 000 ton) för vidare förädling i egna industrier och produktionen av papper, papp och kartong till ca 65 000 ton (f. å. 75 000 ton), som delvis vidareförädlats till säckar, emballage m. m.

Riksförbundet har för föreningarnas räkning under året exporterat props, massaved, stolpar, slipers och sågade varor till ett sammanlagt värde av omkring 24 milj. kr. (f. å. 32 milj. kr.). Härtill kommer en ganska omfattande export av sågat virke direkt från vissa skogsägareföreningar. Riksförbundets och skogsägareföreningarnas totala omsättning utgjorde 1959 ca 367 milj. kr. (f. å. 471 milj. kr.) eller totalt ca 537 milj. kr. (f. å. 633 milj. kr.), om även dotterföretagens omsättning medräknas.

Jordbrukarnas föreningsblad, Riksförbundets officiella tidningsorgan, har genom sampränumeration utgått till organisationens samtliga medlemmar, som däri fortlöpande informerats i aktuella föreningsangelägenheter och skogligen spörsmål. Tidningen har utgått i en upplaga av ca 355 000 ex. Riksförbundets facktidsskrift »Skogsägaren» har utkommit med 12 ordinarie nummer i en upplaga av 39 000 ex.

Nordsvenska virkesföreningen, Hälsinglands virkesförening samt Västsvenska och Sydsvenska virkesföreningarna har till syfte att tillvarata sina respektive medlemmars gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och

virkesförsörjning. För detta ändamål föres bl. a. förhandlingar om virkespriser och dylikt med skogsägareföreningarna och deras riksförbund liksom med domänverket. Västsvenska virkesföreningen omhänderhar även flottningarna i Upperudsälvens flodsystem (Dalslands kanal). Inom de områden där skogsindustrierna icke sammanslutit sig i virkesföreningar — Värmland, Dalarna och Gästrikland — samarbetar de större industrierna med ungefär enahanda syftemål. Praktiskt taget samtliga större skogsindustrier i riket är anslutna till virkesföreningar eller samverkar i virkesfrågor på sätt nyss sagts.

4. Arbetsmarknadens föreningar

Föreningen *Skogsarbeten* ntgör arbetsgivarorganisation för bolagsskogsbruket och flottningen i norra Sverige (fr. o. m. Olandsån och norrut). Medlemmar i föreningen är:

- A idkare av skogsbruk och rundvirkes-
hantering
- B » » flottning
- C » » flottläggning
- D » » virkesmätning

Föreningen har en centralstyrelse med säte i Stockhohn, och verksamhetsområdet är uppdelat på sju distrikt. Föreningens ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen i frågor, som avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare; den ingriper därmed i praktiskt taget alla arbetsmarknadsfrågor inom sitt verksamhetsområde, churu löuefrågorna kommer i främsta rummet. — Flertalet större skogsbolag inom verksamhetsområdet, samtliga flottningsföreningar utom en och samtliga virkesmätningföreningar är medlemmar i Föreningen *Skogsarbeten*. Föreningen står tillsammans med domän-

verket som stiftare av Forskningsstiftelsen SDA, varom mera nedan.

Svenska lantarbetsgivareföreningen (SLA) är en sammanslutning av arbetsgivare inom jordbruket och trädgårdsnäringen i hela landet samt skogsbruket i mellersta och södra Sverige. Föreningen tillvaratar medlemmarnas gemensamma intressen bl. a. genom att förhandla om kollektivavtal, yttra sig i lagstiftningsfrågor, verkställa utredningar och genom arbetsstudier medverka till rationalisering.

Föreningen hade 1959 10 671 medlemmar (f. å. 10 819) representerande 656 663 ha jordbruk (f. å. 670 400 ha) och 1 093 321 ha produktiv skogsmark (f. å. 1 076 006 ha).

De tre södra virkesmätningföreningarna bildar en särskild grupp inom föreningens skogssektion, vidare finns en grupp omfattande ett trettiotal skogsplantaskolor och i den allmänna sektionen ingår bl. a. 120 sågverk.

I såväl skogliga avtalsfrågor som i Mellan- och sydsvenska skogsbrukets arbetsstudier (MSA) samarbetar föreningen med domänverket.

Föreningen utger *Svenska Lantarbetsgivareföreningens Tidskrift*.

Värmlands och västra Bergslagens skogsarbetsgivareförening (Vevebe) är en sammanslutning av skogs-, flottnings- och virkesmätningarbetsgivare i Värmland jämte angränsande delar av Älvsborgs, Örebro och Kopparbergs län. Antalet medlemmar är 53, varav 40 skogsbolag, 12 flottningsföreningar och 1 virkesmätningförening.

Föreningen, vars kansli är beläget i Filipstad, har som sin huvuduppgift att för medlemmarnas räkning träffa kollektiva arbets- och löneavtal beträffande skogs-, flottnings-, virkesmätning- och därmed förknippade arbeten samt att stå medlemmarna till tjänst i frågor rö-

rande avtalens tillämpning liksom också i andra spörsmål rörande förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

I syfte att åstadkomma ändamålsenliga betalningssystem för de olika arbetena äger ett fortlöpande samarbete rum med Föreningen Värmlands skogsarbetsstudier (VSA).

Arbetstagarparten representeras av:

1. Till Landsorganisationen anslutna *Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet*, som förhandlar om löner för huggare, körare, flottnings- och skiljeställesarbetare, virkesmätare, vissa kategorier av skogsförmäu m. fl. arbetstagargrupper inom skogsbruket. Förbundet, som har cirka 42 000 medlemmar, har sitt säte i Gävle och omspannar med sin verksamhet hela riket.

2. *Riksförbundet Landsbygdens folk* (RLF), som är en bondeorganisation omfattande hela landet, har ca 200 000 medlemmar. Förbundet förhandlar bl. a. om löner för skogskörningsarbete och kolningsarbete och är ca 35 000—40 000 av medlemskåren berörda av dessa förhandlingar. Arbetet utföres i huvudsak såsom binäring till det ofullständiga jordbruket.

5. Föreningar för skogsbrukets rationalisering

Forskningsstiftelsen SDA:s (företvarande Föreningen Skogsarbetens och kungl. domänstyrelsens arbetsstudieavdelning) verksamhet har framför allt under de senare åren inriktats på att genom arbets-, tids- och metodstudier samt försök av olika slag rationalisera redskap, maskiner och arbetsmetoder m. m. i första hand för avverkningsarbetet. Studier i avsikt att förbättra skogsbrukets arbets- och löneavtal intar ävenledes en framskjuten plats på arbetsprogrammet. Stiftelsen är organis-

erad på tre forskande avdelningar, en teknisk avdelning med försöksstation i Lycksele, en arbetsstudieavdelning och en utredningsavdelning. Det undersökningmaterial avdelningarna insamlar bearbetas av en särskild bearbetningsavdelning, som sorterar under utredningsavdelningen. För att tillgodose kraven på förmedlings- och propagandaverksamhet finns en förmedlingsavdelning, som genom skriftliga meddelanden, handböcker, broschyrer, film, föredrag, demonstrationer och en omfattande kursverksamhet m. m. förmedlar de viktigaste undersökningresultaten till medlemsföretagen och bedriver propaganda för rationella redskap och arbetsmetoder. — Som ett organ för samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i arbetsstudie- och rationaliseringsfrågor upprättades 1948 en arbetsstudienämnd med representanter från forskningsstiftelsen samt från Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet och Riksförbundet Landsbygdens folk. — Forskningsstiftelsens verksamhet under 1958 och 1959 har bl. a. omfattat stort upplagda undersökningar över huggningsarbete såväl vintertid som på barmark. Liksom föregående år har huggarbrosslingen studerats, och denna liksom den maskinella barkningen granskats under varierande förhållanden, huggarbrosslingen framför allt i Dalarna och norra Uppland. Studier av lastning vid terrängkörning med traktor och med lastbil har fortsatt med stor bredd. Sammanställning av erfarenheter angående manuell och maskinell utvältning av virke i flottled har utförts. Omfattande jämförande provningar med olika körredskap för häst har utförts vintertid, och hästslunning har studerats på snöpackade stickvägar i övre Norrland i samarbete med Armeéns fältarbetsskola. I samband därmed

har omfattande provningar av redskap för snöpackning av vägar genomförts, ävenledes i samarbete med militära myndigheter. En omfattande tim- och förtjänststatistik har genomförts och undersökning verkställtts angående denna statistiks framtida utformning. Diverse utredningar har utförts, bl. a. avseende ytterligare utveckling av arbetsstudie-metodiken och av operationsanalytiska metoder vid skogliga driftskalkyler m. m. — SDA har ordnat konferens om arbetsstudier och en kurs för tidsstudiemän, ordnat IX Nordiska skogskongressens exkursion nr 5 i Sollefteå 1958 och svarat för den arbetstekniska delen av Norrlands skogsvårdsförbunds exkursion 1959 samt medverkat vid demonstration av hästkörningsredskap inför arbetsmarknadens parter. SDA har vidare biträtt skogsstyrelsen vid en allmän instruktörskurs och vid kurs för hästkörningsinstruktörer och medverkat genom föreläsningar och demonstrationer vid en kurs anordnad av FAO/ECE/ILO. SDA har även under dessa år haft en omfattande publikationsverksamhet och sekretariatet för Skogsbrukets skyddspropaganda har varit förlagt till SDA.

Föreningen Värmlands skogsarbetsstudier (VSA) i Filipstad har som medlemmar 6 större skogsbolag inom Värmland med närliggande områden. Föreningen utför arbetsstudier och undersökningar för avtalsfrågor och rationalisering inom skogsbruket samt verkar för bättre redskap, arbetsmetoder och organisationsformer inom främst avverkningsarbetet. Föreningen förfogar över en verkstad för redskapsservice och tekniska försök. Vunna erfarenheter och resultat förmedlas bl. a. genom skriftliga redogörelser och kursverksamhet.

Under 1958 omfattade verksamheten bl. a. studier över anläggning av stick-

vägnät, huggarbrossling till stickväg, utkörning av brosslat virke, uppläggningsformer för virke, vinschlunning och arbetsmetodikens betydelse vid huggning av 3-meter klenvirke, granskning av transportorganisation och organisationen kring maskinbarkning, studier över lastbilstransport av träflis, färgmärkning, maskinell hyggesrensning och plantering samt uppläggning av långsiktig analys av bevakningars driftsform.

Konstruktion och prov av körredskap för häst och traktor utfördes, testning företogs av barkningsmaskiner, röjningsmotorsågar, vindskydd för huggare, lastapparater m. m.

Kurser, behandlande kortvägstransporter och samordning huggning—körning, genomfördes för medlemsföretagens skogvaktare. VSA medverkade dessutom bl. a. i utbildning av förmän och instruktörer samt organisation av skogsbetonade fortsättningskolor.

Under 1959 har påbörjats omfattande huggningsstudier för underlag till nytt avtal.

Verksamheten har vidare innehållit fortsatta studier och fysiologiska mätningar rörande samordning huggning—körning, undersökning över arbetsmetodiken vid huggning, prestationsstudier och vidareutveckling av ny barkningsmaskin, försök med buntning av klenvirke, studier och förbättringar av vinschar, utredning av lastning vid biltransport, studie över mosdragning av virke, undersökning rörande hästens draganordningar, vidareutveckling av hästredskap, studier angående plantering och maskinell röjning.

Tekniska avdelningen har under 1959 följt upp och provat nyutkomna huggnings- och körningsredskap, konstruerat och provat bl. a. påhängsvagn för traktor, snöpackningsvält, bakkälke som komplement till VSA lunnkälke och än-

Tablå utvisande de väsentligaste bestämmelserna för bidragsgivning från

Anslag	Tillämpningsområde	Bidragsberättigade åtgärder
Statens skogsförbättringsanslag (kungörelse SFS nr 239/1948 med ändringar).	Skogar under skogsvårdslagen utom häradsallmänningar.	Återväxtåtgärder, skogsdikning och röjningsgallring i stavaskog.
Anslaget till vägbyggnader å skogar i enskild ägo (»skogsvägan-slaget» kungörelse SFS nr 530/1943 med ändringar).	Skogar under skogsvårdslagen.	Byggande av skogsväg och — med hänsyn till skogligen transporter be-tingad — förbättring av annan en-skild väg.
Anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m. (»Norrländska skogsproduktionsan-slaget» kungörelse SFS nr 599/1940 med ändringar).	Skogar i Norrland under skogs-vårdslagen. Utanför Norrland har bidrag icke varit ifrågasatt, ehuru vissa skogar inom Kopparbergs län tillhör anslagets tillämpningsom-råde.	Samma åtgärder, som kan stödjas med bidrag från skogsförbättrings- och skogsväganlagen, samt — i lappmarkerna — hetesanläggning och röjningsgallring i plant- och ungskog.
Prisutjämningsmedel till återupp-byggnad av skogsbeståndet (kungö-relsen SFS nr 374/1949 med änd-ring).	Skogar under skogsvårdslagen ut-om häradsallmänningar.	Återväxtåtgärder.

- ¹ *Kategori A* Enskilda personer som äger fastighet eller fastigheter med ett sammanlagt värde av högst omkring 100 000 kr. Har ägaren väsentliga inkomster, som ej härflyter från hans fastighet, t. ex. av särskilt yrke, hänföres han dock till kat. B.
- Kategori B* Under kat. A nämnda undantag samt övriga enskilda personer.
- Kategori C* Juridiska personer såsom kommuner, bolag, allmänningar m. fl. utom vissa allmänningar i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker, vilka är särskilt nämnda i kungl. kungörelse 287/1947, och som skall hänföras till kat. A.
- Undantagsbestämmelser* I fråga om återväxtåtgärder inom skyddsskogsområde hänföres alla markägare till kat. A.

de särskilda skogsvårdsanslagen 1959

Vissa bestämmelser om bidragsgivning	Vanligen tillämpad procentsats	Särskilda bestämmelser om bidragsprocent m. m.
<p>Bidrag utgår huvudsakligen för sådana åtgärder, som en markägare kan åläggas utföra mot uppenbarligen otillfredsställande skogstillstånd (skogsvårdslagen § 17).</p>	<p><i>Skogsdikning:</i> Kat. A 40 %¹ Kat. B 25 % Kat. C 25 %²</p> <p><i>Övriga åtgärder:⁴</i> Kat. A 50 %¹ Kat. B 25 % Kat. C 25 %²</p>	<p>Bidragsförhöjning kan förekomma t. ex. vid arbetslöshet. Maximiprocent är 60.</p>
<p>Vid beviljande av bidrag till vägbyggnader skall företräde givas åt företag, där delägarna är många eller där behovet av bidrag med hänsyn till delägarnas ekonomiska ställning är särskilt stort.</p>	<p><i>Större skogsväg (stamväg):</i> Kat. A 50 % Kat. B 50 % Kat. C 25 %³</p> <p><i>Mindre skogsväg:</i> Kat. A 40 %¹ Kat. B 25 % Kat. C 25 %²</p>	<p>Högre bidragsprocent än 50 för stamväg och 40 för annan skogsväg kan beviljas endast efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall. Maximiprocent är 75.</p>
<p>S. k. skogsvårdsområde bildas. Markägarna förbinder sig att utföra alla i en skogsvårdsplan för området angivna åtgärder inom en begränsad tid (i regel 10 år).</p>	<p><i>Lappmarkerna och svärförnygrade skogar i Jämtlands län:</i> Kat. A 60 %¹ Kat. B 60 % (De angivna procentsatserna gäller dock ej för väganläggning, vilken åtgärd i ringa omfattning understötts med bidrag från detta anslag.)</p> <p><i>Området i övrigt:</i> De procentsatser, som för motsvarande åtgärder angivits härövan under skogsförbättrings- och skogsväganlagen.</p>	<p>Bidragen till betesanläggning är maximerade på så sätt, att procentsatserna i regel tillämpas på en anläggningskostnad av högst 2 000 kr/ha. Bidrag till skogsdikning utgår endast i undantagsfall, ävensom bidrag till kategori C oavsett slag av åtgärder.</p>
<p>Bidrag utgår för återväxtåtgärder efter äldre avverkning, vilka omfattas av sådan reproduktionsplikt, som av särskilda skäl icke ansetts kunna utkrävas (»formell reproduktionsplikt»). Avverkningen, som utlöste reproduktionsplikt, skall ha varit utförd senast omkring år 1940.</p>	<p>Kat. A 50 %¹ Kat. B 25 % Kat. C 25 %</p>	<p>För att bidrag av medlen överhuvudtaget skall utgå, skall markägaren ha utfört andra återväxtåtgärder i »normal omfattning». Bidragsmedlen skall alltså åstadkomma en <i>utökad</i> verksamhet med återväxtåtgärder.</p>

² Bidrag beviljas markägare av kat. C huvudsakligen endast i sådana fall där denne ingår som delägare i företag, vilket med hänsyn till övriga delägarers insats bör stödjas.

³ I fråga om sådan stamväg, som genom anslutning i båda ändar till genomfartsvägar eller på annat sätt medför stor allmännytta, liksom om andra särskilda skäl föreligger, må dock även för kategori C bidrag utgå med 50 %.

⁴ Från och med den 26 augusti 1959 utgår bidrag med 50 % oavsett markägarekategori.

damålsenliga skaklar, utfört slitageprov med hästskor, provat hjulustrustning för lunnkärror och konstruerat rekstopp för VSA lunnkälke.

I samarbete med SDA och MSA har behandlats tekniska frågor rörande provningsapparater, lastapparater, lastfordon för traktorer m. m. En ny form av motorsågsservice har startats.

Kursverksamheten har omfattat bl. a. förvaltdagar med presentation av aktuella frågor, kurs i arbetsledningspsykologi, förmansutbildning samt övervakning av skogsbetonade fortsättningskolor.

Mellan- och sydsvenska skogsbrukets arbetsstudier (MSA), som började sin verksamhet 1950, har till uppgift bl. a. att utföra undersökningar och arbetsstudier, som har samband med skogsbrukets avtalsfrågor, kartlägga och beskriva inom skogsbruket använda arbetsmetoder, redskap och organisationsformer, genom skriftliga och muntliga redogörelser samt i bild och film sprida kunskap om vunna resultat, verka för utbildning av i skogsbruket selsaltsa, utöva rådgivande verksamhet till tjänst för medlemsföretagen samt att samarbeta med andra på området verkande organisationer. För det organiserade samarbetet med arbetstagarorganisationerna finns en arbetsstudienämnd med representanter för medlemsföretagen samt Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet, Riksförbundet Landsbygdens folk och Svenska lantarbetareförbundet.

MSA är organiserat på två forskande avdelningar, arbetsstudieavdelningen i Bromma och försöksstationen i Katrineholm.

MSA har under 1958 i fält avslutat en flerårig serie tidsstudier av virkestransport efter häst. I samband därmed har föreningen presenterat de berörda ar-

betsmarknadsparterna ett avtalsförslag, som diskuterats dem emellan. Andra undersökningsobjekt har varit stickvägsarbete, virkestransport efter traktor i skogsterräng samt lastning av timmer och massaved på lastbil.

De under 1957 inledda försöken att uppmäta markgrepp hos drivande traktorhjul har uppföljts under året. Konstruktionsarbete rörande hästkörningsredskap och apparatur för mätning av dragkraft och slirningsförlust hos drivande hjul har utförts.

Den egna kursverksamheten har omfattat bl. a. en 3 veckors arbetsledarkurs, informationsdagar för skogsägare och ett antal körar- och motorsågskurser.

Under 1959 har arbetsstudieverksamheten dominerats av undersökningar inom områdena huggning och mekaniserad terrängtransport.

Huggningsundersökningarna skall belysa arbetssvårigheten vid huggning med motorsåg vid olika arbetsobjekt. De avses ge underlag för diskussioner mellan avtalsparterna om en revidering av nuvarande huggningsavtal.

Försöken att mekanisera det första ledet i virkestransporten, från stubben till bilväg, har omfattat dels transport efter traktor och dels användning av fristående vinsch. Traktorstudierna har inriktats på att utveckla effektiva metoder för lastning och lossning samt på valet av transportredskap. Dels av undersökningarna har registrerats på film.

Mätningar av markgrepp och slirning vid körning med traktorer och lastbilar på snö och isvägar har genomförts.

Ett nytt lunningsredskap för körning med häst har tillkommit i form av en kärra uppbyren av två bandboggier. På uppdrag av Armétygförvaltningen har förslag till utformning av anspanssfordon för armén framlagts.

Under året har ett större antal egna skrifter distribuerats till medlemmarna avseende resultat av genomförda undersökningar. Förmedlingsverksamheten har i övrigt omfattat hästkörarkurser och kurser inom specialområden hos enskilda medlemsföretag samt anordnandet av exkursioner i samband med pågående fältarbete.

Skogsarbetsstudieorganisationernas centralråd (SC) bildades 1951 som ett

samarbetsorgan för arbetsstudieorganisationerna SDA, VSA och MSA med syfte att — för undvikande av onödigt dubbelarbete — samordna medlemsorganisationernas arbetsuppgifter samt att verka för en planmässig delgivning av forskningsresultaten.

Beträffande virkesmätningföreningarnas och flottningföreningarnas verksamhet hänvisas till årsbokens avsnitt om virkesmätning och flottning.

V. Anslag för skogsvårdande ändamål

Sedan länge har staten lämnat bidrag till utförande av vissa produktionsfrämjande åtgärder i skogsbruket. Bidragsverksamheten har varit särskilt omfattande under tider av arbetslöshet.

Bland ifrågavarande skogliga åtgärder märks skogsodling, dikning, skogsvägbbyggnad m. m. Skogsvårdslagen stadgar reproduktionsansvar efter avverkning, och för åtgärder, som omfattas av sådan plikt, utgår statsbidrag endast i undantagsfall. Bidragsgivningen till plantering och andra återväxtåtgärder är därför i huvudsak begränsad till marker, som ej omfattas av reproduktionsplikt efter avverkning, t. ex. tidigare åker- och betesmarker.

För budgetåret 1958/59 har av riksdagen anvisats under anslaget till vägbyggnader å skogar i enskild ägo, norrländska skogsproduktionsanslaget samt statens skogsförbättringsanslag sammanlagt 12,0 milj. kr. Dessutom har för återuppbyggnad av skogsbeståndet till skogsstyrelsens förfogande stått medel från diversemedelsfonden för prisutjämningsavgifter. De för berörda skogsvårdsanslag gällande bidragsbestämme-

lserna är sammanfattade i tabblån å sidorna 128—129.

Förutom de ovan nämnda anslagen finns vissa andra äldre anslag, under vilka medel icke anvisats under året. Tabell QR, sid. 132, utvisar de belopp, som av riksdagen anvisats under de olika anslagen alltsedan tillkomsten.

Utnyttjandet under budgetåret 1958/59 av de olika nu gällande anslagen framgår av tabell 42. Under budgetåret har från skogsvägsanslaget anvisats bidrag med 8,0 milj. kr. Från skogsförbättringsanslaget anvisades 2,6 milj. kr, av prisutjämningsmedel 0,7 milj. kr och från norrländska skogsproduktionsanslaget 2,2 milj. kr. Inalles tilldelades således bidragsmedel för skogsvårdsåtgärder under budgetåret 1958/59 med 13,4 milj. kr. Förutom från ovan nämnda ordinarie anslag har medel ställts till förfogande i arbetslöshetsbekämpande syfte. Sålunda har skogsvårdsstyrelserna tilldelats 4,0 milj. kr från beredskapsanslaget för beredskapsarbetet röjning samt 2,7 milj. kr från tilläggsanslaget till vissa vägbyggnadsarbeten i enskilda och statliga skogar. Fördelningen av dessa medel framgår av tabell ST.

Tabell QR. Av riksdagen anvisade¹ medel under de särskilda skogsvårds-
anslagen

Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament

Måttenhet: 1 000 kr
Unit of measurement:

Budgetår <i>Budget- year</i>	Statens skogsut- diktning- anslag ² <i>Forest draining grants</i>	Statens skogsod- lingsan- slag <i>Reforest- ation grants</i>	Tillfäl- liga skog- vårdsan- slaget <i>Tempora- ry grants for silvi- cultural purposes</i>	Anslaget till väg- o. flott- ledsbyg- nader ³ <i>Road- building grants</i>	Norr- ländska skog- produ- ktionsan- slaget <i>Forest produc- tion grants for Norr- land</i>	Vedutsy- ningsan- slaget <i>Grants for marking etc.</i>	Anslag till om- kostna- der i samband m. inköp och lösen av ved <i>Grants for pur- chases of fuel wood</i>	Statens skogsför- bättrings- anslag <i>Forest improve- ment grants</i>	Summa <i>Total</i>
	Reservationsanslag				Förslagsanslag				
1927/28	200	—	—	—	—	—	—	—	200
1928/29	300	—	—	—	—	—	—	—	300
1929/30	500	—	—	—	—	—	—	—	500
1930/31	700	600	—	—	—	—	—	—	1 300
1931/32	800	400	—	—	—	—	—	—	1 200
1932/33	1 000	340	2 000	—	—	—	—	—	3 350
1933/34	750	350	5 000	500	—	—	—	—	6 600
1934/35	750	350	3 500	500	—	—	—	—	5 100
1935/36	900	500	—	—	—	—	—	—	1 400
1936/37	900	350	—	—	—	—	—	—	1 250
1937/38	700	400	—	—	—	—	—	—	1 100
1938/39	600	160	1 500	350	—	—	—	—	2 610
1939/40	500	100	—	100	—	—	—	—	700
1940/41	200	100	—	1 000	1 000	—	—	—	2 300
1941/42	200	100	—	2 800	500	—	—	—	3 600
1942/43	200	100	—	3 000	—	—	—	—	3 300
1943/44	200	150	—	500	—	100	—	—	950
1944/45	200	150	—	1 000	—	200	—	—	1 550
1945/46	200	175	—	2 000	1 000	400	1 000	—	4 775
1946/47	200	175	—	2 000	1 000	200	500	—	4 075
1947/48	300	400	—	2 500	1 500	75	500	—	5 275
1948/49	—	—	—	1 500	1 000	25	—	350	2 875
1949/50	—	—	—	1 500	1 000	25	—	1 000	3 625
1950/51	—	—	—	2 200	1 200	—	—	1 000	4 400
1951/52	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 260	4 160
1952/53	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 200	4 100
1953/54	—	—	—	⁴ 1 800	1 200	—	—	1 700	⁴ 4 700
1954/55	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 700	4 600
1955/56	—	—	—	2 500	1 500	—	—	2 100	6 100
1956/57	—	—	—	2 800	1 600	—	—	2 300	6 700
1957/58	—	—	—	7 500	1 700	—	—	2 500	11 720
1958/59	—	—	—	7 700	1 700	—	—	2 600	12 000

¹ Av de angivna summorna har Kungl. Maj:t i vissa fall spärrat delbelopp, som i allmänhet ställts till förfogande under senare budgetår.

² T. o. m. budgetåret 1938/39 extra reservationsanslag, därefter förslagsanslag med maximerad dispositionsrätt.

³ Fr. o. m. den 1/7 1957 har det tidigare anslaget uppdelats i två, ett för vägbyggnad och ett för flottledsbyggnad m. m. Fortsättningsvis redovisas enbart vägsanslaget.

⁴ Därav 100 000 kr på tilläggsstat för särskilda vägar i samband med stormfällningen.

Tabell ST. Under budgetåret 1958/59 genom arbetsmarknadsstyrelsens eller skogsstyrelsens beslut tilldelade medel från beredskapsanslag för utförande av beredskapsarbetena röjning och dikesrensning samt från tilläggsanslag för vissa vägbyggnadsföretag

Grants paid for certain unemployment works in forestry through the decisions of the National Labour Market Board and the National Board of Private Forestry during the budget year 1958/59

Län <i>County</i>	Beredskapsanslaget <i>Grants for unemployment works</i>			Tilläggsanslag till vissa vägbyggnads- arbeten å statliga och enskilda skogar <i>Additional grants for certain forest road buildings in state forest and private forests</i>		
	Röjning <i>Thinnings</i>	Dikesrens- ning <i>Clearing of ditches</i>	Anvisade medel <i>Govt. grants</i>	Väglängd <i>Road length</i>	Beräknad bruttokost- nad <i>Estimated gross cost</i>	Statsbidrag <i>Govt. grants</i>
	ha	m	1 000 kr	km	1 000 kr	1 000 kr
Nb	2 962	8 104	650,0	57,6	1 462,9	717,2
Vb	1 313	—	325,0	77,2	1 871,1	817,3
Jfl	1 241	1 000	210,0	28,2	825,0	399,4
Vnr	1 113	—	216,0	—	—	—
Gvl	1 114	10 100	130,0	41,0	761,5	301,9
Kpb	789	14 695	100,0	36,7	769,0	316,2
Vrm	1 859	20 388	310,0	15,1	347,8	139,9
Ör	114	—	100,0	—	—	—
Vstm ...	429	3 880	85,0	—	—	—
Ups	253	350	70,0	—	—	—
Sth	49	—	50,0	—	—	—
Sdm	350	—	120,0	—	—	—
Ög	364	—	130,0	—	—	—
Skb	520	—	195,0	—	—	—
Äbg	961	1 650	250,0	—	—	—
Jkp	600	—	150,0	—	—	—
Krb	695	—	195,0	—	—	—
Klm	1 046	75	265,0	—	—	—
Gtl	221	—	120,0	—	—	—
Gbg	59	—	40,0	—	—	—
Hl	220	—	105,0	—	—	—
Bl	220	—	50,0	—	—	—
Krs	405	1 150	135,0	—	—	—
Mlm	189	2 050	25,0	—	—	—
I	4 275	8 104	975,0	134,8	3 334,0	1 534,5
II	2 354	1 000	426,0	28,2	825,0	399,4
III	1 903	24 795	230,0	77,7	1 533,5	618,1
IV	7 240	26 343	1 920,0	15,1	347,8	139,9
V	1 314	3 200	475,0	—	—	—
Riket ... <i>Entire country</i>	17 086	63 442	4 026,0	255,8	6 040,3	2 691,9

H. INTERNATIONELL ÖVERSIKT

Av jordens landareal, 13 203 milj. ha, täcks närmare en tredjedel eller 3 840 milj. ha av skog. Geografiskt fördelar sig denna skogsmark på följande sätt (enligt FAO:s Yearbook of Forest Products statistics 1959, tabell 44):

	Milj. ha	%
Europa (utom USSR)	135	3,5
USSR	743	19,3
Nordamerika	656	17,1
Centralamerika	61	1,6
Sydamerika	329	21,6
Afrika	801	20,9
Asien (utom USSR)	529	13,8
Oceanien	86	2,2
Hela världen	3 840	100,0

En stor del av skogen är emellertid på grund av sin belägenhet icke tillgänglig för exploatering. Enligt FAO:s ovan nämnda årshok 1959 är den procentuella andel skogsmark, som icke är tillgänglig för exploatering, följande:

Europa (utom USSR)	2
USSR	43
Nordamerika	52
Centralamerika	29
Sydamerika	65
Afrika	65
Asien (utom USSR)	39
Oceanien	77
Hela världen	52

Av ovanstående tablå framgår att vidsträckt skogar i Afrika och Sydamerika alltjämt ligger oåtkomliga för lönsam exploatering liksom också stora skogsarealer i Canada och Sovjetunionen.

I tabell 43 redovisas den för utnyttjande tillgängliga skogsmarksarealen i

vissa länder där skogsbruket intar en framskjuten ställning. Sovjetunionen, USA, Canada och Brasilien är de länder, som inom sina gränser har de största för användning tillgängliga skogsmarksarealerna. Inom Europa intar Sverige och Finland i detta hänseende en särställning. I förhållande till den totala landarealen har Finland, Japan, Columbia, Burma och Sverige de största skogsmarksarealerna, och sett i relation till folkmängden är Canada, Finland, Colombia, Tanganyika och Sverige de skogrikaste. I föregående årsböcker inräknades den franska besittningen Franska ekvatorialafrika bland de skogrikaste i relation till folkmängden. I slutet av år 1958 uppdelades emellertid denna besittning i fyra republiker inom den franska gemenskapen, varför det ej ansetts lämpligt att bibehålla Franska ekvatorialafrika som enhet i tabell 43.

Världens virkestillgångar och deras årliga tillväxt undersöktes 1953 inom FAO. Kortfattade redogörelser över undersökningens resultat lämnades i årsböckerna för 1953 och 1954.

Avverkningarna i världen 1958 uppskattades enligt senaste uppgifter i FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics till 1 664 milj. m³f. ub. mot 1 663 milj. 1957 och 1 658 milj. 1956. Bland »världsdelarna» enligt tablåerna i detta avsnitt uppvisade Nordamerika under 1958 de största avverkningskvantiteterna 377 milj. m³f. ub., följt av Sovjetunionen med 376 milj. och Europa med 295 milj. 85 % av de avverkade kvantiteterna i Nordamerika gick till industriellt bruk. Motsvarande andelar i Sovjet-

	Sågtimmer, fanértimmer, timmer till slipers		Massaved, props		Annat industriellt timmer		Brännved	
	1948	1958	1948	1958	1948	1958	1948	1958
	% av total avverkning							
Europa (utom USSR)	34	35	16	23	8	7	42	35
USSR	24	36	9	15	20	16	47	33
Nordamerika	55	55	23	26	6	4	16	15
Centralamerika	14	16	—	3	1	1	85	80
Sydamerika	9	12	1	1	1	1	89	86
Afrika	5	7	1	0,2	1	2	93	91
Asien (utom USSR)	17	29	2	7	3	4	78	60
Oceanien	51	55	4	10	3	3	42	32
Hela världen	30	35	11	14	8	7	51	44

unionen och Europa utgjorde resp. 67 % och 65 %. Avverkningen har under perioden 1948—1958 ökat mest i Sovjetunionen, Asien och Europa. I tabell 44 redovisas avverkningen 1957 och 1958 i vissa i detta avseende mera betydande länder. Det avverkade virkets procentuella fördelning på olika sortiment under åren 1948 och 1958 framgår av ovanstående tablå, som dock får tolkas med viss försiktighet, enär s. k. husbehovsvirke avverkas över hela världen utan att redovisas i officiell statistik.

Brännvedens betydelse i Afrika, Syd- och Centralamerika och Asien framgår tydligt av tablå. I mera industrialiserade områden är brännveden relativt mindre betydande. Av tablå framgår också hur rundvirkets användning förändrats under perioden. Europa har ökat massavedsförbrukningen, medan brännvedsförbrukningen minskat såväl absolut som relativt. I Sovjetunionen har andelen sågtimmer och plywoodtimmer ökat mest, medan i Nordamerika ökningen i massavedsförbrukningen varit mest framträdande. Pappersmasseindustriens frammarsch i Asien och Oceanien får också sin bakgrund i tablå.

Enligt FAO:s beräkningar uppgick värdet av världens totala skogsproduktion 1958 till omkring 33 900 milj. USD, varav 15 300 milj. sågtimmerprodukter, 13 300 milj. massavedsprodukter, 1 100 milj. props, 900 milj. annat industriellt virke och 3 300 milj. brännved. Siffrorna torde få betraktas med stor försiktighet enär de till stor del är baserade på osäkra genomsnittstal.

Internationellt sett är avverkningsuppgifter av sekundär vikt, då i allmänhet större delen av de avverkade kvantiteterna stannar inom respektive gränser. Som mätare på ländernas betydelse på världsmarknaden är därför uppgifter om handeln värdefullare. Totala exporten i världen av skogsprodukter evalverade till rundvirke minskades från 160,3 milj. m³f. ub. 1957 till 156,3 milj. m³f. ub. 1958. Ledande världsdel i detta hänseende är Europa, vars totala export 1958 uppgick till 74,3 milj. m³f. ub., d. v. s. ca 48 % av världsexporten. Från Nordamerika exporterades samma år 54,1 milj. m³f. ub., från Sovjetunionen 10,8 milj. m³f. ub., från Asien 7,9 milj. m³f. ub. och från Afrika 4,9 milj. m³f. ub.

Av nedanstående tablå framgår hur

stor andel av den avverkade industriveden som exporteras i de olika världsdelarna.

Europa (utom USSR)	38 %
USSR	4 »
Nordamerika	17 »
Centralamerika	11 »
Sydamerika	12 »
Afrika	45 »
Asien (utom USSR)	8 »
Oceanien	7 »
Hela världen	18 »

I ovan redovisade exportsiffror ingår både intra-regional och inter-regional export. Världsdelarnas ställning med hänsyn till handeln med skogsprodukter visas bättre genom följande tablå, i vilken redovisas nettohandelsbalanser uttryckta i till rundvirke evalverade exporterade och importerade skogsprodukter (export +, import —). Tablåen understryker Nordamerikas och Sovjetunionens dominerande ställning i den internationella timmerhandeln. Trots att Europa såsom ovan sagts redovisar de största exportsiffrorna bland alla världsdelar, är det likväl en netto-importerande världsdel. Dess förbrukning av industrived är dessutom relativt låg, motsvarande i genomsnitt 0,5 m³f. ub. per invånare, medan Nordamerikas förbrukning uppgår till 1,7 m³f. ub. per invånare.

	Nettobalans, milj. m ³ f. ub.	
	1957	1958
Europa (utom USSR)	+ 7,1	—8,2
USSR	+ 7,6	+ 8,7
Nordamerika	+10,4	+ 8,3
Centralamerika	— 0,5	—0,5
Sydamerika	— 3,5	—3,4
Afrika	— 0,5	—0,7
Asien	— 3,1	—3,0
Oceanien	— 2,2	—2,3

Bland de olika skogsprodukterna uppvisade sågtimmer av barrträd det högsta

exportvärdet under året, nämligen 1 062 milj. USA-dollars (f. å. 1 143 milj. USA-dollars).

Detaljuppgifter rörande vissa länders export och import av rundvirke lämnas i tabell 45. Länder sådana som USA, Japan och Västtyskland, vilka varje år redovisar avsevärda avverkade kvantiteter rundvirke, har likväl ett betydande årligt importöverskott av denna vara. USA importerar huvudsakligen massaved, Japan lövtimmer och Västtyskland massaved och props. Västtysklands import av rundvirke 1958 uppgick till 4,2 milj. m³f. ub., Japans till 4,0 milj. m³f. ub. och USA:s till 3,9 milj. m³f. ub.

Störste exportör av massaved under året var Canada med 3,3 milj. m³f. ub. följt av Finland med 2,3 milj. m³f. ub., som även var årets störste exportör av props med 1,1 milj. m³f. ub. Årets störste exportör av rundvirke över huvudtaget var Finland med 3,7 milj. m³f. ub. följt av Canada med 3,5 milj. m³f. ub. och Sovjetunionen med 2,8 milj. m³f. ub. Propsexporten från alla de redovisade länderna minskade från 4,14 milj. m³f. ub. 1957 till 3,69 milj. m³f. ub. 1958, d. v. s. med 11 %. Storbritanniens propsimport minskade 1958 med 34 % till 1,0 milj. m³f. ub. medan Västtysklands ökade med 17 % till 1,24 milj. m³f. ub.

Världsproduktionen av sågade trävaror (barrträd och lövträd), de såväl volym- som värdemässigt mest betydande skogsprodukterna, uppvisade en stigande volym under perioden 1948—1955 följt av en viss nedgång 1956—1957. 1958 inträdde emellertid en mindre ökning av produktionsvolymen från 289,7 milj. m³ 1957 till 295,1 milj. m³, d. v. s. med ca 2 %. Bland världsdelarna var Nordamerika den störste producenten med 97,2 milj. m³. Samtliga världsdelar utom Afrika och Asien ökade 1958 sin produktion av sågade trävaror jäm-

fört med föregående år. Största producentland av sågade trävaror (barrträd och lövträd) var 1958 liksom 1957 Sovjetunionen, som ökade sin produktion med 6 % till 87,0 milj. m³, därefter följde USA, med en produktionsökning 1958 av knappt 1 % till 79,1 milj. m³ och Japan, vars produktion däremot minskade med 4 % 1958 till 22,3 milj. m³. I Europa var Sverige med 8,3 milj. m³, Frankrike med 7,1 milj. m³, Polen med drygt 6,7 milj. m³ och Västtyskland med knappt 6,7 milj. m³ de förnämsta producenterna av sågade trävaror (barrträd och lövträd). De mest betydande producenterna 1958 av sågade trävaror av barrvirke, utgörande ungefär 80 % av hela produktionen av sågade trävaror, var Sovjetunionen med 15,8 milj. stds och USA med 13,7 milj. stds. Anmärkningsvärt stora procentuella ökningarna från 1957 i denna produktion redovisades detta år av Italien med 16 %, Finland med 14 % och Brasilien med 8 %. De mest framträdande producentländerna av sågade trävaror av lövvirke var 1958 USA med 15,1 milj. m³, Sovjetunionen med 13,1 milj. m³, Japan med 2,8 milj. m³ och Frankrike med 2,3 milj. m³. Stora procentuella ökningarna av denna produktion jämfört med föregående år redovisades 1958 av Bulgarien med 18 %, Rumänien med 15 % och USA med 9 %.

Produktionen av andra viktiga träindustriprodukter i mera betydande producentländer framgår av tabell 46. Största producent av lådämnen var 1958 liksom tidigare år Japan med 4,5 milj. m³, d. v. s. hälften av den rapporterade världsproduktionen. Uppgifter saknas härom bl. a. från USA och Sovjetunionen. Enligt FAO:s beräkningar har lådämnesproduktionen ökat med 21 % sedan 1953 och andelen lövvirke har sedan detta år ökat från 12 % till ca

22 %. Världsproduktionen av plywood uppnådde 1958 en ny rekordnivå och ökade med 10 % till 13,0 milj. m³. Största plywoodproducent 1958 liksom tidigare år var USA med 6,8 milj. m³, d. v. s. 59 % av världsproduktionen, följt av Sovjetunionen med 1,2 milj. m³, Japan med 1,1 milj. m³, Canada med 0,9 milj. m³ och Västtyskland med 0,5 milj. m³. FAO:s statistik över produktionen av spånplattor (particle board) förbättras för varje år, även om den alljämt får betraktas som ganska ofullständig. Enligt tillgängliga uppgifter ökade denna produktion från 0,8 milj. ton 1957 till 0,9 milj. ton 1958. Enligt FAO:s uppskattningar översteg emellertid världsproduktionen av spånplattor redan 1956 1,0 milj. ton. Europas starka ställning i denna produktion är iögonfallande och 1958 utgjorde Europas andel drygt 61 % av världsproduktionen, varav Västtyskland ensamt svarade för 31 %.

Världsproduktionen av trämassa uppvisade 1958 en obetydlig nedgång för första gången sedan 1952 från 50,30 milj. ton 1957 till 50,22 milj. ton 1958. Såväl i Nordamerika som i Europa minskade produktionen, medan i övriga världsdelar densamma uppvisade viss ökning. Den största ökningen redovisades för Sovjetunionen med 140 000 ton och den därefter för Asien med 35 000 ton. Liksom de föregående åren hade USA den största trämassaproduktionen 1958 med 19,7 milj. ton följt av Canada med 9,4 milj. ton, Sverige med 4,1 milj. ton och Finland med 3,1 milj. ton, d. v. s. respektive 39, 19, 8 och 6 % av världsproduktionen (se tabell 46). Enligt av FAO nyligen företagna undersökningar i Europa och Nordamerika, fortsätter användandet av sågverksavfall i trämassatillverkningen att öka. 1957 ingick i Europa (exkl. Sovjetunionen) sågverksavfallet med 7,3 % vid framställ-

ning av trämassa och 1958 med 8,0 %. Motsvarande procenttal för Nordamerika var 10,7 % 1957 och 13,0 % 1958. För främssatillverkningen användes barrvirke i Europa till 80 % och i Nordamerika till 74 %. Lövvirkestillgången uppgick i Europa till 9 % och i Nordamerika till 13 % av de totala virkestillgångarna. Tillverkningen av mekanisk massa bibehåller i stort sett den omfattning den haft under senare år. Anledningen torde bl. a. vara den betydelse produktionen av papper för tidningar, böcker m. m. verkligen har och den alltmer ökande betydelse denna produktion synes komma att få. En annan anledning torde vara expansionen inom fiber-plattindustrin. I nedanstående tablå redovisas den mekaniska massans procentuella andel av all trämassa.

	1948	1952	1956	1958
Nordamerika	33	34	31	31
Europa	35	38	36	36
USSR	30	28	29	28
Hela världen	34	36	33	33

Världsproduktionen av »annan fibermassa» (av bambu, aspastogräs, lin, halm m. m.) ökade från 2,49 milj. ton 1957 till 2,68 milj. ton 1958, d. v. s. med ca 8 %. Denna produktion är huvudsakligen koncentrerad till Europa. Största producenter av »annan fibermassa» var 1958 liksom föregående år USA, Nederländerna, Storbritannien och Frankrike.

Exporthandeln med sågade trävaror av barrvirke domineras av Europa och Nordamerika, och 1958 redovisade dessa gemensamt 82 % av världshandeln; 46 % kom från Europa och återstående 36 % från Nordamerika. Tabell 47 utvisar att den främste exportören av sågade trävaror av barrträd 1958, liksom tidigare år var Canada. Detta land ökade

under året sin export med 8 % till 2,0 milj. stds, vilken kvantitet utgjorde 32 % av världsexporten detta år. Sveriges export av sågade trävaror av barrträd sjönk med 20 % till 0,9 milj. stds, men Sverige förblev trots detta även detta år den näst störste exportören av detta sortiment med 14 % av världsexporten. Sovjetunionen och Finland följde därefter, båda med ca 12 % av världsexporten. Mest betydande importländer var 1958, liksom tidigare år, USA och Storbritannien, vilka gemensamt svarade för icke mindre än 46 % (f. å. 45 %) av världens totala import av sågade varor av barrträd. Den största delen av USA:s import 1958 kom från Canada, medan huvuddelen av Storbritanniens import samma år kom från Sverige (27 %), Finland (24 %), Sovjetunionen (20 %) och Canada (17 %). Endast 10 % av den totala exporten av sågade trävaror utgjordes 1958 av sågat lövvirke och de mest betydande exportörerna var Jugoslavien med 340 000 m³, Canada med 274 000 m³, USA med 253 000 m³, Rumänien med 245 000 m³, Japan med 237 000 m³, Malacka med 233 000 m³ och Ghana med 220 000 m³. De största importörerna av sågat lövvirke var Storbritannien med 737 000 m³, USA med 559 000 m³, d. v. s. respektive 19 och 15 % av världens totala import av detta virke. Världsdelarnas ställning med hänsyn till handeln med sågade trävaror redovisas i nedanstående tablå över nettohandeln (export +, import -). I detta sammanhang kan även nämnas att förbrukningen av sågade trävaror inom de olika världsdelarna är lägst i Afrika med 15 m³ per 1 000 invånare och högst i Nordamerika med 515 m³ per 1 000 invånare.

Världsexporten av plywood ökade 1958 med nästan 3 % till 1,11 milj. m³ (f. å. 1,08 milj. m³). De största ekspor-

	Nettohandel			
	Sågade trävaror av barrvirke 1 000 stds		Sågade trävaror av lövvirke 1 000 m ³	
	1957	1958	1957	1958
Europa (utom USSR)	-635	-650	-660	-620
USSR	+658	+714	-200	-226
Nordamerika	+730	+620	-245	-305
Centralamerika	+ 5	+ 5	—	—
Sydamerika	— 15	— 20	+120	+135
Afrika	-280	-275	— 5	— 50
Asien (utom USSR)	-165	-150	+890	+780
Oceanien	-105	-115	-110	-140

törerna var detta år, liksom föregående år, Japan med 345 000 m³, Finland med 239 000 m³ och Sovjetunionen med 108 000 m³. Japan och Finland hade tillsammans 53 % av världens totala export av plywood. USA och Storbritannien hade sammanlagt 70 % av världens totala import av plywood.

Världens totala export av trämassa

uppgick 1958 till 7,66 milj. ton, vilket innebär en nedgång gentemot föregående år med 2 %. Nordamerikas export sjönk med 165 000 ton från föregående år, Europas med 75 000 ton, medan Sovjetunionens steg med 68 000 ton och övriga världsdelars export totalt ökade med 17 000 ton. De största exportländerna under året var Sverige med 2,4 milj. ton, Canada med 2,0 milj. ton och Finland med 1,3 milj. ton, d. v. s. respektive 31, 26 och 18 % av världsexporten av trämassa. Dessa tre länder jämte Norge och USA svarade för icke mindre än 90 % av den totala världsexporten 1958. Årets största importörer av trämassa var Storbritannien med 2,1 milj. ton och USA med 1,9 milj. ton. Dessa två länder hade sammanlagt 53 % av den totala världsimporten av trämassa. Ovannämnda siffror utvisar ett visst mönster för massahandeln, nämligen å ena sidan export från Canada till USA och å andra sidan export från Nordeuropa till Västeuropa, framför allt England.

I. SUMMARY

Forest Land and Forest Capital

According to the Swedish National Forest Survey, forests cover about 22.9 million hectares (ha), i.e. 56 % of Sweden's total land area. As is shown in table 1 there are 3.1 ha of forest land per head of population and 5.4 ha of forest land per ha of cultivated land.

The Swedish forests are administered or supervised mainly by two State Boards, the National Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Private Forestry. Besides, other State authorities and Diocesan boards administer small forest areas (tables 2 and 3). About one quarter of Sweden's forests is publicly owned, another quarter belongs to companies, and the remaining half belongs to other private owners, mainly farmers (table A). Publicly owned forests are mainly located to Northern Sweden. According to the agricultural census of 1951 more than 60 % of all forest units average less than 25 ha each, covering about 8 % of the total forest area (tables B and C). Nearly 35 % of all forest units average less than 10 ha each, the combined area of which amounts to only 2 % of the total forest area. In table D figures are given concerning the forest areas of river basins in Northern Sweden. The only other tables where river basins appear are those relating to floating activity (tables 17—19 and 36).

In table E is shown the age-class distribution, i.e. the proportion of the forest area occupied by trees of different ages. Furthermore comparative figures from three different national surveys are presented in this table. Some remarkable changes are easily noticed.

Table F, shows the ideal production capacity of the soil (site quality) expressed in m³ per annum and ha by which is meant the average optimum of sustained yield provided the best possible management. The figures illustrate the very marked difference between northern and southern parts of Sweden due to climatic conditions.

Detailed figures concerning the growing stock in different counties are presented in table 4 »Growing stock incl. bark total and per ha, by species and size-groups, according to the second National Forest Survey» which has been transferred unchanged to this yearbook from the Statistical Yearbook of Forestry 1957 as well as table 5 »Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (incl. bark) according to the second National Forest Survey».

The third Survey now in progress, has after five completed years (1953—1957; figures for 1958 not available) yielded the preliminary results shown in tables G—J. According to the third Survey the growing stock in the country amounts to 2 100 million m³sk. in comparison to 1 900 million m³sk. in the second Forest Survey. The composition of the total growing stock in respect to species has changed very little since the second Survey and it is made up to 45 % of spruce, 40 % of pine and 15 % of broadleaved species. (The second Survey: spruce 44 %, pine 40 % and hardwoods 16 %.) The composition of the total growing stock in respect to size-groups shows the following figures; 31 % large-sized stock (25 cm DBH and more) 40 % medium-sized stock (15—24.9 cm DBH) and 29 % small-sized stock (less than 15 cm DBH). (The second Survey: respectively 28 %, 41 % and 31 %.)

The annual increment (incl. bark) — preliminary figures — according to the third Forest Survey is shown in table J (cf table 4) and amounts to 68 million m³sk. i.e. 3.1 m³sk. per ha. The rate of increment increases from 2.4 % in the northern parts of Sweden to 4.6 % in the southern parts. The average growing stock per ha of forest land (table H) has increased from 80 m³sk. per ha according to the second Forest Survey to 92 m³sk. per ha according to the third Survey. The average growing stock of spruce amounts to 42 m³sk. per ha of forest land, of pine to 37 m³sk. per ha and of broadleaved to 13 m³sk. per ha.

According to the figures available from the General Real Property Assessment 1957 performed for the purpose of property taxation, the total value of Swedish forests (in rural areas) in 1957 was estimated at 10 117 million Sw. cr. or approximately 2 000 million US \$ (table *K*). This means an increase from the previous General Real Assessment in 1952 by 96 % due to rises in timber-prices and logging-costs, changes in assessment methods and increases of the growing stock. The part-values show, however, different percentage increases, which to some degree are due to changes in assessment methods. In 1952 a greater part of the total value was attributed to the ground value than was done in the Property Assessment 1957. According to the table *K* the value of the growing stock was subject to an increase of 117 % from 1952 to 1957, whereas the value of the forest ground increased only by 11 % during the same period. The total value and its changes are, however, more important. This total value amounted to 450 Sw. cr. per ha forest land in 1957 (236 Sw. cr. per ha in 1952).

The County Forestry Boards and, for the State forests, the State Forest Service are responsible for the supply of seed and seedlings (table *L*). However, several big companies are collecting seed and managing nurseries for their own supply. Seedlings are also to some extent produced in private enterprises.

The production of spruce seed was in 1958 rather insignificant, but the production of pine seed was considerably higher than in 1957, about three times the amount produced that year. During 1958 the number of seedlings used for artificial regeneration amounted to 280 million, about 43 million of which were imported (see table *M*). Most imported seedlings were delivered by the Federal Republic of Germany and Denmark. In recent years the production of seedlings has been greatly intensified; in 1958 the nurseries owned by the County Forestry Boards covered an area of 677 ha (124 ha in 1945) and the total area of all nurseries in the country amounted to 1 200 ha. Table 6 shows the extent of silvicultural measures carried out in 1958; they were, all through, more comprehensive than in 1957. The silvicultural measures accounted for in table 6 involve some re-

duplications in cases where the same area is treated more than once by different methods, e.g. preparation by removal of waste from a clear cut area and then sowing. Planting and sowing per 1 000 ha forest land within forests belonging to different owner categories are computed in table *N*. The development of the regeneration work etc. during the period 1942—1958 is accounted for in table *O*. Investigations have been made in 1956 by the National Forest Survey about the condition of the forests in the country and the need for regeneration work. According to the result of these investigations 151 800 ha ought to be artificially reforested annually, 44 % of which by sowing and 56 % by planting. This figure, however, does not amount to more than 0.96 % of the total forest area.

In 1958 the number of forest fires was higher than in 1957, and the area damaged was more extensive in 1958 than in the preceding year (tables 7, 8 and *P—R*). According to the National Inspectorate of Fire Services 1958 was a »normal» year. In table *P* are shown yearly averages of fires and burnt areas during the years 1944—1958 the period during which the National Inspectorate of Fire Service has been in charge of the fire statistics of the Swedish forests, in the five main regions of the country. The fires are subdivided into A-fires and B-fires the latter referring to fires with less than 0.1 ha burnt. B-fires are insignificant as regards burnt area. In table *R* are shown for analytical purposes the number of fires and the burnt areas subdivided into causes in three five-year periods, each consisting of four »normal» years and one dry year. According to the table, fires caused by man have increased. By the table it is also evident that the burnt area per fire appears to have diminished during these fifteen years. For forest fire protection a net-work of watch-towers has been established in all forest districts; fire protection was carried out from 109 towers of the existing 293 during the year. Airborne patrolling using the existing civil aero clubs, was tried on a small scale also in 1958.

No damage worth mentioning by frost, snow or storms occurred in 1958. Weather conditions in 1958 were on the whole favourable to artificial as well as natural

regeneration in the whole country thanks to abundant precipitation.

The damage caused by elk was insignificant in the southern parts of the country in 1958, whereas a slight increase of the damage has been noticeable during the last years in the northern and middle parts of the country. In certain northern counties a further reduction of the stock of elks seems to be eligible. — On the island of Gotland wild rabbits are still a real menace to reforestation work.

Insect attacks caused rather slight damages only in the country as well in 1958 as in 1957.

Injury from fungi was rather ordinary in the country during the year.

Technical Activities

A widespread network of transport roads facilitates the supply of labour for forestry works. It makes possible a mechanization of the transport work which involves lower costs for hauling and silvicultural measures. The most important type of forest roads is the private permanent motor road. In addition, there are non-permanent roads to be used only when the soil is either well dried-up or well frozen.

During the last fifteen years the activity of forest road building has increased; however, the total length of permanent roads built in 1958 was smaller than that in 1957. The figures were respectively 2 868 kms and 2 402 kms (tables 9 and U) i.e. a decrease by 16 % since 1957. 34 % of the forest roads built during 1958 refer to companies' forests, 31 % to other private forests, 20 % to crown forests, and 15 % to other public forests.

The Swedish Government grants certain sums for forest road building, 7.5 million Sw. cr. being allocated for the budget-year 1957/58 and 7.7 million Sw. cr. for the budget-year 1958/59.

Figures from the Road Enumeration of the third National Forest Survey, showing the extent of the network of the roads in Sweden in 1956/57, are given in tables S, T and V. According to these tables the total length of the private permanent motor-roads in the country amounted to about 120 000 kms. The length per ha forest land of such private permanent motor-roads and public roads, to which timber can directly

be transported from the forest for piling at roadside was calculated to about 3.5 metres in Northern Sweden and about 12.5 metres in Southern Sweden. The average hauling distances from stump to road was estimated for Northern Sweden to 1.3 km and for Southern Sweden to 0.4 km.

In Sweden there are still vast areas of less productive forest land that could be made more productive by draining. Draining enterprises are, however, seen in a more wider view nowadays and possibly detrimental consequences of draining referring to for instance water supply, soil conditions of the surrounding firm forest land are taken into account before work is started.

In 1958 drainage was undertaken to almost the same extent as in 1957, and it can be estimated that about 20 000 ha of forest area were drained, 50 % of which related to companies' forests, 31 % to other private forests, 11 % to crown forests, and 8 % to other public forests (tables 10 and U).

In 1958 the total length of floatways was about 33 200 kms (table 17). Except some routine repairs no constructional work of floatable water-courses was carried out. On the contrary some ancillary floatways are given up every year.

Utilization of the Forest Capital

One important task belonging to the County Forestry Boards is to assist forest owners (mainly farmers) in marking trees for felling. It is estimated that in general one fourth of the total annual cut is marked by the assistance of the County Forestry Boards.

According to estimates made within the Board of Private Forestry and reported in table 11, the total cut for the season 1957/58, amounted to 50.5 million m³ solid volume incl. bark i.e. 1—2 % less than the preceding season. During the season 1958/59 the total cut decreased still more to 46.4 million m³ solid volume excl. bark i.e. by 8 % in comparison with the season 1957/58. The output of timber increased by 9 % from 1956/57 to 1957/58 and decreased by 13 % from 1957/58 to 1958/59, whereas the output of pulp wood decreased by 9 % from 1956/57 to 1957/58 and by 5 % from 1957/58 to 1958/59. In table X some interesting figures

show removals of different assortments during the five years 1952/53—1956/57, expressed as arithmetical mean values of the period. Specific information on annual fellings is available for public forests and companies' forests only (tables 12 and 13). In 1958 the total cut per ha of forest land was in average for all categories, 2.20 m³ (standing timber).

However, in addition to the figures given in the above-mentioned tables other statistics are also available namely those based upon the stump enumeration by the National Forest Survey 1953—1958 as presented in table Y.

Practically all roundwood for exports, i.e. mainly pitprops and pulp wood and also a great deal of the wood for processing in Sweden, is measured by authorized timber measurers. Tables 14—16 give detailed information on the activities of the timber measuring associations.

In Northern Sweden most timber is floated, and floating is by law exclusively reserved for authorized floating associations. An account of their activities is presented in tables 17—19.

The quantity floated in 1958 amounted to 12.0 million m³ solid volume excl. bark, i.e. about 8 % less than during 1957. Half of the timber quantity was floated on the five biggest rivers.

The quantity of roundwood transported by rail decreased by nearly 23 % in 1958 as compared with 1957; as is shown in table 20, 0.8 million tons or roughly 1.2 million m³ solid volume excl. bark were transported in 1958, about 76 % of which consisted of pulp wood or pitprops. Table 21 lists the various origins and destinations of roundwood transported within Sweden.

There is generally but little continuous statistical information about transport by lorries. Unfortunately for 1958 no information is available at all and for that reason table 22 is identical with the same table in the yearbook of 1957, in which table was shown the transport of roundwood by hired lorries for two months in 1957 over distances 100 kms and more, and also the counties of origin and destination of the wood carried. In the Statistical Yearbook of Forestry 1954 were published the results of an investigation by a special committee concerning transportation of forest prod-

ucts by lorries, and those results gave a clear picture of the considerable extent to which lorries nowadays are used for transporting forest products.

Shipping is of rather little importance for transporting roundwood within the country. Table 23 shows the quantities of unprocessed wood unloaded in Swedish harbours and loading quays in 1958. A large proportion of these shipments is destined for islands with poor forest resources, e.g. the island of Öland.

Considerable quantities of timber are transported by sea-rafts to mills or factories on the coast. The figures published by the Board of Trade show that roundwood amounting to about 6.1 million m³ solid volume excl. bark was transported in 1958 by sea-rafts; of this volume, however, 2.6 million m³ referred to rafting within the rivermouths.

Most of the Swedish timber is consumed by mills or factories within the country. In 1958 the sawmills consumed about 15.1 million m³ solid volume coniferous timber excl. bark (table Z) i.e. 4 % more than in 1957. Table 24 shows the consumption of roundwood by forest industries during the last five years 1954—1958. It should be noted, however, that the information in this table is limited to enterprises with five or more employees, i.e. only 16 % of the total number of sawmills but 75—80 % of the total production. The production of sawn and planed wood etc. and of boxboard is shown in table 25, which is likewise limited to enterprises above the size mentioned. A census of sawmills undertaken by the Board of Trade in 1958, some results of which are shown in tables Z and Å, give figures for the total consumption of coniferous timber and total production of sawn and planed goods by all sawmills in the country, commercial sawmills and sawmills for household use. The total production amounted to 1.7 million standards coniferous sawngoods in 1958, i.e. 4 % more than in 1957 but nearly 5 % less than in the record year 1955. According to table 24 about 164 000 m³ solid volume of timber were utilized by the Swedish veneer and plywood factories in 1958, i.e. 3 % more than in 1957. The 1958 plywood production of 46 000 tons was 2 % greater than that of 1957. The production of

vencer amounted to 12 000 i.e. 2 000 tons more than in 1957.

The quantity of roundwood consumed in 1958 by the pulp mills amounted to 16.5 million m³ solid volume i.e. 4 % less than in 1957, the record year. Owing to market difficulties the pulp production (table 26) decreased during the year by nearly 4 % in comparison with 1957 to 4.1 million tons dry weight. 22 % of the total production in 1958 consisted of mechanical pulp (incl. fibre pulp), 41 % of sulphite pulp and 37 % sulphate pulp. It is also interesting to note that bleached wood pulp has increased its percentage of the total production in the last ten years (29 % in 1949 and 35 % in 1958). — The production of wallboard reached, however, its highest point in 1958 and the quantity produced increased by nearly 6 % as compared with 1957. The consumption of roundwood by the wallboard factories decreased on the other hand by no less than 20 % under the 1957 level during the year. However, sawmill waste is now being used to an ever increasing extent in this processing. In 1958 chips amounting to 730 000 m³ solid volume, waste edgings and slabs amounting to 350 000 m³ piled volume and so called small wood amounting to 303 000 m³ piled volume were consumed in the wallboard factories.

The use of wood for heating purposes has been constantly declining during the last years as a consequence of the increasing use of oil, coal and electricity. There seems, however, to be a fairly constant demand for fuel wood amounting to approximately 12 million m³ piled wood per annum, 2 million m³ of which refers to industrial waste. 12 million m³ piled wood equals 4.7—5.2 million m³ solid volume excl. bark.

In general a comparatively small proportion of Swedish roundwood is exported but the yearly variations may be rather important (see table 27). In 1958 exports of unprocessed wood amounted to nearly 1.2 million m³ solid volume excl. bark, i.e. approximately 3 % of the total cut. In 1958 as well as in the preceding years most of the unprocessed wood exported consisted of pulp wood. During the year there was a decrease in the exports of most kinds of unprocessed wood with the exception of coniferous timber which showed a rather

considerable increase. The principal importing countries 1958 were the German Federal Republic, Norway and the United Kingdom (table 29). The exports of sawn or hewn wood, which had shown a very favourable trend since the war to 1957, were subject to a rather serious decline in 1958 and the exports figures this year were the lowest since 1952 and amounted to nearly 0.9 million stds. The major part of these exports consists of unplanned wood, 42 % of which were imported by the United Kingdom, 18 % by the Netherlands, 14 % by the German Federal Republic and 8 % by Denmark.

In spite of her own large resources Sweden imports a considerable quantity of unprocessed wood, particularly logs and pulp wood, from exclusively Finland and Norway (tables 28 and 29).

Pulp is Sweden's most important export product; in 1958 the exports amounted to 2.36 million tons (dry weight), a slight decrease, about 4 %, since 1957. During 1958 exports of wallboard continued to increase and amounted to 350 000 tons, i.e. an increase of about 3 % since the preceding year and not less than nearly two thirds of the total output.

Very long ago, wood tar was a very remunerative export product for Swedish forestry, but nowadays it is an insignificant export product amounting to no more than 3 070 tons in 1958. It may be of interest to know that it has, however, found a new use in the production of synthetic rubber.

Timber Prices and Production Costs

Every autumn standing timber in the Crown Forests is sold by auction by the State Forest Service. The prices obtained at these auctions (table Ö) are considered to indicate the trend of the prices for standing timber for sale in the farmers' forests during the coming season. No such influence was, however, exerted upon the prices in Northern Sweden in 1958, because no auctions were held there that year. The prices of standing timber on private forests which are shown in table Å, have been obtained by means of a sample survey undertaken with the aid of the County Forestry Boards. In 1953—1955 the prices were rising steadily, but during the season 1955/56 prices dropped and the same

happened in 1956/57 owing mainly to unfavourable market conditions. During the season 1957/58 recovery took place but in 1958/59 prices dropped again and mainly owing to unfavourable market conditions. On an average for the whole country prices for wood sold on root decreased with about 18 % as compared with the season 1957/58. In the table 30 are shown the net values of the wood (all kinds: wood sold on root, roundwood etc.) from the Crown Forests in 1949—1958.

The prices for the season 1957/58 referring to timber are shown in table 31, to pulp wood in table 32 and to fuel wood in table 33. In order to illustrate the development of the prices of timber and pulp wood during the last seven years these prices (timber and sulphite wood) are expressed as a series of Index figures (base year, 1948 = 100) as follows:

		timber	pulp wood
Autumn	1951	248	245
»	1952	199	142
»	1953	207	155
»	1954	218	173
»	1955	215	177
»	1956	180	161
»	1957	184	144

The costs of logging, floating etc. are also shown in tables 31—33. Owing to wide variations, the figures presented are, in several cases, estimated averages. During 1958 the price fall on the world-market and the impaired sales prospects in the USA contributed to a sharp fall of Swedish export prices of sawn goods. On an average the fall was 15—20 %, and the prices amounted this year to 1 162 Sw. cr. per std for pine (quality u/s, dimension 2½"×7") and to 1 009 Sw. cr. for spruce wood (u/s, 2½"×7") (table AB). In comparison with 1958 was 1959 a relatively favourable year for the sawmill industry. Prices began to rise and exports increased. The prices amounted to 1 163 Sw. cr. per std for pine (u/s, 2½"×7") and to 930 Sw. cr. for spruce wood (u/s, 2½"×7") (table AB). After the steady rise in 1954—1956 pulp prices decreased slightly in 1957, rather more strongly in 1958 and in 1959 pulp prices continued to decrease rather strongly.

Labour Market Conditions

In table CD and diagram 1 comparisons

are made between the wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood pulp and paper industry and the salaries of male clerical personnel in the whole industry during the period 1949—1958. According to the table and the diagram the rise in wages or salaries has been most favourable for workers in pulp and paper industry and least favourable for farm labourers, the clerical personnel in the industry and hauliers (horse and driver). The fellers' and hauliers' wages in various counties are shown in table 34; as these statistics, however, refer only to conditions in the Crown Forests, they are incomplete. It is worth remarking here that fellers and hauliers seldom work on every workday in the month and never work all twelve months in the year.

Forestry is one of the most important branches of the Swedish commercial and industrial life. It has been estimated that forestry is responsible for one-tenth of the Swedish National Income and for almost half of the total value of Swedish exports. More than one-eighth of Sweden's male adult population is employed on forestry and the timber-industry. Formerly, forest work was more or less a subsidiary occupation but nowadays it has become more and more the principal occupation for the workers employed within forestry. The number of workers in all-the-year-round employment within forestry has increased considerably during recent years. It must be noted, however, that cutting and hauling are the principal sources of income for a large number of people who are ranged under Agriculture in official statistics.

Current statistics on employment in forestry are still incomplete; table 35 shows the number of workers employed in the Crown Forests and in the greatest part of the companies' forests while table 36 shows the number of persons occupied in floating.

Some facts about employment in farmers' forests are available thanks to sample surveys undertaken in November 1957, February 1958, February, March, April and May 1959 (tables EF and GH). According to these surveys, 18 % of all farmers' forest units were engaged in forest work in November 1957, 29 % in February 1958, 33 % in February, 35 % in March, 26 % in April and 12 % in May 1959. In February 1959 38 % of dayworks performed in the farm-

ers' forests referred to silvicultural work. Corresponding percentages for March, April and May the same year were respectively 39 %, 48 % and 74 %. Total number of persons employed on forest work in Crown Forests, companies' forests and farmers' forests amounted to 113 700 in November 1957, 177 500 in February 1958, 181 000 in February 1959 and 83 500 in May 1959, about a half of which was farmers, members of their families and workers engaged by the farmers except in February 1959, when these categories made up not less than two thirds of the total number of persons employed on forest work.

Statistics on the activity of the labour exchange service also give a good picture of the situation and of the variations within the labour market (table 37 and diagram 2). The demand for labour seems to have decreased in 1958 but to have increased again in 1959. The seasonal leveling aimed at by large-scale forest owners continued satisfactorily during these years.

Statistical information about accidents in forest work in 1956 and 1957 are given in tables 38 *a* and *b*, 39 *a* and *b*, *IJ* and *KL*. Because of alterations in these statistics in 1955 comparisons are not possible with years previous to 1955. According to tables 38 *a* and *b* the number of accidents in forest work and floating amounted to 8 879 and 8 775 in 1956 and 1957. In 1955 the corresponding number was 8 426. The number of hours of work in forestry management and floating was in 1955—1957 respectively 149.0, 151.0 and 148.0 million and the number of sickness benefit days was during these years respectively 177 000, 177 000 and 183 000. Tables 39 *a* and *b* report »severity rates» for industrial accidents in forest work distributed by cause of accident. A »severity rate» describes a measure of the accident risk and it is computed in accordance with the recommendations of the Sixth International Conference of Labour Statisticians arranged in 1947. The »severity rate» corresponds in principle to the number of working days lost by accidents per 1 000 actually working hours. The average severity rate in forest work and floating amounted in 1955—1957 to respectively 2.53, 2.67 and 3.00. The corresponding rate in all branches of industry was in the same years respectively 1.69, 1.66 and 1.54. In this connection some

branches of industry with very high severity rates may be mentioned as for instance water transport with 9.03 and 6.74 in 1956 and 1957, ore mining with 6.96 and 8.52 in 1956 and 1957 (both with very high death risks) and stevedoring with 10.44 and 7.46 in the same years.

In order to bring down the number of accidents, continuous efforts are made by the Board of Labour Protection among others by means of improving tools and working methods.

Wild Animals and Hunting

Sweden's most important game is elk. The number of elk shot in 1958 amounted to 30 888, 7—8 % more than in 1957 (table 40). The total number of elk shot in 1958 was equivalent to nearly one elk per 1 000 ha forest area. The hunting of other game of importance is all accounted for in table 41. The shooting of hazel-hen, capercaillie and blackgrouse was allowed in some parts of the country during certain periods of the year. The Government pays rewards for killing certain animals such as wolves, gluttons and seals.

Other Matters Relating to Forestry

I. Administration

Forestry and silviculture are administered in Sweden by two central boards, the National Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Private Forestry.

The National Board of Crown Forests and Lands administers the Crown Forests and supervises certain other public forests. It is a commercial board i.e. derives a revenue from selling timber, from leasing land to tenants etc. It has a large staff of foresters in the forests, which are divided into some hundred forest districts. The Board is responsible for the economic management and tending of all forests under its administration or supervision.

The National Board of Private Forestry is a supervisory institution. Its object is to study the status and development of private forestry and to suggest to the appropriate Ministry measures which it considers feasible for the promotion of private forestry. In collaboration with the County Forestry Boards, in general one in each county, it exercises supervision over the observance of laws and regulations in the field of for-

estry. The County Forestry Boards — in addition to their supervisory activities — also give instruction and information on matters relating to forestry, provide forest owners with seed and plants, assist forest owners in the management of forests, grant subsidies towards financing silvicultural measures etc.

II. The Forest Research Institute

The Forest Research Institute has two main tasks. The first is to illustrate through scientific research how forest land should be managed under different conditions the second is to estimate continuously the quantity and the quality of the forest resources of the country. The research work is mainly based on observations in the field. For this purpose it has established several thousands of experimental areas distributed throughout the country. In addition it has four experimental parks at its disposal.

III. Forestry Education and Training

Basic training in forestry is given in four-months preparatory courses in five schools established for this purpose. The number of pupils in 1958 was 214 and 206 in 1959. This course is compulsory for all those who wish to enter one of the three types of schools for lower or higher forestry education.

There are seven Forest Ranger Schools, providing one-year courses. There were 147 pupils in 1958 and 167 in 1959.

A Special State school gives a 15-months course for students who aim at forestry positions which are higher than those open to pupils with only forest ranger training. In 1958 19 students passed this course and in 1959 20.

The highest standard of forestry education is provided at the Royal College of Forestry near Stockholm. The students usually graduate after 3½ years of studies. Lately it has also been possible to obtain a Doctors' Degree at this school. In 1958 26 students graduated and in 1959 28.

In addition to these permanent schools, numerous courses, varying in duration from a few days to two or three months are arranged by County Forestry Boards, associations and private companies. These courses aim at training of forest workers

and forest owners in the techniques of forest work and elementary silviculture. In recent years forestry has been widely introduced as a special subject in the final class of the primary schools.

The extent of the professional training provided by County Forestry Boards, by the State Forest Service and by companies and organizations is shown in tables *MN* and *OP*. The training given by the County Forestry Boards takes place to a large extent in special Forestry Training Schools belonging to the respective boards. A list of these schools is given on page 115.

IV. Associations and Organizations

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Among those aiming at promoting forestry and silviculture *Svenska skogsvårdsföreningen* (The Swedish Silvicultural Society) and *Norrlands skogsvårdsförbund* (The Silvicultural Society of Norrland) may be mentioned. The existing organizations for forest tree breeding are now combined in one organization, *Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik* (The Committee for Forest Genetics and Tree-breeding). — In each county there is a forest owners' association, mainly watching the economic interest of the smaller forest owners; they are very active commercially, operating saw mills, pulp mills, export schemes etc. These local forest owners' associations are united in *Sveriges skogsägareföreningars riksförbund* (National Federation of Swedish Forest Owners Associations) representing (in 1959) 6.5 million ha of forest land.

The parties on the labour market have several associations the largest being: *Föreningen Skogsarbeten* (The Association of Forest Work) and *Svenska lantarbetsgivareföreningen* (The Swedish Association of Employers in Agriculture) for the employers and *Svenska skogs- och flottningssarbetsareförbundet* (The Swedish Association of Workers in Forestry and Floating) for the workers.

There are three organizations for the rationalization of forestry all aiming at greater efficiency and safety in working

methods. These organizations are working in close collaboration.

V. State Subsidies for Silviculture

In order to facilitate and promote silvicultural work the Government grants subsidies for certain types of operations. The amounts allocated in different years are shown in table *QR*. The use made of these funds which are actually in operation, during the budget-year 1958/59 is shown in table 42.

In table *ST* are shown grants paid for certain unemployment works in forestry during the budget-year 1958/59.

International Review

Nearly one-third of the land area of the world or 3 840 million ha is covered by forests. However, more than fifty per cent of this area is not accessible for exploitation. The geographical distribution of the forests of the world (accessible or inaccessible) is as follows:

Europe (excl. USSR)	135 million ha	3.5 %
USSR	743 »	» 19.3 »
North America	656 »	» 17.1 »
Central America	61 »	» 1.6 »
South America	829 »	» 21.6 »
Africa	801 »	» 20.9 »
Asia (excl. USSR)	529 »	» 13.8 »
Pacific area	86 »	» 2.2 »
World	3 840 »	» 100.0 »

In table 43 the area of accessible forests in various countries is shown. The largest areas, taken as a whole are to be found in the USSR, the USA, Brazil and Canada. In relation to the total land area Finland, Japan, Colombia, Burma and Sweden have the largest forests in the world, while in relation to population Canada, Tanganyika, Africa, Colombia and Finland have the largest forests. — Figures relating to the total volume of the world's forest resources estimated by FAO in 1953 and to the annual increment have been given in the Statistical Yearbook of Forestry 1954.

According to the FAO Yearbook of Forest Products Statistics the harvest of timber from the forests of the world increased to 1 664 million m³ solid volume, excl. bark, in 1958 from the level of 1 663 million m³ reached the previous year. Removals of

saw and veneer logs and the »other industrial wood» group were greater while pulp wood, pitprops and fuelwood volumes declined. Among the regions the largest volume of fellings was in North America, followed by the USSR and Europe. North America led also in volume of wood made available to the forest products industries with 322 million m³ solid volume, excl. bark, followed by the USSR with 252 million m³ and Europe with 194 million m³. The annual cut of some principal countries during 1957 and 1958 is shown in table 44. According to the FAO Yearbook of Forest Products Statistics the proportion of various categories of roundwood has undergone considerable changes during the period 1948—1958. The increase in volume of industrial wood removals since 1948 has been greatest in the USSR, followed by Asia and Europe. In the regions with highly developed industries, fuelwood occupies a subordinate position in the timber harvest. Pulp wood removals have increased in Europe and North America while removal of saw and veneer logs have increased in the USSR. In Central America, South America, Africa and Asia, however the bulk of reported removals are fuelwood. The relative importance of fuelwood has declined during the past decade, from about 52 % of the total world removals in 1948, to about 45 % in 1958.

The value of the timber harvest of the world calculated very roughly by the FAO amounts to a total sum of approximately 33 900 million US dollars in 1958 (33 300 million US dollars in 1957).

As a gauge of the importance of different countries in the international market the tables 45 and 47 contain some information on world trade in wood and industrial production of processed goods.

According to the FAO Yearbook of Forest Products Statistics exports of wood products, in terms of roundwood equivalents, decreased from 160 million m³ solid volume in 1957 to 156 million m³ in 1958 i.e. by 2.5 %. The total volume of exports was highest in Europe with 74.3 million m³, i.e. 48 % of world exports, followed by North America with 54.1 million m³. The USSR exported 10.8 million m³, Asia 7.9 million m³, and Africa 4.9 million m³. The region that exports the greatest proportion of its industrial wood continues to be

Africa with 45 % in 1958. About 18 % of total removals in 1958 entered into international trade either in rough or in converted form as shown by the table below.

	Industrial wood exports as percentage of removals
Europe	38
USSR	4
North America	17
Central America	11
South America	12
Africa	45
Asia	8
Pacific area	7
World	18

The above figures include both intra-regional and interregional exports; therefore the regional position with respect to forest products trade is somewhat better shown by the net trade balances (in roundwood equivalents of all forest products' exports and imports) of the table below.

	Net balance (exports +, imports —) million m ³ solid volume	
	1957	1958
Europe	— 7.1	— 8.2
USSR	+ 7.6	+ 8.7
North America	+ 10.4	+ 8.3
Central America	— 0.5	— 0.5
South America	— 3.5	— 3.4
Africa	— 0.5	— 0.7
Asia	— 3.1	— 3.0
Pacific area	— 2.2	— 2.3

The net balances in terms of roundwood equivalent volumes emphasize the dominant positions of North America and the USSR in the international timber trade. Although Europe leads all regions in volume of wood exports, it is a net importing region, while its industrial roundwood consumption remains relatively low (0.5 m³ per inhabitant, compared to 1.7 m³ in North America).

Countries like the USA, Japan and the Federal Republic of Germany import (table 45) considerable quantities of roundwood every year in spite of very extensive fellings. The trade in pulpwood decreased from 10.71 million m³ solid volume in 1957 to 8.53 million m³ in 1958, i.e. by 20 %. The same happened with the trade in pitprops which decreased from 4.14 million m³ solid

volume in 1957 to 3.69 million m³ in 1958, i.e. by 11 %. The largest exporter of pulpwood in 1958 was Canada and the largest importer of pitprops in the same year was the Federal Republic of Germany.

The most important forest product, both in volume and value terms, is sawnwood. The output of the world's sawmills showed a small increase, nearly 2 %, from 289.7 million m³ in 1957 to 295.1 million m³ in 1958 thus stopping the decline that began in 1955. North America again produced the greatest volume of both coniferous and broadleaved sawngoods, 97.2 million m³. Increased output from the previous year was reported from all regions except Africa and Asia. The leading producing country, the USSR, increased its output 6 % from that of 1957 to 87.0 million m³. Production of the second largest producer, the USA reached 79.1 million m³, a rise of slightly less than 1 % from the previous year. The leading countries in the production of coniferous sawnwood, which comprised about 80 % of the total world sawnwood output, were the USSR with 15.8 million stds and the USA with 13.7 million stds. Broadleaved sawnwood is produced mainly in the USA, 15.1 million m³, the USSR 13.1 million m³, Japan 2.8 million m³ and France 2.3 million m³. The production of certain important timber industry products in different countries is shown in table 46.

— The total world output of wood pulp declined slightly for the first time since 1952. After reaching an all-time high of 50.30 million tons in 1957, the output in 1958 was only 50.22 million tons. The two regions with the largest pulp production, North America and Europe, both showed small declines. The other regions of the world all showed some increases, the largest being 140 000 tons in the USSR and 35 000 tons in Asia. As in other recent years, the main producing countries are the USA, 39 % of 1958 world output, Canada 19 %, Sweden 8 %, and Finland 6 %. According to recent inquiries made in Europe and North America, the utilization of mill residues for pulping purposes continues to increase. While the residues provided 7.3 % of the total wood used for pulping in Europe (excl. the USSR) in 1957, this percentage had increased to 8 % in 1958, while the corresponding increase in North America was from 10.7 to 13.0 %. Mechan-

ical wood pulp continues to hold a substantial place in the production volume. The figures for the three leading pulp producing regions and for the world are shown in the following table.

	Mechanical wood pulp as percentage of total production			
	1948	1952	1957	1958
North America	33	34	31	31
Europe	35	38	36	36
USSR	30	28	29	28
World	34	36	33	33

The production of pulp from fibres other than wood (bamboo, esparto, flax, straw etc.) increased slightly from 2.49 million tons in 1957 to 2.68 million tons in 1958. Nearly 46 % of the world exports of coniferous sawnwood were shipped from Europe, and 36 % from North America. The exports of North American countries increased 120 000 stds to over 2.3 million, whereas those of the USSR rose from 0.74 million stds in 1957 to 0.78 million stds in 1958. Canada and Sweden (table 47) continue to be the leading softwood exporters with 1958 volumes of 2.0 million and 0.87 million stds respectively or 32 % and 14 % of the world exports. In fourth place after the USSR is Finland, both countries with 1958 exports of 0.74 million stds. The United Kingdom was replaced as the leading sawn softwood importer by

the USA, which took 1.6 million stds in 1958, while the United Kingdom imported less than 1.3 million stds. These two countries accounted together for 46 % (45 % in 1957) of the world's imports of coniferous sawnwood. The broadleaved species comprised only 10 % of the 1958 exports of sawnwood, the chief exporting countries being Yugoslavia, Canada, the USA, Romania, Japan, Malaya and Ghana. The United Kingdom accounted for more than 19 % of total world imports, the USA for 15 %, and the Union of South Africa for nearly 6 %.

The export volume for plywood in 1958 was 30 000 m³ greater than a year ago, and totalled 1.1 million m³, i.e. an increase by nearly 3 %. The leading exporting countries were in 1958 as in previous years Japan, Finland and the USSR, and the principal importing countries were the USA and the United Kingdom. — The total world exports of wood pulp decreased from 7.82 million tons 1957 by 2 % to 7.66 million tons in 1958. The leading exporting country was again Sweden with over 31 % of the 1958 world export. Closely behind was Canada with 26 %, followed by Finland with 18 %. During the past decade, Swedish exports of wood pulp have exceeded those of any other country except for two years, 1951 and 1952, when Canada took the lead. The main importing countries in 1958, as in all recent years, were the United Kingdom with 28 % of total world wood pulp imports, and the USA with 25 %.

J. KÄLLFÖRTECKNING

I ett flertal fall har de ur de här nedan angivna källorna hämtade uppgifterna underkastats särskild bearbetning för Skogsstatistisk årsbok, utan att detta särskilt omnämnts i förteckningen.

Tab. A—C. SOS, Jordbruksräkningen 1951, tab. 5 o. 6.

Tab. D o. F. Skogsforskningsinstitutet: Riksskogstaxeringarna 1923—1929, 1938—1952 och 1953—1956.

Tab. E. Skogsforskningsinstitutet: Riksskogstaxeringarna 1923—1929, 1938—1952 och 1953—1957.

Tab. G—J. Uppsatsen »Skogarna och skogstillståndet vid periodens slut» — baserad på riksskogstaxeringarna 1953—1957 — i domänverkets jubileumsskrift »Sveriges skogar under 100 år».

Tab. K. SOS, Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet taxeringsåret 1957, tab. 1.

Tab. L. SOS, Domänverket 1954—1958; Skogsvårdsstyrelsernas berättelser 1954/55—1958/59, tab. 5.

Tab. M. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.

Tab. N. Huvudtabellerna 2, 3 och 6 i Skogsstatistisk årsbok.

Tab. O. SOS, Domänverket 1942—1950, SOS, Det enskilda skogsbruket 1942—1950 samt Skogsstatistisk årsbok 1951—1958, huvudtabell 6.

Tab. P—R. Statens brandinspektion: Meddelande 1959:11.

Tab. S, T och V. Skogsforskningsinstitutet. Riksskogstaxeringens väginventering 1956—1957.

Tab. U. Skogsstatistisk årsbok, huvudtabellerna 3, 9 och 10.

Tab. X. Skogsindustriernas samar-

betsutskotts betänkande »Skogsindustriens virkesutredning 1958».

Tab. Y. Skogsforskningsinstitutet: Riksskogstaxeringens stubbinventering 1953—1958.

Tab. Z o. Å. Kommerskollegii sågverksinventering 1958.

Tab. Ä. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.

Tab. Ö. Sämmanställd inom skogsstyrelsen på grundval av uppgifter ur SOS, Domänverket 1954—1958.

Tab. AB. Kommersiella meddelanden samt månadsstatistik över handeln 1958 och 1959.

Tab. CD. SOS, Löner 1958, del I och II.

Tab. EF o. GH. Arbetsmarknadsstyrelsens specialundersökningar 1958 och 1959 ang. »Sysselsättningen i bonde-skogsbruket».

Tab. IJ o. KL. SOS, Yrkesskador år 1956 och år 1957.

Tab. MN o. OP. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. QR o. ST. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. 1. SOS, Domänverket 1958 (tab. 20), Statistisk årsbok för Sverige 1959 (tab. 4, 11 och 48) samt SOS, Jordbruksräkningen 1951.

Tab. 2. SOS, Domänverket 1958 (tab. 17A, 17B och 20) samt till skogsstyrelsen från olika myndigheter insända uppgifter.

Tab. 3. Riksskogstaxeringen 1938—1952 samt till skogsstyrelsen från skogsvårdsstyrelserna, Skogssällskapet och Sveriges skogsägareförbund insända uppgifter.

Tab. 4 och 5. Sammanställda inom statens skogsforskningsinstitut.

Tab. 6, 9 och 10. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Skogs-sällskapet, Sveriges skogsägareförbund samt skogsvårdsstyrelserna (i den mån åtgärderna kommit till sådan styrelses kännedom).

Tab. 7 och 8. Statens brandinspek-tion: Meddelanden 1959:11.

Tab. 11. Beräkningar utförda inom skogsstyrelsen.

Tab. 12 och 13. Uppgifter från do-mänstyrelsen, stiftsnämnderna, Sveriges häradsallmänningsförbund, Sveriges skogsägareförbund, sockenallmänning-arnas förvaltningar, städernas skogsför-valtningar m. fl.

Tab. 14—16. Uppgifter från virkes-mättningsföreningarna.

Tab. 17—19. Kommersiella meddelan-den 1959, nr 10. Primärmaterial: från flottningsföreningarna till skogsstyrel-sen insända årsrapporter.

Tab. 20 och 21. SOS, Sveriges järnvä-gar 1958 (delvis primärmaterial).

Tab. 22. Uppgifter från primärmate-rial inom statens biltrafiknämnd.

Tab. 23. SOS, Sjöfart, berättelse för 1958 (huvudsakligen ur primärmate-rial).

Tab. 24—26. SOS, Industri, berättel-ser för åren 1954—1958 (delvis ur pri-märmaterial).

Tab. 27—29. SOS, Handel, berättelser för åren 1954—1958.

Tab. 30. SOS, Domänverket 1949—1958 (tab. 2).

Tab. 31—33. Sammanställda från pri-märmaterial insamlat av skogsstyrelsen.

Tab. 34. SOS, Löner 1957, del II tab. P och Meddelanden nr 39 nov. 1959, från socialstyrelsens byrå för löne- och sysselsättningsstatistik. (Primärateria-let utgöres av löneuppgifter från do-mänverkets revir.)

Tab. 35. Arbetsmarknadsstyrelsens be-rättelse angående verksamheten 1958 (tab. 4) samt primäruppgifter från ar-betsmarknadsstyrelsen.

Tab. 36. Kommersiella Meddelanden 1959, nr 10.

Tab. 37. Opublicerade uppgifter, sam-manställda inom arbetsmarknadsstyrel-sen.

Tab. 38a och b, 39a och b. SOS, Yr-kesskador år 1956 och år 1957.

Tab. 40. SOS, Domänverket 1958 (tab. 15).

Tab. 41. Svenska jägareförbundets re-dogörelse för jaktåren 1953/54—1958/59 samt SOS, Domänverket 1954—1958 (tab. 16).

Tab. 42. Sammanställd från admi-nistrativa uppgifter inom skogsstyrel-sen.

Tab. 43. Statistisk årsbok för Sveri-ge 1959 (tab. 422), samt Yearbook of Forest Products Statistics by FAO, 1959 (tab. 44).

Tab. 44—47. Yearbook of Forest Pro-ducts Statistics by FAO, 1959.

TABELLER

Tabell 1. Rikets areal vid 1958 års slut fördelad på skogsmark, inägor, impediment och vatten. Skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Länsvis

Forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1958. Forest area per inhabitant and per ha cultivated land. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp ¹ County	Areal (km ²) Area					Skogsmark i % av total areal ³ Forest area in % of total area	Areal skogsmark (ha) Forest area	
	Skogsmark Forest land	Inägor ² Other productive land	Impediment och övrig mark Unproductive and other land	Vatten ³ Water	Summa ³ Total		per inv. per inhabitant	per ha inägomark per ha cultivated land
Nb	40 519	1 002	57 389	6 967	105 877	38,3	15,6	40,4
Vb	32 269	1 371	21 752	3 744	59 139	54,6	13,4	23,5
JtI	26 777	868	19 864	4 040	51 549	51,9	18,9	30,8
Vnr	19 149	1 359	3 615	1 580	25 703	74,5	6,6	14,1
Gvl	14 131	1 264	2 801	1 529	19 725	71,6	4,8	11,2
Kpb	20 265	1 348	6 738	2 013	30 364	66,7	7,1	15,0
Vrm	12 777	2 118	2 710	1 811	19 416	65,8	4,4	6,0
Ör	5 335	1 625	1 309	738	9 007	59,2	2,0	3,3
Vstm	3 755	1 725	967	325	6 772	55,5	1,6	2,2
Ups	2 703	1 635	915	145	5 398	50,1	1,6	1,7
Sth ⁴	3 803	1 621	2 214	312	7 950	47,8	0,3	2,3
Sdm	3 228	1 933	1 089	574	6 824	47,3	1,4	1,7
Ög	5 374	3 049	1 634	1 022	11 079	48,5	1,5	1,8
Skb	3 412	3 519	1 140	379	8 450	40,4	1,4	1,0
Äbg	6 492	2 461	2 757	1 054	12 764	50,9	1,7	2,6
Jkp	6 555	1 865	2 169	899	11 488	57,1	2,3	3,5
Krb	5 853	1 288	1 835	937	9 913	59,0	3,7	4,5
Klm	6 818	2 232	2 048	524	11 622	58,7	2,9	3,1
Gtl	1 392	987	761	33	3 173	43,9	2,5	1,4
Gbg	1 625	1 081	2 250	188	5 144	31,6	0,3	1,5
Hl	2 081	1 563	1 110	176	4 930	42,2	1,2	1,3
Bl	1 766	689	454	130	3 039	58,1	1,2	2,6
Krs	2 564	2 632	960	263	6 419	39,9	1,0	1,0
Mlm	647	3 586	519	112	4 864	13,3	0,1	0,2
I	72 788	2 376	79 141	10 711	165 016	44,1	14,6	30,6
II	45 926	2 227	23 479	5 620	77 252	59,4	10,7	20,6
III	34 396	2 612	9 539	3 542	50 089	68,7	5,9	13,2
IV	66 105	25 071	20 787	8 720	120 683	54,8	1,6	2,6
V	10 075	10 538	6 054	902	27 569	36,5	0,5	1,0
Riket Entire country	229 290	42 824	139 000	29 495	440 609	52,0	3,1	5,4
1957	229 291	42 824	138 999	29 495	440 609	52,0	3,1	5,4

¹ Betr. länsgrupperna, se förkortningar å sid. 17 och karta på sid. 18.

Concerning groups of counties (major regions) see abbreviations on page 17 and map on page 18.

² Åker, kultiverad betesmark och äng (enl. 1956 års jordbruksräkning). *Arable land, pastures and meadows (according to the Census of Agriculture 1956)*

³ Exklusive sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren, vilkas sammanlagda areal uppgår till 9 078 km².

Excluding lakes Vänern, Vättern, Mälaren and Hjälmaren (total area 9 078 km²).

⁴ Inklusive Stockholms stad.

Including the city of Stockholm.

⁵ Exklusive otaxerade områden om sammanlagt 542 km², omfattande »Stor-Stockholm», Bo och Järfälla kommuner samt Utö skjutfält. Dessa områden ingår under »Impediment och övrig mark». *Excluding unassessed regions amounting to 542 km². These regions are included in »Unproductive and other lands».*

**Tabell 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika
Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län och länsgrupp County	Domänverket State Forest Service											
	Kronoskogar		a) Bergverks- skogar b) Renbetes- fjäll		Krono- allmänningar		Allmänna inrättningar samt natio- nalparker		Ecklesiastika skogar		Summa Total	
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
Nb	22 092	9 508	—	—	40	13	91	133	5	3	22 228	9 657
Vb	10 456	3 741	—	—	20	55	1	2	—	—	10 477	3 798
Jtl	1 376	401	b 1 255	b 1 363	2	0	5	1	—	—	2 638	1 765
Vnr	1 357	275	—	—	—	—	1	0	—	—	1 358	275
Gvl	868	204	a 3	a 0	—	—	0	—	—	—	871	204
Kpb	12 700	1 093	a 18	a 3	—	—	10	1	0	—	2 728	1 097
Vrm	271	62	a 12	a 4	—	—	30	3	—	—	313	69
Ör	785	194	a 30	a 4	—	—	1	—	0	0	816	198
Vstm	456	112	—	—	—	—	1	0	0	0	457	112
Ups	71	9	a 14	a 2	—	—	1	0	—	—	86	11
Sth	218	63	—	—	—	—	1	0	—	—	219	63
Sdm	214	51	—	—	11	6	3	1	2	1	230	59
Ög	406	75	—	—	—	—	6	0	0	0	412	75
Skb	335	82	—	—	—	—	—	—	0	0	385	82
Äbg	274	107	—	—	10	1	2	0	—	—	286	108
Jkp	295	74	—	—	1	0	3	1	—	—	299	75
Krb	302	68	—	—	—	—	—	—	4	1	306	69
Klm	577	96	—	—	—	—	6	1	—	—	578	97
Gtl	75	21	—	—	—	—	4	1	—	—	79	22
Gbg	90	87	—	—	—	—	3	3	—	—	93	90
Hl	109	41	—	—	—	—	2	1	—	—	111	42
Bl	45	3	—	—	—	—	—	—	—	—	45	3
Krs	170	23	—	—	—	—	6	2	—	—	176	25
Mlm	40	3	—	—	—	—	0	—	0	—	40	3
I	32 548	13 249	—	—	60	68	92	135	5	3	32 705	13 455
II	2 733	676	1 255	1 363	2	0	6	1	—	—	3 996	2 010
III	3 568	1 297	21	3	—	—	10	1	0	—	3 599	1 301
IV	4 254	993	56	10	22	7	49	6	6	2	4 387	1 018
V	529	178	—	—	—	—	15	7	0	—	544	185
Riket	43 632	16 393	1 332	1 376	84	76	172	149	12	5	45 231	17 999
Entire country												
1957	43 589	16 383	1 332	1 376	84	76	172	148	12	5	45 189	17 988

¹ Här ingår vissa områden som vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringsvärda (sammanlagt ca 2 900 km²).

² Nationalparker.

³ Därav 9 km² nationalparker.

⁴ Därav f. n. avskilda från skogsbruk 6 555 km² ovanför skogsodlingsgränsen.

⁵ Delvis nationalparker.

statliga myndigheter vid 1958 års slut. Länsvis

at the end of 1958. By counties

Måttenhet: km²
Unit of measurement: km²

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Stiftsnämnder <i>Diocesan Board</i>		Annan statlig myndighet <i>Other State Authority</i>									
Summa <i>Total</i>		Fortifikations- förvaltningen		Vattenfalls- styrelsen		Lantbruks- styrelsen		Sjöfartsstyrelsen		Summa <i>Total</i>	
Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
149	155	99	14	—	—	112	63	5	5	216	82
143	57	11	2	2	—	99	41	2	1	114	44
372	132	20	17	4	1	92	44	—	—	116	62
238	41	6	8	2	1	95	20	—	—	103	29
200	27	6	3	—	—	23	4	—	—	29	7
189	47	4	1	—	—	31	3	—	—	35	4
262	54	8	1	—	—	16	3	—	—	24	4
62	9	58	23	1	—	6	0	—	—	65	23
80	16	2	1	1	—	4	1	—	—	7	2
74	13	15	3	—	—	2	0	—	—	17	3
81	16	68	37	—	—	11	3	—	—	79	40
58	9	17	4	—	—	9	1	—	—	26	5
92	13	6	1	—	—	9	1	—	—	15	2
106	19	19	2	—	—	5	1	—	—	24	3
137	33	10	4	1	—	22	6	—	—	33	10
180	54	35	5	—	—	19	5	—	—	54	10
167	47	5	3	—	—	8	2	—	—	13	5
109	14	2	—	—	—	14	2	—	—	16	2
57	13	20	8	—	—	9	5	—	—	29	13
31	26	9	14	—	—	8	3	—	—	17	17
43	13	2	3	—	—	8	2	—	—	10	5
19	2	2	0	—	—	10	0	—	—	12	0
52	7	28	17	—	—	2	0	—	—	30	17
13	1	4	9	—	—	0	—	—	—	4	9
292	212	110	16	2	—	211	104	7	6	330	126
610	173	26	25	6	2	187	64	—	—	219	91
389	74	10	4	—	—	54	7	—	—	64	11
1 408	297	245	84	3	—	125	25	—	—	373	109
215	62	65	51	—	—	37	10	—	—	102	61
2 914	818	456	180	11	2	614	210	7	6	1 088	398
2 910	828	448	163	16	3	606	187	7	6	1 077	359

Tabell 3. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsens tillsyn samt total
Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp <i>County</i>	Skogar tillhörande <i>Forests owned by</i>									
	Landsting, skogsvårdsst. m. fl. <i>Counties etc.</i>		Häradsallm. och allmänningsssk. i Norrland och Dalarna <i>Common forests</i>		Städer <i>Towns</i>		Övriga primär- kommuner <i>Other communities</i>		Allm. inrätt- ningar <i>Public institu- tions</i>	
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
	Nb	34	14	2 139	1 050	54	16	33	9	—
Vb	36	24	1 023	307	25	3	110	48	—	—
Jl	17	145	—	—	6	1	173	48	7	6
Vnr	20	3	—	—	37	6	119	19	—	—
Gvl	13	2	363	109	103	17	63	12	—	—
Kph	11	1	1 593	734	21	1	306	76	15	2
Vrm	12	1	—	—	36	7	102	19	—	—
Ör	5	—	108	21	25	2	50	4	22	4
Vstm	6	1	114	21	59	8	4	—	134	29
Ups	8	1	171	33	7	—	7	—	122	12
Sth	13	3	28	3	191	42	35	8	57	8
Ödm	9	1	197	50	41	12	22	2	—	—
Ög	7	1	259	48	14	3	30	4	18	4
Ökb	15	2	66	16	23	2	8	1	16	1
Öbg	20	2	18	6	43	7	42	13	—	—
Ökp	18	2	13	1	31	3	41	8	3	1
Örb	26	13	—	—	15	—	73	10	1	—
Ölm	28	1	3	—	42	4	60	8	9	5
Ötl	17	5	—	—	3	—	2	—	—	—
Öbg	15	12	—	—	51	34	20	6	1	—
Öl	45	24	—	—	6	1	30	9	1	—
Öl	4	1	—	—	20	4	20	2	—	—
Örs	9	1	—	—	5	1	17	2	1	—
Ölm	21	1	—	—	16	—	—	—	—	—
I	70	38	3 162	1 357	79	19	143	57	—	—
II	37	148	—	—	43	7	292	67	7	6
V	24	3	1 956	843	124	18	369	88	15	2
V	167	28	977	199	527	90	474	77	382	64
V	111	44	—	—	101	40	89	19	3	—
Öiket	409	261	6 095	2 399	874	174	1 367	308	407	72
Öntire country	421	247	6 086	2 380	835	169	1 331	310	420	75

1 Delvis beräknade siffror.

2 Of which protective forests and forests on poor soil.

3 Skyddsskogar.

4 Därav svårföryngrade skogar 1 208 km².

skogsmarksareal vid 1958 års slut. Länsvis

at the end of 1958. By counties

Måttenhet: km²
Unit of measurement: km²

12		13		14		15		16		17		18		19		20		21		22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
				Summa Total				därav svår- föryngrade skogar och skydds- skogar ²				Samtliga skogar (tab. 2 och 3) All forests																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
Aktiebolag Companies		Övriga enskilda Other private owners		Prod. sk.		Imp. ¹		Prod. sk.		Imp.		Summa		Summa		Prod. sk.		Imp.		Summa																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
3 930	1 965	11 736	8 540	17 926	11 594	29 520	3 912	40 519	21 488	62 007	7 356	2 869	12 985	4 132	21 535	7 383	28 918	5 516	32 269	11 282	43 551	11 622	4 765	11 826	2 164	23 651	7 129	30 780	5 870	26 777	9 088	35 865	8 573	1 715	8 701	1 118	17 450	2 861	20 311	—	19 149	3 206	22 355	5 854	1 112	6 635	688	13 031	1 940	14 971	—	14 131	2 178	16 309	6 420	1 541	8 947	1 647	17 313	4 002	21 315	423	20 265	5 150	25 415	4 695	939	7 333	953	12 178	1 919	14 097	—	12 777	2 046	14 823	1 559	224	2 623	292	4 392	547	4 939	—	5 335	777	6 112	915	159	1 979	237	3 211	455	3 666	—	3 755	585	4 340	935	114	1 276	97	2 526	257	2 783	—	2 703	284	2 987	364	56	2 736	930	3 424	1 050	4 474	—	3 803	1 169	4 972	240	49	2 405	347	2 914	461	3 375	—	3 228	534	3 762	733	109	3 794	626	4 855	795	5 650	—	5 374	885	6 259	230	46	2 539	288	2 897	356	3 253	—	3 412	460	3 872	368	114	5 545	1 434	6 036	1 576	7 612	—	6 492	1 727	8 219	325	185	5 591	1 080	6 022	1 280	7 302	—	6 555	1 419	7 974	706	205	4 546	906	5 367	1 134	6 501	—	5 853	1 255	7 108	411	82	5 562	956	6 115	1 056	7 171	³ 77	6 818	1 169	7 987	36	47	1 169	376	1 227	428	1 655	⁴ 1 226	1 392	476	1 868	28	17	1 369	1 528	1 484	1 597	3 081	—	1 625	1 730	3 355	66	24	1 769	619	1 917	677	2 594	³ 70	2 081	737	2 818	76	8	1 570	170	1 690	185	1 875	³ 120	1 766	190	1 956	66	20	2 208	371	2 306	395	2 701	³ 127	2 564	444	3 008	6	3	547	49	590	53	643	³ 59	647	66	713	11 286	4 834	24 721	12 762	39 461	18 977	58 438	9 428	72 788	32 770	105 558	20 195	6 480	20 527	3 282	41 101	9 990	51 091	5 870	45 926	12 294	58 220	12 274	2 653	15 582	2 335	30 344	5 942	36 286	423	34 396	7 328	41 724	11 481	2 282	45 929	8 146	59 937	10 886	70 823	77	66 105	12 310	78 415	278	119	8 632	3 113	9 214	3 335	12 549	⁴ 1 602	10 075	3 643	13 718	55 514	16 368	115 391	29 548	180 057	49 130	229 187	17 400	229 290	68 345	297 635	55 514	16 368	115 507	29 621	180 114	49 170	229 284	17 400	229 290	68 345	297 635

Tabell 4. Virkesförråd på bark, totalt och per ha, fördelat på trädslag och diameterklasser (enligt riksskogstaxeringen 1938—1952). Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis

Growing stock incl. bark, total and per ha, by species and size-groups

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp <i>County</i>	Tax.-år <i>Year of survey</i>	Trädslag ¹ <i>Species</i>	Virkesförråd i diameterklass (cm på bark)							
			<i>Growing stock by size-groups</i>							
			I milj. m ³ sk.				Per ha skogsmark m ³ sk.			
			Mindre än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samtliga Total	Mindre än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samtliga Total
Nb	1941	tall	23,9	45,3	35,3	104,4	5,9	11,2	8,7	25,8
		gran	22,6	25,4	14,5	62,5	5,6	6,2	3,6	15,4
		björk	23,6	9,2	1,3	34,2	5,9	2,3	0,3	8,5
		övriga	2,2	1,2	0,4	3,8	0,5	0,3	0,1	0,9
		s:a	72,3	81,1	51,6	205,0	17,9	20,0	12,7	50,6
Vb	1939—41	tall	17,1	35,3	26,2	78,6	5,3	10,9	8,1	24,3
		gran	32,5	36,4	20,1	89,0	10,1	11,3	6,2	27,6
		björk	20,1	10,1	1,7	31,8	6,2	3,1	0,5	9,8
		övriga	1,5	1,3	0,6	3,4	0,5	0,4	0,2	1,1
		s:a	71,1	83,0	48,6	202,7	22,1	25,7	15,0	62,8
Jtl	1939—40	tall	17,5	23,8	13,3	54,6	6,5	8,9	5,0	20,4
		gran	35,6	38,2	16,1	89,9	13,3	14,3	6,0	33,6
		björk	13,2	7,4	1,5	22,1	4,9	2,8	0,5	8,2
		övriga	1,7	1,0	0,8	3,5	0,6	0,4	0,3	1,3
		s:a	68,1	70,5	31,6	170,1	25,3	26,4	11,8	63,5
Därav Härjedalen ²	1940	tall	7,8	8,9	4,9	21,6	11,7	13,3	7,4	32,4
		gran	4,4	5,0	2,5	11,9	6,6	7,5	3,7	17,8
		björk	2,3	0,9	0,1	3,3	3,4	1,4	0,1	4,9
		övriga	0,3	0,1	0,0	0,4	0,5	0,1	0,0	0,6
		s:a	14,7	14,9	7,5	37,1	22,2	22,3	11,2	55,7
Vnr	1938	tall	9,0	17,1	12,1	38,2	4,7	9,0	6,3	20,0
		gran	34,4	33,9	11,6	79,9	17,9	17,7	6,1	41,7
		björk	9,3	6,5	1,9	17,7	4,8	3,4	1,0	9,2
		övriga	3,3	1,8	1,1	6,3	1,7	1,0	0,6	3,3
		s:a	55,9	59,4	26,8	142,1	29,1	31,1	14,0	74,2
Gvl	1942	tall	12,3	23,8	22,0	58,1	8,7	16,8	15,6	41,1
		gran	26,0	28,1	11,9	66,0	18,4	19,9	8,4	46,7
		björk	7,2	4,9	1,5	13,6	5,1	3,5	1,0	9,6
		övriga	2,2	0,9	0,5	3,6	1,6	0,7	0,3	2,6
		s:a	47,7	57,7	35,8	141,2	33,8	40,9	25,3	100,0
Kpb ³	1943—44	tall	19,8	38,8	29,5	88,1	9,7	19,2	14,6	43,5
		gran	29,2	32,8	12,6	74,7	14,5	16,1	6,2	36,8
		björk	7,3	3,7	0,9	11,9	3,7	1,8	0,4	5,9
		övriga	1,3	0,4	0,1	1,8	0,6	0,2	0,1	0,9
		s:a	57,7	75,6	43,2	176,5	28,5	37,3	21,3	87,1
Vrm	1950	tall	7,9	19,6	15,9	43,3	6,1	15,4	12,4	33,9
		gran	22,8	36,8	19,4	79,0	17,9	28,8	15,2	61,9
		björk	5,9	4,7	1,4	12,0	4,7	3,6	1,1	9,4
		övriga	1,5	0,8	0,4	2,7	1,2	0,6	0,3	2,1
		s:a	38,1	61,8	37,1	137,1	29,9	48,4	29,0	107,3
Ör ⁴	1951	tall	3,7	11,1	12,8	27,6	7,1	21,2	24,3	52,6
		gran	8,8	13,6	6,7	29,1	16,8	25,9	12,8	55,5
		björk	3,1	2,6	0,8	6,5	5,8	5,0	1,6	12,4
		övriga	0,9	0,6	0,3	1,8	1,6	1,2	0,7	3,5
		s:a	16,4	28,0	20,7	65,0	31,3	53,3	39,4	124,0

Tab. 4. (forts.)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vstm	1950	tall	3,5	8,7	8,9	21,1	9,3	23,1	23,8	56,2	
	—52	gran	5,9	9,9	5,1	20,8	15,6	26,2	13,7	55,5	
		björk	2,1	2,0	0,6	4,7	5,6	5,4	1,4	12,4	
		övriga s:a	0,6 12,0	0,5 21,0	0,1 14,7	1,2 47,8	1,6 32,1	1,3 56,0	0,3 39,2	3,2 127,3	
Ups	1950	tall	2,3	4,8	6,8	13,9	8,4	17,8	25,2	51,4	
	—52	gran	3,4	6,2	4,5	14,1	12,5	23,0	16,7	52,2	
		björk	1,8	1,5	0,4	3,7	6,7	5,4	1,6	13,7	
		övriga s:a	0,5 8,0	0,3 12,8	0,2 12,0	1,1 32,8	2,0 29,6	1,3 47,5	0,8 44,3	4,1 121,4	
Sth ⁵	1950	tall	2,0	5,3	8,4	15,7	5,2	13,9	22,1	41,2	
	—52	gran	4,0	7,7	5,4	17,1	10,6	20,3	14,2	45,1	
		björk	2,2	1,5	0,5	4,2	5,7	3,9	1,3	10,9	
		övriga s:a	1,1 9,2	0,7 15,2	0,6 14,9	2,3 39,3	2,7 24,2	1,8 39,9	1,6 39,2	6,1 103,3	
Sdm	1950	tall	2,2	5,4	10,4	17,9	6,9	16,6	32,1	55,6	
	—52	gran	3,3	5,8	5,6	14,7	10,2	17,9	17,4	45,5	
		björk	1,6	1,3	0,8	3,6	4,8	3,9	2,6	11,3	
		övriga s:a	0,6 7,7	0,4 12,9	0,5 17,3	1,6 37,9	1,9 23,8	1,4 39,8	1,7 53,8	5,0 117,4	
Üg	1952	tall	3,4	9,6	18,0	31,1	6,4	17,9	33,6	57,9	
		gran	5,0	9,9	10,6	25,6	9,3	18,5	19,8	47,6	
		björk	2,1	2,2	1,2	5,5	3,8	4,2	2,2	10,2	
		övriga s:a	1,1 11,6	0,9 22,7	0,9 30,8	2,9 63,1	2,1 21,6	1,6 42,2	1,7 57,3	5,4 121,1	
Skb	1950	tall	2,3	6,4	10,2	18,9	6,6	18,7	29,8	55,1	
	—51	gran	3,2	6,2	5,7	15,1	9,2	18,2	16,7	44,1	
		björk	2,2	1,8	1,0	5,0	6,5	5,3	2,7	14,5	
		övriga s:a	0,7 8,3	0,7 15,2	0,6 17,4	2,0 40,9	2,1 24,4	2,1 44,3	1,6 50,8	5,8 119,5	
Äbg	1949	tall	3,2	8,8	10,5	22,5	5,0	13,6	16,1	34,7	
		gran	7,7	15,5	12,9	36,1	11,9	24,0	19,8	55,7	
		björk	3,3	2,6	1,0	6,9	5,1	3,9	1,6	10,6	
		övriga s:a	1,0 15,2	0,9 27,8	0,5 24,9	2,4 67,8	1,5 23,5	1,4 42,9	0,8 38,3	3,7 104,7	
Jkp	1947	tall	3,5	9,1	12,6	25,2	5,4	13,9	19,2	38,5	
		gran	7,5	14,1	10,2	31,8	11,6	21,5	15,4	48,5	
		björk	2,9	2,4	0,9	6,2	4,4	3,6	1,4	9,4	
		övriga s:a	0,6 14,6	0,6 26,1	0,5 24,1	1,7 64,9	1,0 22,4	0,9 39,9	0,7 36,7	2,6 99,0	
Krb	1946	tall	3,2	8,5	9,4	21,0	5,4	14,5	16,1	36,0	
	—47	gran	6,2	11,4	8,3	25,9	10,5	19,6	14,2	44,3	
		björk	2,7	2,1	0,7	5,5	4,6	3,6	1,2	9,4	
		övriga s:a	0,7 12,7	0,6 22,7	0,6 19,0	1,9 54,4	1,2 21,7	1,1 38,8	1,0 32,5	3,3 93,0	
Klm	1947	tall	3,9	12,0	17,0	33,0	5,8	17,5	25,0	48,3	
		gran	5,8	10,0	7,4	23,2	8,4	14,7	10,9	34,0	
		björk	2,8	2,8	1,3	6,9	4,1	4,2	1,9	10,2	
		övriga s:a	1,5 14,0	1,4 26,3	1,5 27,2	4,3 67,4	2,2 20,5	2,1 38,5	2,1 39,9	6,4 93,9	
Gt1 ⁶	1952	tall	1,1	3,0	3,7	7,7	7,8	21,9	26,9	56,6	
		gran	0,6	1,0	0,6	2,2	4,4	7,8	4,5	15,9	
		björk	0,1	0,1	0,1	0,2	0,8	0,7	0,3	1,8	
		övriga s:a	0,0 1,8	0,0 4,1	0,1 4,4	0,1 10,3	0,3 13,3	0,2 29,8	0,4 32,1	0,9 75,2	
Gbg	1949	tall	0,8	1,8	1,4	4,1	5,2	11,0	8,9	25,1	
		gran	1,6	3,0	2,3	6,9	9,5	18,4	14,3	42,2	
		björk	0,9	0,7	0,3	1,9	5,4	4,2	1,7	11,3	
		övriga s:a	0,5 3,8	0,4 5,9	0,2 4,3	1,1 14,0	3,3 23,4	2,3 35,9	1,4 26,3	7,0 85,6	

Tab. 4. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Hl	1946	tall	1,2	2,2	2,4	5,7	5,7	10,4	11,3	27,4
		gran	1,5	2,5	2,2	6,2	7,4	11,8	10,5	29,7
		björk	0,9	0,9	0,5	2,3	4,3	4,3	2,3	10,9
		övriga s:a	0,7 4,3	0,9 6,4	0,9 5,9	2,5 16,6	3,4 20,8	4,2 30,7	4,3 28,4	11,9 79,9
Bl	1945	tall	0,4	1,0	1,5	2,9	2,1	5,8	8,8	16,7
		gran	1,4	2,5	2,3	6,2	8,2	14,0	13,1	35,3
		björk	0,9	1,0	0,3	2,1	5,3	5,4	1,4	12,1
		övriga s:a	0,8 3,6	0,9 5,3	0,9 5,0	2,6 13,9	4,7 20,3	4,9 30,1	5,0 28,3	14,6 78,7
Krs	1945	tall	0,8	2,3	3,2	6,3	3,0	9,1	12,2	24,3
		gran	1,8	2,6	2,6	7,1	7,1	10,1	10,3	27,5
		björk	1,4	1,2	0,5	3,1	5,4	4,8	1,7	11,9
		övriga s:a	1,7 5,6	2,2 8,4	2,6 8,9	6,4 22,9	6,4 21,9	8,5 32,5	10,1 34,3	25,0 88,7
Mlm	1945	tall	0,1	0,2	0,2	0,5	1,8	2,6	2,7	7,1
		gran	0,6	1,0	1,1	2,7	8,7	16,2	17,2	42,1
		björk	0,1	0,2	0,1	0,5	2,3	2,8	2,4	7,5
		övriga s:a	0,4 1,3	0,8 2,2	2,2 3,6	3,5 7,1	7,1 19,9	13,2 34,8	35,4 57,7	55,7 112,4
I	1939 —41	tall	40,9	80,5	61,5	183,0	5,6	11,1	8,4	25,1
		gran	55,0	61,8	34,6	151,5	7,6	8,5	4,7	20,8
		björk	43,7	19,3	3,0	66,0	6,0	2,7	0,4	9,1
		övriga s:a	3,7 143,4	2,5 164,1	1,1 100,2	7,2 407,7	0,5 19,7	0,3 22,6	0,2 13,7	1,0 56,0
II	1938 —40	tall	26,5	40,9	25,4	92,9	5,8	8,9	5,5	20,2
		gran	69,9	72,1	27,7	169,8	15,2	15,8	6,0	37,0
		björk	22,5	13,9	3,4	39,8	4,9	3,0	0,8	8,7
		övriga s:a	5,1 124,0	2,9 129,9	1,8 58,4	9,8 312,2	1,1 27,0	0,6 28,3	0,4 12,7	2,1 68,0
III	1942 —44	tall	32,2	62,5	51,5	146,2	9,4	18,2	14,9	42,5
		gran	55,2	60,9	24,5	140,6	16,0	17,7	7,1	40,8
		björk	14,5	8,6	2,3	25,4	4,2	2,5	0,7	7,4
		övriga s:a	3,5 105,4	1,3 133,4	0,6 78,9	5,5 317,7	1,0 30,6	0,4 38,8	0,2 22,0	1,6 92,3
IV	1946 —52	tall	41,1	109,3	140,8	291,2	6,2	16,6	21,3	44,1
		gran	83,5	147,3	101,8	332,6	12,6	22,3	15,5	50,4
		björk	32,7	27,4	10,5	70,6	5,0	4,1	1,6	10,7
		övriga s:a	10,7 168,0	8,5 292,4	6,8 260,0	26,0 720,4	1,6 25,4	1,3 44,3	1,0 39,4	3,9 109,1
V	1945 —52	tall	4,4	10,5	12,4	27,2	4,3	10,4	12,3	27,0
		gran	7,5	12,6	11,1	31,2	7,5	12,5	11,1	31,1
		björk	4,3	4,0	1,7	10,0	4,3	4,0	1,7	10,0
		övriga s:a	4,2 20,4	5,1 32,2	6,9 32,1	16,3 84,7	4,3 20,4	5,1 32,0	6,8 31,9	16,2 84,3
Riket Entire country	1938 —52	tall	145,0	303,8	291,6	740,4	6,3	13,3	12,7	32,3
		gran	271,2	354,7	199,8	825,7	11,8	15,5	8,7	36,0
		björk	117,7	73,2	20,9	211,9	5,2	3,2	0,9	9,3
		övriga s:a	27,2 561,2	20,3 751,9	17,2 529,6	64,7 1 842,7	1,2 24,5	0,8 32,8	0,8 23,1	2,8 80,4

1 Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, övriga — other, s:a — total.

2 Inkl. socknarna Ytterhogdal och Ängersjö i Hälsingland.

3 Avseende länet efter gränsregleringen den 1 jan. 1950.

4 Exkl. skjutfält.

5 Exkl. Utö skjutfält samt otaxerade områden omkring Stockholms stad.

6 Exkl. Gotska Sandön.

Tabell 5. Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (på bark) enligt riksskogstaxeringen 1938—1952

Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (incl. bark) according to the National Forest Survey

Anm.: För Norrlands-länen och Kopparbergs län är siffrorna för totala tillväxten (med bark) justerade till att avse tillväxten vid medelklimat; för övriga län är siffrorna ojusterade.

1	2	3	4	5
Län County	Tillväxt hos träd, som vid taxeringstillfället var minst 10 cm i brh (ub.) ¹ Samtliga ägoslag <i>All ground</i>		Total tillväxt (pb.) <i>Total increment (incl. bark)</i> Skogsmark inkl. bagmark <i>Forests only</i>	
	Tall <i>Pine</i>	Gran <i>Spruce</i>	Samtliga trädslag <i>All species</i>	
	milj. m ³ ub.	milj. m ³ ub.	milj. m ³ sk.	m ³ sk. per ha
Nb	1,90	0,81	4,9	1,2
Vb	1,46	1,63	5,2	1,6
Jl1	1,03	1,90	4,7	1,8
därav Härjedalen ²	0,40	0,23	0,9	1,4
Vnr	0,76	1,81	4,5	2,3
Gvl	1,42	1,81	5,1	3,6
Kpb ²	1,98	1,92	5,8	2,8
Vrn	1,17	2,45	5,3	4,2
Ör ²	0,76	0,89	2,6	4,9
Vstm	0,59	0,62	1,6	4,4
Ups	0,33	0,36	1,1	4,2
St ²	0,38	0,51	1,5	3,9
Sdm	0,46	0,49	1,5	4,5
Ög	0,78	0,88	2,5	4,6
Skb	0,55	0,56	1,7	5,1
Äbg	0,64	1,25	2,8	4,4
Jkp	0,70	1,15	2,8	4,2
Krb	0,60	0,99	2,5	4,2
Klm	0,93	0,92	2,9	4,3
Gtl ²	0,17	0,05	0,3	2,3
Gbg	0,15	0,26	0,7	4,1
Hl	0,21	0,29	0,9	4,3
Bl	0,09	0,25	0,7	3,7
Krs	0,18	0,29	1,0	4,0
Mlm	0,01	0,11	0,3	5,0
I	3,36	2,44	10,1	1,4
II	1,79	3,71	9,2	2,3
III	3,40	3,73	10,9	3,4
IV	7,89	11,07	28,8	4,4
V	0,81	1,25	3,9	3,9
Hela riket	17,25	22,20	62,9	2,7
<i>Entire country</i>				

¹ Increment of trees having, at the time of assessment, at least 10 cm DBH.

² Se noterna 2—6 till tab. 4

Tabell 6. Arealer, som övergått med skogsvårdsåtgärder 1958, fördelade aktiebolagsskogar² = III och övriga enskilda skogar³ = IV). Länsvis

Silvicultural measures taken in 1958, by forest-owner groups (Crown forests = I, other

Ann.: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor (se källförteckning sid. 151 med delvis förelse de olika ägargrupperna emellan. Se även texten sid. 36—44.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp County	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>					Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>				
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
Nb	412,2	30,8	126,6	148,0	717,6	142,8	11,0	16,9	18,6	189,3
Vb	155,4	7,3	116,0	89,0	367,7	96,0	4,3	97,2	34,8	232,2
Vl	10,8	8,2	147,6	59,8	226,5	5,9	4,3	85,1	9,4	104,7
Vnr	10,7	7,8	116,4	56,6	191,5	12,5	0,3	75,3	4,4	92,5
Vvl	17,0	3,5	95,6	39,9	155,9	6,6	1,1	69,2	5,0	82,0
Vpb	24,0	25,1	80,4	43,4	172,9	13,5	8,9	36,0	4,4	62,8
Vrm	5,1	3,7	79,5	52,8	141,0	3,4	1,0	24,6	2,4	31,4
Vr	6,1	1,8	22,1	4,0	34,1	4,2	0,7	11,3	2,6	18,8
Vstm	5,4	4,6	14,6	14,8	39,3	1,8	1,2	8,0	1,7	12,7
Vps	0,8	5,5	14,4	3,4	24,0	2,0	2,4	9,0	2,1	15,5
Vih	2,0	4,7	5,5	9,9	22,1	2,3	2,5	2,4	4,5	11,6
Vdm	3,1	4,2	5,7	15,8	28,7	2,2	1,7	2,4	6,9	13,2
Vg	5,3	5,2	6,6	5,7	22,9	5,2	1,3	2,6	1,8	11,0
Vkb	5,0	2,2	1,9	6,4	15,6	2,3	0,9	0,6	1,2	4,9
Vbg	3,1	4,3	5,0	20,6	33,0	0,9	0,3	1,2	0,6	3,0
Vkp	2,9	2,2	4,3	20,0	29,4	3,1	0,5	2,8	1,8	8,3
Vrb	3,5	1,5	7,4	12,8	25,2	2,9	0,2	5,1	1,0	9,3
Vlm	8,3	1,3	3,5	14,5	27,7	6,1	0,7	3,4	4,4	14,5
Vtl	0,0	0,3	—	5,3	5,6	0,5	0,2	—	2,0	2,7
Vbg	1,7	1,4	0,1	4,5	7,6	0,1	—	0,1	0,0	0,2
II	0,9	0,4	0,7	4,6	6,6	0,3	0,1	—	0,4	0,8
II	0,5	0,2	0,3	10,0	11,0	0,2	—	0,3	0,5	1,0
Vrs	2,3	0,8	0,6	7,0	10,7	1,0	0,1	1,8	2,5	5,3
Vlm	0,5	0,1	0,0	1,8	2,3	0,3	0,2	0,1	3,8	4,4
.....	567,6	38,1	242,6	237,0	1 085,3	238,7	15,3	114,1	53,4	421,5
I	21,5	16,0	264,1	116,5	418,0	18,4	4,7	160,4	13,8	197,2
II	40,9	28,6	176,0	83,2	328,8	20,2	10,0	105,2	9,4	144,8
V	50,5	41,1	170,4	180,8	442,8	36,4	13,4	73,5	31,0	154,3
V	5,8	3,1	1,8	33,1	43,8	2,4	0,6	2,1	9,2	14,2
Stiket	686,3	126,9	854,8	650,5	2 318,6	316,0	43,9	455,2	116,8	931,9
Entire country	631,7	144,5	664,0	627,7	2 067,9	202,3	30,0	342,3	87,1	661,6

¹ Eklekasiastika skogar, härad- och sockenallmänningar samt skogar under Skogssällskapets förvaltning.

² Skogar tillhörande medlemmar i Sveriges skogsägareförbund (ca 92 % av samtliga bolagsskogas areal) samt vissa andra bolagsskogar.

³ Av skogsvårdsstyrelse utförda eller eljest till dess kännedom komna åtgärder utförda å andra enskilda skogar än aktiebolagsskogar.

⁴ Därav Kalmar läns norra: hyggesrensning 8,3, markberedning 1,7, skogsodling 13,9 och röjning 5,3 m².

på skogsägargrupper (kronoskogar = I, övriga allmänna skogar¹ = II,

public forests = II, companies' forests = III and other private forests = IV) By counties

skiljaktiga definitioner av de olika skogsvårdande åtgärderna. Försiktighet bör därför iakttagas vid jäm-

Måttenhet:

Unit of measurement: km²

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Skogsodling <i>Planting and sowing</i>					Röjning i plant-, ung- och stavaskog <i>Thinning in seedlings and young stands</i>				
I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
53,9	3,9	8,8	4,9	71,5	352,6	36,4	64,1	160,1	613,1
42,1	2,0	66,4	56,6	167,1	235,2	10,8	141,9	81,8	469,6
5,3	2,1	52,6	16,4	76,4	25,6	7,1	82,7	20,6	136,0
7,2	2,3	48,2	11,6	69,2	31,5	7,4	119,8	37,1	195,7
4,6	2,2	55,2	9,8	71,8	16,1	4,5	77,5	23,8	121,9
5,8	7,1	39,5	9,6	61,9	25,6	33,9	100,6	37,4	197,5
4,4	6,8	54,8	16,8	82,9	4,0	8,8	97,4	43,6	153,8
4,3	1,1	13,7	5,2	24,3	8,3	3,2	24,9	8,4	44,7
2,4	3,5	13,2	10,1	29,1	6,4	5,3	8,2	6,5	26,3
1,0	3,8	14,1	5,9	24,6	2,3	8,6	19,1	8,0	38,0
1,7	2,7	6,5	12,5	23,4	4,9	3,7	5,1	11,6	25,3
1,7	2,9	2,5	16,2	23,4	3,6	6,3	8,2	18,1	36,2
3,8	5,5	8,4	21,3	39,0	5,0	7,0	18,8	10,3	41,1
3,3	2,4	3,1	16,0	24,7	4,6	7,8	4,1	11,1	27,5
3,0	4,9	5,1	17,6	30,6	5,4	9,8	8,7	55,8	79,7
3,0	2,7	4,6	28,9	39,2	7,1	5,1	7,0	28,1	47,4
3,8	1,7	7,0	15,3	27,8	7,4	6,9	21,5	26,6	62,5
5,7	1,2	4,7	21,1	32,8	8,6	3,4	6,6	32,5	51,0
0,2	0,2	—	3,1	3,5	0,2	0,1	—	4,6	4,9
1,2	1,8	0,6	7,9	11,5	2,3	5,4	1,6	11,0	20,2
0,9	1,6	0,4	10,7	13,6	3,3	3,2	1,4	11,9	19,8
0,8	0,5	0,5	12,0	13,8	1,7	2,1	3,1	31,4	38,3
2,2	1,9	1,2	24,7	30,0	5,3	5,8	1,0	33,3	45,4
0,8	1,6	0,2	12,3	14,8	1,7	1,7	0,0	12,4	15,8
96,0	5,9	75,2	61,5	238,6	587,8	47,1	205,9	241,9	1 082,7
12,6	4,4	100,8	27,9	145,6	57,0	14,5	202,5	57,7	331,8
10,4	9,3	94,7	19,4	133,7	41,8	38,4	178,1	61,1	319,4
38,1	39,1	137,6	186,8	401,6	67,5	75,8	229,6	260,5	633,4
6,1	7,5	2,9	70,8	87,2	14,5	18,3	7,1	104,4	144,3
163,1	66,0	411,2	366,4	1 006,7	768,6	194,1	823,2	725,7	2 511,6
153,1	68,0	397,7	363,2	981,9	670,4	168,0	662,8	575,8	2 077,0

Tabell 7. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. 1958. Länsvis

Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1958. By counties

Ann.: Till statens brandsinspektions kännedom komna brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Län County	Antal bränder No. of fires		Bränd areal Burnt area		Brandskada Damage			Beräk- nad släck- nings- kostnad	Antal förbru- kade ar- betstim- mar för släck- ning
	totalt total	till- bud under 0,1 ha less than 0,1 ha burnt	skogs- mark produc- tive forest	impedi- ment unprod. forest	å växan- de skog on grow- ing forest	å upp- huggna effekter m. m. on cut wood	totalt total	Costs of extin- guishing fires	No. of working hours for extin- guish- ing fires
			ha		kr				
					Sw. cr.				
Nb	65	9	140,1	14,6	40 410	—	40 410	47 000	5 741
Vb	83	46	137,6	11,1	46 590	600	47 190	48 484	8 453
Jtl	50	20	93,4	4,9	64 025	740	65 365	19 470	3 477
Vnr	150	96	157,7	69,4	74 370	260	74 630	33 395	11 327
Gvl	71	18	128,2	5,7	122 215	800	123 015	61 017	9 202
Kpb	48	24	92,6	6,0	52 220	1 500	53 720	29 240	4 235
Vrn	15	3	19,2	0,7	2 400	—	2 400	10 807	1 520
Ör	54	39	4,0	2,3	2 705	—	2 705	8 320	1 002
Vstm	58	35	12,1	6,6	6 665	—	6 665	9 188	1 710
Ups	12	9	1,0	2,0	2 050	—	2 050	8 497	333
Sth ¹	352	322	3,0	11,8	850	200	1 050	36 000	2 294
Sdm	60	50	6,0	7,3	5 610	4 800	10 410	9 935	1 148
Ög	27	17	9,0	0,6	3 520	680	4 200	15 218	1 121
Skb	28	23	3,7	—	2 120	—	2 120	6 576	563
Äbg	42	21	290,3	204,5	271 500	200	271 700	93 308	8 252
Jkp	39	25	12,7	18,1	18 884	50	18 934	10 127	1 751
Krb	23	19	2,0	—	700	—	700	14 231	338
Klm	27	13	5,9	1,5	4 950	50	5 000	52 577	1 177
Gtl	7	7	—	—	—	—	—	4 619	568
Gbg	334	257	1,2	113,9	3 300	300	3 600	18 000	3 337
Hl	24	17	0,2	2,3	200	—	200	14 695	492
Bl	29	21	2,5	0,3	2 700	—	2 700	11 982	866
Krs	5	4	0,2	—	—	—	—	3 059	141
Mlm	4	4	—	—	—	—	—	334	56
I	148	55	277,7	25,7	87 000	600	87 600	95 484	14 194
II	200	116	251,1	74,3	138 995	1 000	139 995	52 865	14 804
III	119	42	220,8	11,7	174 435	2 300	176 735	90 257	13 437
IV	737	576	368,9	255,4	321 954	5 980	327 934	274 784	21 209
V	403	310	4,1	116,5	6 200	300	6 500	52 689	5 460
Riket Entire country	1 607	1 099	1 122,6	483,6	728 584	10 180	738 764	566 079	69 104
1957	1 501	1 022	712,2	418,0	336 049	20 570	356 619	479 419	63 358

¹ Från och med 1955 har skogsbrandskadorna inom Stockholms stad införts i riksskogsbrandstatistiken.

² Se not till texttabell sid. 46.

Tabell 8. Antal skogsbränder och bränd areal 1958, fördelade efter brandorsak. Lansvis

Number of forest fires, area destroyed in 1958, by causes. By counties

Anm.: Till statens brandinspektions kännedom komma brandtillbud.

Län County	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		20		21	
	Åskslag Lightning		Järnväg Railway		Landsvägs- trafik Road traffic		Eldar uppgjorda av yrkesfolk Fires lit by forest workers				Campings- eldar Camping fires		Minder- årigas lek By children		Tobaks- rökning Smoking		Annan känd anledning ² Other known reason		Okänd anledning Unknown reason																							
	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha				
Nb	1	0,0	7	16,8	—	—	4	22,7	7	55,8	5	4,7	4	1,4	5	4,2	13	26,6	19	22,5																						
Vb	—	—	17	11,8	—	—	17	56,6	12	6,7	6	11,3	1	0,0	1	0,0	10	15,2	19	47,0																						
Jtl	3	25,1	9	13,5	—	—	12	8,3	9	33,5	—	—	5	2,4	1	10,5	5	3,8	6	1,2																						
Vnr	24	40,0	20	2,9	—	—	21	151,7	19	4,3	2	7,0	30	5,7	1	0,4	14	11,0	19	4,2																						
Gvl	1	0,0	21	37,9	2	0,5	10	15,9	10	8,0	3	0,5	4	2,2	3	1,5	10	9,3	7	58,1																						
Kpb	—	—	6	1,3	1	0,0	7	39,4	6	0,1	4	10,0	9	2,8	3	17,5	6	4,8	6	22,7																						
Vrm	1	0,5	2	0,8	1	0,0	1	4,0	4	0,5	—	—	2	1,0	1	5,5	2	7,0	1	0,6																						
Ör	—	—	4	0,8	—	—	1	0,1	12	1,8	—	—	16	0,2	1	0,0	9	1,4	11	2,0																						
Vstm	1	1,0	8	0,0	—	—	—	—	15	5,0	1	0,1	10	1,8	—	—	9	7,0	14	3,8																						
Ups	—	—	1	0,0	—	—	1	0,0	2	2,5	—	—	3	0,0	—	—	4	0,5	1	0,0																						
Sth	1	0,0	15	0,3	—	—	3	0,7	67	1,8	2	0,0	71	2,6	8	0,4	34	1,8	151	7,2																						
Sdm	—	—	7	0,0	—	—	3	0,2	11	7,4	3	0,8	18	0,4	3	0,0	6	0,0	9	4,5																						
Ög	4	4,3	1	0,0	—	—	1	0,0	9	2,5	—	—	2	0,4	2	0,0	3	1,0	5	1,4																						
Skb	2	0,0	2	0,0	—	—	1	0,0	8	2,1	—	—	5	0,1	2	1,1	—	—	8	0,4																						
Äbg	1	15,0	—	—	—	—	—	—	10	7,7	1	0,0	10	0,3	1	0,0	6	1,9	13	469,9																						
Jkp	2	12,0	2	1,3	—	—	1	0,2	6	2,1	—	—	9	0,2	—	—	9	12,5	10	2,5																						
Krb	4	0,2	1	0,2	—	—	2	0,0	—	—	—	—	10	1,0	2	0,0	—	—	4	0,6																						
Klm	5	2,0	1	0,2	1	0,4	1	0,6	3	0,0	—	—	3	0,5	1	0,0	1	0,0	11	3,7																						
Gu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	0,0	4	0,0																						
Gbg	—	—	15	2,3	—	—	—	—	24	5,1	1	0,3	262	90,1	—	—	9	9,1	23	8,2																						
Hl	2	0,0	2	0,0	—	—	—	—	2	0,0	—	—	7	0,4	1	0,0	5	0,8	5	1,3																						
Bl	4	0,5	3	0,3	—	—	—	—	3	1,0	—	—	8	0,4	—	—	3	0,0	8	0,6																						
Krs	—	—	3	1,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	0,2	—	—	—	—																						
Mlm	1	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,0	2	0,0																						
I	1	0,0	24	28,6	—	—	21	79,3	19	62,5	11	16,0	5	1,4	6	4,2	23	41,8	38	69,5																						
II	27	65,1	29	16,4	—	—	33	160,0	28	37,8	2	7,0	35	8,1	2	10,9	19	14,8	25	5,4																						
III	1	0,0	27	39,2	3	0,5	17	55,3	16	8,1	7	10,5	13	5,0	6	19,0	16	14,1	13	80,8																						
IV	21	35,0	44	3,6	2	0,4	15	5,8	147	33,4	7	0,9	159	8,5	21	7,0	83	33,1	238	496,6																						
V	7	0,5	23	4,4	—	—	—	—	29	6,1	1	0,3	277	90,9	3	0,2	21	9,9	42	10,1																						
Riket	57	100,6	147	92,2	5	0,9	86	300,4	239	147,9	28	34,7	489	113,9	38	41,3	162	113,7	356	662,4																						
Entire country																																										
1957	59	80,6	179	132,8	16	3,1	60	135,7	173	82,5	37	49,1	351	89,1	44	12,4	112	77,6	470	467,3																						

1 Inkl. kolning och tjärbränning.

2 Annan känd anledning innefattar bl. a. följande orsaker: ammunition, sprängämnen, fyverkeri, brinnande byggnad samt uppsattlig anläggning.

Tabell 9. Skogsbilvägar, färdigbyggda 1958, med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis

Forest roads completed in 1958, by forest-owner groups. By counties

Se anmärkning till tab. 6!

Måttenhet: km
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags-skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	157,1	30,9	24,0	10,3	222,3
Vb	114,1	0,8	62,0	49,2	226,0
Jtl	25,9	5,9	147,5	76,5	255,8
Vnr	—	15,3	135,8	55,5	206,6
Gvl	14,4	14,2	74,3	87,9	190,8
Kpb	47,2	70,4	90,5	36,3	244,4
Vrm	5,0	9,5	72,9	32,5	119,9
Ör	30,2	10,5	46,2	7,2	94,1
Vstm	8,9	16,7	19,8	4,8	50,2
Ups	1,1	16,4	8,9	4,7	31,1
Sth	1,2	9,7	—	7,3	18,2
Sdm	5,6	16,0	7,3	30,9	59,8
Ög	13,6	23,3	26,4	15,4	78,8
SKb	3,4	17,9	9,2	22,6	53,1
Äbg	15,1	21,2	11,2	35,6	83,1
Jkp	3,4	19,5	36,8	27,3	87,0
Krb	4,2	24,7	30,6	75,5	135,1
Klm	23,8	6,5	5,8	19,2	55,3
Gtl	—	1,0	—	11,2	12,2
Gbg	—	6,8	2,9	15,2	24,9
Hl	2,0	13,3	3,8	33,3	52,5
Bl	—	1,6	1,0	16,5	19,1
Krs	8,9	7,9	3,3	30,9	51,0
Mlm	0,5	5,9	—	24,0	30,4
I	271,2	31,7	86,0	59,4	448,3
II	25,9	21,2	283,3	132,0	462,4
III	61,6	84,6	164,8	124,2	435,2
IV	115,5	192,0	275,2	283,1	865,8
V	11,4	36,5	11,0	131,1	190,1
Riket	485,6	365,9	820,3	729,9	2 401,7
<i>Entire country</i>					
1957	493,6	416,3	1 170,7	787,0	2 867,6

¹ Se noterna 1—3 till tabell 6!

² Därav Kalmar läns norra 3,8 km.

Tabell 10. Under 1958 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis

Draining ditches completed in 1958, by forest-owner groups. By counties

		Måttenhet: km				
Se anmärkning till tab. 6!		Unit of measurement: km				
1	2	3	4	5	6	
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags-skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>	
Nb	129,1	3,4	146,5	26,9	305,8	
Vb	102,4	18,5	189,1	149,2	459,2	
JlI	7,9	4,0	357,1	22,9	391,9	
Vnr	18,1	0,9	377,5	56,9	453,4	
Gvl	4,8	6,7	39,9	20,1	71,5	
Kpb	15,8	59,3	115,9	70,9	261,8	
Vrm	2,6	11,5	236,1	95,5	345,7	
Ör	13,4	10,3	34,4	31,3	89,4	
Vstm	7,5	12,1	40,2	30,9	90,6	
Ups	1,6	19,6	48,8	16,4	86,4	
Sth	4,5	8,7	1,1	5,9	20,3	
Sdm	2,4	1,7	8,6	47,8	60,6	
Ög	8,0	15,2	4,5	29,9	57,6	
Skb	6,2	11,6	13,4	12,7	43,8	
Äbg	2,8	11,9	15,8	58,1	88,6	
Jkp	8,2	29,4	25,8	75,8	139,1	
Krb	12,1	8,0	28,0	93,4	141,4	
Klm	5,3	3,1	1,7	30,6	40,7	
Gtl	—	2,2	—	34,8	37,0	
Ghg	3,3	4,4	1,2	15,9	24,9	
Hl	6,7	4,2	0,6	48,5	60,1	
Bl	0,9	—	0,1	4,5	5,5	
Krs	4,3	11,3	1,3	24,2	41,0	
Mlm	2,2	1,5	—	21,7	25,4	
I	231,5	21,9	335,6	176,0	765,0	
II	26,0	4,9	734,6	79,8	845,3	
III	20,6	66,0	155,8	91,0	333,3	
IV	74,6	143,1	458,3	528,4	1 204,3	
V	17,4	23,6	3,2	149,5	193,9	
Riket	370,1	259,5	1 687,5	1 024,7	3 341,8	
<i>Entire country</i>						
1957	398,4	269,1	1 447,7	1 243,7	3 358,9	

¹ Se noterna 1—3 till tabell 6!

² Därav Kalmar läns norra 9,0 km.

Tabell 11. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1949/50—1958/59

Estimated annual fellings, by assortments, in the felling-seasons 1949/50—1958/59

Måttenhet: milj. m³ f. ub.¹
Unit of measurement: milj. m³ f. ub.¹

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sortiment Assortment	1949 /50	1950 /51	1951 /52	1952 /53	1953 /54	1954 /55	1955 /56	1956 /57	1957 /58	1958 /59
Sågtimmer av barr- träd ²	12,5	13,7	12,2	14,0	17,0	15,5	14,2	14,2	15,5	*13,5
<i>Coniferous timber</i>										
Massaved av barr- o. lövträd	10,5	14,5	18,8	12,2	16,5	18,3	20,3	20,2	18,4	*17,5
<i>Pulp wood</i>										
Brännved ³	9,0	8,5	7,5	6,5	6,0	5,8	5,6	5,4	5,2	5,0
<i>Fuel wood</i>										
Övrigt virke ⁴	2,0	2,0	2,5	2,0	2,0	2,0	1,8	1,9	1,8	1,7
<i>All other wood</i>										
S:a i milj. m ³ f. ub.	34,0	38,7	41,0	34,7	41,5	41,6	41,9	41,7	40,9	*37,7
Total i milj. m ³ sk.	41,8	47,6	50,4	42,7	51,0	51,2	51,5	51,3	50,5	*46,4

¹ Summaraden är dessutom omräknad till m³ sk., varvid summan m³ f. ub. ökats med 23 %. — *In addition, the total is given in forest cubic metres (m³ sk.), i. e. increased by 23 %.*

² Inkl. bjälk-, sparr- och slipersämnen samt fanérvirke. — *Incl. wood for beams, rafters, sleepers and veneer.*

³ Långved, kastved (även ved för husbehov). — *Long logs and billets (also for housing use).*

⁴ Props, stolpar, kolved, gagnvirke av lövträd, kubb och virke för husbehov. — *Pitprops, poles, charcoal wood and industrial broadleaved wood.*

Tabell 12. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1949—1958

Fellings in Crown forests, diocesan forests, other public forests and companies' forests, totals and per ha, in the years 1949—1958

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
År Year	Samtliga skogar <i>All forests</i>		Därav <i>Of which</i>							
	Summa avverkning <i>Total felling</i>	Avverkning per ha ¹ <i>Felling per ha</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övr. allm. skogar ² <i>Other public forests</i>		Bolagsskogar <i>Companies' forests</i>	
			totalt	per ha	totalt	per ha	totalt	per ha	totalt	per ha
	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.
1949	50,2	2,19	5,19	1,28	0,71	2,54	· ·	· ·	· ·	· ·
1950	41,8	1,82	5,10	1,26	0,79	2,72	· ·	· ·	· ·	· ·
1951	47,6	2,07	4,82	1,19	0,82	2,83	1,37	1,48	· ·	· ·
1952	50,4	2,24	4,69	1,16	0,66	2,28	1,34	1,40	· ·	· ·
1953	42,7	1,86	5,31	1,31	0,74	2,57	1,66	1,43	9,80	1,75
1954	51,0	2,22	6,46	1,59	0,94	3,25	2,45	2,17	12,68	2,27
1955	51,2	2,20	6,17	1,52	0,83	2,85	2,00	1,78	13,00	2,33
1956	51,5	2,25	5,72	1,41	0,82	2,82	1,77	1,55	12,44	2,24
1957	51,3	2,24	6,68	1,64	0,91	3,11	1,92	1,67	12,93	2,33
1958	50,3	2,20	6,36	1,56	0,75	2,57	1,71	1,48	13,20	2,38
Genomsnitt för angivna år	48,8	2,13	5,85	1,39	0,80	2,75	1,78	1,62	12,34	2,22
<i>Yearly average</i>										

Anm.: I avverkningskvantiteterna ingår skog som sålts på rot under året oavsett när den avverkades.

¹ Beräknat på hela den produktiva skogsmarksarealen. Jfr tab. 2 noterna 1 och 4.

² För åren 1953—1958 innefattas här samtliga övriga allmänna skogar (jfr tab. 2 och 3); för 1951 och 1952 saknas uppgifter bl. a. för landstingens och vissa primärkommuners skogar.

Tabell 13. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1958. Länsvis

Fellings in Crown forests, diocesan forests and other public forests in 1958. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och läns- grupp County	Kronoskogar <i>Crown forests</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>		S:a allm. skogar <i>Total public forests</i>	
	Summa avverkn. <i>Total fell- ing</i>	Av- verkn. per ha <i>Fell- ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell- ing</i>	Av- verkn. per ha <i>Fell- ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell- ing</i>	Av- verkn. per ha <i>Fell- ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell- ing</i>	Av- verkn. per ha <i>Fell- ing per ha</i>
	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.
Nh	2 105	1,06	8	0,54	150	0,61	2 263	1,02
Vb	1 204	1,18	14	0,98	69	0,53	1 287	1,10
Jtl	185	1,59	62	1,65	75	0,48	322	1,03
Vnr	185	1,37	50	2,09	31	1,11	266	1,42
Gvl	217	2,50	56	2,82	122	2,11	395	2,40
Kpb	446	1,69	48	2,55	274	1,37	768	1,59
Vrm	122	4,54	89	3,40	49	2,60	260	3,64
Ör	324	4,16	23	3,65	90	2,95	437	3,82
Vstm	202	4,44	31	3,80	112	3,50	345	4,01
Ups	28	5,11	19	2,56	112	3,25	159	3,24
Sth	46	2,08	22	2,70	111	2,75	179	2,55
Sdm	85	3,95	20	3,50	100	3,38	205	3,63
Ög	141	3,48	24	2,37	108	3,45	273	3,25
Skb	201	5,36	43	4,05	47	3,10	291	4,60
Ähg	145	5,57	32	2,35	40	2,56	217	3,90
Jkp	125	4,22	60	3,36	34	2,15	219	3,44
Krb	134	4,44	63	3,80	34	2,65	231	3,86
Klm	223	3,89	28	2,59	47	2,96	298	3,55
Gtl	7	0,86	10	1,71	6	1,08	23	1,26
Gbg	53	6,02	12	3,77	22	2,10	87	3,92
Hi	51	4,71	14	3,30	27	2,92	92	3,79
Bl	20	4,50	4	1,87	20	3,54	44	3,67
Krs	83	4,92	16	3,06	13	2,10	112	3,95
Mlm	30	7,60	4	2,95	14	3,41	48	5,18
I	3 309	1,10	22	0,75	219	0,58	3 550	1,04
II	370	1,47	112	1,84	106	0,57	558	1,18
III	663	1,90	104	2,67	396	1,54	1 163	1,80
IV	1 776	4,24	454	3,24	884	2,98	3 114	3,64
V	244	4,65	60	2,79	102	2,50	406	3,53
Riket Entire country	6 362	1,56	752	2,57	1 707	1,48	8 821	1,60
1957	6 675	1,64	906	3,11	1 920	1,67	9 483	1,71

¹ Se noter under tabell 12!

Tabell 14. Av virkesmätningssföreningarna under säsongerna 1956/57—1958/59 inmätta kvantiteter virke

Volume of timber measured in the felling-seasons 1956/57—1958/59 by timber measurement associations Måttenhet: 1 000 m³ f. ub.¹
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Virkesmätningssförening <i>Association</i>	Sågtimmer ² <i>Timber</i>			Massaved ³ <i>Pulp wood</i>			Övrigt virke ⁴ <i>Other wood</i>			Summa <i>Total</i>		
	1956/57	1957/58	1958/59	1956/57	1957/58	1958/59	1956/57	1957/58	1958/59	1956/57	1957/58	1958/59
Norrbottnens ...	587	742	577	1 813	1 815	1 208	17	16	7	2 417	2 573	1 792
Skellefteå	341	433	337	674	620	517	1	1	1	1 016	1 054	855
Umeå	327	404	320	701	666	516	1	1	1	1 029	1 071	837
Örnsköldsviks ...	231	330	246	1 033	1 043	951	9	24	64	1 273	1 397	1 261
Ångermanälvens	327	445	260	1 348	1 063	769	9	3	3	1 684	1 511	1 032
Sundsvalls	520	715	458	2 557	2 022	1 595	31	47	30	3 108	2 784	2 083
Summa <i>Total</i>	2 333	3 069	2 198	8 126	7 229	5 556	68	92	106	10 527	10 390	7 860
Ljusnans	280	350	288	882	685	518	—	—	—	1 162	1 035	806
Dalälvarnas ...	552	746	502	2 272	1 944	1 681	66	34	7	2 890	2 724	2 190
Wermländska ...	727	1 031	691	2 568	2 322	1 740	—	—	—	3 295	3 353	2 431
Summa <i>Total</i>	1 559	2 127	1 481	5 722	4 951	3 939	66	34	7	7 347	7 112	5 427
Sydv. Sveriges	250	394	229	800	743	828	22	26	34	1 072	1 163	1 091
Mellansvenska	662	920	608	1 535	1 125	1 120	69	55	57	2 266	2 130	1 785
Sydö. Sveriges	270	303	226	576	511	877	59	54	29	905	868	1 132
Summa <i>Total</i>	1 182	1 617	1 063	2 911	2 379	2 825	150	165	120	4 243	4 161	4 008
Hela riket	5 074	6 813	4 742	16 759	14 559	12 320	284	291	233	22 117	21 663	17 295
<i>Entire country</i>												

¹ Beträffande övrigt virke samt små kvantiteter av massaved och sågavfall är dock barken medräknad. ² Inkl. slipers- och sparrämnen, fanérvirke samt sågbar kubb. ³ Inkl. flottningsbrännved, boardved samt massaved av lövträd. ⁴ Brännved, props m. m. ⁵ Exkl. s. k. dispensmätning. ⁶ Exkl. vedgårdsmätningar och »övriga uppdrag».

Exportmätning (rundvirke)
Volume of roundwood measured for export

Virkesm.-fören.	1956/57	1957/58	1958/59
Norrbottnens	1	—	19
Umeå	4	—	4
Örnsköldsviks	—	—	7
Dalälvarnas	42	32	19
Wermländska	9	19	23
Sydv. Sveriges	163	147	61
Mellansvenska	430	273	158
Sydö. Sveriges	371	297	212
Summa	1 020	768	503

Sågat virke och slipers
Volume of sawnwood and sleepers measured

Virkesm.-fören.	1956/57	1957/58	1958/59
Umeå	12	—	—
Sydv. Sveriges	56	16	15
Mellansvenska	8	—	—
Sydö. Sveriges	56	20	23
Summa	132	36	38

Sågavfall (ribbved, flis o. d.)
Volume of sawing waste measured

Virkesm.-fören.	1956/57	1957/58	1958/59
Skellefteå	52	64	79
Örnsköldsviks	95	107	57
Dalälvarnas	121	109	125
Sydö. Sveriges	—	—	22
Summa	268	280	283

Tabell 15. Medelvolymp för av virkesmättningsföreningarna under drivningssäsongerna 1957/58 och 1958/59
inmätt virke i fast mått under bark

Average volume of timber measured by timber measurement associations in the felling-seasons 1957/58 and 1958/59

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Virkesmättningsförening <i>Association</i>	Redovisnings- enhet <i>Unit used</i>	1957/58						1958/59					
		Sägtimmer <i>Timber</i>			Massaved <i>Pulp wood</i>		Allt in- mätt virke <i>All wood</i>	Sägtimmer <i>Timber</i>			Massaved <i>Pulp wood</i>		Allt in- mätt virke <i>All wood</i>
		tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	tall + gran <i>both</i>	sulfit- ved	sulfat- ved		tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	tall + gran <i>both</i>	sulfit- ved	sulfat- ved	
Norrbottnens	f ³ tr.	6,45	4,62	6,18	1,67	2,02	2,51	6,45	5,22	6,30	1,89	2,30	2,90
Skellefteå	»	6,81	5,63	6,59	1,62	1,97	2,58	7,00	6,21	6,84	1,90	2,20	2,82
Umeå	»	6,64	5,53	6,40	1,61	1,89	2,59	6,81	6,17	6,68	1,98	2,25	2,96
Örnsköldsviks	»	7,26	6,79	7,09	1,83	1,96	2,65	7,54	7,39	7,49	1,89	2,05	2,58
Ångermanälvens	»	7,28	6,83	7,04	2,03	2,19	2,67	7,56	7,24	7,41	2,26	2,47	2,82
Sundsvalls	»	7,37	6,96	7,14	2,38	2,37	2,92	7,60	7,55	7,58	2,59	2,62	3,13
Ljusnans	f ³ fl. el. f ³ mi. ¹	7,25	7,39	7,29	1,58	1,52	2,26	7,84	7,87	7,85	1,63	1,63	2,41
Dalälvarnas	f ³ to.	5,85	5,41	5,67	6,20	5,77	6,02
Wernländska	f ³ to. el. f ³ mi. ¹	5,42	2,18	2,56	3,00	5,75	2,23	2,60	3,04
Sydvästra Sveriges	» » »	5,41	5,59	5,49	1,95	2,16	3,87	5,62	5,90	5,78	1,91	2,08	3,47
Mellansvenska	» » »	5,82	2,00	2,29	7,21	6,20	1,98	2,19	7,76
Sydöstra Sveriges	f ³ to.	5,12	5,19

¹ För »Massaved» och »Allt inmätt virke» är redovisningsenheten f³mi.

Tabell 16. Virkesmättningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke, drivningsåren 1954/55—1958/59

Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the felling-seasons 1954/55—1958/59

Anm.: Kostnader för virkesredovisning (d.v.s. kubering, pristräkning o.d.) ej medräknade, däremot andra serviceuppdrag, som förekommer i olika omfattning inom skilda föreningar och ej är att hänföra till direkt mätning, såsom tillsyn vid skogsmätning, stukmärkning o. d.

Måttenhet: öre per volymenhet
Unit of measurement: öre per volume unit

1	2	3	4	5	6	7	
Virkesmättningsförening Association	Anmärkning (sortiment, enhet etc.) Remarks (assortments, units etc.)	Drivningsårsong Felling season					
		1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59	
Norrbottnens ...	f ³ tr. m ³ t.	6,2 —	6,0 —	5,7 —	5,4 —	5,4 28,7	
Skellefteå	f ³ tr. m ³ t.	4,8 —	4,4 —	4,3 —	4,2 —	4,1 22,9	
Umeå	f ³ tr. m ³ t.	4,4 40,8	4,9 47,8	4,5 47,1	4,5 40,0	4,5 37,0	
Örnsköldsviks ...	f ³ tr. m ³ t.	4,7 22,2	4,7 22,4	4,4 23,6	4,2 23,6	4,4 22,4	
Ångermanälvens	f ³ tr. m ³ t.	4,8 29,1	4,9 37,7	4,9 26,9	5,2 29,4	5,1 34,6	
Sundsvalls	f ³ tr. m ³ t.	3,3 30,3	3,4 23,2	3,3 21,7	3,5 28,5	3,7 17,8	
Ljusnans	sågtim. f ³ fl., massav. f ³ mi. massaved m ³ t.	2,9 39,8	3,0 38,2	2,7 33,6	3,0 36,2	2,9 37,5	
Dalälvarnas ...	f ³ to. m ³ t.	3,5 26,8	4,1 32,4	3,9 31,6	4,1 31,5	4,8 37,7	
Wermländska ...	f ³ mi. m ³ t.	3,7 50,9	4,0 58,2	4,0 56,0	4,2 51,5	4,8 63,8	
Sydvästra Sveriges	brännved sågtimmer massaved massaved specialsortiment brännved aukt. mätn. m ³ t.	» f ³ to. f ³ mi. m ³ t. f ³ mi. m ³ t.	24,0 5,5 6,0 73,9 6,2 44,9	46,7 5,3 5,9 68,1 6,7 43,9	53,2 5,5 6,5 69,8 7,9 40,8	40,7 5,5 6,3 70,1 7,7 40,6	— 5,1 6,4 64,3 6,8 35,8
Mellansvenska...	sågtimmer fanér- o. lövtimmer massaved brännved	f ³ to. f ³ mi. m ³ t. »	3,6 4,7 30,8 29,5	3,7 4,9 32,7 32,7	3,7 4,6 33,2 33,4	4,0 4,6 34,9 35,2	4,2 5,3 39,4 39,4
Sydöstra Sveriges	sågtimmer, barr sågtimmer, löv massaved massaved props, landsvägs brännved	f ³ to. f ³ mi. m ³ f. m ³ t. » »	6,6 9,9 — 67,2 71,8 53,7	5,7 8,2 — 58,2 59,9 36,8	5,3 7,9 — 59,0 62,7 38,8	6,1 10,0 — 58,9 65,7 36,8	5,6 10,2 — 53,9 56,0 33,9

Tabell 17. Flottningsföreningar och flottleder 1958

Floating associations and floatways in 1958

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Vattendomstols- o. flodområden <i>River basins</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal förening- ar ¹ <i>No. of asso- cia- tions</i>	Antal flot- tan- de ² <i>Float- ing mem- bers</i>	Vattendom- stols- och flodområden <i>River basins</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal förening- ar ¹ <i>No. of asso- cia- tions</i>	Antal flot- tan- de ² <i>Float- ing mem- bers</i>
	Total längd <i>Length</i> km	Under året tra- fikerad längd <i>Used length</i> km				Total längd <i>Length</i> km	Under året tra- fikerad längd <i>Used length</i> km		
<i>Norrbygden</i> ...	23 227	16 550	52	180	<i>Österbygden</i> ...	6 359	4 975	21	36
Tornälven	1 230	943	2	23	Ljusnan	2 229	1 869	17	14
Kalixälven	1 894	1 403	1	9	Testeboån	194	63	1	2
Råncälven	600	362	1	5	Dalälven	3 676	2 983	1	19
Luleälven	1 248	851	1	7	Olandsån	77	60	1	1
Piteälven	1 179	927	1	9	Övriga <i>Other</i> ...	183	—	1	—
<i>Aby och Byske</i>					<i>Söderbygden</i> ...	419	87	1	1
älvarna	876	664	1	10	Lagan	149	—	—	—
Skellefteälven	1 422	1 012	1	13	Övriga <i>Other</i> ...	270	87	1	1
Umeälven	2 971	2 567	1	9	<i>Västerbygden</i> ...	3 163	2 664	22	83
öre o. Lögde äl- varna	1 023	723	2	10	Nissan	203	139	1	4
Gide älven	1 620	913	1	2	Klarälven	1 161	1 150	1	9
Ångermanälven	3 729	2 754	4	29	Norsälven	567	567	1	16
Indalsälven ...	2 157	1 875	14	20	Byälven	478	447	7	18
Ljungan	986	863	17	17	Upperudsälven	334	259	8	18
Harmångersån	127	113	1	2	Öreckilsälven ...	160	45	1	1
Delångersån ...	259	227	1	3	Övriga <i>Other</i> ...	260	57	3	17
Övriga <i>Other</i> ...	1 906	353	3	12	Riket 1958	33 168	24 276	96	300
					<i>Entire country</i>				
					1957	33 209	24 747	102	320

¹ Föreningar som under året bedrivit flottning. *Associations which have had floating during the year.*

² Det bör beaktas att samma intressent kan flotta inom flera flodområden. *The same member may float in two or more river basins.*

Tabell 18. Flottat och levererat virke 1958.

Wood floated and delivered in 1958

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	Under året tillsläppt flottgods <i>Wood admitted during the year</i>						Redovisat flottgods <i>Wood accounted for</i>			
	Såg- timmer o. d. <i>Saw- logs etc.</i>	Sulfit- ved <i>Wood for sul- phite pulp</i>	Sulfat- ved <i>Wood for sul- phate pulp</i>	Övrigt virke <i>Other timber</i>	Summa	<i>Total</i>	Avlämnat till ägarna <i>Delivered to the owners</i>		Kvarliggande i flottlederna <i>Remaining in the float- ways</i>	
	1 000 m ³ f.u.b.				Antal stockar <i>No. of logs</i> 1 000-tal	Volym <i>Vol- ume</i> 1 000 m ³ f. ub.	Antal stockar <i>No. of logs</i> 1 000-tal	Volym <i>Vol- ume</i> 1 000 m ³ f. ub.	Antal stockar <i>No. of logs</i> 1 000- tal	Volym <i>Vol- ume</i> 1 000 m ³ f. ub.
<i>Norrbygden</i>	2 074	2 891	2 645	35	107 178	7 645	106 798	7 611	446	31
Torneälven ¹	190	128	162	6	8 030	486	7 925	484	—	—
Kalixälven	151	123	280	2	8 109	556	8 075	556	8	1
Råneälven	16	10	27	0	745	53	761	53	—	—
Luleälven ²	103	48	252	1	6 116	404	5 993	390	76	5
Piteälven ²	106	36	187	—	4 505	329	4 538	331	6	0
Aby o. Byske älvarna	47	27	82	—	2 179	156	2 149	155	—	—
Skellefteälven ²	106	78	176	—	5 196	360	5 099	356	—	—
Umeälven	251	200	338	1	11 537	790	11 545	790	4	0
Öre o. Lögde älvarna ²	62	104	76	2	3 546	244	3 484	239	—	—
Gideälven m. fl.	56	106	61	2	3 425	225	3 376	224	—	—
Ångermanälven	367	726	334	4	19 452	1 431	19 555	1 438	58	4
Indalsälven	234	585	261	10	14 392	1 090	14 539	1 103	12	1
Ljungan	189	497	332	7	13 150	1 025	13 106	1 022	38	3
Harmångersån	56	62	11	—	1 744	129	1 696	125	—	—
Delångersån	198	111	41	0	3 441	260	3 296	245	242	17
Övriga <i>Other</i>	32	50	25	—	1 611	107	1 661	100	1	0
<i>Österbygden</i>	866	899	795	—	42 427	2 560	46 304	2 787	117	8
Ljusnan	339	352	407	—	18 881	1 098	21 247	1 246	—	—
Testeboån	22	0	4	—	227	26	227	27	—	—
Dalälven	489	522	376	—	22 564	1 387	24 075	1 465	117	8
Ölandsån	16	18	8	—	644	42	644	42	—	—
Övriga <i>Other</i>	—	7	—	—	111	7	111	7	—	—
<i>Söderbygden</i>	—	17	—	—	302	17	302	17	—	—
<i>Västerbygden</i>	440	863	377	9	21 753	1 689	21 515	1 681	842	59
Nissan	9	22	—	—	428	31	321	24	383	27
Klarälven	243	374	230	—	10 590	847	10 518	841	66	4
Norsälven	134	191	90	7	5 226	422	5 079	423	—	—
Byälven	29	88	12	2	1 776	131	1 769	130	38	3
Upperudsälven	5	33	10	0	671	48	660	47	19	1
Örekilsälven	—	74	—	—	1 302	74	1 409	80	336	24
Övriga <i>Other</i>	20	81	35	0	1 760	136	1 759	136	—	—
Riket 1958	3 380	4 670	3 817	44	171 660	11 911	174 919	12 096	1 405	98
<i>Entire country</i>										
1957	3 059	5 785	4 148	46	192 166	13 038	185 982	12 693	6 325	369

¹ I redovisningen ingår finskt virke med ca hälften. *Timber from Finland is included to about a half of the quantity.*

² Virket i anslutande och närgränsande flottleder ingår. *Timber from connecting and adjoining float-ways is included.*

Tabell 19. Utflottnings- och skiljningskostnader m. m. 1958

Floating and sorting costs etc. in 1958

Måttenhet: 1 000 kr
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	Utflottningskostnader <i>Floating expenses</i>		Skiljnings-, bunnings- och forläggningskostnader <i>Expenses for sorting etc.</i>			Förvaltningskostn. (löner, pensioner, räntor etc.) <i>Administrative expenses</i>	Summa gemensamma kostn. <i>Total common expenses</i>	Kostnader för separatflottning <i>Expenses for private floating</i>
	Totalt <i>Total</i>	däruv arbetskostn. <i>of which working costs</i>	Totalt <i>Total</i>	däruv arbetskostn. of which working costs				
				skiljn. sorting	buntn. o. d. bundling			
<i>Norrbygden</i>	28 751	17 686	14 888	7 654	2 813	4 613	48 252	2 256
Torneälven	1 414	971	1 800	509	213	340	3 554	220
Kalixälven	2 985	2 002	1 205	746	243	270	4 460	183
Råncälven	287	227	167	100	32	30	484	43
Luleälven ¹	1 648	920	1 127	559	200	181	2 956	104
Piteälven ¹	1 912	1 171	876	318	175	241	3 029	104
Ahy o. Byske älvarna	823	551	262	196	70	80	1 165	184
Skellefteälven ¹	1 448	1 029	754	648	0	209	2 411	—
Umeälven	3 236	1 886	1 693	1 012	485	746	5 675	397
Öre o. Lögde älvarna ¹	842	500	243	191	0	150	1 235	36
Gideälven m. fl.	827	575	379	181	127	265	1 471	112
<i>Ångermanälven</i>	5 034	3 337	3 057	1 635	711	884	8 975	150
Indalsälven	3 183	1 429	1 709	757	312	544	5 436	429
Ljungan	3 439	1 893	1 366	587	315	463	5 268	198
Harmångersån	447	275	—	—	—	—	447	52
Delångersån	761	576	170	146	—	129	1 060	44
Övriga <i>Other</i>	465	344	80	69	—	81	626	—
<i>Österbygden</i>	10 009	5 769	5 287	3 682	489	1 962	17 258	827
Ljusnan	4 639	2 633	3 014	1 914	429	820	8 473	226
Testeboån	102	64	12	9	—	17	131	35
Dalälven	5 166	2 986	2 261	1 759	60	1 115	8 542	562
Olandsån	99	86	—	—	—	4	103	—
Övriga <i>Other</i>	3	—	—	—	—	6	9	4
<i>Söderbygden</i>	0	—	—	—	—	0	0	70
<i>Västerbygden</i>	3 446	2 214	2 265	700	891	762	6 473	2 246
Nissan	17	—	—	—	—	8	25	—
Klarälven	1 901	1 200	1 352	649	336	364	3 617	1 115
Norsälven	893	540	710	—	473	211	1 814	312
Byälven	219	157	90	8	15	121	430	711
Upperudsälven	155	116	101	34	67	46	302	108
Örekilsälven	67	63	—	—	—	9	76	—
Övriga <i>Other</i>	194	138	12	9	0	3	209	—
Riket 1958 <i>Entire country</i>	42 206	25 669	22 440	12 036	4 193	7 337	71 983	5 399
1957	44 281	27 381	23 235	13 145	4 023	7 536	75 052	5 904

¹ Inklusive anslutna och närgränsande flottleder. *Connecting and adjoining floatways included.*² Ingår i »Arbetskostnad vid skiljningen». *Included in col. 5.*

Tabell 20. Rundvirkestransporter på järnväg 1958

Transport of unprocessed wood by rail in 1958

(Tabellen omfattar transporter på SJ och med dem samtrafikerade järnvägar)

1	2	3	4	5	6	7
Sortiment Assortment	Lastat gods Loaded		Tonkm 1 000-tal	Medel- trans- port- längd Average distance of trans- portation km	Fraktkostnad Freight	
	Vikt Weight 1 000-tal ton	Beräknad volym ² Esti- mated volume 1 000-tal m ³			1 000-tal kr	öre per tonkm
Sågtimmer och annat rund- virke ej nedan nämnt ¹	130,9	175 m ³ f.	28 667	219	2 266	7,9
<i>Timber and other roundwood not mentioned below¹</i>						
Stolpar, pålar, master, spiror <i>Posts, poles, pilings, masts</i>	52,9	81 »	19 309	365	1 442	7,5
Massaved, props	637,5	1 342 m ³ t.	123 675	194	9 598	7,8
<i>Pulp wood, pilprops</i>						
Kolved, tjärved	6,7	18 »	1 173	175	100	8,5
<i>Charcoal wood, resinous wood</i>						
Brännved, träbriketter	6,5	16 »	1 957	301	137	6,9
<i>Fuel wood</i>						
Allt virke	834,5	—	174 781	209	13 543	7,7
<i>All wood</i>						
1957	1 080,7	—	253 587	235	18 845	7,4

¹ Exkl. virke av utländska träslag. — *Excl. wood from foreign species.*² Vikten är omräknad till m³t. resp. m³f. utan hänsyn till barkningsgraden. Beräkningen har skett med följande relationstal för omvandling av vikt till volym, varvid virket antagits vara skogstorr:

Sågtimmer etc.	750 kg/m ³ f.	Massaved etc.	475 kg/m ³ t.
Stolpar etc.	650 »	Kolved etc.	375 »
		Brännved etc.	400 »

Tabell 21. Ursprungs- och destinationslän för järnvägstransporter av
Origin and destination of unprocessed wood transported by rail in 1958

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ursprungslän <i>County of origin</i>	Destinationslän <i>County of destination</i>												
	Nb	Vb	Jtl	Vnr	Gvl	Kpb	Vrm	Ör	Vstm	Ups	Sth	Sdm	Ög
Nb	7 415	121	42	9 597	—	—	—	—	—	—	12	24	—
Vb	428	849	344	9 924	305	40	13	60	—	29	85	—	—
Jtl	—	116	905	16 631	1 747	1 673	842	—	—	—	1 138	387	—
Vnr	165	452	297	2 323	220	27	—	126	—	20	166	—	—
Gvl	53	149	79	13 483	62 619	810	222	813	52	5	365	271	76
Kpb	387	769	584	1 409	22 523	9 695	135 812	3 608	476	2 135	407	—	758
Vrm	—	9	—	120	10	411	53 443	414	141	—	18	26	118
Ör	1 978	1 235	326	451	852	101	23 528	6 393	244	310	341	337	6 370
Vstm	—	95	34	1 078	26 758	154	41 698	3 302	25	45	45	515	159
Ups	—	—	—	108	252	902	—	—	—	—	4	—	96
Sth	19	11	5	1	238	231	1 344	—	26	—	39	119	1 028
Sdm	26	—	—	211	130	—	19 441	1 374	—	—	165	22	1 972
Ög	—	150	—	68	95	17	1 091	33	—	—	910	—	22 634
Ökb	—	153	170	650	32	—	839	10	—	—	33	—	105
Åbg	—	—	—	—	20	36	11 216	—	—	—	—	—	102
Ökp	—	—	—	—	—	—	1 104	13	—	—	362	—	665
Örb	—	—	—	—	—	30	164	54	—	—	—	—	—
Ölm	42	162	—	—	133	26	116	211	269	35	54	206	1 243
Ötl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Öhg	2	—	—	—	—	—	2 199	—	—	—	29	—	11
Öl	—	—	—	—	—	—	69	—	156	—	—	—	—
Öl	—	—	—	—	—	—	—	3	68	—	—	—	—
Örs	—	—	5	—	—	8	139	—	96	3	8	5	375
Ölm	—	8	—	—	—	—	88	25	—	—	16	5	350
Från utlandet ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
Öiket	10 514	4 269	2 790	56 054	115 933	14 158	293 365	16 437	1 552	2 581	4 196	1 917	36 093
Öntire country	957	13 832	5 423	4 636	77 489	121 201	33 629	382 995	13 773	5 499	12 698	2 796	1 897
Ög	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65 084

¹ Specifikation, se tab. 20!

oförädlat virke¹ 1958Måttenhet: ton
Unit of measurement: ton

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
												Riket	
												Entire	1957
												country	
Skb	Äbg	Jkp	Krb	Klm	Gtl	Gbg	Hl	Bl	Krs	Mlm	Till ut- landet		
774	—	98	—	37	—	23	—	—	—	18	298	18 458	29 973
741	—	161	—	42	—	—	—	—	—	10	53	13 084	20 267
798	250	—	—	62	—	25	—	—	—	16	164	24 754	32 751
640	—	132	19	—	—	23	—	—	—	5	1 099	5 712	10 310
891	367	682	—	187	—	415	55	5	—	100	2 087	83 785	76 801
821	8 893	637	12	1 011	—	1 919	398	41	228	271	16 141	208 936	278 110
3 080	248	1 145	—	3 468	—	1 003	37	—	14	12	3 897	67 613	87 476
3 363	2 283	1 190	18	2 369	—	1 744	162	—	—	77	24 993	78 652	105 713
1 300	8 000	544	607	1 036	—	170	—	—	112	288	3 661	89 621	113 264
331	108	70	32	95	—	—	—	—	—	—	50	2 048	30 817
502	—	122	—	697	—	3	—	—	—	100	97	4 582	12 829
629	1 963	2 341	20	2 735	—	164	—	—	—	87	238	31 515	41 054
6	20	1 115	—	1 602	—	3	—	—	—	22	737	28 501	52 466
389	382	2 278	—	1 647	—	1 540	503	52	559	112	4 204	13 658	18 558
525	16 386	6 993	12	1 679	—	233	6 056	—	365	38	535	44 196	53 835
84	206	11 582	415	1 484	—	347	4 985	268	1 786	335	1 914	25 551	34 049
—	20	1 128	103	227	—	—	795	15	948	56	2 058	5 599	11 172
120	364	1 443	309	12 101	—	1 087	290	10	108	153	712	19 190	19 829
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
168	1 523	—	—	217	—	370	1 088	—	106	38	—	5 749	6 585
55	36	216	—	188	—	—	38	—	—	—	3 835	4 592	10 174
—	—	347	—	242	—	29	22	—	—	47	719	1 476	1 487
65	3	5 546	—	881	—	—	3 361	—	70	16	9 576	20 154	12 707
209	3	12 431	151	3 192	—	115	1 919	16	110	58	17 797	36 493	19 347
—	485	15	—	76	—	—	—	—	—	8	—	616	1 095
15 489	41 535	50 215	1 697	35 223	—	9 210	19 709	406	4 405	1 868	94 864	834 533	1 080 668
32 070	91 652	63 220	2 170	32 887	—	14 608	19 229	363	2 577	18 211	62 729	1 080 668	

**Tabell 22. Ursprungs- och destinationslän för transporter av oförädlad
april 1957**

Origin and destination of unprocessed wood transported by hired lorries during two

Anm.: Endast transporter på längre avstånd än 100 km.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ursprungslän <i>County of origin</i>	Destinationslän <i>County of destination</i>											
	Nb	Vb	Jtl	Vnr	Gvl	Kpb	Vrm	Ör	Vstm	Ups	Sth	Sdm
Nb	—	350	—	201	—	—	—	—	—	—	—	—
Vb	—	1 272	—	327	—	—	—	—	—	—	—	—
Jtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vnr	—	—	—	27	—	—	—	—	—	—	—	—
Gvl	—	—	—	—	—	180	—	—	—	—	—	—
Kpb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	659	—
Vrm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ör	—	—	—	—	11	10	—	—	—	—	—	—
Vstm	—	—	—	—	36	—	—	—	—	—	217	—
Ups	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—
Sth	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	—	30	—	70	19	—	—	27	—
bg	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	14	—
kb	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—
bg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
kp	—	—	—	—	—	—	—	31	4	—	8	—
rb	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
lm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—
tl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ibg	—	—	—	—	—	—	64	—	—	—	—	—
tl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
tl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
rs	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—
lm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Utket	—	1 622	—	555	77	190	149	58	28	—	940	15
Entire country												
1955 (sept. o. okt.)	—	—	4	4	586	1 499	146	277	13	141	1 716	11

1) Timmer och osågat virke, massaved och brännved.

virke¹, utförda av den yrkesmässiga biltrafiken månaderna mars och

months in 1957

Måttenhet: ton
Unit of measurement: ton

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
												Riket Entire country	1955
Ög	Skb	Äbg	Jkp	Krb	Klm	Gtl	Gbg	Hl	Bl	Krs	Mlm		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	551	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 599	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180	836
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	659	128
—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	80
—	45	117	—	30	—	—	—	—	—	—	—	213	119
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	253	967
—	108	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	114	2 221
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59
1 037	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 183	377
8	—	—	113	8	64	—	—	—	—	—	—	215	41
—	—	8	208	—	22	—	54	12	—	—	—	319	1 301
—	—	206	45	—	—	—	132	455	—	—	—	853	874
239	110	33	45	40	95	—	161	652	4	25	300	1 747	1 503
7	—	—	174	—	157	—	8	277	154	165	425	1 370	2 549
17	—	—	90	—	—	—	21	44	12	14	29	242	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	77	125
—	—	—	36	20	—	—	73	—	—	—	—	129	163
—	—	—	—	—	13	—	—	12	—	—	—	25	24
—	—	9	40	—	5	—	—	14	35	—	286	404	626
—	—	—	288	—	—	—	—	—	—	—	—	288	337
1 308	263	387	1 039	98	356	—	449	1 466	205	204	1 053	10 462	12 380
402	227	234	1 303	1 112	293	—	1 033	1 395	696	212	1 076	12 380	—

Tabell 23. I rikets hamnar och lastageplatser 1958 lossade kvantiteter av oförädlad virke (endast inrikes fartygstransporter)

Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1958

Måttenhet: m³ f.¹
Unit of measurement: m³ f.¹

1	2	3	4	5	6
Län <i>County</i>	Lossade varor <i>Unloaded goods</i>				
	Timmer master spiror <i>Timber poles</i>	Massa- ved o. d. Props <i>Pulp wood etc., pit- props</i>	Bränn- ved <i>Fuel wood</i>	Lövträ <i>Broad- leaved wood</i>	Summa <i>Total</i>
Vnr	—	—	—	15 119	15 119
Vrm	784	—	733	—	1 517
Vstm	—	—	10	—	10
Ups	—	67	350	—	417
Sth	—	4 946	171	—	5 117
Sdm	—	—	90	—	90
Ög	—	7 356	—	—	7 356
Skb	752	955	—	—	1 707
Jkp	—	22 801	615	—	23 416
Klm	10 728	3 981	6 799	666	22 174
Gtl	—	42	—	—	42
Gbg	2 542	591	3 953	—	7 086
Bl	272	—	—	—	272
Krs	—	—	—	317	317
Mlm	—	400	22	—	422
Riket	15 078	41 139	12 743	16 102	85 062
<i>Entire country</i>					
1957	12 736	14 719	22 102	299	49 856

¹ Omräknat till fast mått utan hänsyn till barkningsgraden.

Tabell 24. Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke 1954—1958

Yearly consumption of roundwood by forest industries in 1954—1958

Anm.: Redovisningen omfattar samtliga i kommerskollegii industristatistik ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). *Only enterprises which usually have at least five workers employed.*

Måttenhet: 1 000 m³ f. ub.
Unit of measurement: 1 000 m³ f. ub.

1		2	3	4	5	6	7
Industrigren och sortiment <i>Branch of industry and assortment</i>		1954	1955	1956	1957	1958	Års- medel tal <i>Ave- rage</i> 1954 /58
Sågverk	<i>Saw mills</i>	12 412	12 701	11 656	11 706	12 155	12 126
Timmer, slipersämnen och sågkubb	<i>Timber, sleepers</i>						
av furu	<i>of pine</i>	6 603	6 654	5 993	6 573	6 941	6 553
> gran	<i>> spruce</i>	4 307	4 389	4 154	4 387	4 893	4 426
> björk	<i>> birch</i>	51	78	63	61	67	64
> annat lövträ	<i>> other broadleaved wood</i>	92	103	108	96	114	103
ej spec.	<i>unspecified</i>	1 359	1 477	1 349	589	140	983
Fanér- o. plywoodfabr.	<i>Veneer- and plywood factories</i>	160	155	162	159	164	160
Timmer o. d.	<i>Logs etc.</i>						
av furu	<i>of pine</i>	100	93	89	94	98	95
> gran	<i>> spruce</i>	4	5	8	10	10	7
> björk	<i>> birch</i>	22	26	24	24	24	24
> annat lövträ	<i>> other broadleaved wood</i>	28	20	23	30	32	28
ej spec.	<i>unspecified</i>	6	11	13	1	—	6
Wallboardfabriker¹	<i>Wallboard factories¹</i>	461	396	478	592	477	481
Massaved	<i>Pulp wood</i>						
av furu	<i>of pine</i>	227	227	322	341	277	279
> gran	<i>> spruce</i>	146	83	17	25	34	61
> lövträ	<i>> broadleaved wood</i>	30	9	13	31	14	19
div. klenvirke	<i>small wood</i>	58	77	126	195	152	122
Massafabriker¹	<i>Pulp mills¹</i>	14 917	15 734	16 697	17 147	16 491	16 197
Massaved	<i>Pulp wood</i>						
av furu	<i>of pine</i>	4 246	4 592	4 980	5 376	4 939	4 827
> gran	<i>> spruce</i>	10 108	10 437	10 887	10 736	10 229	10 479
> asp	<i>> aspen</i>	100	132	103	120	144	120
> björk	<i>> birch</i>	396	500	654	824	1 058	686
div. klenvirke	<i>small wood</i>	67	73	73	91	121	85

¹ Förbrukning av sågverksavfall redovisas i textavdelningen.
Consumption of sawmill waste is dealt with in chapter II.

Tabell 25. Sågverkens och hyvleriernas samt lädämnesfabrikernas huvudsakliga produktion 1958. Länsvis

Production of sawn and planed goods in 1958. By counties

Anm. Redovisningen omfattar samtliga i kommerskollegii industristatistik ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). — *Only enterprises which usually have at least five workers employed.*

Måttenhet: 1 000 m³ (nominellt)
Unit of measurement: 1 000 m³ (nominal)

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp <i>County</i>	Ohyvlade plank etc. (av barrträd) <i>Unplaned planks etc. (coniferous)</i>		Bräd- o. plankstump läkt, ribb, list, stav <i>Ends, slatings, staves etc.</i>	Bjälkar, sparrar, syllar <i>Balks and sleepers</i>	Virke av lövträd <i>Broad-leaved lumber etc.</i>	Lädämnen (sågade) <i>Box-board (sawn)</i>	Hyvlade bräder <i>Planed lumber</i>
	Antal arbetsställen <i>No. of mills</i>	Produktion <i>Production</i>					
Nb	54	459	1	9	0	—	30
Vb	63	343	11	7	0	—	40
JH	25	92	2	2	—	—	26
Vnr	42	612	17	2	—	—	26
Gvl	59	740	7	2	3	2	69
Kpb	70	484	9	28	1	0	96
Vrm	66	569	4	2	5	1	59
Ör	35	324	4	5	3	1	30
Vstm	36	209	2	3	1	3	41
Ups	22	172	0	3	1	1	24
Sth	34	126	0	3	0	2	157
Sdm	36	186	4	2	1	3	35
Ög	66	216	2	8	6	1	47
Skb	56	201	0	5	3	3	43
Äbg	71	169	1	8	1	2	37
Jkp	123	277	3	35	8	5	131
Krb	87	289	5	26	4	8	50
Klm	101	358	4	6	20	6	77
Gtl	5	5	0	1	—	—	2
Gbg	11	19	0	1	3	0	30
HI	24	35	1	20	5	0	4
BI	28	57	1	2	1	0	13
Krs	47	88	2	5	26	6	8
Mlm	12	12	1	5	20	3	7
I	117	802	12	16	0	—	70
II	67	704	19	4	—	—	52
III	129	1 224	16	30	4	2	165
IV	738	3 101	29	107	53	36	633
V	122	211	5	33	55	9	62
Riket <i>Entire country</i>	1 173	6 042	81	190	112	47	982
1957	1 214	5 829	83	221	102	56	982

¹ Därav Stockholms stad 25 158 m³.

Tabell 26. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion 1958. Länsvis

Pulp and wallboard production in 1958. By counties

Måttenhet: 1 000 ton
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp <i>County</i>	Pappersmassa <i>Pulp</i>						Wallboards	
	Mekanisk		Sulfit		Sulfat		Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion 1 000 ton <i>ton</i>
	Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion 1000 ton (torrtäinkt vikt) <i>(dry weight)</i>	Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion 1000 ton (torrtäinkt vikt) <i>(dry weight)</i>	Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion 1000 ton (torrtäinkt vikt) <i>(dry weight)</i>		
Nb	1	14	—	—	2	143	1	..
Vb	4	135	1	58	1	35	2	..
Jtl	3	25	1	21	—	—	1	..
Vnr	5	116	10	524	7	461	5	..
Gvl	3	30	7	326	5	298	2	..
Kpb	2	134	4	94	1	29	—	—
Vrm	5	103	8	250	5	238	1	..
ör	3	26	1	19	2	61	1	..
Vstm	2	3	1	14	—	—	1	..
Ups	—	—	1	33	1	66	1	..
Sth	2	113	1	24	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	..
Ög	1	93	2	57	1	45	—	—
Skb	—	—	1	20	—	—	1	..
Abg	5	36	5	76	2	39	—	—
Jkp	4	4	4	66	1	46	—	—
Krb	2	21	3	47	1	22	—	—
Klm	2	101)	1	11	2	15	—	—
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	2	24	1	22	—	—	—	—
Hl	2	5	1	26	—	—	—	—
Bl	1	7	—	—	—	—	—	—
Krs	1	9	—	—	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—
I	5	149	1	58	3	178	3	120
II	8	141	11	545	7	461	6	151
III	5	164	11	420	6	327	2	49
IV	24 ²⁴	406	28	617	15	532	6	222
V	6	45	2	48	—	—	—	—
Riket	48 ⁴⁶	905	53	1 688	31	1 498	17	542
<i>Entire country</i>								
1957	42	960	54	1 730	30	1 555	17	513

Tabell 28. Import av rundvirke, sågat virke m. m. 1954—1958

Imports of roundwood, sawn wood etc., 1954—1958

Tullens stat. nr Customs No.	Sortiment Assortment	År									
		1954	1955	1956	1957	1958	1954	1955	1956	1957	1958
		Kvantitet ¹ Quantity					Värde (tusentals kr) Value (1 000 Sw. cr.)				
712, 713	Orbetade trävaror <i>Unprocessed wood</i>	331,3	203,6	181,8	181,1	331,4	31 337	19 230	15 644	10 348	20 163
	Sågtimmer m. m. av barrträd 1 000 m ³ f. <i>Coniferous timber</i>	292,9	279,9	348,4	298,8	273,4	15 610	16 308	22 080	17 615	14 973
716	Massaved <i>Pulp wood</i>	—	0,5	—	—	—	—	30	—	—	
715	Props <i>Pilprops</i>	—	4,4	25,3	28,8	21,9	152	95	681	720	
751, 752	Ved <i>Wood</i>	6,9	1,9	1,0	5,2	7,2	319	193	131	343	
714, 717	Övr. barrträdsvirke (stolpar etc.) <i>Other coniferous wood</i>	3,5	—	—	—	—	—	—	—	—	
718, 719	Övr. inhemskt lövträdsvirke <i>Other broadleaved wood</i>	27,7	21,8	33,4	19,0	12,1	3 303	2 498	2 422	1 630	
720, 721	Virke av utländska träslag <i>Wood from foreign species</i>	29,6	23,1	21,9	25,0	35,9	8 389	7 728	8 088	11 705	
	Summa orbetade trävaror <i>Total unprocessed wood</i>	691,9	535,2	611,8	507,9	681,9	59 110	46 082	49 046	42 361	
726—741	Sågat virke <i>Sawn wood</i>										
742	Av barrträd <i>Coniferous</i>	14,2	11,1	12,8	10,0	18,3	11 532	9 340	9 620	8 021	
743	Av inhemska lövträd <i>Broadleaved</i>	32,8	42,8	32,8	30,3	33,5	14 577	20 956	15 612	14 749	
	Av utländska träslag <i>Foreign species</i>	15,8	14,2	11,9	17,8	20,0	9 723	9 560	9 869	15 327	
758, 759	Fanérskivor <i>Veneer</i>										
759-1, 760,	Högst 7 mm tjocka <i>Up to 7 mm thick</i>	1 592	2 007	1 526	2 162	2 376	6 254	7 084	5 740	9 688	
761	Hoppressade (plywood m. m.) <i>Plywood</i>	6 750	5 666	5 025	6 602	6 353	8 152	8 356	7 592	9 747	

¹ En std motsvarar 4,672 m³ f.

Tabell 29. Sveriges export och import av oförädlad virke med fördelning på export- resp. importländer 1958

Swedish exports and imports of roundwood by countries of destination and origin in 1958

1	2	3	4	5	6	7
Tullens stat. nr <i>Customs No.</i>	Sortiment <i>Assortment</i>	Export- resp. importland	Export		Import	
			1 000-tal m ³ f.	1 000-tal kr	1 000-tal m ³ f.	1 000-tal kr
712,713 714	Såg- och fanér- timmer, mastträ, spiror och stolpar av barrträd <i>Coniferous timber, poles, pilings etc.</i>	Danmark Finland Israel Nederländerna Norge Storbritannico Västtyskland Övriga Samtliga	2,9 — 2,0 24,7 25,3 15,4 117,9 3,6 191,8	521 — 572 2 697 2 734 3 296 17 092 793 27 705	— 277,9 — — 53,7 — — — 331,6	— 21 797 — — 4 391 — — — 26 188
716	Massaved av barr- träd <i>Coniferous pulp- wood</i>	Canada Finland Frankrike Italien Nederländerna Norge Schweiz Storbritannien Västtyskland Övriga Samtliga	— — 6,6 13,3 3,3 215,0 8,9 4,4 393,5 0,7 645,7	— — 564 1 009 245 14 165 730 355 27 746 40 44 854	4,8 21,4 — — — 247,2 — — — — 273,4	308 1 087 — — — 13 578 — — — — 14 973
715	Props av barrträd <i>Coniferous pit- props</i>	Cypern Danmark Italien Storbritannien Västtyskland Övriga Samtliga	4,1 1,0 1,9 95,2 185,4 0,3 287,9	411 110 146 7 128 13 617 25 21 437	— — — — — — —	— — — — — — —
717	Övrigt barrträds- virke <i>Other coniferous wood</i>	Finland Västtyskland Övriga Samtliga	— 1,4 0,5 1,9	— 43 29 72	6,8 — 0,2 7,0	408 — 15 423
718,719	Virke av svenska lövträdsarter <i>Wood from Swe- dish broadleaved species</i>	Danmark Finland Norge Storbritannien Västtyskland Övriga Samtliga	33,5 — 1,2 2,2 4,4 0,2 41,5	1 532 — 60 117 1 154 32 2 895	0,0 7,6 2,1 0,0 0,1 2,3 12,1	13 388 94 16 33 1 373 1 916

(Forts. på nästa sida)

(Forts. fr. föreg. sida)

1	2	3	4	5	6	7
720,721	Virke av utländska trädslag	Burma	—	—	1,4	1 945
		Fr. Ekv. Afrika	—	—	10,0	2 652
	Wood from foreign species	Fr. Västafrika	—	—	4,8	1 365
		Ghana	—	—	3,8	1 284
		Thailand	—	—	2,1	2 781
		Övr. Britt. Västafrika	—	—	13,2	3 070
		Övriga	0,1	31	0,5	566
		Samtliga	0,1	31	35,8	13 665
	Summa oförädlad virke		1 168,9	96 994	660,5	57 163
	Total unprocessed wood					
	1957		1 531,3	127 576	479,8	41 639

Tabell 30. Rånnettovärden för virkesuttagen å kronoskogar
1949—1958. Länsvis

Net value of wood cut in Crown forests in 1949—1958. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Måttenhet: kr pr m ³ sk.	
											Unit of measurement:	
Län County	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958		
Nb	11:95	12:82	28:04	30:86	15:79	18:48	18:31	15:24	11:76	11:90		
Vb	15:23	17:54	32:31	37:03	21:80	24:89	25:65	22:25	18:66	15:65		
Jtl	13:41	19:71	35:18	35:42	22:45	23:38	27:25	20:58	18:69	14:93		
Vnr	12:92	20:89	39:98	38:50	21:46	24:04	26:16	21:26	16:38	14:84		
Gvl	16:58	21:45	38:37	45:40	28:33	21:66	22:98	25:66	25:15	23:19		
Kpb	18:07	20:91	42:54	41:61	29:01	30:48	31:44	30:66	28:58	26:05		
Vrm	21:18	31:77	60:25	48:90	39:07	44:34	44:60	35:62	36:22	30:67		
Ör	17:81	18:59	34:92	49:20	29:06	30:68	31:10	29:84	27:64	26:42		
Vstm	18:92	19:20	37:68	47:13	26:39	27:73	26:31	28:16	24:57	22:02		
Ups	23:11	27:88	46:40	51:52	37:33	30:23	25:56	31:14	27:97	26:30		
Sth	18:08	23:66	42:39	38:23	27:32	23:12	24:06	19:02	24:28	19:07		
Sdm	20:01	26:92	52:68	46:59	42:45	39:06	42:80	40:31	37:87	31:85		
Ög	21:07	26:07	45:21	47:49	41:13	39:32	42:62	38:02	35:28	30:68		
Skb	21:40	26:48	48:15	54:37	40:61	40:19	41:23	37:23	37:87	34:11		
Äbg	21:71	28:51	50:55	42:09	38:64	40:46	41:53	35:85	37:11	31:39		
Jkp	24:42	35:82	64:87	49:10	49:36	52:49	50:12	43:13	44:09	37:50		
Krb	23:60	29:39	48:59	53:25	41:16	43:69	41:64	40:88	42:32	37:38		
Klm	23:08	32:89	47:72	42:15	41:43	43:51	43:63	38:31	42:29	34:48		
Gtl	20:47	26:57	43:23	33:20	31:42	29:66	31:05	22:91	19:95	18:80		
Gbg	14:61	17:09	34:80	39:21	24:09	26:02	28:47	30:50	29:51	25:79		
HI	19:72	24:29	41:02	41:44	34:07	38:02	39:92	35:40	34:61	29:06		
Bl	16:34	23:81	44:08	35:49	30:84	35:24	36:47	30:63	38:29	36:56		
Krs	20:69	26:85	46:95	40:78	36:32	36:20	39:08	33:71	34:56	32:89		
Mlm	22:87	30:75	61:80	46:86	35:62	41:67	46:69	42:22	42:80	39:34		
Riket Entire country	15:69	19:34	36:55	39:28	25:68	27:76	28:37	25:70	23:17	20:10		

Tabell 31. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1957/58
Sågtimmer av furu och gran

Gross prices and costs in the felling-season 1957/58. Coniferous timber

a) Norra Sverige

Anm.: Priserna gäller för obarkat timmer av o/s kvalitet och 16' medellängd fritt utsorterat slutskilje. Körningskostnaderna avser 2 km körväg.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Prisområde Region	Träd- slag Spe- cies	Pris i öre per f ³ to. ¹ Prices in öre per f ³ to.						Pris i öre per f ³ för mantel- volymen Prices in öre per f ³ of volume above f ³ to.	Omkostn. i öre per f ³ tr. Costs in öre per f ³ tr.			
		6"	7"	8"	9"	10"	11"		hugg- ning cutt- ing	kör- ning trans- port	gem- mens. kostn. com- mon costs	sum- ma total
									Timmer och massaved 3,0 f ³ tr.			
Torneälven	t	179	214	230	251	283	—	95	26	26	18	70
	g	175	203	214	229	252	—	—				
Kalixälven	t	180	215	231	252	284	—	96	26	26	18	70
	g	176	204	215	230	253	—	—				
Luleälven	t	180	215	231	252	284	—	96	26	26	18	70
	g	176	204	215	230	253	—	—				
Piteälven	t	180	215	231	252	284	—	96	25	25	18	68
	g	176	204	215	230	253	—	—				
Skellefteälven .	t	181	216	232	253	285	—	97	26	26	19	71
	g	177	205	216	231	254	—	—				
Umeälven	t	182	217	233	254	286	—	98	20	30	19	69
	g	178	206	217	232	255	—	—				
Öreälven	t	182	217	233	254	286	—	98	20	30	19	69
	g	178	206	217	232	255	—	—				
Gideälven m. fl.	t	183	218	234	255	287	—	99	20	30	19	69
	g	179	207	218	233	256	—	—				
Ångermanälven	t	184	219	235	256	288	—	100	24	30	19	73
	g	180	208	219	234	257	—	—				
Indalsälven—	t	184	219	235	256	288	—	100	25	31	19	75
Ljungan	g	180	208	219	234	257	—	—				
									Endast timmer			
Ljusnan	t	172	197	217	237	257	275	—	16	23	25	64
	g	—	175	195	215	235	250	—				

¹ För älvarna Torneälven—Ljungan anges särskilda priser för toppcylindern och mantelvolymen, för Ljusnan ett gemensamt pris för hela stockens volym i f³fl., som ungefär motsvarar toppcylindern jämte mantelvolymen (f³tr.).

För annan kvalitet än o/s är prisändringarna följande:

	Tillägg för S-timmer	Avdrag för V	Avdrag för VI
Torneälven—Ljungan ä toppcylindervol.	t 20 %	t, g 25—30 %	t, g 40—50 %
Ljusnan ä hela volymen	t 20 %	t 25 %, g 20 %	t 40 %, g 35 %

Tab. 31. (forts.)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Gbg	bilväg	14'	t, g	—	190	205	215	225	235	245	—	—	21	16	15	52
Hl ²	»	..	t, g	190	200	220	225	235	250	270	280	—	20	21	16	57
Bl	»	13'— 14'	t g	200 190	215 205	230 215	240 225	250 235	270 250	290 270	300 280	310 285	22	23
Krs ³	»	13'	t, g	195	205	215	230	240	250	260	270	—	22	23	18	63
Mlm ⁴	»	..	t, g	—	—	—	235	—	—	—	—	—	19	17

Ann.: För annan kvalitet än o/s är prisändringarna följande,
i procent

	Tillägg för S-tim- mer	Avdrag för V		Avdrag för VI	
		t	g	t	g
Gvl (Gästrikland), Kpb	30	25	15	40	30
Vrm, Dalsland, norra delen	—	25	15	—	—
ör, Ups	30	25	25	45	45
Vstm	30	25	15	40	30
Sth, Sdm	25	30	25	50	50
ög	30	30	25	45	40
Skl	..	25	15	40	40
Äbg, Dalsland, södra delen	—	25	20	35	35
» , Västergötland	(30)	20	20	35	35
Jkp	30	25	25	40	40
Krb, Klm	30	30	25	45	40
Gtl	—	25	25	45	45
Gbg	—	20	20	35	35
Hl	—	15	15	30	30
Bl	30	25	15	40	40

¹ Gäller för 5½".

² För större partier ca 10 % högre priser.

³ Medelpris för genomsnittskvalitet.

⁴ Medelpris, medeldiameter 8".

Tabell 32. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1957/58.

Massaved av barrträd

Gross prices and costs during the felling-season 1957/58. Coniferous pulp wood

Ann.: Priserna gäller Torne—Ljusnan fritt slutskilje, i övrigt — där ej annat anges — leverans vid bilväg. Alla priser för massaved i m³t. avser helbart virke.

Körningskostnaderna avser: Torne-Ljusnan 2 km, Gästrikl., Kpb och Vrm 1 km, Ör-Gtl 0,75 km samt Gbg-Mlm 0,3 km.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Prisområde (flod- område resp. län) Region	Mått- enhet Unit used	Vir- kes- längd Length of logs	Bruttoprís i kr per måttenhet Gross prices in Sw. cr. per unit				Omkostn. i kr pr måttenhet Costs in Sw. cr. per unit				
			Sulfitved Sulphite wood		Sulfatved Sulphate wood		Flottn. bränn- ved el. kolved	hugg- ning cutt- ing	kör- ning trans- port	ge- mens. kostn. com- mon	sum- ma total
			hb.	ob.	hb.	ob.					
Torneälven	f ³ tr.	—	1: 53	1: 38	1: 41	1: 26	1: 15	} se under timmer, tab. 31			
Kalixälven	»	—	1: 54	1: 39	1: 42	1: 27	1: 16				
Luleälven	»	—	1: 54	1: 39	1: 42	1: 27	1: 16				
Piteälven	»	—	1: 54	1: 39	1: 42	1: 27	1: 16				
Skellefteälven	»	—	1: 55	1: 40	1: 43	1: 28	1: 17				
Umeälven	»	—	1: 56	1: 41	1: 44	1: 29	1: 18				
Öreälven	»	—	1: 56	1: 41	1: 44	1: 29	1: 18				
Gideälven m. fl. ...	»	—	1: 57	1: 42	1: 45	1: 30	1: 19				
Ångermanälven ...	»	—	1: 58	1: 43	1: 46	1: 31	1: 20				
Indalsälv.-Ljungan	»	—	1: 58	1: 43	1: 46	1: 31	1: 20				
Ljusnan, fritt Mar- men	f ³ m.	—	1: 67	—	1: 53	—	1: 11	0: 46	0: 27	0: 24	0: 97
Vrm huvudälv	»	—	1: 68	—	1: 51	—	—	0: 38	0: 26	0: 25	0: 89
bilväg	»	—	1: 60	—	1: 43	—	—
Äbg Dalsl. bilväg	»	—	1: 60	—	1: 43	—	—
Västerg. »	»	—	1: 58	—	1: 36	—	—
Gbg bilväg	»	—	1: 60	—	1: 43	—	—
			prima	sekunda	prima	sekunda					
Gvl, Gästrikl., bilv.	m ³ t.	3 m	38: —	26: 50	33: 50	23: 50	—	11: 58	6: 03	5: 12	22: 73
Kpb. huvudälv	»	»	39: —	27: 25	34: 50	24: 25	—	} 11: 09	} 5: 86	} 5: 53	} 22: 48
n. delen »	»	»	37: —	26: —	32: 50	22: 75	—				
s. delen »	»	»	38: —	26: 50	33: 50	23: 50	—
Vrm »	»	2 m	41: 60	29: 10	35: 80	25: —	—
	»	3 »	39: 50	27: 70	34: 00	23: 80	—
Ör »	»	»	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—	13: 07	5: 82	5: 38	24: 27
Vstm n. delen »	»	3 »	38: —	26: 50	33: 50	23: 50	—	} 11: 10	} 5: 25	} 4: 22	} 20: 57
s. delen »	»	2 »	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—				
Ups, n. delen »	»	»	39: 50	27: 50	34: 50	24: 25	—	} 9: 90	} 5: 67	} 5: 07	} 20: 64
s. delen »	»	3 »	38: —	26: 50	33: 50	23: 50	—				
Sth »	»	2 »	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—	} 11: 96	} 4: 89	} 4: 08	} 20: 93
	»	3 »	38: 50	27: 00	32: 50	22: 50	—				
Sdm »	»	2 »	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—	} 10: 94	} 4: 73	} 3: 70	} 19: 37
	»	3 »	38: 50	27: 00	32: 50	22: 50	—				
Ög »	»	2 »	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—	12: 51	5: 07	3: 73	21: 31
Skb »	»	»	40: —	28: —	34: 50	24: 45	—	11: 78	5: 14	3: 08	20: —
Äbg, Dalsl.	»	»	41: 60	29: 10	35: 70	25: —	—	} 10: 99	} 5: 46	} 5: 45	} 21: 90
Västerg.	»	»	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—				
Jkp »	»	»	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—	10: 85	4: 89	2: 83	18: 57
Krb »	»	»	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—	11: 33	4: 50	3: 56	19: 39
Klm »	»	»	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—	11: 90	4: 79	3: 03	19: 72
Gtl »	»	2-3 m	37: —	..	30: —	..	—	9: 70	4: 44	2: 20	16: 34
Gbg »	»	2 »	41: 60	29: 10	35: 70	25: —	—	11: 10	3: 59	2: 51	17: 20
Hl »	»	»	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—	11: 76	5: 03	4: 74	21: 53
Bl »	»	»	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—	11: 41	4: 51
Krs »	»	»	39: 50	27: 50	33: 50	23: 50	—	12: 36	4: 48	3: 70	20: 54
Mlm »	»	»	38: —	..	33: 50	..	—	12: 68	4: 50	2: 49	19: 67

Tabell 33. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1957/58.
Brännved

Gross prices and costs during the felling-season 1957/58. Fuel wood

Anm.: Priserna gäller i genomsnitt för hela säsongen och avser leverans vid bilväg.
Körningskostnaderna avser: Nb-Vrm 1 km, Ör-Gtl 0,75 km och Gbg-Mlm 0,3 km.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län County	Bruttopriser i kr per m ³ t. Gross prices in Sw. cr. per m ³ t.			Omkostnader i kr per m ³ t. (1 m-ved) Costs in Sw. cr. per m ³ t. (1 mtr lengths)				
	björk birch		harrved coniferous	pannved	huggning cutting	körning transport	gem. kostnader common costs	summa total
	prima	sekunda	prima					
Nb	25: —	21: —	21: —	16:—18:—	12: 50	6: —	2: —	20: 50
Vb lappmark ...	28: —	24: —	24: —	19: —	13: —	5: 50	2: —	20: 50
kustland ...	27: —	23: —	23: —	20: —				
Jtl (Östersund)	35: —	27: —
Vnr
Gvl (Gästrik.)	9: 50	5: 41	2: 71	17: 62
Kpb	9: 98	5: 24	1: 69	16: 91
Vrm	25: —	18: —	10: —	6: 25	2: 90	19: 15
Ör	20: —	15: —	16: —	14: —	9: 09	5: 61	2: 67	17: 37
Vstm	23: —	18: —	18: —	15: —	9: 53	5: 60	2: 12	17: 25
Ups	24: —	20: —	20: —	15: —	9: 49	5: 21	2: 58	17: 28
Sth	20: —	16: —	16: —	12: —	9: 24	4: 73	2: 69	16: 66
Sdm	22: —	18: —	18: —	14: —	9: 42	4: 48	2: 19	16: 09
Ög	20: —	17: —	..	14: —	9: 51	5: 07	2: 39	16: 97
Skb	20: —	17: —	..	14: —	9: 34	5: 27	1: 88	16: 49
Äbg Dalsland ...	24: —	20: —	..	17: —	9: 49	5: 37	3: 24	18: 10
Västergötl.	20: —	16: —	18: —	14: —				
Jkp	22: —	17: —	17: —	13: —	8: 86	4: 94	2: 10	15: 90
Krb	24: —	19: —	18: —	14: —	9: 02	4: 57	1: 60	15: 19
Klm	22: —	18: —	..	14: —	9: 57	5: 08	1: 39	16: 04
Gtl	26: —	22: —	..	18: —	9: 28	4: 16	1: 20	14: 64
Gbg	23: —	17: —	..	16: —	8: 98	3: 57	1: 68	14: 23
Hl	21: —	17: —	17: —	14: 50	8: 89	4: 48	1: 87	15: 24
Bl	19: 50	16: —	15: —	13: —	8: 62	4: 71
Krs	19: 50	14: —	16: —	12: —	8: 79	4: 72	2: 53	16: 04
Mlm	19: —	13: —	16: —	12: —	7: 97	3: 97	1: 10	13: 04

Tabell 34. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster i kr (vägda genomsnitt¹), avverkningsåsongerna 1954/55—1958/59. Länsvis

Average daily wages (weighed averages¹) of forest workers in the felling-seasons 1954/55—1958/59. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	Huggare Woodcutters					Körare Hauliers				
	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
Nb	37	39	41	44	45	69	73	76	81	80
Vb	38	41	42	43	44	71	75	78	80	79
Jtl	35	37	39	39	37	62	63	68	69	66
Vnr	38	35	38	40	40	70	70	78	73	73
Gvl	37	38	41	40	40	61	65	70	71	67
Kpb	38	42	46	48	48	60	61	67	67	65
Vrm	35	35	37	39	37	47	47	52	69	61
Ör	32	33	35	36	38	46	48	51	53	55
Vstm	35	38	39	39	40	53	58	60	60	60
Ups	30	32	37	35	36	51	53	60	60	58
Sth	29	30	34	36	34	46	48	52	54	53
Sdm	29	29	33	35	35	45	45	45	46	50
Ög	32	32	32	34	35	48	47	48	49	52
Skb	30	31	32	33	35	44	45	45	46	46
Äbg	30	31	31	33	34	45	47	47	49	51
Jkp	30	31	31	33	34	43	46	47	50	49
Krb	30	32	34	37	38	45	49	49	55	56
Klm	29	29	33	34	37	43	46	46	49	51
Gtl	28	27	29	27	31	40	41	41	44	50
Gbg	29	31	35	37	38	45	46	50	51	53
HI	28	32	32	31	33	39	45	48	48	47
Bl	30	32	35	38	43	48	50	52	55	58
Krs	30	31	34	35	40	45	47	48	50	53
Mlm	30	33	33	33	37	45	48	48	50	55
Riket Entire country	35	37	40	41	42	61	64	68	70	70
Index basår Basic year 1954/55	100	106	114	117	120	100	105	111	115	115

¹ Vägda med avverkade kvantiteter. *Weighted with felled quantities.*

Tabell 35. Sysselsättningen i skogsbruket 1958 och 1959 vid domänverket och 54 större skogsbolag

Number of forest workers in Crown forests and in 54 of the largest companies' forests in 1958 and 1959

Anm.: Uppgifterna avser antalet sysselsatta andra tisdagen i angiven månad.

1	2	3	4	5	6	7	
Arbetsgivare <i>Employer</i>	Månad och år <i>Month and year</i>	Antal arbetare sysselsatta i <i>Number of workers employed in</i>				hus- byggn.- o. anlägg- nings- arbeten ³ <i>building</i>	samtliga <i>all</i>
		avverkningsarbete ¹ <i>cutting</i>		skogs- vårds- arbeten ² <i>silvi- culture</i>	total		
		total	därav körning <i>of which hauling</i>				
Domänverket <i>State Forest Service</i>	febr. 58	16 606	4 527	23	331	16 960	
	» 59	14 645	4 152	24	234	14 903	
	maj 58	7 037	1 002	2 546	553	10 136	
	» 59	5 393	840	3 862	487	9 742	
	aug. 58	4 010	739	4 964	1 352	10 326	
	» 59	4 227	732	4 733	1 111	10 071	
	nov. 58	8 066	1 404	1 369	1 159	10 594	
» 59	9 561	2 057	705	805	11 071		
Skogsbolagen <i>Companies</i>	febr. 58	47 661	17 324	40	612	48 313	
	» 59	38 964	14 584	36	598	39 598	
	maj 58	22 056	2 990	3 532	782	26 370	
	» 59	18 958	3 320	8 138	701	27 797	
	aug. 58	18 049	1 216	6 882	1 276	26 207	
	» 59	18 910	1 559	6 518	1 010	26 488	
	nov. 58	28 131	5 400	1 882	1 388	31 401	
» 59	32 544	8 061	1 010	1 211	34 765		
Summa <i>Total</i>	febr. 58	64 267	21 851	63	943	65 273	
	» 59	53 609	18 736	60	832	54 501	
	maj 58	29 093	3 992	6 078	1 335	36 506	
	» 59	24 351	4 052	12 000	1 188	37 539	
	aug. 58	22 059	1 955	11 846	2 628	36 533	
	» 59	23 137	2 291	11 251	2 121	36 509	
	nov. 58	36 197	6 804	3 251	2 547	41 995	
» 59	42 105	10 118	1 715	2 016	45 836		

¹ Utsynning, stämpling, huggning, körning samt flottning i egen regi.

² Hyggesrensning, markheredning, skogsodling, röjning, skogsdikning och plantskolearbeten.

³ Skogsvägbyggnader samt uppförande av arbetarebostäder.

Tabell 36. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal däri fullgjorda dagsverken 1958

Personnel engaged in floating activity and number of day-works performed in 1958

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	Förvaltningsofficerpersonal Administrative personnel	Antal sysselsatta arbetare <i>No. of workers employed</i>					Av arbetarpersonalen fullgjorda dagsverken 1000-tal <i>No. of day-works performed by workers</i>			
		i flottn.-arbete m. m. <i>in floating etc.</i>			vid skiljen <i>in sorting</i>		i flottningsarbete <i>in floating</i>	vid skiljen <i>in sorting</i>	summa <i>total</i>	
		omkr. 15 maj <i>about May 15th</i>	omkr. 1 juli <i>about July 1st</i>	omkr. 15 aug. <i>about Aug. 15th</i>	omkr. 15 maj <i>about May 15th</i>	omkr. 1 juli <i>about July 1st</i>				
		omkr. 15 aug. <i>about Aug. 15th</i>	omkr. 15 maj <i>about May 15th</i>	omkr. 1 juli <i>about July 1st</i>	omkr. 15 aug. <i>about Aug. 15th</i>	omkr. 15 maj <i>about May 15th</i>				
<i>Norrbygden</i>	340	3 622	6 526	2 325	499	3 205	3 209	488	307	795
Torneälven	15	549	352	280	90	219	342	26	37	63
Kalixälven	33	132	392	81	10	190	190	50	20	70
Råneälven	2	3	27	6	2	56	56	5	3	8
Luleälven	18	55	261	184	15	157	194	20	19	39
Piteälven	25	79	379	148	51	57	157	24	9	33
Åby o. Byske älvarna ...	6	12	271	128	8	105	124	17	5	22
Skellefte älven	12	164	337	115	15	115	200	26	14	40
Umeälven	34	431	929	121	—	493	493	56	34	90
Öre o. Lögde älvarna ...	10	230	143	7	—	115	—	14	5	19
Gideälven m. fl.	11	104	315	55	—	243	—	20	7	27
Ångermanälven	52	873	1 066	489	85	622	654	87	62	149
Indalsälven	61	483	744	262	163	339	360	56	44	100
Ljungan	34	199	786	295	60	399	395	55	44	99
Harmångersån	4	48	32	32	—	—	—	9	—	9
Delångersån	9	179	130	80	—	35	36	14	3	17
Övriga — <i>Other</i>	14	81	362	42	—	30	8	9	1	10
<i>Österbygden</i>	145	2 277	2 314	1 097	385	967	1 066	182	102	284
Ljusnan	55	1 307	744	232	247	430	524	77	54	131
Testeboån	1	18	34	10	—	11	—	2	0	2
Dalälven	84	854	1 536	855	138	526	542	100	48	148
Olandsån	2	98	—	—	—	—	—	3	—	3
Övriga ¹ — <i>Other</i>	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Söderbygden</i>	4	8	9	9	—	—	—	1	—	1
<i>Västerbygden</i>	63	1 191	1 156	368	136	486	484	93	56	149
Nissan	3	3	4	3	—	—	—	0	—	0
Klarälven	28	190	500	150	30	300	300	50	34	84
Norsälven	13	598	95	54	106	154	128	22	18	40
Byälven	8	255	263	43	—	18	18	12	1	13
Upperudsälven	4	32	280	104	—	10	38	4	3	7
Örekilsälven	2	10	10	10	—	—	—	1	—	1
Övriga — <i>Other</i>	5	106	4	4	—	4	—	4	—	4
Riket 1958 <i>Entire country</i>	552	7 101	10 005	3 799	1 020	4 658	4 759	764	465	1 229
1957	555	9 663	10 281	3 930	657	5 204	4 861	807	486	1 293

¹ Separat flottning. Antal sysselsatta jämte dagsverken icke redovisade.

Tabell 37. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket 1957—1959¹*Labour-exchange activities in forestry in 1957—1959*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Månad Month	Lediga platser Vacancies			Tillsatta platser Placements			Tillsatta platser på 100 lediga No. of placements per 100 vacancies		
	1957	1958	1959	1957	1958	1959	1957	1958	1959
Januari	4 481	3 457	3 237	3 725	3 044	3 001	83	88	93
Februari	2 406	2 349	3 297	1 962	1 937	2 974	82	82	90
Mars	2 069	1 756	1 754	1 742	1 566	1 588	84	89	91
April	2 483	1 737	2 623	1 826	1 542	2 461	74	89	94
Maj	4 757	4 234	5 671	4 192	4 001	5 408	88	93	95
Juni	3 225	3 250	2 290	2 752	3 097	2 094	85	95	91
Juli	1 455	1 233	1 094	1 057	1 105	954	73	90	87
Augusti	1 652	1 093	1 393	1 171	992	1 184	71	91	85
September	1 923	1 152	1 691	1 456	1 018	1 425	76	88	84
Oktober	2 121	1 372	2 058	1 595	1 277	1 665	75	93	81
November	2 640	2 152	3 033	2 198	2 037	2 393	83	95	79
December	1 909	1 994	2 557	1 538	1 858	1 724	81	93	67
Hela året ¹ Whole year	28 343	24 876	29 233	25 214	23 474	26 871	—	—	—

¹ Statistiken omfattar arbetstillfällena inom avverkning, flottning, kolning och skogs-vård, men icke inom anläggningsverksamhet (väg- och husbyggnad). Platser, som tillsatts med praktikanter, är medräknade, däremot icke sådana som tillsatts med tillfälligt placerad skolungdom. Beträffande lediga platser gäller, att talen för varje särskild månad anger hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, således med inräknande även av dem som kvarstått aktuella från föregående månad. I talen för hela året har endast de under året nyanmälda lediga platserna inräknats, varav förklaras, att års-siffrorna för lediga platser är mindre än de enskilda månadernas siffror tillsammans liksom att antalet tillsatta platser på 100 lediga under året blir högre än för någon av årets månader.

Tabell 38b. Antal arbetstimmar¹ samt arbetsolycksfall² i skogs- och flottningsarbeten 1957. Större arbetsgivare (exkl. staten). Se tab. 38 a!

Arbetsområde <i>Field of activity</i>	1 Antal arbetsgivare <i>No. of employers</i>	2 1 000-tal arbetstimmar <i>Thousands of working-hours</i>	3 Arbetsolycksfall <i>Industrial accidents at actual workplace</i>			6 Sjukersättningsdagar ³ <i>Sickness benefit days</i>	7 Genomsnittlig invaliditetstetsprocent <i>Average percentage of disablement</i>
			4 samtliga fall <i>All cases</i>		5 därav av vilka invaliditetsfall <i>cases of disability</i>		
			därav av vilka dödsfall <i>fatal cases</i>				
Skogsavverkning <i>Logging</i>	3 529	124 116	8 197	95	15	168 532	16,7
däruv skogsavverkn. med mindre än 50 000 arbetstimmar per år <i>of which Logging with less than 50 000 working-hours per year</i>	3 309	19 753	1 632	19	5	39 211	15,6
Skogsavverkn. med minst 50 000 arbetstimmar per år <i>Logging with at least 50 000 working-hours per year</i>	220	104 363	6 565	76	10	129 321	17,0
Skogsvård och virkesmätning <i>Planting and conservation of forests, timbermeasuring</i>	520	10 700	206	2	1	4 039	12,5
Flottning <i>Flloating</i>	88	12 792	355	8	4	10 259	12,0
Kolning <i>Charcoal burning</i>
Summa: Skogsbruk, flottning och kolning <i>Total: Forestry, floating, charcoal burning</i>	4 186	147 966	8 775	105	20	183 220	16,2
Samtliga näringsgrevar <i>All branches of industry</i>	73 508	3 815 256	87 918	1 466	241	2 086 700	20,0

¹ Från och med 1955 anges arbetskraftens omfattning i riksförsäkringsanstaltens olycksfallstatistik med 1 000-tal arbetstimmar. Där antalet arbetstimmar ej varit känt har en under hela året sysselsatt arbetstagare ansetts motsvara 2 150 arbetstimmar utom för vissa yrkesgrupper med lägre timantal, såsom kontor, skolor och yrken med fem dagars arbetsvecka. I olycksfallsstatistiken 1954 och tidigare angavs arbetskraftens omfattning med antal årsarbetare, varvid en årsarbetare definierades som 300 dagsverken eller 2 400 arbetstimmar.

² S. k. färdolycksfall ingår icke. Av arbetsolycksfall föranledda yrkesskador indelas i tre svårhetsklasser: övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall. I antalet olycksfall ingår icke lättare skador, som icke föranlett sjukskrivning efter utgång av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

³ I antalet sjukersättningsdagar (d.v.s. exkl. karensdagar) har dagar med halv sjukpenning medräknats endast med halva antalet.

Tabell 39a. Svårhetstal¹ för arbetsolycksfall fördelade efter orsak, antal olycksfall och flottningsarbeten 1956. Större arbetsgivare (exkl. staten)

Severity rates for industrial accidents distributed by cause of accident, number of accidents per 1 in 1956. Major employers (excl. public service)

Anm.: Tabellen omfattar arbetsgivare, som under året haft arbetstagare i en omfattning, motsvarande Only employers, who provided, during the year, employment corresponding to at least 10 000

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsområde Field of activity	Svårhetstal härrörande från följande olycksfallsorsaker Severity rates due to the following causes of accident					
	Motorer, transmissio- ner, arbets- maskiner, hissar, kran- nar, andra lyftanord- ningar Motors, cranes etc.	Fordon, annat trans- port- medel Vehicles	Hand- verktyg, enklare redskap Hand- tools, simple equip- ment	Explo- sion, eld o. d. Explo- sion, fire etc.	Fall, halkning Falls, slipping	Fallande föremål, ras Falling objects, subsidi- ences
Skogsavverkning Logging	0,08	0,57	0,57	0,13	0,40	0,64
Skogsvård o. virkesmätning Planting and conservation of forests, timbermeasuring	0,20	0,01	0,05	0,00	0,07	0,15
Flottnings Floating	1,00	1,93	0,05	0,00	0,25	0,02
Kolning Charcoal burning	0,16	0,04	0,06	0,11	0,22	0,05
Summa: Skogsbruk, flottnings och kol- ning Total: Forestry, floating, charcoal burning	0,17	0,63	0,49	0,11	0,36	0,55
Samtliga näringsgrenar All branches of industry	0,37	0,33	0,06	0,07	0,40	0,16

¹ Svårhetstalet är det riskmått som används i riksförsäkringsanstaltens omarbetade olycksfalls-
tal utförda arbetstimmar (kol. 11 = $\frac{\text{kol. 15} + \text{kol. 16}}{1\ 000}$). Enligt rekommendationer av sjätte socialstatis-
innebära en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara
skador år 1956 sid. 19.

² Uppräkning av dessa orsaker finns i texten sid. 102.

per 1 milj. arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs-

million working-hours and number of working days lost per accident in forest work and floating

rande i runt tal minst 10 000 arbetstimmar.
working-hours.

				Svårhetstal härrörande från <i>Severity rates due to</i>			Antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar <i>No. of accidents per 1 million working-hours</i>	Antal förlorade arbetsdagar per olycksfall <i>No. of working days lost per accident</i>
8	9	10	11	12	13	14		
Klämning, trampning på, stöt av eller mot föremål <i>Crushing with objects etc.</i>	Lyftande, bärande, hantering av material <i>Load</i>	Övriga ² <i>Other</i>	Samtliga <i>Total</i>	Sjukdom <i>Sickness</i>	Invaliditet <i>Disability</i>	Död <i>Death</i>		
0,13	0,08	0,13	2,73	1,18	0,96	0,59	66,0	41
0,03	0,02	0,00	0,53	0,26	0,27	—	13,6	39
0,67	0,05	0,01	3,98	0,46	0,37	3,15	23,4	170
0,19	0,29	0,09	1,21	1,21	—	—	74,5	16
0,17	0,07	0,12	2,67	1,06	0,86	0,75	58,8	45
0,07	0,06	0,11	1,64	0,51	0,57	0,56	24,2	67

statistik. Svårhetstalet motsvarar i princip antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000-tiska konferensen 1947 har vid konstruktionen av detta riskmått en sjuktid av 365 dagar förutsatts en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. För vidare upplysning om svårhetstalet se SOS, yrkes-

per 1 milj. arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs-

million working-hours and number of working days lost per accident in forest work and floating

rande i runt tal minst 10 000 arbetstimmar.
working-hours.

8	9	10	11	12	13	14	15	16
				Svårhetstal härrörande från <i>Severity rates due to</i>			Antal olycksfall per 1 milj. arbetstim- mar <i>No. of acci- dents per 1 million working- hours</i>	Antal för- lorade ar- betsdagar per olycks- fall <i>No. of work- ing days lost per accident</i>
Klämning, trampning på, stöt av eller mot föremål <i>Crushing with ob- jects etc.</i>	Lyftande, bärande, hante- ring av material <i>Load</i>	Övriga ² <i>Other</i>	Samtliga <i>Total</i>	Sjukdom <i>Sickness</i>	Invalidi- tet <i>Dis- ability</i>	Död <i>Death</i>		
0,15	0,09	0,18	3,09	1,22	0,96	0,91	66,0	47
0,03	0,01	0,01	1,22	0,34	0,18	0,70	19,3	63
0,15	0,04	0,01	3,61	0,71	0,56	2,34	27,8	130
—	0,07	0,03	0,97	0,97	—	—	47,5	20
0,14	0,08	0,16	3,00	1,12	0,87	1,01	59,3	51
0,06	0,06	0,12	1,54	0,49	0,58	0,47	23,0	67

Tabell 40. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1936—1945, 1946—1950, 1951—1955 samt för 1956—1958. Länsvis.

Number of elk killed during legal shooting season during the periods 1936—1945, 1946—1950, 1951—1955 (yearly average) and in 1956—1958. By counties.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	1936/ 1945	1946/ 1950	1951/ 1955	1956	1957	1958				
	årsmedeltal yearly average					tjur bulls	ko cows	års- kal- var calves (less than 1 year)	ej an- givet kön sex un- spec.	sum- ma total
Nb	91	157	598	843	959	501	417	13	—	931
Vb	158	500	1 242	1 644	1 963	1 109	1 088	127	—	2 324
Jtl	488	1 264	2 928	4 126	4 444	2 277	1 978	591	—	4 846
Vnr	147	630	1 653	1 960	1 994	1 040	920	172	—	2 132
Gvl	379	916	1 848	2 509	2 623	1 417	1 276	257	—	2 950
Kpb	1 093	1 366	2 265	3 221	3 846	2 017	1 672	556	—	4 245
Vrm	670	865	1 785	2 307	2 399	1 235	1 050	334	—	2 619
Ör	888	964	1 351	1 172	1 169	669	511	73	7	1 260
Vstm	685	941	1 121	1 152	1 099	541	487	87	—	1 115
Ups	733	903	1 094	833	695	347	332	39	—	718
Sth	581	840	1 038	906	847	421	422	38	4	885
Sdm	625	804	1 099	1 021	1 016	534	511	43	—	1 088
Ög	696	897	1 151	1 029	801	466	376	47	—	889
Skb	369	494	724	776	744	424	359	15	—	798
Äbg	430	586	859	1 057	1 027	566	498	25	—	1 089
Jkp	324	412	555	631	604	320	257	38	—	615
Krb	503	493	636	695	658	277	207	18	—	502
Klm	565	670	780	812	748	365	354	71	—	790
Gu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	81	194	243	297	318	144	151	13	—	308
Hl	190	228	371	395	395	195	169	15	—	379
Bl	93	67	81	125	132	55	53	34	—	142
Krs	198	158	160	220	224	114	98	12	—	224
Mlm	36	36	34	29	37	19	14	6	—	39
Riket Entire country	10 023	14 386	23 596	27 760	28 742	15 053	13 200	2 624	11	30 888

Tabell 41. Antal dödade villebråd i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955 samt för 1956—1958¹.

Number of game killed during the periods 1946—1950, 1951—1955 (yearly average) and in 1956—1958.

1	2	3	4	5	6	
Villebråd Game	1946/ 1950	1951/ 1955	1956	1957	1958	
Älg	<i>Elk</i>	14 386	23 596	27 760	28 742	30 888
Kronhjort	<i>Red deer</i>	24	43	45	60	60
Dovhjort	<i>Fallow-deer</i>	310	830	1 100	1 100	1 250
Rådjur	<i>Roe deer</i>	16 000	23 420	29 000	32 000	33 000
Skogshare	} <i>Hare</i>	149 460	123 800	104 000	122 000	107 000
Fälthare		105 900	105 300	71 000	80 000	76 500
Vildkanin	<i>Rabbit</i>	131 600	129 800	71 000	198 000	175 000
Rödräv	<i>Fox</i>	68 400	81 620	80 000	78 000	79 000
Grävling	<i>Badger</i>	10 740	9 680	9 000	9 350	9 000
Utter	<i>Otter</i>	1 440	1 120	900	800	800
Mård	<i>Marten</i>	940	730	700	1 230	1 750
Iller	<i>Polecat</i>	1 380	1 460	1 500	1 200	1 400
Vildmink	<i>Mink</i>	2 400	5 760	10 000	11 500	14 000
Hermelin och småvessla	<i>Ermine and weasel</i>	7 680	9 220	6 200	6 150	6 200
Ekorre	<i>Squirrel</i>	326 100	233 300	95 000	49 000	35 000
Säl	<i>Seal</i>	1 532	570	634	567	1 030
Björn	<i>Bear</i>	17	21	29	20	33
Lodjur	<i>Lynx</i>	12	8	11	8	3
Varg	<i>Wolf</i>	9	5	4	9	9
Järv	<i>Glutton</i>	41	23	12	21	20
Tjäder	<i>Capercaillie</i>	44 420	² 22 333	13 000	12 000	8 400
Orre	<i>Blackgrouse</i>	60 020	² 26 333	16 000	13 000	8 000
Järpe	<i>Hazel-hen</i>	72 000	² 31 000	20 000	8 600	5 000
Ripa	<i>Grouse</i>	123 260	80 100	44 000	60 200	46 500
Fasan	<i>Pheasant</i>	84 060	151 300	89 000	102 000	81 000
Rapphöna	<i>Partridge</i>	30 960	18 460	14 000	15 000	15 400
Morkulla	<i>Woodcock</i>	30 400	26 600	23 500	24 700	24 200
Duvhök	<i>Goshawk</i>	8 900	6 300	5 000	5 100	5 100
Sparvhök	<i>Sparrow-hawk</i>	8 160	7 380	6 000	6 300	5 500

¹ För säl, björn, lodjur, varg och järv avses kalenderår samt betr. övrigt vilt jaktåren 1/7 1946—30/6 1947 t. o. m. 1/3 1958—28/2 1959. Se texten.

² Treårsmedeltal; fridlyst i hela landet 1952 och 1953.

³ Tvåårsmedeltal; fridlyst i hela landet 1952—1954.

Tabell 42. Under budgetåret 1958/59 genom Kungl. Maj:ts eller skogsstyrelsens beslut gärdar. Länsvis

State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget year 1958/59.

By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	
Län County	Skogsförbättringsanslaget Grants for forest improvement							
	Återväxtåtgärder och röjningsgallring Measures of reproduction			Skogsdikning Draining			Div. mindre företag ² Small enter- prices	
	Areal Area	Beräknad brutto- kostnad Estimat- ed gross cost	Stats- bidrag Govt. grants	Båtnads- areal Area	Beräknad brutto- kostnad Estimat- ed gross cost	Stats- bidrag Govt. grants	Stats- bidrag Govt. grants	
	ha	1 000 kr		ha	1 000 kr			
Nb	2 761,2	633,6	311,0	168	32,7	13,1	6,5	
Vb	1 125,3	398,0	190,2	547	138,5	55,4	60,0	
Jtl	186,6	65,3	28,1	437	128,9	51,8	49,9	
Vnr	161,9	45,2	21,9	109	29,4	11,4	7,0	
Gvl	47,8	29,1	13,2	136	43,3	15,6	3,0	
Kpb	86,1	53,2	23,2	471	118,2	46,3	25,0	
Vrm	237,8	121,8	47,1	576	191,2	65,5	70,0	
Ör	62,8	36,1	11,0	102	38,9	14,5	12,5	
Vstm	56,2	27,9	10,5	5	1,7	0,4	1,9	
Ups	45,9	23,7	8,3	88	43,9	14,6	18,5	
Sth	—	—	—	—	—	—	6,0	
Sdm	244,8	114,0	31,9	181	66,9	17,8	9,7	
Ög	101,4	62,6	17,3	45	12,4	3,1	35,0	
Skb	392,0	256,0	97,5	67	29,0	8,7	52,0	
Äbg	162,1	79,2	25,9	82	35,2	12,4	31,4	
Jkp	47,6	22,4	9,1	311	116,1	44,0	40,0	
Krb	89,7	62,2	23,7	337	199,6	71,7	33,6	
Klm	99,3	48,9	30,2	93	61,8	21,5	77,6	
Gtl	—	—	—	248	63,7	24,3	9,8	
Gbg	154,2	109,8	50,0	33	21,7	8,4	35,5	
HI	50,2	29,9	63,8	99	50,5	20,1	14,2	
Bl	389,1	277,2	106,1	39	31,6	10,7	28,2	
Krs	358,2	349,4	154,5	—	—	—	95,0	
Mlm	97,0	77,7	22,7	—	—	—	24,0	
Summa Total	6 957,2	2 923,2	1 297,2	4 174	1 455,2	531,3	746,3	
Skogssällskapet	—	—	—	—	—	—	—	
Riket Entire country	6 957,2	2 923,2	1 297,2	4 174	1 455,2	531,3	746,3	
1957/58	7 875	3 501,5	1 418,2	3 297	1 293,3	477,9	578,9	

¹ Prisutjämningsmedel för återuppbyggnad av skogsbeståndet (SFS 374/1949).

² Hit hänföres bidrag till åtgärder av så ringa omfattning att de icke kräver särskild planläggning (s. k.

³ » » » » skogsvårdsåtgärder, vägbyggnader samt förvaltningsbidrag.

tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel) för särskilda skogsvårdsät-

9			10			11			12			13			14			15			16		17		18	
Skogsvägsanslaget <i>Grants for road-building</i>			Prisutjämningsmedel ¹ <i>Grants from the »price equalization fund»</i>						Norrländska prod. anslaget <i>Forest production grants for Norr-land</i>				Summa beviljade bidragsmedel <i>Total funds granted</i>													
Vägbyggnad <i>Road-building</i>			Återväxtåtgärder <i>Measures of reproduction</i>						Div. mindre företag ² <i>Small enter-prises</i>		Betesan- läggning <i>Grazing</i>		Övriga åtgärder ³ <i>Other measures</i>													
Väg- längd <i>Road length</i>	Beräknad brutto- kostnad <i>Estimated gross cost</i>	Stats- bidrag <i>Govt. grants</i>	Areal <i>Area</i>		Beräknad brutto- kostnad <i>Estimated gross cost</i>	Bidrag <i>Grants</i>	Bidrag <i>Grants</i>	Statsbidrag <i>Govt. grants</i>																		
km	1 000 kr		ha		1 000 kr																					
59,7	1 491,6	655,2	1 080,7	343,0	113,3	—	—	—	869,1					1 968,2												
82,6	2 142,7	1 394,9	327,1	159,8	76,9	125,7	—	—	1 060,4					2 963,5												
131,1	3 310,0	1 587,0	1 465,5	635,0	203,6	25,0	—	—	245,1					2 190,5												
46,3	1 726,5	831,6	4 840,0	218,1	98,5	12,8	—	—	—					983,2												
82,2	1 932,6	716,5	21,7	17,7	5,8	—	—	—	—					754,1												
108,5	2 128,8	950,7	229,8	158,1	38,4	—	—	—	—					1 083,6												
101,6	2 156,5	961,4	—	—	—	—	—	—	—					1 144,0												
7,8	141,5	65,7	—	—	—	—	—	—	—					103,7												
17,8	304,0	123,2	—	—	—	—	—	—	—					136,0												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					41,4												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					6,0												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					59,4												
2,4	22,0	7,9	—	—	—	—	—	—	—					63,3												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					158,2												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					69,7												
24,8	404,3	158,9	—	—	—	—	—	—	—					252,0												
19,4	320,1	116,0	—	—	—	—	—	—	—					245,0												
13,7	266,0	119,7	—	—	—	—	—	—	—					249,0												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					34,1												
5,5	131,5	59,6	—	—	—	—	—	—	—					153,5												
11,2	273,2	134,3	—	—	—	—	—	—	—					232,4												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					145,0												
12,2	162,5	75,9	—	—	—	—	—	—	—					325,4												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					46,7												
680,5	15 187,3	7 958,5	3 608,8	1 431,7	536,5	163,5	—	—	2 174,6					13 407,9												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					—												
680,5	15 187,3	7 958,5	3 608,8	1 431,7	536,5	163,5	—	—	2 174,6					13 407,9												
760,9	16 901,2	7 321,1	9 591	2 383,6	981,5	41,7	77,7	—	2 274,6					13 171,6												

understödsbidrag och förenklat förfarande).

Tabell 43. Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och procent av landarealen, i vissa länder 1958

Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries in 1958

1	2	3	4	5	6
Land Country	Land- areal ¹ milj. ha Land area in mill. ha	Invånare milj. No. of inhabi- tants in mill.	Skogsmarksareal ² Forest area		
			Totalt milj. ha in mill. ha	i % av land- arealen in % of total landarea	ha per invå- nare no. of ha per in- habitant
Argentina	278	19,9	60,0	21,6	3,0
Australien	770	9,6	15,0	2,0	1,6
Belgien och Luxemburg	3	12,2	0,7	23,3	0,1
Belgiska Kongo	234	13,1	15,0	6,4	1,1
Brasilien	851	61,3	120,0	14,1	2,0
Burma	68	20,1	36,2	53,2	1,8
Canada	997	16,6	130,2	13,1	7,8
Colombia	114	13,2	62,0	54,4	4,7
Finland	34	4,3	20,7	60,9	4,8
Frankrike	55	44,1	11,4	20,7	0,3
Italien	30	48,5	5,6	18,7	0,1
Japan	37	90,9	21,3	57,6	0,2
Jugoslavien	26	18,0	8,4	32,3	0,5
Kina ⁶	976	640,0	28,1	2,9	0,4
Norge ⁷	32	3,5	6,7	20,9	1,9
Peru	129	9,9	15,0	11,6	1,5
Polen	31	28,3	7,5	24,2	0,3
Portugal ⁸	9	8,9	2,5	27,8	0,3
Sovjetunionen	2 240	200,2	425,0	19,0	2,1
Spanien ¹⁰	50	29,4	12,5	25,0	0,4
Storbritannien	24	51,7	1,6	6,7	0,0
Sverige	45	7,4	22,9	50,9	3,1
Tanganyika	94	8,8	36,3	38,6	4,1
Turkiet	77	25,5	10,3	13,4	0,4
Uganda	24	5,7	1,6	6,7	0,3
USA ¹¹	936	172,0	182,6	19,5	1,1
Västtyskland ¹³	25	53,7	6,7	26,8	0,1
Östtyskland ¹⁴	11	17,5	2,7	24,5	0,2
Österrike	8	7,0	2,5	31,3	0,4
Totalt	1513 537	2 800,0	1 826,3	13,5	0,7
Totalt					

¹ Inkl. insjöar och floder. — *Incl. lakes and rivers.*

² För exploatering tillgänglig skog. — *Accessible forests.*

³ Exkl. urinvånare. — *Excl. aboriginals.*

⁴ Exkl. indianerna i djungeln. — *Excl. indians in the jungle.*

⁵ Endast tillgänglig produktiv skog. — *Accessible productive forests only.*

⁶ Exkl. Formosa och Pescadorerna. — *Excl. Formosa and the Pescadores.*

⁷ Exkl. Svalbard och Jan Mayen.

⁸ Inkl. Azorererna och Madeira. — *Incl. the Azores and Madeira.*

⁹ Inkl. de asiatiska delarna. — *Incl. Asian part.*

¹⁰ Inkl. Balearerna och Kanarieöarna. — *Incl. the Balearic and the Canary Islands.*

¹¹ Inkl. Alaska och Hawaii, exkl. Panamakanalzonen och Puerto Rico. — *Incl. Alaska and Hawaii, excl. the Panama Canal zone and Puerto Rico.*

¹² Tillgänglig och icke tillgänglig produktiv skog. — *All productive forests accessible and inaccessible.*

¹³ Inkl. Väst-Berlin. — *Incl. West-Berlin.*

¹⁴ Inkl. Öst-Berlin. — *Incl. East-Berlin.*

¹⁵ All landareal inkl. insjöar och vattendrag men exkl. obebodda polarområden och obebodda öar. — *Landarea incl. lakes and watercourses but excl. uninhabited polar areas and uninhabited islands.*

Tabell 44. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning
1957 och 1958

Removals in certain countries with an extensive logging in 1957 and 1958

Måttenhet: milj. m³ f. u.
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7
Land Country	1957			1958		
	Barträd Coni- ferous	Lövträd Broad- leaved	Summa Total	Barträd Coni- ferous	Lövträd Broad- leaved	Summa Total
Argentina ¹	*0,1	*12,6	*12,7
Australien ²	1,5	13,3	14,8	1,6	13,3	14,9
Brasilien	*27,4	*74,4	*101,9	*27,5	*74,6	*102,1
Canada	79,6	10,3	89,8	76,4	9,9	86,3
Colombia	0,1	12,6	12,7
Finland ³	29,5	10,9	40,4
Frankrike	14,1	24,4	38,4	13,9	23,2	37,1
Indien ^{2, 4}	0,7	13,7	14,4
Italien ⁵	1,9	19,5	21,4	1,7	18,8	20,7
Japan ⁵	36,3	29,1	65,3	34,8	28,1	62,9
Jugoslavien	3,8	13,1	16,9	3,4	12,1	15,5
Norge ^{6, 7}	8,9	0,3	9,9	8,0	0,3	8,3
Polen ⁸	15,7	2,2	17,9	14,3	2,2	16,5
Sovjetunionen	287,8	73,6	361,4	300,8	75,2	376,0
Spanien ⁵	4,1	7,8	11,8	3,7	6,2	9,9
Sverige ⁶	37,5	4,2	41,7	37,2	4,2	41,4
Tanganyika	0,0	18,5	18,6	0,3	20,7	21,0
Tjeckoslovakien	10,9	3,0	13,9	10,8	3,0	13,8
Uganda	12,9	12,9	*—	*12,9	*12,9
USA	202,3	97,4	299,7	196,2	93,8	290,0
Västtyskland ⁸	15,5	8,1	23,7	16,1	7,4	23,5
Östtyskland	7,1	1,3	8,3
Österrike	9,6	2,1	11,7	8,7	2,1	10,7
Totalt ⁹	838,1	751,5	1 631,2	836,0	748,3	1 631,8
Total						

¹ Avser 1956. — Year 1956.

² Endast redovisad avverkning. — Recorded removals only.

³ Avser uppgifter om förbrukning. — Removals more accurately described as utilization.

⁴ 1/4 1955—31/3 1956.

⁵ 1/4 1956—31/3 1957 resp. 1/4 1957—31/3 1958.

⁶ 1/7 1956—30/6 1957 resp. 1/7 1957—30/6 1958.

⁷ Exkl. husbehovsvirke. — Excl. rural consumption.

⁸ 1/10 1956—30/9 1957, 1/10 1957—30/9 1958.

⁹ Avser även andra rapporterade länder. — Refers to reporting countries.

Tabell 45. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1958

Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade, in 1958

Måttenhet: 1 000 m³ f. ub.

Unit of measurement: 1 000 m³ solid wood under bark

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land Country	Export					Import				
	Såg- och fanértimmer Timber		Massaved Pulp wood	Props Pit-props	Summa Total	Såg- och fanértimmer Timber		Massaved Pulp wood	Props Pit-props	Summa Total
	barr coniferous	löv broad-leaved				barr coniferous	löv broad-leaved			
Australien	—	—	—	—	—	21	252	—	—	273
Belgien, Luxemburg	189	102	12	44	247	169	215	228	109	621
Belgiska Kongo	—	100	—	—	100	—	5	—	—	5
Brasilien	1	50	—	—	51	—	—	—	—	—
Canada	24	76	3 255	143	3 498	547	—	421	—	968
Filippinerna
Finland	338	34	2 222	1 073	3 667	—	4	—	—	4
Frankrike	161	339	116	240	856	4	635	704	158	1 501
Ghana	—	765	—	—	765	—	—	—	—	—
Italien	—	0	—	—	0	381	378	875	22	1 656
Japan	26	1	20	—	47	570	3 380	77	—	4 027
Jugoslavien	1	—	474	—	475	—	—	—	—	—
Nederländerna	8	11	10	87	116	94	206	184	26	510
Nigeria	—	434	—	—	434	—	—	—	—	—
N. Borneo	—	914	—	—	914	—	—	—	—	—
Norge	66	0	141	56	263	14	9	202	6	231
Portugal	0	5	—	163	168	0	55	—	—	55
Schweiz	22	10	—	—	32	46	121	282	—	449
Sovjetunionen	986	43	823	991	2 843	—	—	302	—	302
Storbritannien	—	—	—	—	—	47	379	239	1 000	1 665
Sverige	135	42	621	288	1 086	331	48	166	—	545
Turkiet	—	7	—	—	7	24	—	60	34	118
USA	577	193	259	—	1 029	97	334	3 496	—	3 927
Västtyskland	8	9	5	156	177	451	937	1 581	1 237	4 206
Östtyskland
Österrike	10	30	—	197	237	5	14	86	—	105
Totalt ²	2 595	7 515	8 530	3 690	22 330	3 135	8 085	9 740	3 505	24 465
Total										
1957	1 945	7 245	10 710	4 140	24 040	2 655	7 170	11 530	3 865	25 220

¹ Inkl. stolpar, pålar o. d. — Incl. posts, piling and poles.

² Se not. 9, tabell 44. — See note 9, table 44.

Tabell 46. Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1958

Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries in 1958

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Land Country	Sågvirke Sawn wood		Låd- äm- nen <i>Box- boards</i>	Slip- pers <i>Sleep- ers</i>	Ply- wood	Spån- plat- tor <i>Par- ticle board</i>	Massa Pulp Trämassa Wood pulp				Annan fiber- massa <i>Other fibre pulp</i>
	barr <i>conif- erous</i>	löv <i>broad- leaved</i>					Meka- nisk <i>Me- chanical</i>	Ke- misk <i>Chem- ical</i>	Halv- ke- misk <i>Semi- chem- ical</i>	Sum- ma <i>Total</i>	
	1 000 stds	1 000 m ³					1 000 m ³			1 000 ton	
Australien	55	2 321	581	333	100	—	177	125	1..	302	8
Belgien o. Luxemb.	39	365	150	40	29	10	80	41	1	122	14
Brasilien	594	762	727	..	103	36
Canada	3 654	919	134	475	862	14	5 102	4 143	105	9 350	*27
Chile	28	7	0	44	—	—	44	3
Finland	990	47	47	*118	286	18	983	2 066	14	3 063	—
Frankrike	*1 027	2 300	4..	..	342	72	375	416	38	829	170
Italien	183	1 005	—	62	150	25	216	116	37	369	60
Japan	3 200	2 807	4 525	927	1 059	19	723	1 477	118	2 318	29
Jugoslavien	219	673	162	150	55	..	49	99	—	148	—
Nederländerna ...	17	142	—	3	34	25	108	8	—	116	376
Norge	320	23	140	21	*12	—	645	637	1..	1 282	—
Nya Zeeland ⁵	260	85	201	2	17	—	105	129	5	239	—
Portugal	37	50	300	80	9	—	4	54	—	58	3
Schweiz	182	90	—	19	23	*20	105	91	4	200	—
Sovjetunionen ...	* ³ 15 825	*13 050	4..	..	1 229	..	*807	*2 089	—	*2 896	*3
Storbritannien ...	44	797	—	12	46	36	*126	*15	1..	*141	*200
Sverige	1 720	140	140	140	60	..	880	3 191	—	4 071	—
USA	13 700	15 087	—	..	*6 830	..	3 777	14 536	1 404	19 717	*460
Västtyskland	1 177	1 175	—	252	468	285	642	735	—	1 377	49
Östtyskland	*560	*434	—
Österrike	*832	*153	—	4..	40	..	170	474	0	645	2
Total ⁷	50 675	58 295	12 955	905	16 410	33 815	..	50 225	2 685
Total											
1957	49 930	56 355	11 775	800	16 545	33 755	..	50 300	2 490

¹ Ingår i kemisk massa. — *Included in chemical pulp.*

² Kvantitet som använts av finska statens järnvägar plus export. — *Quantity used by the State Railways plus exports.*

³ Inkl. lådämnen. — *Incl. boxboards.*

⁴ Ingår i sågvirke. — *Included in sawnwood.*

⁵ 1/4 1957—31/3 1958.

⁶ Inkl. slippers. — *Incl. sleepers.*

⁷ Se not. 9, tabell 44. — *See note 9, table 44.*

Tabell 47. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror 1958

Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products in 1958

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land Country	Sågvirke, inkl. lådämnen <i>Sawnwood incl. boxboards</i>				Slipers <i>Sleepers</i>		Plywood		Massa <i>Pulp</i>	
	Barrträd <i>Coniferous</i>		Lövträd <i>Broadleaved</i>		Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.
	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.						
	1 000 stds		1 000 m ³				1 000 ton			
Australien	0	124	37	137	103	0	0	11	0	195
Belgien o. Luxemb. ...	5	130	18	87	4	13	9	19	12	180
Brasilien	239	—	20	—	—	—	1	—	—	104
Canada	2 029	82	274	271	72	14	54	51	2 013	49
Chile	11	..	65	..	—	..	0	..	—	..
Danmark	8	129	36	30	—	12	3	16	2	88
Egypten	—	43	—	146	—	40	—	24	—	21
Finland	745	—	15	6	63	—	239	—	1 344	1
Frankrike	63	163	206	35	242	24	46	15	30	691
Italien	0	389	3	209	—	8	12	1	5	408
Japan	31	18	237	11	45	—	345	—	5	53
Jugoslavien	45	8	340	—	29	—	4	—	29	12
Malacka	1	—	233	16	5	—	3	5	—	—
Nederländerna	2	337	10	110	3	28	10	33	3	256
Norge	40	11	—	36	2	1	1	8	675	22
Schweiz	2	21	3	52	2	12	—	3	10	68
Sovjetunionen	777	63	—	226	93	34	108	11	219	86
Storbritannien	—	1 296	10	737	—	310	2	401	—	2 136
Sverige	872	25	14	53	31	4	10	10	2 357	2
USA	273	1 603	253	559	126	6	11	538	467	1 908
Västtyskland	25	629	58	202	3	86	37	17	79	623
Östtyskland
Österrike	661	1	85	6	4	1	7	0	199	20
Totalt ²	6 375	6 245	3 375	3 800	1 110	1 330	7 660	7 675
Totalt	6 515	6 320	3 395	3 610	1 080	1 250	7 815	7 905

¹ 1/7 1957—30/6 1958.

² Se not. 9, tabell 44. — See note 9, table 44.